

MAPPE A3

MOMENTER I REGNBUEENS PRAKSISHISTORIE:

REGNBUESKRIFTER

JUNI 1985 - MARTS 1989

TERAPI - ET FÆLLES PROBLEM OM AFMAGT + NOTER / RGB AUG 85
 TIL EGMONTFONDEN / ANSØGNING VED RGB SEP 85
 KLASSEKAMP, STUDENTERPOLITIK OG TERAPI - INT.PROB / RGB SEP 85
 TANKER - SVAR PÅ KLASSEKAMP / SEP 85
 REGNBUEENS AKTUELLE FUNKTIONSMÅDE + SEMINAR / RGB JAN 86
 FORSLAG TIL NY ARBEJDSSTRUKTUR FOR RGB / RGB FEB 86
 EN KRITIK AF REGNBUEEN - EN STUDIEVEJLEDER / PSYK. APRIL 86
 KÆRE RGB - OPSTART EFTER SOMMER / AUG 86
 OM APPATOLOGISERING / OPLÆG AUG 86
 OM FORLØB I RGB / SUP GR. OKT 86
 REGNBUEEN - OM PUBLIC RELATION / RGB JAN 86
 HANDLEAFKLARINGSMODEL / OKT 86
 TERAPEUTISKE GRUNDFORMER / NOTE RGB JAN 87
 DEN BESVÆRLIGE FRIHED / TANKE JAN 87
 REGNBUEEN - EN ALTERNATIV RÅDGIVNING / FORUM KP 1 FORÅR 87
 LIDT FRA REGNBUEEN / OPLÆG AU MARTS 87
 REGNBUEEN / FOLDER APRIL 87
 REGNBUEER / REKLAME MAJ 87
 TIL INFORMATIONS RÅDGIVNINGSSPALTE / RGB ANNONCE SEP 87
 INDSTIK OM 30 ÅRS FØDSELSDAGE / RGB DEC 87
 OM SUPERVISION / SUP OKT 87
 OM TERAPEUTISK ARBEJDE MED GRUPPER / SUP RGB OKT 87
 HEALING / NOTITS NOV 87
 ONSDAGSMØDER I RGB / MØDEPLAN 87-88
 INTERVIEW MED Q-BLADET / RGNB OKT 88
 SUPERVISION / RGB
 INDSTIK REGNBUEEN - 30-ÅRS FØDSELSDAGE / RGB DEC 87
 BREV NY RGB-ROD / DEC 87
 INFORMATION OM RGB TIL NYE / RGB JAN 88
 KÆRE DIG! - INTR REGNBUEEN / RGNB JAN 88
 OM KONFLIKTER / NOTE RGB FEB 88
 TIL AKTIVGRUPPER OG NYE ENKELTE / SH MARTS 88
 AT BLOMSTRE / SH MARTS 88
 INDSTIK VEDR KOPIERINGSBOG / RGB MARTS 88
 KLAGE OVER URADIO / SH MARTS 88
 AFSPÆNDING / APRIL 88
 REGNBUEEN - EN OVERSIGT TIL NATHAN / MAJ 88
 BREV MU - STOP DINE OVERGREB / MAJ 88
 ALTERNATIV RÅDGIVNING / PSYKOLOGNYT NR 7 / MAJ 88
 TIL IDA SCHIØRRING VED RGB-ARTIKLER / MAJ 88
 BREVE FRA NYE - DER GÅR VIDERE / APRIL 88
 OM NOTITS OM "NYE" I REGNBUEEN / SOMMER 88
 INDKALDELSE TIL ALTERNATIVT RÅDGIVNINGSMØDE / OKT 88
 DEBATOPLÆG FRA REGNBUEEN VEDR --- / OKT 88
 BRUGERFORLØB VEDR. B - NOTER TIL ANNI / BR. RGB OKT 88

GRÆSRODSTRÆF FOR ALTERNATIV RÅDGIVNING / FORUM KP NR 4 OKT 88
 HVERDAGSSTRESS / AVIS NOV 88
 ADRESSELISTE
 SUPERVISION / RGB
 INDSTIK: AT LØFTE EGET STANDPUNKT - OM KONFLIKTER / OPLÆG NOV 88
 SVAR PÅ "INDSTIK" / RGB NOV 90
 VEDR. AT LØFTE EGET STANDPUNKT - OG SVARET / RGB DEC 88
 KÆRE ROSI - EN KONFLIKT / SUP RGB DEC 88
 REGNBUEEN GENERELLE ARBEJDE / OPLÆG JAN 89
 TYPISKE BRUGERFORLØB I / NOTE RGB NOV 87
 TYPISKE BRUGERFORLØB II / NOTE RGB MARTS 89
 KÆRE REGNROD - OM UDBRÆNDTHED / OPLÆG RGB MARTS 89

NØGLE FOR INDELING:

E1- : FAGKRITIK/OPGAVER →
 D1- : FAGPOLITIK (fag/råd, pæd, Studenterhuset, Psykolog Foreningen, Socialistisk Forum, Kritisk Psykologisk Forum, div org.) →

1981	1985
FORHISTORIE:	PRAKSISHISTORIE FOR RÅDGIVNING/TERAPI:
	B1- : KRIPSY-ARTIKLER →
A1: AT BESTEM- ME SIG SAM- FUNDSMÆS- SIGT	A2: 1984 HISTO- RIEN STARTER
	A3- : REGNBUESKRIFTER →
	C1- : INTERNE FAGLIGE NOTER →
F1- : EKTERNE SKRIFTER →	

HER!

Kære Regnrod.

Indenfor institutionespsykologien/psykiatrien kendes fænomenet, at patientproblemstillingen simpelt kører videre indenfor personalegruppen. Fremfor skridtvis løsning - tilbageerobring af sociale, psykiske og somatiske handlemuligheder og livsbetingelser - sker der en identifikation af sig selv med de konflikter, man væsentligst har til opgave at arbejde med, bearbejde og løse.

Vedlagt en tekst - "Når psykiatriens krise bliver behandlernes - om udbrændthed" - til vores fælles midte.

Og et forslag om, at den kommer med i diskussionen på næste fællesmøde. Det bryder ikke - for mig at se - med det planlagte "udvidede supervision"; tvært imod synes jeg det får lidt struktur, samt indhold i samme grad det ses i sin bredde som spørgsmålet om, hvordan det går med vores samlede brugerarbejde.

Her synes det, blandt andet, at handle om, at vi for tiden alene er i vores brugernetværks vold; det netværk som vi qua Kritisk Psykologi er en del af, selv har valgt til. Men der er noget heri, som jeg synes er blevet glemt. Det er hvordan vi personligt bearbejder de problemstillinger, som vi gennem brugerarbejdet involveres i. Det er lidt paradoksalt med denne lille opmærksomhed, idet vi på - næsten afgørende - måde må stå meget udsat her, idet vi for det første ikke har psykiatriens og psykoanalySENS afværgeformer at trække på - det er dem, hvor den andens konflikt er den andens private problem, hvis løsning er lige så individuel; og om man så lader sig involvere i et overføringsperspektiv eller - som psykiateren - holder sig på afstand, bange for at blive "smittet", dét kommer vel ud på et. For det andet må vi også være meget sårbare for ændringer, da vi endvidere ikke har adfærds- og systemterapiens forudbestemte planer med de andre.

Det er måske lidt for meget at sige, at vi ikke har afværgeformer og forudbestemte planer at råde over. Men vi har det ikke som noget vi positivt kan bruge, idet det gælder om at stoppe op, når interventioner ligner dét, som andre terapiformer på restriktiv vis har sat i system. Og dette af den simple grund, at kan man som bruger ikke engang være subjekt i sin egen terapeutiske proces, hvordan så nogen sinde blive andet end objekt for andres trøst og manipulation. Til dette subjekt-arbejde har vi i Regnbuen et alment skellet for terapeutisk arbejde - dét om problem-udvikling, problem-formulering og problem-løsning personligt-kollektivt - men de proces-

mæssige trin, specificeret ud fra specifik problemstilling, har vi endnu kun lidt til. Og dette betyder så også, at vi har et handlegrundlag, der ikke yder megen støtte til det både at være i den andens livsproces og reflektere over vejene ud af de fremmedbestemte sociale og individuelle former.

Begrebet om "typiske brugerforløb" - som begreb for strukturelle almengørelser af nødvending ~~af~~ ulidelig livssituation - vil, tror jeg, i en udbygget, kødelig form aflaste os, idet vi vil få et processkellet at bevæge os fremad igennem. Indtil da vil vi til stadighed skulle bruge megen energi på at afsøge, hvor vi skal stille os bag væsentlige konfliktakser - fremfor fortsat simpel selv-identifikation med dem.

Hidtil har vi ikke snakket meget om ovenstående selv-identifikations-mekanismer på gruppeniveau. Men de er der - og for tiden er de heller ikke særligt svære at indfange: psykose-kerner, som enten reageres blindt ud og/eller abstrakt søges rummet, hinanden imellem. Ingen af delene er i almen forstand brugbare, idet den bevidste formidling - og dermed subjekt-perspektivet - er suspenderet.

Indtil for et halvt år siden havde vi en længere - endog stabil - periode med fascinationsstrukturer - eller manglen-herpå-problemstillinger - som væsentlig gruppemæssig føle & tænke-form. Her var det særligt spaltninger og deres abstrakte komplettering, som der måtte bruges ressourcer på at komme bag, således at fascinationen havde sin legende frihed, fremfor sugende kraft. I det gamle - kontroversielle - papir fra 15.11.88 - "At løfte eget standpunkt" - er det forøvrigt primært denne afværgeform, der tematiseres.

Det sidste halve år er imidlertid karakteriseret ved et skift i brugerproblematik. Vi har meget færre isolations- og studieskifts-problemer nu. Til gengæld har vi massiv kontakt til psykiatriens verden, om så brugeren er indlagt pt eller udenfor. I sin helhed er det en verden, hvor de individuelt-sociale strukturer ikke kun er spaltede, men de er brudte.

Da vi endvidere selv er en struktur i en bevægelse - Forum/Seminarerne/ Studenterhuset/.. -der har søgt tværfaglig kontakt til andre bevægelser (:Græsrodde på tværs), som bla Galebevægelsen, så er et gammelt dogme, at terapien ikke kun er oppe imod et fritstående individ med et såkaldt "intrapsykisk traume", men oppe imod en bestemt lidelsesfuld livssammenhæng for den enkelte i et undertrykkende sammenhæng, til fulde udfyldt med en konkret omsiggribende logik. Sådan er det også, når det er terapi ifm isolerede, for selv bumsen er en gruppemæssig social struktur, som der så arbejdes i forhold til - men her er det lettere at abstrahere fra

den sociale inddinding, og dennes skæve former.

Men fremfor - hvad der lidt kan ligge i Bo Møhl's artikel - at sætte bearbejdningen af afmagt i system, et behandler-system overfor borgeren, så må det vel dreje sig om udviklingen af det samarbejde, undertrykt og bevidst marginaliserede imellem, som skridt for skridt overflødiggør dette. Det er nogen gevaldige arbejdsopgaver, der her tegner sig, idet perspektivet vel er at være moment i alternativet til distriktspsykiatrien, med opgaven at organisere livssammenhænge fra neden, om overflødiggørelsen af psykisk koks og social fornedelse.

Men kan vi arbejde bare med det, der er, ved at være på højde med situationen og den faktiske delagtighed, uden at systematisere restriktive løsninger, så er vi nået langt. Kan vi også arbejde med lidt almengørelse heraf, er vi vel også ved grænsen af, hvad en onsdag aften kan byde på.

Knus

Kalle

Kalle 7.3.89

TYPISKE BRUGERFORLØB II

undervist

- opgaven om struktuel
aet fædiggelse af
kallelings-ressourcer,
udviklingskonflikter,
~~med udgangspunkt~~
på basis af problemet
om anvendelse af en
eksistentiel udløst
situation.

To Dele: begrebet, o' als
substant

I/

Begrebet om
"typiske kon-
flikter" og
konflikten

Begrebet om "typiske
brugerforløb" er et gam-
melt begreb i Regn-
læreren; og lige så gam-
mel er konflikten om
ikke hvad man skal
forstå ved begrebet, men
om begrebet overhovedet
har en substans eller
et indhold, der kan
udfyldes resp. oparbejdes

på videnskabelig måde.

Paradoks

Og dette må siges at være uagtet at paradoks, idet Regulatorens eksistens overhovedet hviler på, at det er muligt at arbejde alment med terapeutisk praksis.

Og dog!

Hvis man i færdangelse heraf kigger på - eller blot bemærker - alle de livsproceser, der gennem tiden har været i Regulatorens historie, så vil man måske sige, at det ikke er et paradoks; men at vi bare ikke forstår at arbejde alment.

Både rigtigt og forkert

Og dette er både rigtigt og forkert.

Rigtigt!

A/

Det rigtige er, at der er livsproceser i Regulatoren, og også at de findes på

alle niveauer.

1) Det har i første omgang været tilfældet med Regulatoren som arbejdsforhold, hvor de med en stærkt psykoanalytisk forholden sig havde ud. For dem lå også det yderligere at Regulatoren kunne være det sted, hvor man kunne opnå en terapeutisk kompetence, som man senere kunne bruge på den ene eller anden måde.

2) I anden omgang har det været tilfældet for os som arbejdsforhold, idet det er kommet til flere liv imellem rådgivningspar omkring vore fagten og udvirkningen af hændelser i livet; nogle liv, der også i dag gør at vores mulighed indad til ikke bare er fri og fuldt ud til rådighed - lige såvel som adskillige sikker

han gived op over far at
hamme ydeligere mid i
et terapeutisk udelukkings-
arbejde (6e del her egner jeg
mig vist ikke til).

3/ I en tredje afgang har
det drejet sig om "mæl-
køsener på området
af enkelte brugerforløb,
idét man har handlet
sig mid i problemer,
som der skal måttet
gives op over far.

4/ Samt det fjerde og sidste
har nævnes den sidste
større "ammølleledning" i
Reguleringen, hvor 4 fagfælle
gik ud. Og så her er der
lindprocesser på mid, men
jeg ud ikke mere at der
er noget nyt, noget der
ikke er udelukket i o-
venstående, ^{no' færd} idét skulle
lige være at det hele

optrådte i fartsette
form som en simpel
kamp om magten til
at sætte sin mening
definitivt igennem.

Σ⁴ Men alle disse kuilt-
processer er imidlertid
ikke framedlegener i
vores arbejde. Der er
også - og primært - en
del af vores arbejds-
genstand: generationen
af vore brugeres memo-
rableværdig livssituation -
idét man bliver bruger
af terapi, når man står
overfor en igdebrønde
uden tilstrækkelige eller
adekvate ressourcer,
interesser eller viden. I dag
under stat & hospital, der
dette ^{ikke blot} ~~individuelle~~ util-
nyttede, uheldigt; men

en del
af gen-
standen

systematisk som knud,
handl og kamp om
retten mellem mennesker.

Så det man kan sige
er, at vi som arbejds-
helhedsforstandere
har været læst for
meget i forbindelse
af det typiske hver-
dagsliv, som det ad-
ministrativ af stat &
hospitalet.

En forklaring er her - som
perpektiv - at blive mere
klar på vittens, samle
ressourcer og måbette en
udviklingsproces.

Faktisk?

B/

Det er derfor også for-
hvert at sige, at vi
ikke kan - eller gør det
- arbejde alment med
terapeutisk praksis, idet

vi gennem årene har
nivalveret os i og ar-

bejdet med mange
flere praktiske nive-
auer end tidligere,
og også hvad næsten
andere nødsituationer
for tiden gør det eller
har gjort.

Faktisk har gruppen
også den alder, hvor
man enten bliver
gammel og sat - eller
stiller sig på helt
egne nye ben. Og det
sidste - qua nye arbejds-
niveauer - synes at
være tilfældet.

Her kan man også sige,
at netop denne problem-
udviklingsretning - frem-
for kansen om phre-
sterende definitioner
- er et udviklingsstadium,
der kan alment gøres, netop
fordi det kan det alment i sig.

minim
def. kansen om

Summa

Det er altså ikke kun og dyd, at den kristne levelsesproces i Religionen eller i styrken som sådan.

Det er den innad dyd, hvis livsprocesser indskrænkes ^{indskrænkes} af indvirkningerne og indvirkningerne som indvirkningerne, i det man systematisk kommer til at være i et rum, hvor man selv og andre hævned.

Lig !

Det er derfor ikke, når den selv er indvirkningen på, hvor den kan være de indvirkende- og forskellige magter - det livsprocesser kan gøre til indvirkning, hvor indvirkning

religion opstår og gamle.

Det er således ingen magter, der kan bringe indvirkning - fremfor det at have det gode / dydeligt om eller det gode / dydeligt, som er det samme i den gamle kristne form, hvor man enten taler sig det kristne eller hævner sig selv.

— 0 —

Intro til
almene
perpektiv
arbejde

Og ved at dette almene perpektiv - arbejde blev begyndt om "kyrkens kirkeliv" i sin indhold.

Det blev skabt og truet frem i forlængelse af to

1) Den første var, at
vi havde en gennem-
arbejdet kritisk af-
tegnelse - det er papi-
ret om "Terapi - et fælles
problem om at være"
samt er et bestillings-
papir, der også er
ulmest diskutabelt ved
i hvert et kamus.

Men dette papir ender,
hvor terapi i positiv
forstand skal sættes
på begreb. Det var
lige at slutte, hvad
den fælles opgave er
for terapeutisk virksom-
hed: regler for struk-
turel afmængselse, der
ses som regler for
typiske møder at vende
en uheldig livssitu-
ation på (s. 13).

2) Det andet var, at
der i Regningen efter-
hånden var manglende
afsluttede bruger-
forløb, som man
godt ville have
erfaring ud af,
for at videregive
det til andre, og
også for selv bedre
at kunne gennem-
føre og give praksis
i et alment perspek-
tiv.

Summa

Summa kan vi se,
at der eksisterer en
fællethed omkring
tilgangen til terapeutisk
praksis, men det
at arbejde sig ud af
der var kun bestre-

Pos. ud-
gang

ret meget monokhisk.

Lige den terapeutiske
proces kan ikke be-
skrevet i de trin,
den logiske og positive
pejer ud.

Dette er også det
komplekse som at
prognose udelukkende
har så helhedsvis
ved at arbejde med;
nemlig at det er ulig
lettere at systematisere
den omkring det, der
pejer ved i kortet -
fordi det er kendt -
end at bestemme
sinene ind i det
almene samfund, for
her er alt det eksiste-
rende imod.

Po° ud med
/ over

Og lige så: Man kan
på vej ned eller ni-
den for fangerne kan
fange i pølse - mig
over for under eller
over for sig; altså
dualt; så kan

man kun fange
fremad, når dette
duale ses i sin egen
form, der er fredi-
mentalt og mere.

Og her kommer vi
indbyrdes på 5
dimensioner, ~~hvilke~~ da
tid og betydnings-
strukturer også må
ses som væsensbe-
vante.

Teori om
teori

Det er også dette fler-
dimensionelle, der
kommer til udtryk
i en gammel grund

Oversat-
stillet

Bestemmelse af terapi
samt selvige form for
samfundsmæssigt ar-
bejde, men netop også
den form, hvor mid-
delt er overforstilt-
et altså sociale livs-
grundlag.

Det er derfor ikke en
historisk almen pro-
blemmstilling, men en
specifik undersøgelses-
og uddybningsproblemm-
stilling, der er på tale
med terapi idag. Terapi
villholder selvfølgelig også
almene historiske træk, men
ikke som del i dag væ-
sentligste.

Uensgæ-
den igen.

— 0 —
Vendes der nu tilbage
til træk uensgæden an-

bring beprøvet om
"typiske brugerforløb",
så må netop være i
uensgæden grundlæ-
stemelse af terapi,
at der har været
uensgæden; Netop fordi
grundbestemmelser giver
perspektiver, hvor der
så ikke har været enighed
om et sådant perspektiv
overhovedet.

På spid

Det jeg vil mene er
på spid er forskellen
mellem at se terapi
samt en terapi som an-
vendelse af et eller an-
det-temmeligt & sig selv
- på en bruger overfor
at se terapi samt netop
et felles problem om
afmagt, hvor man selv
anvender sig selv og
Lol. ...

det også er det man
skal være fri, ud af,
hvis det er et stykke
samfundsmæssigt arbejde,
der ønskes produceret.

Og dette er også noget
hældt og problematisk
noget, idet det vil be-
fatter at man overgiver
sig til noget uløst, og
til at det er kooper-
tion, der bringer ting
videre - hvor dagligdags
erfaringer hermed til
kan føre et modstrid eller
dårligt udflytte: at man
bliver styret af andre,
kommer for sent til de
placeringssystemer stiller
til rådighed eller andet.

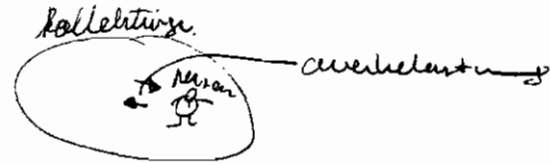
Men hvordan ser vi
et "typisk hungerfølelse"
ud. Det er ikke en farneset
til...

Typiske Hungerfølelse

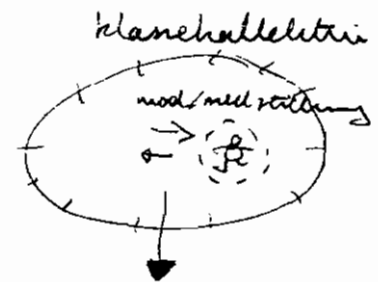
- udgivet og frekvent.

Udgangspunkt:

Alment

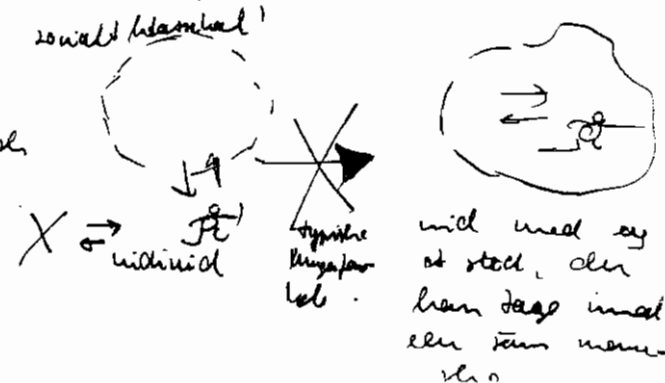

Særegnet

møllemer
faldet iivalvessels
af handle;
den enkelte stiller
alene med uløst
mål.

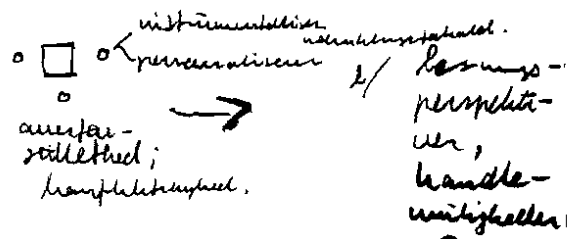
Personer
proces:

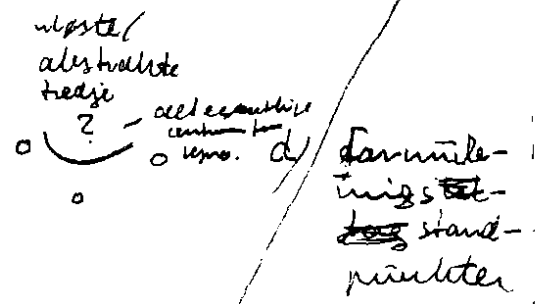
med med og
at stod, der
kan dog ind
den som man
v...

10 UDNIKKINGSPROCESSEN ^{varias} ~~Charakteristisk~~

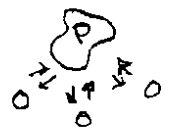
I/ a/ Bindest ~~st~~ net-
spilteori-
vebnet

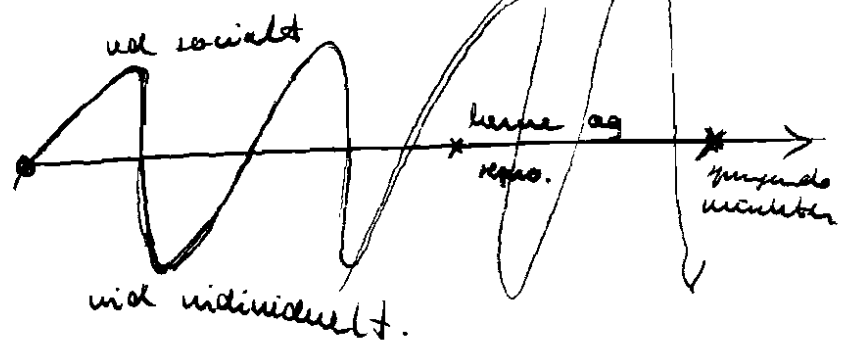
b/ imitationer
til sam-
lejele om
del uløse
i situationen

c/ handle sig
tilbage fra
del med udvirk-
kede problemer

II/

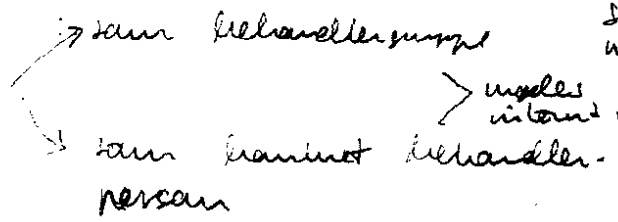
Bestemte institutioner og
deres handlinger
eller
enhed fælles / cases.

~~Isomorfie~~
~~netto~~
~~struktur~~

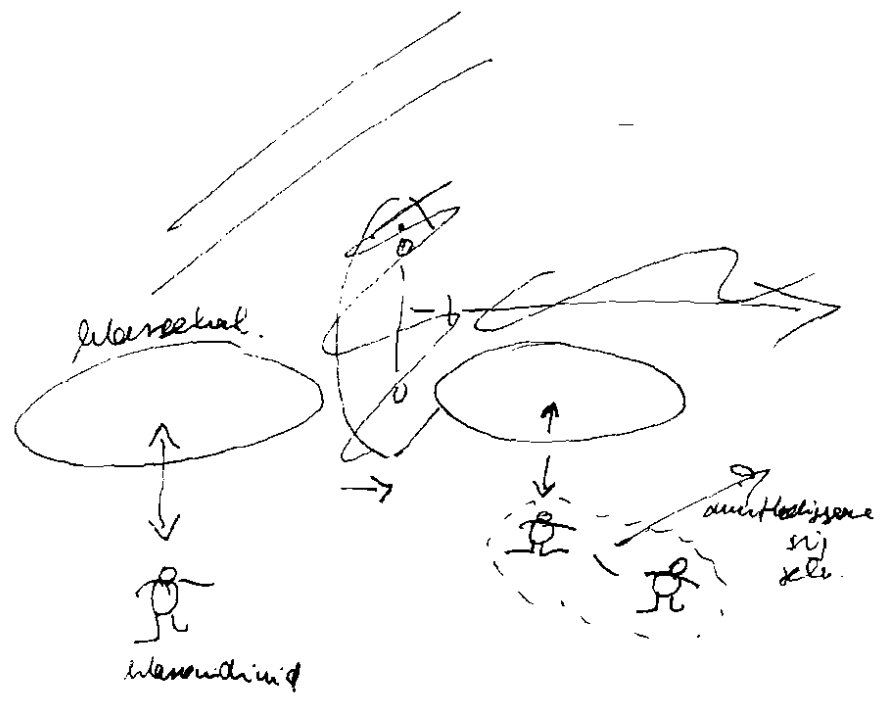
etablerede
kontakt

udviklede
samfund
mæssighed

Typiske team om

→ ugeles
inhold i etape
behandling

TYPISKE BRUGERFORLØB I

Jeg vil ta' bidden op fra sidst, naar vi forsøgte (uden rigtig sad hamme støtte) på, at generalisere omkring længereforløb. Det var især ud fra sp. om, hvad der gør, at man får en vild, ikke kan komme igennem en længere problem-er, og som følge heraf kan hamme til at gå sin egen oplevelse af magt videre - hvilket er at lægge sig i forbindelse af en længere problemstilling, idet man netop bliver knyttet af terapi, når man ikke formår at vende vreden, afmagten. Der sker mao. en simpel reproduktion af en længere sociale situation i selve den terapeutiske praksis.

Om vi forsøgte at skabe en del ledet vi - min oplevelse - hele tiden ved i ~~den~~ hårde længere. Det var det ene, det andet var, at jeg synes vi havde et højt angstniveau - ligesom i forbindelse med længere. Og dette oplever jeg som flyttet til at vi faldt på det område i vores genstand, der kan med en typisk bruger at gøre: En sådan findes nemlig ikke, og når man tænker

om en sådan, så stilles vi netop overfor et abstraktion, ^{imellem} som man ikke kan gøre andet ved end at gøre ad hamtrælle / beherske.

O.D.'s utvilske oplevelse jeg som et forsøg på, at overvinde dette problem. Og først herud om det, og bagefter til begrebet om typiske længereforløb.

O.D.'s genstand i "Privat forskning" er den kliniske praksis, mest, og senere indføres den til en menneskelig aktivitet. Terapi def. som et stykke arbejde - men så op-levet at den reelle type arbejde del udgår - altså dels familiestruktur sam arbejde - senere er præciseret i hele artiklen.

Udgift er blot herimellem - at se det som arbejde - og de typiske terapeutiske, som kun omhandler klientens problem og den umiddelbare interaktion. Som følge heraf bestemmes terapi blot som en type

anvendelse af teknikker, ved sig selv som teknikker.

I første af del. hvede OD's nogle begrænsede terapikoncepter med

- Ia - ^{tanke} i familieriske og planer.
- Ib - tanke i handling.
- Ic - tanke i interaktion
- Id - tanke om klienten og hans kontekst
- Ie - tanke om profession i kontekst. (sam-ikke)

og den næste: If - tanke om udvikling af i praksis.

↓
en socialistisk natur
for til grund.

Der er her uklart, om OD mener dette er gældende for såvel Øst- og Vest, som institutioner.

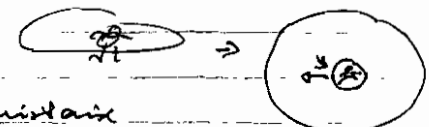
↓
OD var dog frem tid, at en teori om teori om teori om teori om alle udvikling. Fordi - men hvilke særlige typer udviklingsmøder heder ikke ved.

Udel IF men sig, at OD heder en afgang til noget muligt; men han tager den store del (denne kopernikanske omvendelse).

og dette viser sig også ved at OD i bog II perspektiver sine tanker via almen konstruktion af - mulighed faktisk er et tilbagefald til Ia om tanker i "familieriske og planer".

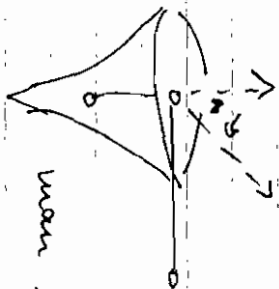
Herudover synes jeg der er mange "positive huller" hos OD - som en teori om "typiske livsforløb" kan fylde ud.

Udg. for en teori om typiske livsforløb må tages i teori som særlig form for arbejde, og alle i individets overforstilling.

Den er også produceret i en social kontekst,

og den har i sin historie flere lag af efterfølgende former: instrumentalisering, selvbeholdning, isolering, isolation

Endelig kan alle overbeviste mennesker
forstå en, og det vil - kognitive
reperetive ikke kan sikres de-
værest

man bruger.

1 - En teori er det vigtigt at kende,
og man holder sig overforholdene
med ind, man også, og det er
til en løsning, der ligger op
til nyorientering.

2 - Når man som læser holder sig
nær til sig, er det som det er
gæst ved at man også og følge
kulturens egen betydelighed af sin
sine individuelle sociale kulturelle.
Men i sig ved dette, for hvilken
man holdes ved ind i kulturens
logik, som ved overbevisning er
og som ved sig sig selv, og
ude, som ind - og dette med en
i systematisk, som ved sig selv
kan sikres, og dette, som som

valideres faktisk gennem
den praktiske angang kendt.

Dette ved ind, og det vil for sig
sels kendt formløst er for-
gennem i ideologiske kategorier -
men dette er den rene led
og teori er en form for idee -
logiske (ind i sig selv),
som det kan som gode om
og som ved af, overforholdene det
der producerer og reproducerer den
vide som ved.

3 - Man kan derfor sige, at det
typerne kunperforholdene sig
i selve angangene ved dette
abstrakte arbejde, der er i
organisatoriske isoleret ved - for hvilke
er og manglerne uventet - de-
gledet er sig selv og sig selv
for reproduktionen af sig selv

4 - Det er gældende for alle typer
og ind, men i samme grad
dette ikke som ind - kategorier -
er selv og i videnskabelig aktivitet.

i dele drama. Og jeg kunne
tercefejshellen, så han en
vælgiver slippe af sted med
resten hvad som helst, med
agter på det.

5 - Dette "abstrakte fædje" må
alene - hvordan?

Gennem processen bliver man
ald selv nøget af sit selv: den
udfyldes inf. om det gode,
ald social liv; den udfyldes
inf. om det onde, om om
udrette / mindre livsfylde.

Og i disse inf. ligger, der er
strukturen, der så at sige reno-
duserer problemet.

Dette systematiske at nævne sig
altinger af alle strukturer
han ~~jeg det~~ ^{ikke jeg gå uden om.} Det er
om hvad, medretninger for store,
medbetyder, der er blandedt sammen;
dine analyse strukturer håndtaget
socialt, som biografisk. Det er
perspektiv udsigten: man ad man, med
der retter, hvor der har anvendelse der

7 - men slutte af med at nævne
mediet for dens almindelig;

Og det er at sige at beskrive
me egne teknikker til
denne struktur, og for de
terapeutiske "moder" egen
historie: hvad viser disse
om problemet / konflikten at
løse; hvad jeg er gået uden om,
hvordan han jeg det selv osv osv.
Og her især sige selv at
hvad jeg har gjort med situationen
med problemet nu.

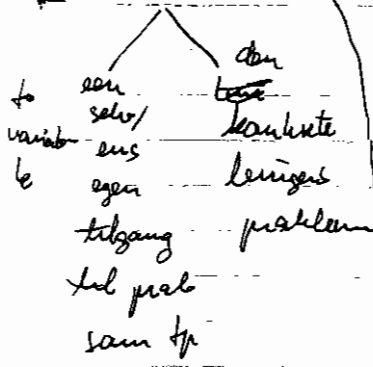
Det her er også at formulere sin
egen praksis - motivation, mål, anvendelse
støtte - som man er i den terapeutiske
praksis egen bevægelse.

8 - Det er på det abstrakte fædje
at der først gennem, osv osv -
ald er her det helt som anvendelse
diggende, idet de livsbekendte,
der her udfyldes hører ligesom
i nogle socialt udfyldte fædjetil
strukturen udoverfor.

E: fra start til slut:

2x0

på et
typiske
levesjæld.

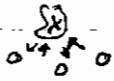
fra mundt ~~med~~
perspektivehsten

ass. ~~tæt~~ sam. arbejdet
om old ulaste
i samme situation

(i stemning) til
den endelige
holdning sig
tilbage fra
det - dist. fra yder
og optøms af distance
til ændre

..-

- 2x1 (Penny):
- 1 - billedet af abstrakt livssituation
 - 2 - handlinger og spørgsmål udfra temaer: to møder/vejen:
 - hvordan orientering (desorientering)
 - ~~et~~ ~~er~~ ~~no~~
 - ~~problemløsning~~
 - interessekonflikter.
 - 3 - afløse motivation for at ville arbejde med problem - hvor langt går den tilbage

- 4 - herefter temaer + farvædding + målbæring
- 5 - bearbejdning + fast i mulighedsrum.

+ hvad er løsningen
i "still going strong".

Ole Drey: "Påværelse handling"

- genstand: kognitiv praksis, i andetstede betydning → senere "strukturelle aktiviteter".

det gennemsnitlige

modværet
realisering af samfundsmæssige mål

- praksis →
modværet
til den enkelte
i et samfund

- forklarende
af fædsels
færem

- personlig
forståelse
og forståelse

praksis
forståelse

1. Handledespraksis i

Handledespraksis i

tilfældet mellem typ. transaktioner /
at terapi er en væsentlig komponent.

Typisk er at de kun underholder klientens
problemer og den umiddelbare interaktion.

Terapeutens handlinger opfattes som anvendelse af
bestemte teknikker.

↓ som undersøgelse

Koppl mellem handlefærem og forståelse.

↓
fælles forståelse af praksis her.

1a: Forståelse i forståelse af praksis. // med støtte i

med undersøgelse af praksis, der ikke helt passer
↓ rettes. → "tilpasset" praksis til de enkelte "tilfælde"

E: for teori spiller også en ~~rolle~~ betydning for
egen værdi: Kontaktholdelse

1b) Forståelse i handling

Skænder at med. handling og resultater
ikke kan udledes eller forstås ud
fra generelle teorier

↓
ude af kognitiv struktur
og oplevelser i den
handling.

↓
Ud. af relation mellem
definitioner og
praksis.

↓
terapi som først og fremmest

↓
gode fortællinger
væsentligheder.

1a+b: oplevelse
transaktioner i
praksis som handling
som bliver

1c) Forståelse i interaktion

↓
inde af terapeutens handlinger
er et interaktivt
færem.

↓
med en teori om praksis / tilfælde.

↓
tr's rolle. alltså i reguleren af den
interaktive forståelse
i "spillet" → bruger bevidsthed
om mål.

↓
menighed mellem for og fra.
for og forståelse i praksis med den
umiddelbare interaktive praksis
overværet: alltså fortælling, men
væsentlighed !!

afsluttet
af teori
208
her i
den for
for 03

typ. praksis
delt i
overværet
indtæll
interaktion

Id) Tankning om klienten og hans kontekst

inddragelse af de vigtige terapeutiske
hensammenhænge og deres forbindelse
med hvad der præger indlængen og
umiddelbare interaktion

↓ ulikvidt faldning, idet de er uudsæ-
set og omgivet i et u. kontekst, →
fare for fejlre gennemg.

forståelse af situationen
i sig selv; og
færdi og kompetencer
forholdet mellem den
deres hensammenhæng
- med typiske mønstre
"klientens" behov

AB Argumentation
et studie af klientens
muligheder i deres
hensammenhæng

→ teori om bestemte
typer af muligheder
linje og ophold
typiske mønstre
til at overføre

Men:
skal
støttes
opretholdes
gennem
den terapeutiske
forhold

Ic) Tankning om professionen
i kontekst

På den ene side er der en
rolle de ikke tager til
professionens kompetencer og
til mulighederne i for-
hold til klienten.

inddragelse af mulighederne; og opfattes
i sin institutionelle formelle kontekst

11 → samfundet : umiddelbar
handles.

12 - behov for
almengyldige
gennem tanke
og handling i
bestemte typer af social-materielle
muligheder.

13 - klientens formål kan ændre;
- de er interesseret;

IF) Tankning om udvikling i praksis

- standarder og rutiner giver en
en bestemt måde at gøre tingene
indenfor de muligheder som
at de har en sociohistorisk
kontekst og de skaber & udvider af
faglige måder at lene praksis
på.

↓
at de er skabt af de professionelle selv.

↓
at de kan ændre praksis og
være en teori om deres udvikling.

- opbyg til at
maf. og klienter
skal følge
ad

17 - studiet af str. vst. handlemønstre
der giver os fald som agenter;
"cooping"-strategier

Kant: det vst. foranderlige forhold
mellem bestemt / bestemmelse
ikke udførelse.

II: Forståelse af tankeverdens funktioner
for det handlinger i handlinger

bløfter selvmeddele ikke ved
overførelse tankeformer fra beg. til
andre i beg. vst.

- "ideel" problem - det problem, som
fuldele det. i privat.

17 - identitet / struktur
↓ ↓
begrebene talhænde.

- valg bestemt af vst. struktur
funktioner ved at handle
den ene eller anden

- ud se fald som ofte →
ydelserne selv
i vst. retning.

fald
af handlinger
for vst.

18 - gunde tal vst. tankeformer:
struktur.

Deres brug af giver teknisk
samt tanke på handling indførelse
hvor der er vst. vst.

↓
+ Andet gunde:
- uklare mål
- vst. handlinger.

↓
stige de struktur og struktur
"struktur" om
struktur; struktur
de strukturelle
struktur.

↓
og struktur → dybere vst.
problemer.
↓
struktur.

eller ift. teorien, struktur
vst. vst.

↓
20: struktur
struktur.

LIDT OM REGNBUEENS GENERELLE ARBEJDE.

Udgangspunktet for de følgende ord er, at det ikke er de store problemer og uoverensstemmelser, der præger vores arbejde; men at det snarere er problemet med systematisk at gribe - og dermed bevidst udvikle - vores arbejde, der præger vores fælles virksomhed. Derfor - og pga den fandens tid - blot en oprensning af opgaver, problemstillinger og tyngdepunkter i arbejdet: til diskussion, uddybning, kritik, omformulering og supplering.

- oplæg om "Kritik af terapien" til Dansk PsykologNyt. Det er ved at blive lavet - en følgeton i tre dele - hvor det forhåbentlig kan gi' os en platform, som vi dels frit kan skrive videre udfra på selvdefineret område og dels kan blande os i den generelle debat om terapi og alternativ rådgivning.
- oplæg om "teori om terapi": dels om indkredsning af terapeutiske former historisk og aktuelt, dels om "typiske brugerforløb" som generaliseringer over, hvordan duelig terapeutisk arbejde kan udvikles/gribes.
- oplæg om "klasse og personlig konfliktstilling", både for samfundsklasser og køns-klasser i perspektivet det klasseløse, det herskabsfrie samfund.
- oplæg om "teori om supervision". Der kommer en artikkel om det fra OD, men det er ligeså vigtigt, at vi fortsætter med at styrke vores supervisionsarbejde - en måde er at skrive ned, hvad der foregår, ligesom det også gøres i brugerforløb - og her udfra søge at finde det puslespil, der danner sig.

Ovenstående opgaver er ikke nye; tvært imod er de næsten alle gamle, men det har haltet med at "få skovlen under dem". Vi er dog ved at få det nu - oplever jeg. Her kan man nu spørge, hvad der har stået i vejen for os? Og til dette tror jeg, at det har været den spontane tendens til at bestemme vores arbejde gennem "noget indadtil" (:ift brugere) og "nøget udadtil" (:ift betingelserne for brugere). Men bestemt således river vi selv vores egen virksomhed og fælles arbejde fra hinanden, idet vores eget ståsted/standpunkt spaltes i en yder- og i en inderside. Hele tiden, når vi griber vores arbejde, må vi indenfor denne logik bruge energi på at retablere eget arbejde - fremfor bevidst at kunne koble os på den udvikling, som det selv afslører. Dette giver sig også ud fra, at kategorien indre/ydre er en ideologisk kategori, der har sin pendant i terapi som ideologisk praksis, men hvor det (frem for at bekræftige denne) drejer sig om at komme ud af den: selvnegering via ophævelse i mere overgribende samfundsmæssighed. Vi skal derfor selv lære af det, som vi lærer vores brugere: at koble sig på verden ændrende, foregribende, problemsøgende, åben pande og bryst i konfliktsituationer. - Det kan kun peje fremad!

I brugerarbejde stiller ovenstående sig på den måde, at jo tættere vi kommer på en brugers subjektagtighed, jo tættere er vi også samtidig på de sociale betingelser, der betinger og/eller fremmedbestemmer denne. Og derfor er arbejdet med disse sociale betingelser alene et problem om, hvor alment vi søger at gribe dem. Disse sociale betingelser er derfor ikke slet og ret en yderside i vores arbejde - noget udadgående som vi skal foretage os - men de er del af vores handlerum som kollektivgruppe. Hvordan udvider vi dette? Først og fremmest ved at søge samarbejde med andre, der også har dette handlerum til dels: det er andre rådgivninger. Der har tidligere ^{været} forskellige koordineringsmøder - mere blev det vist ikke til - på dette område. Men dette kunne vi selv tage op. Vi kunne selv indkalde til møde, møder, konferencer, aktioner osv osv.

Hermed handler vi os ind i en sammenhæng af bevægelser, fagforeninger og partier (på venstrefløjen), og det er vel også i denne sammenhæng, at vi kan/skal bruges og bruge os selv, idet denne netop allerede er organiseret - måske på skæve måder - omkring de problemer, der også er vores.

Vi skal derfor ikke lave udadvendt og indadvendt arbejde; men snarere offentlige vores problemstillinger i de rette almene sammenhænge, lige såvel som vi må søge at komme med kort- som langsigtede bud på deres overvindelse.

Til slut: det blev til ovenstående, da jeg mere og mere mistede orienteringen i forsøget på at kredse vores konkrete praktiske problemer og mulige løsninger herpå ind. Måden at tænke herom er også afgørende herfor.

Kalle

REGNBUEEN

111 Jardi 89

↓
aftentid
ny d.
24.10.90

- ONSDAGE I
STUDENTERHUSET

17³⁰ : MØDES.

I) 15¹⁵ - 18¹⁵ - Kaffe & the-begynding til aftenens
17¹⁵ - BRUGER-ARBEJDE; - optjick af tlf. vagt,
VISION
GR. I
modtagelse, fællesmødeorgane m.v.
↓
19-21: Brugeraut. gr. I
Sladder - Konstens spalte. (KPS)

II) 18¹⁵ - 20¹⁵ : BRUGER-ARBEJDE.

20¹⁵ - 21¹⁵ : SUPERVISION ;
GR 1, GR 2,

- de enkelte fælles; råd-
giverpar-samarbejde; super-
visions-gruppens fællespro-
jekt.

~~Fælles i FL~~ 2045

21¹⁵ - 22⁴⁵ : FÆLLES MØDE.

(21¹⁵ - 21³⁰ : PAUSE)

- meddelelser intern/extern;
- vicevert og næste referent;
- evaluering af afsluttede fælles;
- status omkring sup. grupper og
brugeraut. i nye brugere
- program de næste mange gange;
- AFTENENS TEMA

22⁴⁵ - 23⁰⁰ : KRITIK / SELVKRITIK

En Konflikt

Kære Råsi.

Jeg skylder dig en stor undskyldning for at rode ting sammen; og det jeg tænker på er vores samarbejde blandet ind i den konkrete proces omkring Regnbuen og J's brugerarbejde.

Dette papir handler derfor også udelukkende om det første.

Og her må jeg konstatere, at både du og jeg i vores relation til hinanden vist ligger, som vi har redt. Og dette er også frustationsgrunden til min sammenblanding. Og mere præcist: jeg kan ikke længere bære, at du søger at kontrollere mig uden at du samtidig hanker op i dig selv.

Ved kontrol mener jeg private personkrav til mig, som de har fundet sted det sidste halve år: det drejer sig om bestemmelsen overansvarlig med implicit retning om at slippe ansvar; det drejer sig for det andet om overaktivitet med implicit retning om at være mindre aktiv; og det drejer sig for det tredje om at folk er ansvarlige og yder deres bedste for almenvellet med implicit retning til mig om at tro herpå.

Hvad tre-eren angår må jeg melde pas. Jeg tror på det, og jeg møder ganske enkelt heller ikke mennesker med mistillid. Snarere er jeg omvendt alt for naiv. Og derfor skal der faktisk ret meget til før jeg får mistillid. Alt dette ved du - og har du mærket. Hvorfor fører du det så frem overfor mig?

Hvad to-eren og et-eren angår, så kan jeg følge dig så langt, at det kan spøre for andre i at komme ret frem. Og dette har jeg for længst taget til mig.

Det gælder også brugerforløb. Men jeg ved ikke hvor mange gange jeg på den anden grund har inviteret dig til ~~en~~ gensidighed i vores virksomhed: det gælder fra det at være den, der tager hold om tiden ifm det at lukke det udviklede problem inden den terapeutiske situation slutter over det at søge en varetagelse af udviklingen af et bestemt væsentligt problem til det at arbejde med udfindelsen af tværbiografiske strukturer og opsummeringer.

Men mine invitationer har du ikke besvaret. Du er ikke kommet frem: intet ur, ikke engang mit har du lånt, nul notater efterhånden og dermed undslår du dig selv muligheden for opsummeringer, endsige systematisk tværbiografisk arbejde.

Hvorfor stille krav til mig, når du alligevel ikke ~~skaber~~ en gensidighed om arbejdet?

Du kan stadig sige, at der er noget jeg skal tage ind. Selvfølgelig er der da det. Men gælder dette ikke også dig?

Dine kritikker er for længst sevet ind. Men jeg ved egentlig ikke, hvorfor jeg så ukritisk har ladet dem gøre det. Jeg har nedsat - desværre må jeg idag sige - kravet til arbejdet. Det er næsten blevet mig OK at den anden er uforberedt, men på den måde, at så må selv varetage dét jeg finder uomgængeligt for at varetage en brugers menneskelige præmisser i rådgivning. Heri ligger implicit troen på at en makker - du - handler ansvarligt ud fra sit - dig.

Og hvad har jeg oplevet: at du - af trods(:min oplevelse) - lader dit arbejde bestemme af mig - stadig! I stor udstrækning er du sku nu selv begyndt at demotere at man bare handler ansvarligt og yder det bedste for almenvellet.

Dette har dog ikke været nok for mig til at få mistillid (denne kommer først når man praktiserer lukket/skjult styrkeforholdshandlinger for at vinde magt). Men det fortæller mig, at jeg for længst - meget tidligere end nu - skulle have stoppet op; og insisteret på en udredning fra din side, om hvad det egentlig er du lægger til grund for din terapeutiske praksis. Fx: hvori er det begrundet i den konkrete sag - det konkrete brugerforløb - Et jeg varetager bestemte funktioner, du andre og at der ikke kan skiftes mellem dem; hvad er det ved sagen, der kræver en fastlåst arbejdsdeling mellem os; osv.

Her må jeg for mig selv sige, at jeg har undflyet mit ansvar. Jeg har ladet mig låse fast: ved for det første at tro på, at hvis jeg grab anderledes, så ville andre også gribe deres; for det andet ved at høre efter, hvad du siger; og for det tredje ved ikke at fastholde dig som en del af den proces, du er en del af med dine egne krav.

Jeg har desværre nøjedes med at forholde mig privat til dine krav; men må konstatere at du er forblevet i din privathed, selv om du har stillet krav til andre.

En dum logik.

Når du så også kan sige, at mine indstik, tanker eller andet kommer for hurtigt eller for tidligt, så er ringen sluttet. Jeg kan - i følge denne logik - ikke længere tillade mig nogt som helst handlemæssigt. Og jeg som troede på den enkeltes ansvar overfor hinanden i perspektivet skabelse af nye handlemuligheder.

I bedete fald tilskriver du mig en umenneskelig position, som ingen ønsker og ingen kan bruge til noget som helst. I værste fald dukker du dig overfor dine egne modsigelser og udviklingsopgaver ved at ^{gøre} andre - mig? - ansvarlig for at du ikke kan finde ud af dem.

Derfor et forslag om at komme (tilbage) til sagen: rådgivning på brugerens præmisser.

K.H. Kalle

Vedle oplyggene :- "ad løfte eged
 standpunkt"
 - "Sua på et "nidskik"

regle på ting ad rige, som jeg har sam-
 led i to blænde

Den ene - første - umiddelbart for mig
 selv og dtd

1 - jeg kan ikke leve med dtd
 der foregår, med den bage
 af konflikten der er.
 De pålægger mine dage, og
 drømmer mig for energi.
 Og netop det modrette skulle
 være tilfældet i en "fri-
 villig", men vedt ved fæno-
 litiske og økonomiske sammen-
 hang som denne.

2 - jeg opfatter - nægtet - uindvirket -
 ikke at der er ufarende
 fæslige standpunkter her

3 - men ift Jersens oplæg, hvor
 dette fupene standpunkt siges at
 være tilfældet, så må jeg
 opfatte dtd som et retræte
 midlag, der skal forhindre at
 man kan gå med alle i behale

Og dette kræver en argumentation/
 begrundelse. Det er den anden
 blæk; 4 små punkter

a - mit oplæg var et forsøg på at
 få konfliktsagen ind i midten.
 Jeg synes selv det lykkedes at få
 lined nægtet væsentlige modsigelser,
 vi som gruppe og enkeltpersoner
 er til dels i knæ på af dtd
 alledde.

Med Jersens midlag skubbes
 disse tilbage til de enkelte
 personers egen. De praktiske betin-
 gelser for at vi kan alle opgaver
 og konflikter vi har er nok
 - og et univers af personlige
 intentioner og interesser dukker
 op. Igen. Og i skarpet form.
 Det er også det, jeg opfatter
 som en usund lagik, = at forfølge
 hemmede interesser.

b - betragter de modsigelser, der stilles
 op af Jersens, så kan de selvfor-
 selig også en praktisk grund.
 Men jeg finder ikke de relationer
 sig til beslutningens praksis, men til
 noget andet; noget personligt eller individuel
~~det som jeg betragter ved dtd~~

Før det første er der et risikofald af fejlbeslutninger, hvor jeg oplever man vil se noget i teksten, der ikke er der. Det vil jeg ikke kunne tro på. Det må være muligt at læse mellemrad.

Før det andet - og det er det vigtigste - så holder den centrale modsigelse hos J ikke modsigelsen mellem alt og KP som antagonistisk. Der må vælges side riges side? I følge min kammermand udenfor KP kan man ikke vælge side i en modsigelse; man kan tage hensluttelse af den modsigelse. I en man på modsigelsen, først den ene side, og så den anden:

KP-Børn Jesper - skulle være en del af. Her synes jeg det er bygherisk, at J stiller dette op - fordi J selv har forberedt Habskapp's Büllyend begreb til fordel for N. Eusektechs og han er mig bekendt ikke Kritik Psykolog og vil vist også betyde sig for at blive harkganiseret sådan.

Den anden side:

Alternativ - den stilles ikke over KP, som det påstår, men over det det institutionelle som overgikende niveau i alledet. ~~Før det andet~~ Den anden ligger det "alternativ" på en krit. psyk. grundtekt fra Kappler 1977 "Psykoanalytisk terapi og politiske handlinger".

Desuden har K.P. psykologen i 70-er glemt denne tekst, fordi man primært har udeladt med institutionelle almenpsyker. Dette er bla også grunden til, at der har været nogen sprog i forbindelse med udsættelse af studebørn (søfarskellig påvisning).

Konceptet er identisk med, hvad der ligger her - blot holder det ikke det elitiske parlamentariske net for, at det er et for blivende og læst and, og at det mindst ligger ligesom i 70-erne, polit. kan tekst.

Men minner der er ikke noget fraværende udelhold i denne måde at stille modsigelsen op på.

c - spørge sig, hvad den ligger
 til mindst her for. Betingskerne
 her for
 En alvorlig forklaring må
 gives, når en nødtvungen
 elementær og faldes fra
 lundalen.

Et bemærkning heri ligger for
 mig at se i, at der haves
 læres over, at jeg snarere
 om kompetence og afvæ-
 jarmer. Instruktion heri er
 det enkelte videnskabelige forhold
 sig til sig selv i alle fald

Dette peger direkte tilbage
 til vores terapi forløb, og
 den måde som vi kan
 forsøge at udelukke vores kompe-
 tence på.

Der ligger her to momenter

1 - meget lidt opmærksomhed
 fra terapi forløb. Men
 en præcis, der står
 uden tvivl om, men
 faldes begrebet her for

2 - at terapi forløb, der er
 gæld i kase, ikke er sam-

det. Det gælder J's forløb med
 Aase, der var rigtig i en-
 ligheden forstand: for den
 selv, med hensyn til særlige pro-
 blem, og med gruppen af
 demnes mist.

Der kan en hængsels situation
 ud af forløbet. En hængsels situa-
 tion, som mere eller mindre
 identiske også hørte sig selv
 af iført J's udelukkelse i grup-
 pen

Problemet er ikke dette. Men
 det at det gøres til talen
 at tale og reflektere over
 egen udelukkelse og hængsels
 heraf

I forhold til mit eget oplæg,
 som for mig er ganske uklart-
 digt, men også positivt, så
 kan jeg hængsels forhold på, at
 dette netop betyder med over-
 stående talen. Det at lunge
 det vil er at sætte en
 grænse, som man ikke længere
 kan løbe fra

af denne grænse vil jeg gælds
 stå ved. Ude i situationen
 hængsels man vil nå eksamen-

lemis; andre steder skal man
godkendes af gruppen vel ma
an man kan allejole sam-
men. Men vi skal også for-
handle os til det. Vi skal
~~at~~ forhandle os til, uanset
vi er hovedtente - og hvis
ikke hvordan den også

Det er på dette punkt, at jeg
kan finde et fælles forslag
grundlag for ^{individuelle} ~~personlige~~ han-
linger. Jeg har ^{helt} nemlig for
at slappe mere og mere op
i samme grad, som terapi for-
løb går i hæse utvildt an-
ning. Først fandt ~~at~~ jeg er jeg
fuldst opmærksom på, at andre
- og spec. J - har foreslået at løse
endnu hurtigere og ud af for-
løbene.

Lidte mindre ^{bered}
d - angår hansenens ^{eller} han-
~~selv~~ ^{litteratur}

At hvis man stadig mener, at
der er "ufærdige mennesker" -
som J's oplæg står på samme

for, så mener jeg ikke der
er anden løsning end at forlade
gruppen. Argumentet herfor er
enkel: at Regulerens historiske
udgangspunkt og grundlag altid
har været "Alternativt Rådgivning
på britisk psykologisk grundlag".

Den anden mulighed er at blive
~~og~~ ~~at~~ ~~at~~ ~~at~~ og alle-
gere det alternative vel, som
også er at kunne lide den
britiske psykologi vel, til fordel
for N. Eusebius ^(J's version) - men jeg mener
er udelukket af den grund, at
man skal ha' været at tilbyde.
Og all menes jeg ikke er til-
faldet, for en faldt mulighed
kan ikke holde sammen på
praktis. Men ellers må man
stå vel til at man møder
et andet sted. Derfor og med
den i behold: jeg synes man
skal gøre det, hvis man ikke
liger mere, at der er en nødvi-
ge mellem det alternative og
det britiske psykologiske.

I mælsat fald er der nok

af mallemer at forholdene og
arbejde med handen for
hver enkelt af os. Det har
en værdi, hvad vi laver. Men
dét skal gøres begrundet
i sagen. Det er i praksis og i
forhold til vores tingene. For
at ~~gøre~~ kunne gøre dette skal
vi selvfølgelig udvikle psykolo-
gi og sociologi - men vi kan
ikke gøre dette ved at trække
en psykologi/sociologi ned over
vores tingene. Dette er også
den kritiske psykologiske fænomen-
te kendte: den er ikke
en konventionel skole, men
båret af den samfundsmæssige
almenheds bestrelse.

Kalle

23.11.88

Regnbuen: Alternativ Rådgivning på Kritiske Pige Højskole
grundlag & udgørelse af historiske grundlag^{1.}

SVAR PÅ ET "INDSTIK"

-ad bemærke 1.1

vi mener, mellem alle alternative og oldtids-
betrækkelse påvirket maktisk.

Efter jeg allerførst blev temmelig ophidset over at læse indstikket om "At løfte eget perspektiv", har jeg senere set det som en nødvendighed at skrive mit svar til de konstateringer og vurderinger der er i oplægget.

Min reaktion går først og fremmest på følgende sætninger i oplæggets indledning og afslutning:

"Der var nogle gode fællesmøder...."

NU er der kævl, strid og fravær, og afværgeformer har igen indfundet sig." (p. 1, mine understregninger)

"Dette oplæg har været båret af et forsøg på at stoppe op overfor en "usund" logik imellem os." (p. 7)

Det første citats konstatering af det der var, til forskel fra det der er nu, er en vurdering og konstatering af den sidste tids diskussion af supervisionsgruppens funktion: "af os selv", som simpel og lige gyldig. Det er jo et standpunkt man kan have, og det er isig selv ikke særlig interessant, det interessante starter hvor enkeltpersoner nok har denne holdning, men ikke lader den komme frem på fællesmøderne, men istedet sender det ud som et stykke papir de andre kan forholde sig til udenfor sammenhængen. At man sender noget ud er naturligvis okay; at man sender et stykke papir ud, hvor man slår til lyd for at den proces der er på fællesmøderne er "usnd", samt at vi må skifte kurs er osse fint nok, når man sender det ud som et oplæg man ønsker diskutteret i det forum der hedder fællesmøderne. Når man udsender et sådant oplæg, uden et ønske om en fællesforholden; ikke på fællesmøderne siger noget om dets indhold og hvad det skal bruges til, da får et sådant oplæg karakter af et memorandum. Dermed defineres netop sagens hovedpunkter; når der i papirets afslutning skrives at oplægget er et forsøg på at stoppe op for en "ussund" logik imellem os, så angives der handleanvisninger for hvad man ikke bør, eller ikke må gøre. En sådan fremgangsmåde er i min forståelse i bedste fald en fejl; i værste fald tenderer den destruktivitet og manipulation af processen. Destruktivt i den forstand, hvor det kommer til at se ud som, at papiret ikke har nogen særlig betydning; processen "kan da bare fortsætte". Manipulation fordi det fastsætter betingelserne for en fremtidig proces, da det definerer hvad der hvad i processen. For mig at se kan en proces ikke bare fortsætte, når man ikke forholder sig bevidst og fælles til et krav/for-slag om at standse den, på baggrund af konkrete kritikpunkter af regnbuen som gruppe, og enkeltpersoner.

herfor
valgt
er
far-
mink
ret;
2 på
hman
den ja
besvare
C
Hv
gamle
ind
5 mig
4
R

I det første citat konstateres det, at afværgeformer igen har indfundet sig; på

... indstik "Udvalgte ... 1 3 20" ...

side 2, at personer forbigår på undskyldende/bortforklarende vis "de nødvendige udviklingsopgaver". Når dette hævdes, er det en subjektiv vurdering af nogle andres handlinger og subjektiver begrundelser for at handle på denne konkrete måde; men når det konstateres abstrakt og ikke i sammenhængen, da må den enkelte som isoleret individ stille sig spørgsmålet om det er mig det handler om, eller hvad menes der egentlig, "er det mig som opgiver mit selvbestemmelsesperspektiv?!"

Dermed er spørgsmålet skubbet ud af sin kontekst og må løses helt privat og ved egen kraft og hvis man ikke gør det, så må man enten være en hykler eller helt konkret restriktiv iforhold til andre i regnbuen. Når et sådan spørgsmål kan konstateres af andre, og ikke af en selv, så mener jeg at man faktisk har LEGALISERET TOLKNINGEN AF ANDRE MENNESKER, fordi man altid kan sige at de ikke står ved deres egen afværgeform. At afværgeformer f.eks. er at sige, som bl.a. jeg har gjort, "det er ikke sådan det skal forstås" er en tolkning af mig og mine perspektiver/interesser. Dette er en perspektivløs kritik. Idet jeg ikke mener at dette er udtryk for en afværgeform, og da det i Kalle papir hævdes at være det, da kan det, hvis man skal følge logikken, kun give et indtryk af at jeg med andre må trække mig fra brugerarbejdet, da jeg således ikke har den fornødende selvkompetance til rådighed.

"Er denne kompetance derimod ikke til rådighed - eller indenfor rækkevidde - så skal der enten ikke gås ind i et forløb, eller osse må kompetancen tilkæmpes, som et personligt arbejde paralelt men også forud for forløbet." (p. 1 og 2)

Dette gives der yderligere forklaring på i det formulerede minimumskrav for brugerarbejde, hvor det siges at:

"Hvis det ikke er muligt at lave perspektiv vekslen, så må man drage omsorg for sig selv først og fremmest" (p. 2)

Da man med sine afværgeformer altid vil komme til dels:

"At stå overfor hinanden, også i selve processen."

Og dels at dette vil medføre:

"Det at udvikle mål fra den fælles proces finder da ikke sted, og kan heller ikke finde sted, idet der hverken er kontakt eller begreb om forholdet til hinanden, og det fælles uløste tredje." (p.2)

Dette mener jeg er en konstatering af at vi ikke kan udføre terapi/rådgivning med vores - til enhver tid - tilstedeværende subjektive afværgeformer; som ingen af os jo kan komme uden om at være i besiddelse af !

Denne kritik af os/mig når vi siger "at sådan skal det ikke forstås", kan for mig at se kun handle om at vi/jeg åbenbart ikke ergode nok til at formidle hvad

Nik-
indgået
i en
terapi-
forstå-
else

terapi
forstå-
else
igen!

advans-
ferme-
i en
lagde
imellem
os - her
alle g
lagget
maise

vi/jeg mener, og det er selvfølgelig muligt, men dette kan hverken jeg eller andre der måtte have sagt sådan lære isoleret fra en kontakst.

Dette er begrundelsen for min reaktion på ~~nik~~ dette indstik. Men derudover mener jeg at vi står ved en skillevej når den kritiske psykologi (dvs. O. Dreier, og Holzkamperne) er teoriudviklinger indenfor det institutionelle (p. 6) og der på figuren p. 5 konstateres at det er en restriktiv løsning, der står i ^{Nik} modspætning til det "alternative". For mig bliver vi herved stillet i en ny situation når det "alternative" og den kritiske psykologi ~~og~~ adskilles, og der i oplægget forsøges fastholdt en overordnet "alternativ" strategi, udenfor den kritiske psykologi. Det nødvendiggør en stillingtagen, hvor alle i regnbuen er nød til at vælge side, ; dette fordi det peger i to retninger for regnbuens arbejde og praksis: på den ene side at lave terapi/rådgivning på et Kritisk psykologisk grundlag, og derigennem udvikle den kritiske psykologi's teoretiske og metodiske forståelser og på den anden side det "alternative" jvf. Kalle' papir. En samling af disse modsætninger uden en bevidst forholden sig mener jeg ikke vi kan leve med, da det på længere sigt vil betyde stadige uoverenstemmelser og konflikter og derfor vil den enkeltes "laden stå til", for mig at se, betyde den indirekte "aflivning AF regn buen".

Måske i et grundlæggende V.P. Nix

Uden! Nasser på hansen praktisk hantling = mere henholdsvis af Jørgen i det Hylkenist, idet (h) subjektbegrebet midt ud af AS sandt for en engelsk

Når den kritiske psykologi negeres, som jeg mener Kalle gør det i indstikket, mener jeg faktisk at vi går tilbage til adskillelsen mellem humanistisk psykologi og sociologisk determinisme, og vi må da ende der hvor psykologien var i 70érne.

indenfor V.P. Kapples etc. (h) subjektbegrebet midt ud af AS sandt

Afslutning: visen bestemmelse af, hvornår det alternative kryder med generel marxistisk og KP-tænkemåde.

Som afslutning vil jeg blot gøre mine krav til fællesmødet op. Jeg mener at det for regnbuen er essentielt at vi tager stilling til følgende ting onsdag den 23/11 - 88.

at vilbude sig er ver- DEN SEER NOK PÅ AG KORTE ETANDEG JØED!

- Den form og måde indstikket er bragt på.
- Hvordan Vi fremover forholder os til hinanden og hinandens "afværgeformer"
- At vi på baggrund af indstikkets forkastning af den kritiske psykologi, som fælles fagligt grundlag, explicit tager stilling til og vælger regnbuens perspektiv og målsætning på ny. Endvidere må vi drage de nødvendige konsekvenser heraf, hvilket som konsekvens kan få en evt. adskillelse i to grupper, hvor den ene arbejder med et krit. psyk. grundlag og perspektiv, og den anden med det "alternative".

faktisk mod sig selv ud fra et standpunkt

Først på baggrund af disse diskussioner, mener jeg at vi kan gå videre i vores supervisionsdiskussion og konkrete krav og forventnings snak.

Hilsen Jesper D.

i opløst i det alternative // institutionelle

Den, der mener der er en uforenelig modsigelse mellem det alter-

Supervision. Oplægget er ^{20 minutter langt} ~~et~~ meget kort

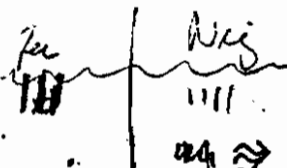
Jeg skal sige noget om supervision ud fra ^{Bogens} ~~de to bøger~~ "Supervision og konsultation" og O. Dreier's ~~længere~~ artikel "zur Funktionsbestimmung von Supervision in der therapeutischen Arbeit". I dette oplæg vil jeg primært forsøge at stille nogle diskussions spørgsmål om vores egen supervision i grupper, hvilket sidste med oplægget er altså ikke en simpel gennemgang af bogen og artiklen, men et forsøg på at ~~komme videre~~ inspirere til en diskussion der forhåbentlig kunne give anledning til at vi lavede nogle bestemmelser og aftaler om hvad vi skal bruge supervisionen til/hvad det er og hvordan vi skal gøre det og her er jeg nogle forslag til rummer.

Alt dette kræver jo at vi rent faktisk har behov for og interesse i supervision. Derfor kunne jeg godt tænke mig, at vi alle startede med at sige, om vi alle har sejft eller ønsker at komme på supervisions hold på studiet?

② Det andet spørgsmål som jeg synes vi må besvare først er om alle vil give det den prioritet som det har på nuværende tidspunkt her i Regnbuen.

③ Tilsidst ville jeg gerne have en kort beskrivelse af hvad vi hver især forventer at få ud af supervisionen.

(2)

- 1.
- 2.
3. Problemformulering

Mens jeg sidder og skriver dette oplæg forventer jeg at faktisk så godt som alle her ønsker eller ønsker sig at komme på sup. hold på stedet. At vi alle enten ønsker at sup. skal udelüdes eller beholdes indenfor den nuværende tidsramme.

Idet 3. spørgsmål forventer jeg flere former for svar:

- 1. at lære noget af de andre
 - 2. at diskutere det jeg gør → er det godt nok
 - 3. at få støtte og oplæring så jeg ikke er så alene ansvarlig for mit arbejde ⇒ jeg er egentlig udmøgtig
 - 4. Gennem Sup. at blive bedre til at styre processen → tendentielt der hvor jeg vil hen.
- ⇒ ^{hvor det går galt} ^{ikke problemet} Problemformulere.

I O.D.'s artikel påpeger hun at det at opsætte supervision som attest er grundet i at terapeuten forsøger at forebygge en situation hvor hun/han er uanset for i særlig grad at blive ramt af konflikter og belastninger, som for terapeuten at se på lang sigt truer med at gøre hende/han udmøgtig. Udmøgtigheden/konflikten her det karakteristika at den for terapeuten selv at vanskeligt at bearbejde i den terapeutiske relation, den er om man så må sige terapeutens

(3)

problemer og vil i denne form altid være ~~for~~-
en yderligere kilde til belastning af brugeren
i forvejen belastede livssituation.

De forhold der i terapien virker belastende
kan ud over brugers problematik som vi her
have det mere eller mindre godt med. ~~Er~~
Varevidheden om hvor vi er i processen, tilbage-
slående. Når klienten efter en tid kommer og
siger at i virkeligheden er problemet et helt
andet, At klienten som lgn fra en klar himmel
siger at hun/han endnu ikke har fødtstændig
tillid ^{nok} til os, til at snakke, vise, eller fortælle
et eller andet. Når vores hypotetiske forsøg til
forståelse af problemet til stadighed viser sig
at blive vrøgt som helt hen i skoven.

Kort kan vi sige med O.D. at det karakteristiske
ved ubekendt er at det forbindes sig med terapiens
visshed/ussikkerhed, ~~den til stadighed muligheden~~
for til stadighed at ændre på forståelsen af processen
i processen, at vi faktisk først bagefter kan stø-
nke mere præcist om hvad det var for et komplekst
problem vores bruger kom med.

Særligt kan vi ud af dette og vore uoverens-
sættelses fokusering på ~~for~~ brugeren, brugers-
problematik, se at det vi ønsker er kontrol
med processen, kontrol med brugers retning med

(4)

brugersens egne mål. Traditionelt hævdes det så at ~~brugeren~~ dette behov for kontrol og den enkeltes isolerede følelse af udelukkelse er et bogn på nogle struktur og egenskaber i den enkeltes personlighed som må tages op i en ego-terapi, hvilket man faktisk kan løse om i DPN. Og at supervisionen tit er en slags follow up på ego-terapi. Man kan også med his keiser sige en træning i at underkaste sig supervisors folknings og konkrete handle tiltag som vedkommende lærer fra sig. Dette indeholder i høj grad et restriktivt moment, ^{men det tages også ud af os for at se det} men det påpeger ligeledes ^{gennem} ~~her~~ en problemstilling som vi også har her. Næmlig at der ikke findes en almen teori om terapi således k. k. og O.D.. Positiv påpeger det osse at "supervisionen kan være en mulig aflastning fra alene ansvarligheden i det ellers så isolerede samarbejde, og dermed at det kan være en mulighed for at komme ud over ens egen problematiske arbejdssammenhæng."

Teori/lesheden, ansvarligheden, teori/praksis forholdet, vores egen kvalificering er altså momenter i supervisionen. Det er altså også et moment at der findes vejen med mere erfaring end andre og om i vil nye og gamle

(5)

Det her lyder mildt sagt problematisk, invertejdeligt hvis det jeg inntil nu har sagt er sælt for så er vi over hovedet ikke alternative, vi står faktisk med identiske problemer i forhold til det etablerede system. Og vi er ikke engang særligt gode til at tage vores egne ansættelser op.

For at komme videre vil jeg for at komme videre til en diskussion ^{vil jeg at involvere} ~~grave~~ en positiv bestemmelse af supervision ud fra O.D. og h.k.

Alment kan man sige at:

• Supervision er en aftalt, støttende, igangsættende og fagligt kvalificerende proces, hvor i forhold til den pågældende sag de mindre involverede fagfæller hjælper de i forhold til sagen mere involverede fagfæller med at integrere og inddrage faglige handsker, således at fagfællen opnår en større handlingsberedthed til at kunne forvalte konflikter og belastninger.

Ud af dette forstås det at genstanden for vores supervision er os selv som terapeuter i vores modsigelsesfyldte forhold i vort arbejde med klienter og i selve praksisen.

(6)

Vi må altså i superistoren analysere vores egne ^{interesser} handle grunde og befiuelende i forbindelse med de betingelser og betydninger der i regnbuen som helhed, såvel som i forhold til det enkelte forløb. Vi må analysere vores objektive handlemuligheder i regnbuen, såvel som de for vores arbejde relevante personlige biografiske kognitive funktions grundlag som det er kulturel ^{lingvistisk}.

Det stiller det konkrete krav, at vi ~~ist~~ analysere og forholder os, som det første, til de interesser og interesserrepræsenterende forholdsmåder i regnbuen, vi hver især ~~er~~ står for, over for hinanden og over for brugerne.

På den måde kan vi nemlig komme til at forbinde os til hinanden og udelte vores arbejde sammen såvel som vores teori, samtidig med at den enkelte i sammenhængen bliver mere kvalificeret.

Så den som det præger nu sker der nemlig det at vi forsøger at løse kompetence/fugtighedsproblemet som isolerede enkeltkøper, ved at løse selv, ved subjektivt at fixere på de umiddelbare handleudvendigheder i brugerarbejdet (det er ^{også} der vi løse hinanden at kende). Vores fixering bliver i høj grad betinget af øjen trænde afmængt og vi holder ~~der~~ ~~især~~ ~~kraft~~

(7)

oprises hver især til forskellige prisformer mod udbudet, enten råber vi op siger der er problemer det må vi snakke om og jeg mener altså at ..., og faktisk bliver vi klarere og klarere til at lytte. ^{Jeg er nok enig selv.} Eller osse holder vi højt for min mening er utrugelig det kan jeg selv se i mit brugerarbejde. Eller osse sidder vi og bliver irriterede over at blive afbrudt og ^{føles os} ikke respekteret i gruppen og derfor i høj grad isderede med problemerne.

i supervisionen

Det næste niveau er at bestynde udviklingen af henelleformer og dermed understøtte behandle absolutte og isderede enkelt problemer og forsøge at skabe deres formidlet hed. Rtså meget mere henret at gå ind i problemer som den enkelte terapeut her eller ikke kan finde ud af hvordan han/hun har det med, og det være sig også hvordan vi har ~~med~~ det med den anden og hans/hendes funktionsform i arbejdet.

Detto trin er altså på vort abesetiske niveau en inter subjektiv undersøgning gennem perspektivudveksling og sammentyning på grundlag af fællestæk og friskelle i betingelserne betydningerne og vores respektive ekrede henelle-
redygeneligheder, begrundelsesstrukturer og fælele-
møder

⑧

Vi konkretiserer derefter processerformer, enhedsværdier og problemer.

Men ud af dette bliver supervisionen netop en opgave for vores egen udvikling og den måde ovenikøbet ville være med til at gøre de særlige udviklingsopgaver der er for os som terapeuter.

Analysen forslag:

1. interesse afklaring i gruppen som
Regnbuens \leftarrow helted, hvorfra er vi her, hvad er
I betragtning på papir vores perspektiv med regnbuen, hvilke
hvad prøver vi at gøre på papir
hvad prøver vi at håndtere
muligheder, begrænsninger er der
i den.
2. teoretisk diskussion på baggrund af oplæg.

I supervisionen:

1. Vores egne konkrete handlegrunde og bevidsthed i forholdene, samt eget funktionsgrundlag. ikke ville
- a) Hvor for ham jeg ville min gruppe
hvordan påvirker gruppenes forhold
mig / følelses udbud / problematik
heri ligger en stillingsforhold til værdier
"containe" - forhold.
- b) Analyse og vurdering af problemstillinger
som jeg som terapeut føler mig mødes.

(9)

c) Hvilke metoder og operationer
har jeg det godt/dårligt med
hvilken sammenhæng har de
over hovedet til hele processen.
^{og til vores perspektiv som tænkning}
→ oplæg om sammenhæng var
forskellige teknikker og metoder
kan diskuteres indenfor vores
overordnede forståelse.

d) Teoretisk kvalificering af hinanden
i forhold til praksis sætter tingene
i sammenhæng med vores
overordnede rene.

Men alt dette kræver en diskussion af hvordan
vi giver hinanden feedback på det fremlagte
hvordan undgår vi et angst // blaff niveauet
stiger.

→ et eksempel kan være vores
enorme rummelighed vi siger
aldrig noget, altting er O.k.
I det traditionelle sprog kaldes
det repressiv tolerance.

→ hvordan kan vi over hovedet selv
nuværende kritisk spørgsmål i gruppen
lytte efter, hvordan mener de alle
det er at sige noget til en.

Det næste punkt er hvordan vi skal supervisere
rent indholdsmæssigt skal det være ~~se~~

Hvortit skal vi evaluere processen.

Hvordan tjekker vi vores selv og hinanden,
at gruppen træffer nok.

Regnbuen

Adresseliste

Tlf: 33 13 65 92

Helle Søberg Petersen
Sønderlundsvej 99 A
Roskilde
42 36 18 38
Fø's'da: 23. december

Jette Vibum (orlopx)
P.D. Løvs Allé 5th
2200 København N
31 83 03 90
Fø's'da: ???

Kalle Birch-Madsen
Bragesgade 18th
2200 København N
31 81 37 88
Fø's'da: 2. juli

Anne Jønsson
4. Maj Kollegiet
Frederiksberg Bredegade 13 B
2000 F
31 10 31 89 eller 31 87 47 15
Fø's'da: 22. juli

Frede Kruse
Husungade 10^j
2200 København N
Fø's'da: 11. juni

Eller:
Siumarken 5
3390 Hundested
42 33 80 19

Birgitte Gøtzsche
Mjølnerparken 96^{st tv}
2200 København N
31 82 35
Fø's'da: 1. april

Aino Holme
Hovedgaden 26, Gundsømagle
4000 Roskilde
46 73 28 10
Fø's'da: 30 marts.

Karsten Madsen
C/O Birgitte B. Hansen
Minersgade 4th
2200 København N
31 85 37 47
Fø's'da: 23. februar

Inge Svane Nielsen
Stefansgade 51 Bth
2200 København N
31 81 27 98 / 33 32 80 85
Fø's'da: 20. august.

Inger Dalsgaard
Ole Suhrs gade 14th
1354 København K
33 11 36 21
Fø's'da: 18. december

Jørn Bo Nielsen
Strandboulevarden 162^{lv}
2100 København Ø
31 29 02 78
Fø's'da: 25. februar.

Lillian Pedersen
Uhrevej 16
6064 Jordrup
75 55 80 11
Fø's'da: 14. december

København adresse:
Burmestergade 28^{th tv}
1429 København K
31 54 89 90

Jesper Lund
Hammelstrupvej 14
2450 København SV
36 30 34 3th
Fø's'da: 19. august

Leif M. Christensen
Nansensgade 32th
1366 København K
33 11 09 19
Fø's'da: 15 december

Regnbuen

Adresseliste

(fortsat)

Suzanne C. Krogh
C/O Kent Laulund Nielsen
Blegdamsvej 20A^{th tv}
2200 København N
31 39 29 64
Fø's'da: 9. juni

Henrik Eriksep
Enghavevej 34th
1674 København V
31 31 63 34
Fø's'da: ???

Birgitte Ernst
Hans Bruuns vej 12
2920 Charlottenlund
31 64 55 90
Fø's'da: ???

Henrik Olsen
Nissedalén 12
2740 Skovlunde
42 84 83 47
Fø's'da: 20. september

Birgitte Baunbjerg Hansen
Minersgade 4th
2200 København N
31 85 37 47
Fø's'da: 31 januar

SUPERVISIONSGRUPPER

GRUPPE I

GRUPPE II

GRUPPE III

GRUPPE I	GRUPPE II	GRUPPE III
Aino	Aune	Helle
Birgitte B. H.	Birgitte E.	Henrik
Henrik O.	Birgitte G.	Inge
Inger	Frede	Jesper
Jette B.	Falle	Karsten
Lillian	Suzanne	Leif

REGNBUEEN 01 13 65 92

Søren Graff
Strandboulevarden 132 3. th.
2100 Ø 01 18 36 76

Henning Strand
Boeslundevej 10 B
2700 Brh. 01 71 77 77

Jørn Bo Nielsen
Strandboulevarden 162 3. tv.
2100 Ø 01 29 08 56

Kalle Birck-Madsen
Bragesgade 18 1. th.
2200 N 01 81 37 88

Jens-Peter Poulsen
Brammingegade 5 3. th.
2100 Ø 01 26 02 68

Danielle Mikkelsen
Julius Blomsgade 12 1. th.
2200 N 01 85 28 78

Henning Rose
Stærevej 23 2. mf.
2400 NV 01 19 87 58

Aase Nielsen
Holger Danskesvej 3 B 1. tv.
2000 F 01 86 03 75

Birthe Palmblad
N.J. Fjordsallé 3 1.
1357 FC 01 35 39 18

Jesper Døpping
Morbærhaven 21-58
2620 Albertslund 02 45 05 54

Inger
Ole Suhrs Gade 16 1. th.
1354 K 01 11 36 21

Rosi Kovacs
Nørre Allé 21 1. th.
2200 N 01 39 50 05

Birgit Bruun
Køgeløkke 7
4622 Havdrup 02 38 62 78

Pernille Laustsen
Sct. Jørgens Allé 4 4 tv
1615 V 01 22 25 23

Annette Underbjerg
Rovsingsgade 97 2 th.
2200 N 01 81 10 62

Inge Svane
Kronborggade 1 st. tv.
2200 N 01 81 27 98

Lillian Pedersen
Bantholingsgade 53r
1356 K 01-911108

REGNBUEEN - Købmagergade 50-52, 1150 K, 01.13.65.72.

Aase Nielsen
Holger Danskesvej 3B,1.tv.
2000 F
01 86 03 75

Danielle Mikkelsen
Julius Blomsgade 16,1.th.
2200 N
01 85 99 91

Henning Strand
Boeslundevej 10B
2700 Brønshøj
01 71 77 77

Inger
Ole Suhrsgade 14,1.th.
1354 K
01 11 36 21

Jens-Peter Poulsen
Brammingegade 5,3.th.
2100 Ø
01 26 02 68

Kalle Birck-Madsen
Bragesgade 18,1.th.
2200 N
01 81 37 88

Rosi Kovacs
Nørre Alle 21,1.th.
2200 N
01 39 50 05

Birthe Palmblad
Godsbanegade 11
1722 V
01 22 15 82

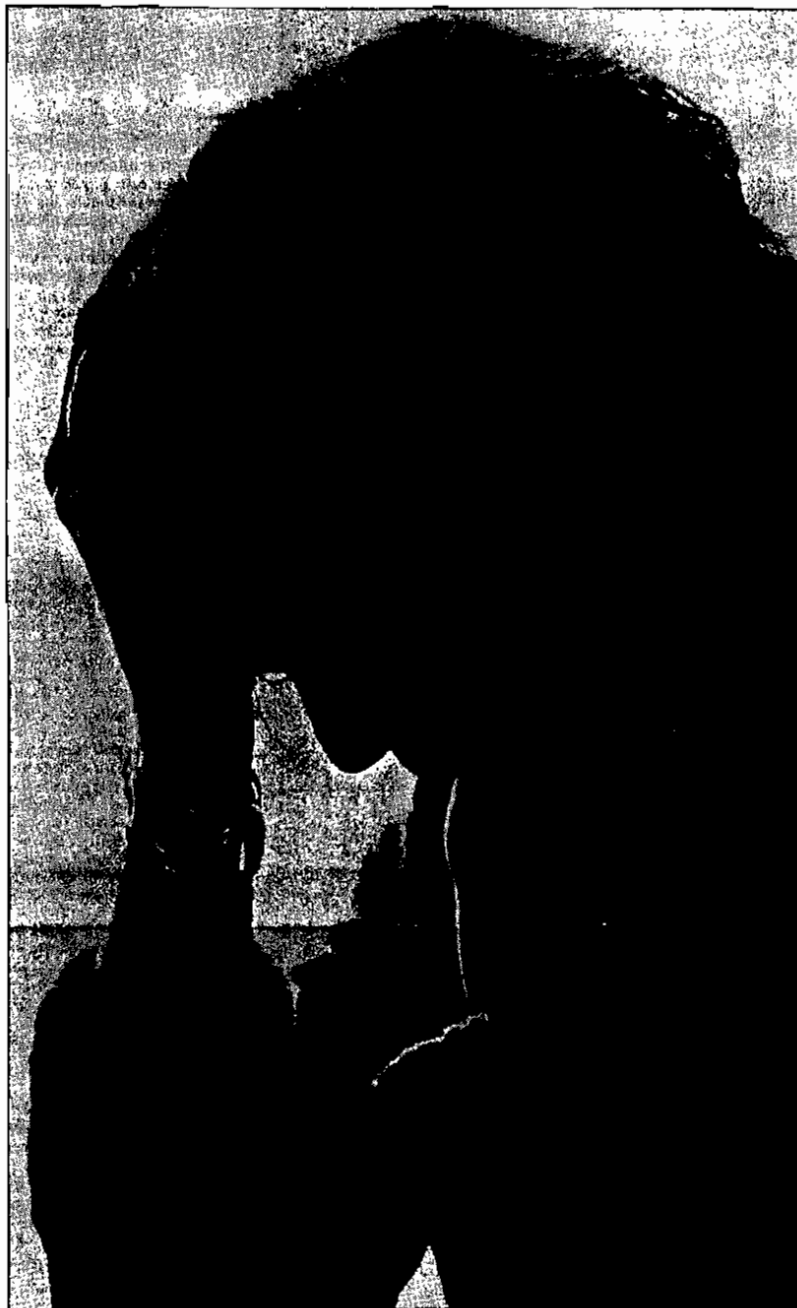
Helle Søberg Petersen
Assensgade 10,3.tv.
2100 Ø
01 26 52 65

Inge Svane
Stefansgade 51B,4.tv.
2200 N
01 81 27 98

Jørn Bo Nielsen
Strandboulevarden 162,3.
2100 Ø
01 29 08 56

Jesper Døpping
Julius Blomsgade 16,1.th.
2200 N
01 85 99 91

Maria Fabrin
Julius Blomsgade 16,1.th.
2200 N
01 85 99 91

Hverdagspres

Af Boris Koll.

- Det vi her har med at gøre, er virkelig tunge psykiske problemer, som folk har kæmpet med længe, og selvmordstanker er ikke usædvanlige. Sådan præsenterer Jesper og Jørgen Bo fra den psykologiske rådgivningsgruppe Regnbuen deres arbejdsfelt. Gruppen består af 15 personer, hovedsageligt psykologstuderende,

og yder i øjeblikket hjælp til 17-20 brugere i Studenterhuset i København.

Et foruroligende stort antal studerende i Danmark har psykiske problemer, en århusiansk undersøgelse siger, at 40% har det dårligt. Og det virker som om det offentlige på forhånd har givet op overfor problemet. At tale med en psykolog koster beløb, der nærmest er ubetalelige for en almindelig studerende, og ventetiden er typisk tre måneder. Hun livia man er virkelig

langt ude, eller direkte selvmordstruet, kan man få lov til at tale med en psykolog.

Isolationsproblemer

- Hvad er det typiske problem blandt jeres brugere?

- Isolationsproblemer, socialt og på studiet, er gængs for alle. Det at flytte til København og begynde på et nyt studie, har for flere af vores brugere været en hillet til ensomheden. Desuden medfører adgangsbegrænsningen, at mange kommer ind på studier de egentlig ikke har lyst

til, hvilket selvfølgelig fører til frustrationer.

- Hvis disse problemer får lov til at udvikle sig, uden at der bliver taget hånd om dem, kan det føre til en permanent angst for tætlere berøring med andre mennesker. Det den typiske problemsfære, mens misbrugsproblemer er noget vi ser meget lidt til.

- Hvorfor kommer folk til jer?

- Mange af vores brugere har været igennem det traditionelle behandlingssystem og følet stillet en diagnose, som i sig selv bliver et problem for dem, og forresten også for os der skal forsøge at give terapi, fordi brugerne somme tider føler at de skal leve op til diagnosen. Når folk bruger os er det fordi de fortsat har uløste problemer og fordi de trænger til for en gangs skyld at blive behandlet som mennesker.

Studiepresset sætter spor

- Er specielle fag i særlig grad repræsenteret blandt jeres brugere?

- Ja, der er visse uddannelsessteder som bringer os særligt mange brugere, f.eks. Danmarks Tekniske Højskole.

- Hvad med ting som konkurrenceræs og hele den strømning der foregår i undervisningssektoren?

- Disse ting kan vi også helt klart mærke. Vi har faktisk følt os presset til at tage flere brugere, end vi egentlig mente at kunne klare. Vi vil ikke være en terapi-fabrik, og vi vil ikke sætte stop-tidder for terapien. Vi kører et forløb til det er færdigt, og det kan vare fra tre måneder til to år.

- Men emn tingene kører i øjeblikket, får vi gennemsnitligt to henvendelser om ugen, og det er langt mere end vi kan klare om onsdagen, vores ordinære dag her i huset. Derfor er nogle af os nu også begyndt at køre terapi-forløb på andre dage. Det var simpelthen for hårdt at blive ved at afvise folk. Ikke mindst fordi alle andre behandlingssteder i København også er fuldt booket op.

- Hvordan er kønsfordelingen blandt jeres brugere?

- Den ligger på ca. halvt af hver.

- Undersøgelser viser ellers, at der er væsentligt flere mænd end kvinder, der selv angiver at have psykiske problemer?

- Ja, men kvinderne gør nok noget ved deres problemer på et tidligere tidspunkt. Jeg tror fyrene generelt er længere ude når de kommer, ofte er de af andre blevet opfordret til at søge hjælp. Og hvis du så lægger til, at der er væsentligt flere mænd end kvinder på universitetet, så pesser det også meget godt med de undersøgelser du omtalte.

Man kunne undgå problemerne

- Hvor stor en del af de psykiske problemer kunne man undgå, hvis de studerendes fysiske rammer og omgivelser var rimelige?

- Dem alle!

- Okay, men hvad er så hovedproblemet?

- Ja, den generelle udhuling af studenterfaciliteterne bidrager bestemt ikke positivt, det går forholdene på mange af kollegerne heller ikke. Man let bliver isoleret på sin egen lille by-

bel, og der kan man så sidde og være sig selv. Man kan sige at hele studentermiljøet, forelesningsformen, eksamensformen, boformen, lægger op til individuelle løsninger og isolation.

- Folk griber ikke fat i hinanden på studenterne, hvis der pludselig er en der forsvinder og bliver væk, så er der ingen der checker hvorfor.

Terapi er ikke tilpæning

- Hvordan supplerer i jeres gruppe, er der tradition for at nye psykologstuderende går ind i den?

- Nogen gør, men vi sætter som en betingelse, at folk arbejder på et kritisk psykologisk opfattelse. Indenfor vores fag er der mange opfattelser af f.eks. metode, og hvis vi får for mange forskellige repræsenteret i vores gruppe, bliver det umuligt at arbejde på den måde vi ønsker.

- Vi arbejder på grundlag af en marxistisk, eller en samfundsorienteret psykologisk opfattelse, og forsøger at finde en ny praksis i terapien. Terapi skal jo netop ikke være at tilpasse folk til det lort de står i i forvejen. Vi har i stedet det mål at forsøge at stimulere folks handleværd, dels i deres eget liv, og også gerne i samfundet som sådan, hvis brugerne altså har styrke til det.

- Det står i modsætning til noget af det der lå i den gamle freudianiske opfattelse, at terapeuten skulle lette lidt på låget, for at få lidt af trykket af, og så især rigt lære folk at leve med deres problemer.

Problemet skal frem i lyset

- Det er ikke tilfældigt at Regnbuen holder til i Studenterhuset?

- Vi arbejder generelt for at udvide studenterfaciliteterne, så folk har et sted at mødes, og vi vil gerne vi gerne vise brugerne af Regnbuen de muligheder der er i Studenterhuset. Derudover er huset en forudsætning for vores videre arbejde, vi har nemlig ingen penge og er derfor nødt til at være gratis et sted.

- Den politiske vinkel skal med, udover Regnbuen er vi alle studenterpolitik aktive på en eller anden måde, vi vil stille krav til vores studier og det liv vi lever. Man kan sige at vi samlet beskæftiger os med rådgivning, studenterpolitik og de fabelige betingelser studenter, ja mennesker i det hele taget, lever under.

- Eller som et medlem af Regnbuen skriver i et debatoplæg:

«Det med en højredrejning finder vi ikke bare et noget ubestemt noget sude i samfundet». Vi ser det som et udtryk for afmagt, og som en konsekvens af, at man - bredt politisk i mange år nu - har søgt en øget privatisering... af vores fælles liv. Det har altid været et Sisyfos-arbejde at samle vores knuste skæbner op under kapitalismen, men helt uoverskueligt vil det blive fremover, hvis de nuværende tendenser fortsætter.

Og helt konkret mærker vi det i Regnbuen også ved, at vi i dag bliver søgt af brugere som aldrig før. Og vi tager det som et udtryk for, at den typiske dagligdag er sat under pres som aldrig før.

GRÆSRØDSTRÆF FOR ALTERNATIV RÅDGIVNING

SEMINAR FORÅRET 1989.

I 70-erne splittedes "det nye venstre" i kampen mod den ydre og indre undertrykkelse og frigørelse. Det kom der en spaltning mellem en parti- og en terapibevægelse ud af.

Men det var også en tid, hvor anti-psykiatrien blomstrede. Senere forsvandt denne i distriktspsykiatrien.

Den samfundskritiske psykologi udvikledes kun langsomt.

Men alternative rådgivninger - socialistiske, humanistiske som "GALE" fødtes. Og græsrodder skød op.

Vi er mange idag. Og det vil vi gerne fejre med et weekend-seminar i foråret 1989. Længe har vi levet skjult og uden brug af hinandens kræfter. Lad os dele dem med hinanden, lytte, feste og finde nye menneskelige veje frem.

Vil du være med i arbejdet om denne opgave så kontakt os. Også hvis du bare gerne vil høre nærmere. Eller hvis du har lyst til at deltage til sin tid.

REGNBUE - Psykologisk rådgivning

STUDENTERHUSET, Købmagergade 52 1, 1150 K. Tlf. 01. 13 65 92
onsdage 18.00-23.00 eller andre dage Kalle 01-81.37.88

Jesper 01-17.03.63 Inge 01-81.27.98

Regnskånen 21.10.88

Kære Anni

(Kom til Helle)

Håber du har haft en go' tur. Det smuttede for mig at få ringet til dig sidst. Sorry!

Der er kommet lidt fut i gruppen nu. De to gange med livshistorie-arbejde har været konstruktive - og sidste gang var vi endda færdig før tiden. Desværre har C. ikke været der. Første gang pga sygdom hos barn og kone; sidste gang ved jeg ikke hvorfor - men jeg vil prøve at ringe til ham for at høre, hvor han er henne.

12.10.88

Vi startede med J.'s livshistorie (A3, s.1 og 2). Den blev ikke helt gennemgået af J., idet der var så mange skæringspunkter. Og det endte op med at blive kogt ned til færre (A3, s.3). Særligt er der et skæringspunkt ved 7 års alderen/1962, hvor J tages med på psykiatrisk afdeling af hans mor. Der var vist "noget i vejen" fra hans mors standpunkt. Senere gentages dette i 72, hvor en neurolog stiller diagnosen "spastisk lammelse" og putter lidt på, at J er debil. Det viser sig senere - ved 30 års alderen - ifølge en afspændingspædagog, at dette ikke kan passe, idet J kan lave forskellige øvelser, som han ikke skulle kunne, såfremt diagnosen var korrekt.

Centralt er dog, at J intet kan huske fra 0-7 års alderen. Og sammenholdt med at J er god til at huske enkelttilfælde af situationer helt ned i detaljer - men ikke sammenhænge mellem situationer, som udtryk for noget relativt stabilt under bevægelse og udvikling - så konkluderer vi, at magt har været overgribende fra J's første færd. Totalt manglende selvbestemmelsesmuligheder gør det nemlig ikke muligt at huske andet end pånødede opgaver, man var sat overfor, og endvidere huske dem på tydende og tolkende vis. I forlængelse heraf kan J's kamp med 'troværdighed' også ses - for at handle under magt kan kun foregå, når det skjules, hvad man er i gang med. At der slet ikke er nogen hukommelse, de første 7 år - og J også har med sig, at han for andre var langsomt udviklet - giver sig også ud fra, at den første/tidlige personlighedsdannelse ikke kan finde sted, hvis man ikke får mulighed for selv at gribe fat i verden på noget, der ligner egne præmisser. Dette vil også sige, at J's hukommelsesevne vil vokse, når vi fanger de akser og forhold, som har kørt hen over hovedet på ham. Her over for står dog, at der ikke er så meget at huske af forskellige væsentlige forhold, hvis magt har været den samme.

'Overgribende magt' viste sig også at hænge sammen med en familie/moders store indblanding i J's liv - hvad der får J til at flytte til Århus i 82. Her sker der brud på indblandingen. Men den reetableres delvist igen, da J flytter tilbage til Kbh. I denne sammenhæng snakkede vi om at lave en

familiesociologisk analyse, men blev enige om at udskyde det til senere. Vi stoppede ved at opstille opgaven til næste gang - ud over at lave hverdagsaksen - at stoppe handlinger, der drejer sig om at "begrunde, forklare og legitimere" det at eksistere overfor andre, særligt overfor moderen og D. Begrundelse for denne opgave var, at det netop er her, at J handler på en måde, der ødelægger hans egen livskraft. I forlængelse heraf var der også opgaven at indkredse nærmere de betingelser, hvor under dette finder sted.

Mht B så havde han en livshistorielinie, der på mange måder var en fed historie. Det mangler bare eet eller andet i den, en eller anden ressource som meget er B selv.

B havde trukket en enkelt episode ud til nærmere uddybelse. En episode med en "depressionslignende tilstand" i 20 års alderen. Den blev sat i forbindelse med arbejdsløshed/et ydre omverdenspres. Og dette er både nok og ikke nok - for mig! For B var det nok, og han er heller ikke bange for at den skal vende tilbage. Der, hvor jeg er, er, at der ligger noget tabt her, som kan pege hen imod en fremskaffelse af den manglende ressource.

I livshistoriesnakken kom vi også ind på B's forhold til faderen. Det var fedt. Og det var svært at forstå, at han ikke er længere. Vi snakkede om at skrive et brev - "at sige farvel" - og sende det pr "ritual", fx brænde det.

Omkring den manglende ressource var vi inde på, at B falder i to typiske grøfter: den individualistiske, hvor man selv handler med ~~med~~ den ene forestilling, at verden står ^{overfor} ~~overfor~~ een; og den kollektivistiske, hvor man lader sine interesser gå simpelt op i gruppen. Som positivt ledebillede til overvindelse heraf fandt vi dét personligt at gå egne veje, således at man selv var med til at skabe et kvalificeret mod- og medspil indenfor hver sammenhæng - i stedet for det at delegere modspillet ud til alene-handlinger og medspillet ud til fælleshandlinger, da de hermed tømmes for indholds mæssig kraft. (skitsen A3, s.4).

19.10.88

Startede igen med J's hverdagsakse, hvor det viste sig, at J havde taget en enkelt episode ud, og beskrevet den liniært. Det var en episode med D, hvor de kommer op at toppes omkring, at det hele er af helvede til, og at de måske skal flytte fra hinanden. Historien afslører at J meget kommer til at stille sig som objekt for D. Mao at han taber sine egne krav til sit liv. Og at det er dem han må finde inden de på fredag skal have en afgørende/besluttende snak om at flytte fra hinanden eller ej. J vil godt blive boende, tror på at de har nogle fællesinteresser med hinanden, men det er

dog aldrig lykkedes dem at bruge hinanden (de er begge studerende).

Det endte op med det vigtige i, at J får stillet krav om plads til hans ting/tempo på den ene side, og på den anden side, at der skal være et fælles slæb/træk derhjemme omkring praktiske ting (:en synlig arbejdsdeling). Og at J må arbejde på at skille sig ad fra D - særligt på det punkt, at han ikke lader D's morale og normalitet om, hvad J bør/skal gøre, blive hans egen.

Endvidere opfordres J til at tegne sin hverdagsakse inden fredag, hvor snakken med D skal finde sted. Argument: at det vil kunne bryde J's synsfelt ud, så det med D kan ses i sin totale sammenhæng for J's videre liv.

B havde lavet sin hverdagsakse. Ikke så meget ved at finde konkrete sociale betingelsesstrukturer, men ved at liste sin egen subjektive formåen til forskellige fænomener.

Det blev lidt af en personaliserende virkelighed, der kom på ord - hvor det ikke må glemmes, at dette ofte er en egenskab/erhvervs"skade" ved det arbejde, der har med andre mennesker at gøre, hvorfor det er umuligt selv eller alene at gøre op med en transport af ydre objektive modsigelser til subjektive og individuelle konflikter.

Forud for det personaliserende ligger et fravær af fælles udviklingsopgaver. Og det er derfor her, der skal sættes ind arbejdsomt.

Her over for står imidlertid, at B står lidt fاملende overfor, hvad han skal fremover med hele sit liv. Vi snakkede her om udviklingsmål - og at et fravær ~~er~~ let betyder, at man bliver hængende i etablere gruppesammenhænge (:det kollektivistiske) eller forfiner private veje (:det individualistiske). Aksen person//sag blev her trukket ind til yderligere forklaring.

Et særlig punkt på B's liste var konfliktskyhed, hvor det var svært at finde grundene til, at B skulle ha' den. Men B kendte det ikke at gå ud til grænsen. Og dette giver en sammenhæng til manglende udviklingsmål - for i den grad at man ikke når ud til grænsen omkring, hvad der foregår, er man også væk fra det, der reelt bevæger situationer og sammenhænge, hvorved gamle (mål)forestillinger forbliver. Udvikles kan det ikke rigtig i relation til det, der reelt foregår.

Det endte med, at B søger på sin livshistorielinie efter fænomenet konfliktskyhed.

Slut!

I forhold til Helle, der som 'flue' kravlede ned de to gange, har jeg lyst til, at vi forstætter alle tre. Hvad siger du?

Knut Kalle

Velkommen til
denne aften:

Jeg vil gerne starte med at byde velkommen til dette arrangement om "alternativ rådgivning". Og at det er rart, at I er kommet, ikke kun pga temaet, men også fordi det er med til at skabe liv i det her hus, som har så hårdt brug for at overleve og udvikle sig fremover.

Præsentation:

Mit navn er Kalle. Og jeg skal sammen med Danielle - der sidder dér - starte med at fortælle om Regnbuens arbejde.

Om selve dette
møde:

Men inden da skal der kort siges noget om selve dette café-møde. Og herefter vil vi også gerne have kommentarer fra jer,

Interesser til
stede:

der er kommet, hvad der særligt er interesse i, at vi kommer ind på i oplægget.

Startede med
en lille artikkel
for et halvt år
siden:

Om selve mødet er der det at indlede med, at vi fra Regnbuen for et halvt år siden skrev en lille artikkel til Dansk PsykologNyt. Den handlede om feltet for "alternativ rådgivning"; og den var i forlængelse heraf en skarp kritik af den måde, som psykologisk rådgivning og terapi i dag typisk søges udviklet på. Vi sluttede vores lille artikkel med en opfordring om at gå med i arbejdet for opbygningen af en bred og offensiv alternativ struktur - så det ikke længere fremover var staten og forskellige behandlergruppers særinteresser, der styrede udviklingen og udformningen af vores kommende livssituationer. Men vi fik meget få tilbagemeldinger. Men dog var de alle positive - den ene eller var det to, som det drejede sig om.

Manglende interesse?
Nej! Manglende mulig-
heder for langsigtet
faglig udvikling:

Ud fra dette synes det nærliggende at konkludere, at der ikke er - eller var - interesse for en sådan opgave.

Men vi har valgt i Regnbuen at konkludere det modsatte! AT der er en interesse - men at mulighederne for at gå med eller for at prioritere en langsigtet faglig udvikling af egen virksomhed pt er meget fraværende eller lig nul. Og dette blandt

andet også på baggrund af, at det ikke kan siges, at der ikke er problemer indenfor området af psykologisk rådgivning og terapi. Tvært imod er området idag et stort problem.

Dette som det ene.

Samling af inter-
esser vaa politisk
rum:

Det andet er, at vi må konstatere, at det ikke er ligetil at komme igang med et fælles arbejde om disse problemer. Der mangler et eller andet, en præmis. Og denne præmis har vi valgt at finde i, at der åbenbart først må skabes et politisk rum for faglig debat. Altså en betoning af den politisk side for en duelig faglig udvikling af området. Og vi har derfor også valgt at skrive denne side ind i vores invitation til nogle andre rådgivninger, hvor vi fremhæver at den nuværende situation er karakteriseret af en meget stærk højredrejning. Og at det også vil få uoverskuelige konsekvenser, hvis der ikke sadles op mod denne.

Højredrejning:

Det med en højredrejning finder vi ikke bare er noget ubestemmeligt noget "ude i samfundet". Vi ser det som udtryk for afmagt, og som en konsekvens af, at man - bredt politisk i mange år nu - har søgt en øget privatisering og en stigende profitkontrol af vores fælles liv. Det har altid være et Sisfyog-arbejde at samle vores knuste skæbner op under kapitalismen, men helt uoverskueligt vil det være fremover, hvis de nuværende udviklingstendenser fortsætter.

Dagligdagen sat un-
der pres som aldrig
før:

Og helt konkret mærker vi det i Regnbuen også ved, at vi i dag bliver søgt af brugere som aldrig før. Og vi tager det som et udtryk for, at den typiske dagligdag er sat under pres som aldrig før, hvad der også gælder vores eget liv som arbejdskollektiv i Regnbuen.

Handlemuligheder
søges:

1 - at blive
flere, effekti-
visere arbejdet

Stillet overfor dette kan vi finde to handlemuligheder.

Vi kan for det første prøve at blive flere, så vi kan gå ind i flere brugerforløb end de 10-15, der i snit er her. I forlængelse heraf - eller som en forudsætning herfor - kunne man også forestille sig, at vi forsøgte at stramme op i arbejdet, gøre det mere "effektivt" - men dette prøver vi konsekvent at stå af overfor, idet vi insisterer på at finde tid til en ordentlig løsning af de problemer, vi allerede står i og med. Der ligger også dette heri, at en satsning på en effektivitetsstrategi vil gøre os til en terapifabrik, og dette vil ikke på langt sigt løse noget som helst. Desuden findes dette allerede i dag i form af de psykiatriske hospitaler.

2 - at melde ud
til andre i samme
situation

Den anden mulighed vi kan finde er at søge at vende vores pres ud mod andre, der står med de samme problemer som os - og med det mål, at man i fællesskab kan finde nye veje.

Og det er det vi pt søges at finde og få ressourcer til. Der ligger her - for os at se - at perspektivet må være det samme som ved individuelt brugerarbejde, nemlig at arbejde med at overflødiggøre de betingelser, der overhovedet stilles os som brugere af psykologisk rådgivning og terapi. Og dette er meget andet og mere end det, som rådgivning og terapi idag søges gjort til: at reagere ud eller ind, med eller uden indsigt, eller at lave sig selv om på en tallerken. Men det kommer vi tilbage til senere.

Perspektiv: at over-
flødiggøre betingel-
serne for psykolo-
gisk rådgivning og
terapi:

Interesser til stede
konkret:

Inden vi går videre vil vi godt høre, hvilke interesser, der er til stede. Hvad man særligt har lyst til eller brug for, at vi kommer ind på.

OM SELVE REGNBUEEN.

Alternativ ud fra, hvordan det ikke skal gøres:

Vi definerer os selv som alternativ rådgivning. Og dette er kommet i stand ud fra, at vi ved at kigge rundt i behandlingssystemet ser, hvordan det ikke skal gøres. Og det er særligt ikke at gøre sociale problemer og konflikter til individuelt-private problemer - for det er de blevet til een gang før. Og så nytter det ikke noget, at en støtte til at komme ud af dem eller igennem dem begrænser sig til, at det er den enkeltes eget ansvar eller anliggende, at livet er som det er. Der er tvært imod noget fælles uløst på spil.

Det alternative som udfordring:

Det alternative er et begreb til udfordring. Og den måde det startede på var, at vi var trætte af kun at snakke og skrive kritisk om praksis. Vi måtte også have en egen praksis selv, for ellers ville vi kun kunne yde en negativ ^{kritik} måde af andres måder at arbejde praktisk på. Vi stillede os den opgave, at vi i positiv forstand ville yde et bidrag til, hvordan der så kunne/skulle arbejdes.

Start for 4 år siden:

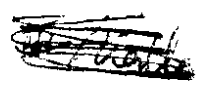
Da vi startede for 4 år siden havde vi derfor kun en gennemarbejdet kritik af traditionel terapi. Vi vidst derfor, hvad vi ikke skulle gøre - men vi havde kun spredte betragtninger over, hvordan vi i positiv forstand skulle arbejde. Og det var også det standpunkt, vi gjorde åbent overfor de brugere, der begyndte at søge os. I dag har vi noget mere om en positiv retning, men vi har endnu ikke fået det systematiseret og sat på papir.

Gruppens størrelse, om studerende, færdige og arbejdsløse:

I dag er vi femten, der er med i Regnbuen. To tredjedele er studerende, resten er færdiguddanet, hvor det dog kun er de, der har lønarbejde, der direkte er med i brugerarbejdet. De af os, der er arbejdsløse er med i gruppen på den måde, at de bruger gruppen til at arbejde sig ud mod andre projekter - ellers

- Arbejdsløse: kommer de i klemme i forhold til A-kassen. Og vi har - og er ikke - stærke nok til at tage en konfrontation med systemet på dette område.
- To og to: Vi arbejder to og to, og helst een af hvert køn. Det er, hvad vi prøver at træde en bruger i møde med, hvor det så godt kan være, at konstellationen senere ændres afhængig af, hvad det er for problemer, og hvordan forløbet udvikler sig.
- Bred brugergruppe: Det er en meget bred gruppe af mennesker, der bruger os. Vi støder på alle typer af problemer - undtagen dåsidede misbrugsproblemer, hvad der sikkert hænger med, at vi for denne gruppe ikke synes at være et alternativ.
- Dem, der bruger os er dels studerende, hvor isolation og studieskift er gennemgående problemer. Og det er dels andre, der mere eller mindre har givet op ift det etablerede system, eller som ingen penge har, hvor vi så bliver en mulighed.
- Den måde man finder os på er via vores folder og opslag her i huset - som det første. Så er der henvisninger fra tidligere brugere - som det andet. Og for det tredje, så er der praktiserende læger, der er begyndt at henvise - lige såvel som nogle får at vide om vores eksistens gennem studievejleder, socialrådgivere og Galebevægelsen.
- Aldersgruppe: Den aldersgruppe, der bruger os, ligger mellem 18 og 45 år. Og de forløb vi har har varer mellem 3 måneder til $1\frac{1}{2}$ - 2 år. Det er i næsten alle tilfælde kun en enkelt aften om ugen, som vi prøver at lægge onsdag aften, hvor vi har åbent. Men for tiden er der forløb alle andre dage også.
- Det er primært individuelt arbejde. Men vi har også været involveret i par-terapi, lige såvel som vi også har været med i 4 og også selv prøvet at opstarte - grupper.

Da vi startede i sin tid prøvede vi at henvende os til dem, der stod med "lettere" problemer. Det var, hvad vi mente at kunne magte til at starte med. Men det har vist sig, at mange af vores brugere tidligere har været igennem det psykiatriske system, hvor de kun har fået en diagnose - fremfor en ordentlig støtte til udviklingen af deres liv.

OM VORES ARBEJDE / ARBEJDSPRINCIPPER.

To centralbegreber:
det kollektivt-personlige og fælles problemudvikling

Vi arbejder ud fra to centrale begreber: for det første ud fra begrebet om det kollektivt-personlige; og for det andet ud fra begrebet om fælles problemudvikling. Og vi søger at gøre det på to niveauer: dels konkret ift brugere og dels generelt ift de betingelser, der skaber brugere.

Det kollektivt-personlige:

I princippet om det kollektivt-personlige ligger, at vi ser problemer og konflikter som opståede på hverdagslivet arena. Det drejer sig om, at manglende ressourcer, forskellige interesser eller et begrænset rum kan betyde, at et eller flere af de involverede kan blive stillet alene indenfor gruppen med sine rent private problemer. Problemer ift til gruppen, det sociale kollektiv, og problemer ift til sig selv, individuelle konflikter.

ikke adækvate ressourcer, interesser og rum

afmagt

Vi hævder altså, at der går en bestemt skæv gruppeproces forud for, at man kommer til at stå med sig selv som problem. Og at det dermed også er fælles problemer, som den enkelte eller flere er blevet bærer af.

Handlen sig ind i de psykiatriske diagnoser

I en sådan situation vil man spontant prøve at komme igennem, der hvor man er - eller man vil forlade det sted, det drejer sig om. Men i den grad, at dette ikke er muligt, dvs få vendt den afmagt man er stillet med, så vil ens livssituation og -sammenhæng blive mere og mere lidelsesfuld. Og i samme grad vil man også blive tvunget til at handle sig ind det, som psykiatrien idag har gjort til sit levebrød: de psykiatriske diagnoser - med lidt konfliktafværge i neurosen til det totale mangel på håndtag over eget liv i den maniske, den depressive og den skizofrene psykose. Det at ha' det sådan kan inden for psykiatrien egentlig ikke forklares - man hævder åbent, at det kun er muligt at symptombehandle - bla ud fra at biologisk arv spiller centralt ind. Men det er der såmænd heller ikke

noget at sige til, da man inden for psykiatrien ikke vil vide af vores totale sociale livssituation, for så bliver der kun det private individ og dets biologi tilbage.

Alle som grader
af konfliktafværgelse

Vi hævder med ovenstående, at vi alle idag under de nuværende betingelser af stat og kapital står i og med processer af konfliktafværgelse i større eller mindre grad. Og at man havner indenfor psykiatrien i den grad, at man ikke finder eller der ikke findes muligheder for at få støtte til den fælles kamp, der handler om at komme ud af den afmagtssituation, man er havnet i.

Problemer/konflikter
ikke kvalitet i sig
selv

Ud fra det her finder vi også, at det ikke er en kvalitet i sig selv at ha' problemer og at arbejde sig igennem dem på terapeutiske vis. Men alene at det kan være en nødvendighed at måtte gøre det. Og her bryder vi også med et traditionelt dogme indenfor den traditionelle behandlerverden: at man selv skal gå i terapi for at kunne arbejde terapeutisk.

Det vi i positiv forstand har sat i stedet for dette er at arbejde to og to sammen, således at vi kan kvalificere hinanden direkte ift en løsning af det virkelige livs problemer.

At koble sig på en
brugers liv

Den måde, som vi i praksis anvender begrebet om det kollektive personlige på, er at søge at koble os på en brugers liv - for at finde nye veje og handlemuligheder ud af den situation, der bringer en bruger herind.

Og dette indbefatter ikke - hvad der også er vores kritik af traditionel psykologisk rådgivning og terapi - at arbejde på at lave en bruger om, så vedkommende endnu engang kan søge at tilpasse sig de betingelser, der i forvejen er for dårlige. Det indbefatter heller ikke en propaganda fra vores side, om at en bruger blot skal bryde op - og søge over i et nyt socialt rum, et parti, en bevægelse eller andet.

At træde i skranken
for eget standpunkt
og perspektiv

Det vi der imod finder er på talé ved pssykologisk rådgivning og terapi er at støtte op omkring, at en bruger kan træde i skranken for sit standpunkt og sine perspektiver i livet.

Og dette imbefatter typisk en støtte til afklaring og udvikling af nye interesser, til det at finde og fremskaffe ressourcer og endelige også ta' sig og erobre socialt rum i dagligdagen. Og her kan det så godt være, at man hen ad vejen forlader den eksisterende sociale gruppe man lever igennem, men det kan også godt være at denne selv lader sig udvikle i retningen af det fælles liv.

Slutning

Ud fra dette kan man sige, at et brugerforløb ikke slutter, når en bruger simpelt er lavet om i andres billede eller når den sociale dagligdag simpelt er forandret - men at det slutter, når en bruger selv har kompetence til at udvikle sit eget liv videre. Men dette skal selvfølgelig også ses ift, den støtte vi kan give eller ikke give.

Processen i et brugerforløb:

Selve processen i et brugerforløb prøver vi at bestemme ud fra begrebet om fælles problemudvikling. Og dette kommer i stand på den måde, at vi i starten står sammen om noget uløst, som ingen præcist ved, hvad drejer sig om.

Til at starte med kan man sige, at vi står overfor hinanden. Men overhovedet det at gå igang med at søge løsninger stiller os også sammen om den proces, hvor igennem vi søger nye handlemuligheder - og det er det vi kalder fælles problemudvikling.

Mål fra processen selv

Det centrale for os er her at tage vores målforestillinger om løsninger fra selve processen - og dette indfatter et opgør med det at have mål på forhånd med den anden. Det er også et opgør med det at have skjulte eller lukkede mål med en bruger - hvad vi også finder er næsten ^{en} grundpille i traditionel rådgivning og terapi.

Fælles greb

Det vi i positiv forstand finder, at det drejer sig om er, at udvikle et fælles greb om de ting, der kører på en dårlig måde, og ligeledes et fælles greb om mulige måder og veje ud af dem.

Problemer ud på bordet, den fælles midte.

I praksis er det fra vores side at arbejde med at få de problemer, som en bruger er stillet med, ud på bordet, ind i den fælles midte, således at der kan begyndes at handle på dem - i stedet for som afmagt at være dem eller identificere hele sig selv med dem.

Det andet niveau i vores arbejde

Det andet niveau i vores arbejde har været det udadvendte arbejde med de generelle betingelser i vores sociale dagligdage der skaber brugere af psykologisk rådgivning og terapi. Det har været enormt svært for at fastholde en prioritering heraf - selv om det er det, der alene kan bringe vores arbejde videre. Og dette kunne vi godt tænke os, at få en diskussion om, hvordan det kunne gøres, ideer til projekter osv osv. Men mere herom senere.

Vi har arbejdet
som vi drøjt
siger, hvordan
det går med
lette. I perioder
var vi ikke helt
nede ud af det
for at kunne
sige nærmere
sig, hvad der
er udbygt
og, at vi ikke
har ~~ikke~~ he-
nervale pro-
blemerne på
en anden
måde.

Vi får dermed også en anden tid
for brugerarbejde, idet det at
arbejde med ~~problemløsning~~
typiske faser for 5 kvanter til
7.

OM DET VIDERE OG PROBLEMERNE HERI.

Svært med generelt arbejde ift bruger-betingelser

Det første problem, der skal tages op, er det vi lige har været inde på: at vi har svært ved et systematisk arbejde ift de betingelser, der skaber brugere - og at det let bliver til rent politisk arbejde i traditionel forstand: at man skriver noget om noget problematisk til en eller anden offentlige

Mod andre rådgivninger

Vi startede i sin tid med at fokusere på de rum, hvorudfra vi fik brugere - fx bestemte institutter og lignende. Men vi har på det sidste skiftet focus mod at få et bedre samarbejde forskellige rådgivninger imellem. Spørgsmålet er imidlertid om det er en rigtig prioritering og retning - og om der er flere muligheder, der kan sættes på.

Svært med dialog med det etablerede

Det andet problem er, at vi har haft svært^{ved} - og har det måske stadig - ^{at} med at få en dialog igang med det etablerede system. Vi har ikke rigtig noget at ha' det i, men vi oplever en fjentlighed mod os og en kritik for at være kvaksalvere.

Fjentlighed

Til det første om fjentlighed er der det at sige, at ingen kan bruge det til noget. Der ligger selvfølgelig det, at i og med at vi arbejder gratis, at vi så tager "kunder" fra andre behandlingsgrupper - og at vi også hermed kan være med til at usynliggøre et behov, som det offentlige retteligt skal opfylde. Men vi forsvarer dette med, at det er for meget at skulle betale penge for at få løst problemer, der også er fælles problemer - hvor det så ikke bliver bedre af, at kun de, der har penge, kan få støtte.

Kvaksalvere

Til det med at være "kvaksalvere" må vi sige til gennæle, at over 100 års erfaring indenfor det psykoterapeutiske område ikke indtil idag har givet os andet end ca 300 forskellige teknikker og en masse terapeutguruer. Der findes ikke idag en beredygtig ^{om} terapi om terapi.

At udvikle det udenfor, gennem det autonome:

Og her har vi en påstand om, at en sådan må udvikles udenfor det etablerede - altså udenfor det private og de offentlige institutioner og universitetet, idet det er her terapi altid har været, og det duer åbenbart slet ikke i positiv forstand. Vi har mao - og til diskussion - en påstand om, at det kun er muligt at overvinde begrænsninger og tænke nyt ved at etablere egne autonome rum.

At legitimere sig overfor omgivelserne overfor at satse på egne krafter:

I vores egen historie har vi haft en meget kraftig konflikt på dette i starten af vores arbejde. Det var da vi forberedte os til at arbejde med brugere - hvor vi fra vores omgivelser kunne mærke en kraftig afvisning af, at vi ville kunne gøre os kompetente til det. Vi var stillet overfor et legitimationskrav - vi var bare "studerende" - og en umiddelbar måde at løse dette på var at få tilknyttet en eller anden frontfigur, fx en uddannet psykolog, der så kunne fungere som ekstern supervisor.

Gruppesplittelse:

Vi blev som gruppe meget splittet på dette punkt. Der var nogen, der stod med ikke selv at kunne eller turde arbejde, med mindre der var en sådan ydre kompetent person. Andre derimod fandt, at det for det første var vigtigt at vi selv løste problemet og at vi ikke skulle give efter for andres bedrevenhed, og for det andet at vi kunne løse vores opgave om kompetent brugerstøtte ved at satse på fælles- eller gruppesupervision.

Det endte med det sidste - men vi blev næsten halveret som gruppe, hvor det særligt var dem med en psykoanalytisk inspiration, der hen ad vejen forlod gruppen.

I dag sidder vi tilbage med at det var et rigtigt skridt, -vi som gruppe tog. Bla andet ud fra, at det ikke er muligt som perspektiv ~~er muligt~~ at arbejde mod en fælleshed, hvis man samtidig er bundet op af eller støtter sig til en hierarkisk kompetancefordelt:

*At vi kan
lære af hinanden, hvordan
det går med dette
og hvordan vi kan
møde brugere som kompetente
i terapiarbejdet
eller nogen er på vej
til at gøre det.
Så vi kan alle sammen
lære af det og udbygge
det og vi endelig ikke
har det som en kompetence*

Nye problemer

Et andet positivt punkt ved det ~~autonome~~ er, at de problemer og problemløsninger som vi kommer med i er helt anderledes i deres forløb, end hvad man ellers kan læse om eller se andre steder.

I modsætning til det at bruge energi til at fastholde sin kompetence over et forløb ved at arbejde med lukkede eller skjulte mål eller ved at sætse på teknikker, så er vi blevet bragt tættere og tættere på de sociale og hverdagsagtige livsprocesser. Og vi får også flere og flere brikker til, hvad det er for konkrete problemstillinger, der hvis de ikke løses, kører videre som terapeutiske problemstillinger. Fremfor diagnoser om et enkeltindivid er vi havnet med problembestemmelser for samfundsmæssige konfliktpunkter, fx begreber om konkurrence, instrumentalisering, social marginalisering, social udgrænsning, at være i infight, at isolere hinanden, at ha' elastik i hinanden, klemmer på hinanden osv osv.

Men vi har også en undren her, der går på, at det ^{stadig} er så svært systematisk at arbejde udadvendt, selv om ^{vi} får flere og flere brikker for, hvad der er vigtigt at sætse på at ændre i hverdagslivet.

Elendige betingelser for alternativt arbejde:

Det tredje og sidste punkt er de generelle betingelser for alternativt arbejde. De er elendige; man er på røven økonomisk og konstant i tidspres - plus at der fx også er næsten uoverstigelige forhindringer for at arbejdsløse kan være med. Og med det nye forlig om arbejdsløse - og at bistancklienter kan tvinges i arbejde - ser det ud til at blive endnu værre. Vi savner her noget input til et ~~systematisk~~ arbejde, der kan forbedre dette.

Og dette er for os at se lige nu ~~to~~ spørgsmål: for det første hvor der ligger nogle samarbejdsmuligheder med andre i samme eller lignende situation; og for det andet er det spørgsmålet

om, hvor der ligger nogle åbne konfliktpunkter, hvor vi kan forestille os politiske og økonomiske sejre.

Som det er nu har vi måttet indføre et brugerstop, uden at vi har andet at tilbyde - og det kan vi heller ikke leve med.

Det er hvad vi kan at lige
lige nu. Og måske skulle vi
tage en kort pause.

↓ Pause.

et mindre værl
fællesmater

Forslag om at tage nogle spørg-
mål i fælleskab, men ellers
prøve at få diskutere ved ven-
dene og i grupper, hvor vi så
senere kan prøve at samle op i
en stags plenum.

Til Danner, Galebevægelsen, Studenterrådgivningen, Kvindehusets
Rådgivning og Manderådgivningen.

Vedlagt en invitation til et café-møde om "alternativ rådgivning".
At det specifikt er jer - ud over studentergruppen - vi inviterer,
skal ses ud fra, at vi igennem årene har haft en eller anden kontakt
med jer.

Det er ikke noget stort opslået arrangement. Det har vi pt ikke kræf-
ter til. Men vi har fundet det nødvendigt at komme igang med at få
rejst debatten om alternativ rådgivning mere bredt og offensivt end
hidtil. Og det ud fra den nuværende situation, hvor højrekrafterne
synes at tiltage sig al initiativ til udformningen af vores kommende
livssituationer.

Mange hilsener Regnbuen
 Købmagergade 52^I
 1150 Kbh K
 01-13.65.92 (ons. aften)

STUDENTERHUSET, KØBMAGERGADE 52st; MANDAG D. 3. OKTOBER KL. 19³⁰

CAFÉ-MØDE OM

ALTERNATIV RÅDGIVNING

- hvordan man kan arbejde
- problemer, begrænsninger og smukke udfordringer
i fagkritisk arbejde
- om perspektiver for den alternative rådgivnings-
bevægelse

Oplæg til diskussion ved Regnbuen, psykologisk rådgivning i Studenterhuset.

/ REGNBUEEN

EN NOTITS OM "NYE" I REGNBUEEN.

Det er ingen hemmelighed, at Regnbuen længe har været præget af samarbejdskonflikter om brugerarbejdet. Regnbuen har - som følge heraf - heller ikke fungeret som arbejdskollektiv. Og da det heller ikke viste sig muligt umiddelbart at udvikle Regnbuens fagpolitiske fundament, forlod fire aktivister gruppen.

Der ligger en lang historie til grund herfor, bla vokseværk og hastværk mht arbejdet det sidste års tid - meget brugerarbejde og nye/flere arbejdsniveauer mm - samt at nye mere eller mindre er kommet i klemme mellem en praksis, der har vist sig at fungere, men som langt fra i detaljer var sat på begreb. Dette stres blev heller ikke mindre af, at Regnbuen i flere år har sloget med forskellige fagpolitiske standpunkter, der kollektivt nok har kunnet holdes i bevægelse - som en udviklingsdrivkraft - men som reelt ikke har kunnet berige hinanden gensidigt. Det har været en handlen under "tvungne rammer" - og med mindre der sker en udvidelse af rammerne - måske i form af projekter i projektet - så må standpunkter klaske sammen på en ikke-bæredygtig måde eller de må falde fra hinanden. Dette skete også; Og vi har i Regnbuen længe været i hinandens individuelle "rum", uden at der var gensidig plads til os eller vi var velkomne og langt fra hinanden på samme tid.

Alment er der vel det på spil, at en problemsætten på mødte grænser omkring spændinger mellem berørte standpunkter ikke har fundet sted - og ej heller fandt sted, mens tid var: Det kom til etableringen af samarbejdsrelationer, der ikke var reelle.

Hvis ovenstående har med sagens kerne at gøre, så er det vigtigt fremover

Handwritten note at the top of the page: "Handwritten 14.88"

Til Regnbuen

Ware alle

Regnbue - trods af jeg er paa psyk. a. f. lov til at
være sammen med jer om onsdagen fra sep. sidst ca
i kraft af en praktisk hos danning.
Såsom jeg kun har vist mig noget i onsdage efter på
denne side af byen - her jeg sammen med legen har
2 prægtige kort: fortælling om forundagen - og aldrig
om onsdagen!

Min "arion" er ved at udløbe, og da jeg ikke har noget psykolog
job i udsigt, betydet det, at jeg nu skal til at indgå i
forundersøgelser på min side - for at høre af slægt fra studens
stat.

Jeg bliver helst væk til at droppe de foreb, jeg er i gang
med - ved mindeens udgang. (Det ene foreb er næsten af-
viklet!)
Det er jeg mig at skulle stoppe mig, men selvfølgelig, heres
forløbet så godt, at jeg godt kan forsætte det
jeg taler for sammenbrudt med især læger og de, jeg
har været i supervisioner med.

Udvalgt af alle mennesker med et "Reaktioner -
indlægget" dette er af psykolog og vil være fint!
Jeg håber at få tid til at ville med senere.
Mange visner bringer Broom

Kære Regnbuerendes.

Jeg har besluttet at holde op med at
skrive i Regnbuen hvilket I jo nok
har fundet nok af på min sidste tid.
p. 10.

Regnbuen blev ikke delvist for mig
og jeg havde forventninger eller måske
havet en - stider es i livet og så ikke
Regnbuen der mig lige nu. Jeg kan
ikke lægge de læger og den energi
i at skrive og det er i arbejdet, som
skaber et sted, i mine egne.

Men det var opvandede den tid det
være!

Va en minde mere

Kærlig hilsen

Stavne

Kære "Regnbuen"

D. 24.11.

Tak for indbydelsen til julefrokoster

Jeg vil meget gerne komme.

Hvis jeg skal foretage mig et eller andet rent praktisk, så bare giv besked.

Jeg har ikke vist mig i Regnbuen den sidste tid, fordi jeg har haft utrolig meget at lave, både på UNI, på arbejde og i f.h.t. at finde praktikplads. Samtidig har jeg tænkt meget over bolig-situationen og er kommet frem til FORBÆTTER DE FØLGER!

- Vi ses til julefrokosten - måske før, hvis jeg skal gøre et eller andet praktisk (det er jeg nu ikke så op'til!).

K.H. Anni

Kære Ida. *Schipning.*

Jeg skriver til dig i forbindelse med nogle planlagte indlæg fra Regnbuen i PsykeLogNyt. Jeg ved ikke, hvor meget du har føling med vores aktiviteter - men selv oplever vi at stå med en ret funderet praksis, mange erfaringer og nye ideer. Problemet er, at det er i en sammenhang/kontekst, der er diametral modsat gængs måde at arbejde med terapi på, som det typisk i traditionel forstand kommer til udtryk i PsykeLogNyt. Og så længe vores platform er fraværende er det svært for os at blande os, få en dialog igang, også på enkeltområder.

Det er ovenstående vi til at starte med godt vil rode bod på - så det ikke bare ender med en ny terapidebat på det gamle begrænsede grundlag.

Hertil har vi selv tanken at lave vedlagte skrift om "Terapi - et fælles" om til indlæg fra Regnbuen med titlen "Kritik af terapien". Det skal selvfølgelig rettes til på alle leder og kanter, og det kan også forkortes flere steder, selv om der også mangler noget at tilføje. Det er et gammelt indlæg, men det har været meget centralt for os i bestrebelsen ^{at fastholde} på, hvordan der ikke skal/kan arbejdes terapeutisk i bred forstand. Desuden slutter det dér, hvor en positiv indholdsudfyldning er muligt som det fælles arbejde, det nødvendigvis er. Her har vi selv en masse at tilføje, men til den tid.

Derfor! Har du nogen umiddelbare kommentarer, ideer, forslag, kritikker mv.

Mange hilsener
Regnbuen v/

Kalle Birek-Madsen
Bragesgade 18, 1.th.
2200 Kbh N
01-81.37.88

Alternativ rådgivning

- et fænomen i dødskrampe eller den fagpolitiske vej frem!

Af REGNBUEEN,
alternativ psykologisk rådgivning
i Studenterhuset/København

De alternative rådgivninger lever i dag usynligt i en større offentlighed. Dette gælder både de enkelte rådgivningers brugerarbejder og arbejdspolitiske profiler, som det gælder for den alternative rådgivning som samfundsmæssig kraft og bevægelse. Forskellige tiltag på igen at bringe den alternative rådgivningsbevægelse ind på »banen« – og dermed få videreført diskussionerne fra 70-erne om vejledning/rådgivning/terapi på de berørtes præmisser – er typisk strandet, inden der er bare kommet lidt debat i gang.

Det synes, som om der ikke rigtig er noget at få gang i; og alligevel eksisterer der i dag et hav af forskellige støtte- og hjælpeinstanser uden for det etablerede system. Socialministeriet har haft øjnene op for dette; og i 1987-udgaven af forskningsønsker og -projekter indgår da også en nærmere analyse af »alternative rådgivningers indsats og deres samarbejde med det offentlige« (Socialministeriet 13.7.87).

Nu kan de alternative rådgivninger selvfølgelig føle sig smigrede over for en sådan – statslig! – interesse og anerkendelse af deres nødvendige samfundsmæssige bidrag. Men bredt set spejler det, at den alternative rådgivningsbevægelse *ikke længere har dens eget initiativ i hånden*. Det kan selvfølgelig diskuteres, om den nogen sinde har haft det, eller om den primært har været båret oppe gennem dens politiske kontekst: fagkritikken i 70-erne og venstrefløjens øgede klassekamps-

aktiviteter. Men afgørende for dens tab af eget initiativ og dens usynliggørelse er dog nok, at de *fagpolitiske perspektiver ikke nåede at blive tilstrækkeligt udfoldet i positiv forstand*, inden højredrejningen og den økonomiske krise for alvor bragte staten i offensiven – fremfor arbejder- og venstrebevægelsen – i begyndelsen af 80-erne.

Hvad der lå dengang, var primært perspektivansatser til en »materialistisk sygdomsteori« – godt hjulpet frem af Immervad Rådgivningen – og Galebevægelsens praktiske initiativer til og om »handling – ikke behandling«.

Men de mere præcise og positive indholdsmæssige bestemmelser af, hvordan disse skulle virkeliggøres gennem en stadig revolutionerende praksis – *lige fra* udviklingen af en solidarisk rådgiver-bruger-relation over omformningen/nedbrydningen af de psykiatriske institutioner til det generelle opgør med kapitalismens udbytning – fattedes. Siden da har der ikke rigtig været noget samlende for den alternative rådgivningsbevægelse. Den har manglet – eller har ikke kunnet fastholde – en specifik fagpolitisk profil, der frisætter øgede handlemuligheder og lover gode resultater for samfundsmæssig-menneskelig udvikling og livsfylde.

Fatal følge

Følgen heraf – og af så meget andet! – har været fatal. Samfundsmæssig nytænkning om praksisudvikling er blevet overtaget af andre/andet. Og inden for det social- og sundhedspolitiske felt domine-

res billedet i dag af en behandlerbevægelse og en terapibevægelse. Førstnævnte inden for institutionelle rammer med klart objektivistiske træk; sidstnævnte uden for på det privat-kapitalistiske marked og med lige så klare subjektivistiske træk over for en støtten op omkring menneskelige livsprocesser. Begge »bevægelser«/tendenser trækker endvidere også på hindens »udstillede« kompetence: fx socialrådgiverne, der lærer sig kropssprog til lettere at tackle »besværlige« klienter; psykologer der identificerer sig med det psykiatriske diagnose-system; og healere der anvender tekniske måleapparater til opstilling af behandlingsplaner.

Den omstrukturering, der i dag er på tale inden for næsten alle områder af det samfundsmæssige liv, finder dog så at sige sted inden for de selvsamme rammer, som det ikke lykkedes at bryde op og udvikle et alternativ til gennem 60-erne og 70-erne. Psykiatrien bevæger sig ud i de sociale netværk, men på det gamle menneskefjendske grundlag, der kun tillader en forholden sig til diagnosticerede »klienter«; psykologer kæmper med det grå terapi-marked om »kunder«; og atter andre psykologer markedsfører 68-ernes komponenter af »initiativ«, »spontanitet« osv på kurser til de virksomheder, der vil betale.

Hvad der har fundet sted – og finder sted – kan vel bedst beskrives som en *terapeutisering* respektiv *psykiatrisering* af samfundsmæssig forholden sig til personlig problemudvikling. At mennesker har et *socialt* betingelsesgrundlag, hvorpå og igennem de udvikler sig, og som i sidste instans også stiller de proble-

mer, der kræver løsninger, synes ikke længere at være noget, der tiltrækker sig opmærksomhed. Hvis der dog endelig gåes ud over det enkelte individ ('s indre verden), så er det højest til de interpersonelle relationer – og ikke til indholdet i de sociale betingelser bredt set, der udgør det personlige kollektiv eller kollektivgruppen for individet.

Det centrale

Sidstnævnte – at vi hver især lever i sociale kollektiver/kollektivgrupper, og at man tvinges ud af dem eller isoleres inden for med »private« problemer, når der ikke er tilstrækkeligt rum, fælles interesser og mulige ressourcer at trække på – har med alle nuancer til trods altid været det centrale for den alternative rådgivningsbevægelse.

Men lige så centralt det har været, lige så svært har dette været at gribe produktivt i praksis, idet arbejdet hermed *strategisk* stiller krav om negering af egen virksomhed gennem udviklingen af en mere overgribende samfundsmæssighed. Og dette fordi dette som det eneste kan sikre, at den samme lidelsesfulde udviklingskonflikt ikke stiller sig igen – også for andre.

Et arbejde hermed stiller fundamentalt andre kvalitative krav til en teoretisk platform og til praktiske organiseringsformer, end hvad der typisk sattes på inden for det psykoterapeutiske område, hvor man i vid udstrækning »nøjes« med udviklingen af en snæver egenkompetence gennem råderet over forskellige teknikker til *isoleret* påvirkning af den »psykiske tilstand« eller

de umiddelbare »individuelle interaktioner«.

Med ovenstående globalstore udviklingsopgave er der ikke noget at sige til, at den alternative rådgivningsbevægelse ikke er kommet i offensiven de senere år. Den har været for sårbar, svag og uudviklet over for at takle ændringer i dens omgivende politisk-økonomiske kontekst; og har i vid udstrækning måttet bruge sine kræfter på de mere nære – gruppemæssige, lokale og fagspecifikke – områder, hvor der stadig var mulighed for sammenhæng og selvbestemmelse over egne arbejdsbetingelser.

Det aktuelle problem

Men ressourcerne brugt sådan vil ikke i længden skabe en kraft for den opadgående sol; allerhøjest bliver rollen som solidariske lappeskræddere, som staten/Socialministeriet kynisk kan kalkulere med på deres præmisser, tildelt.

Men disse »præmisser« kan aldrig blive præmisser for en alternativ rådgivning. Tværtimod stiller det vores aktuelle problem: at (gen)ska-be vores egne ved at opbygge det praktiske netværk, så vi kan støtte hinanden og lære af hinandens erfaringer og teoretiske overbygninger, samt bruge vores fælles kraft til gennemsætning af reale forbedringer for vores målgrupper.

Det er med ovenstående problem da også sigende, at kritikken af den nye sindssygelov alene er kommet fra enkeltpersoner inden for området og fra enkelte venstrefløjspartier, hvor deres manglende bagland

har betydet, at kritikken har kunnet overhøres. Sindssygeloven er da også blevet herefter: ingen kvalitative forbedringer. Men løbet her er kørt i denne omgang.

Det er det dog ikke inden for det specifikt psykoterapeutiske område. Her er det først ved at starte op for alvor, men hovedopgaven er allerede aftegnet. Nemlig at få bragt debatten ud af den snævre »humanistiske« lønarbejder-forholdensig af behandlergrupperne over for den stadigt stigende brugermasse, samt at få sat focus på *de daglige livspraktiske grunde* til psykisk koks og social fornedrelse. Disse grunde kan kun ophæves ved at ophæve betingelserne for, at de eksisterer – hvilket der ikke engang kan håbes på som en bieffekt af de forskellige behandlergruppers kamp om »særskilt« kompetence. Tværtimod åbner en sådan »kamp« op for, at statens interesser ganske stille og uanfægtet lader sig sætte igennem.

Benarbejde

Som antydnet i undertitlen til dette indlæg mener vi ikke, at en alternativ rådgivningsbevægelse har udspillet sin rolle. Problemet er snarere, at den er blevet fagpolitisk underprioriteret, og dette med fatale konsekvenser.

Og det vil vi gerne være med til at »rette op« på. Så hvis du/I – eller den rådgivning, du er med i – vil være med i et sådant arbejde, hører vi meget gerne fra dig/jer. Vi kan kontaktes gennem Studenterhuset, Købmagergade 50-52, 1150 København K, tlf. 01-13.65.92 onsdag aften, eller 01-81.37.88, 01-71.77.77, 01-86.03.75 andre dage.

Der er mange opgaver at tage fat på. Et stort benarbejde skal laves. Men et større fællesmøde senere på året må være inden for rækkevidde.

Selv vil vi fortsætte debatten her ved at offentliggøre nogle centrale

byggeklodser, der er en del af vores historie. Herigennem vil vi også prøve at beskrive vores arbejde frem til i dag med de problemer, opgaver og perspektiver, som dette rummer. Vores håb er at få en hudløs, åben og kritisk debat i gang, og

inspirere til nyttig praksistænkning frem mod et rødt århundrede. WHO's målsætning »Sundhed for alle år 2000« kommer ikke af sig selv, for os berørte, og kræver også anderledes radikale midler, end hvad der ellers er »salg« i.

Kære Mugge!

Kan du ikke befri mig for dine stikkende overgreb. Jeg vil godt lytte, men jeg gider ikke slås om at få lov til at eksistere i din verden. Hellere sam-arbejde en gang - end reduktion.

Hvad angår meditation contra erkende, føle og ha' selvbevidsthed, så er der måske ingen forskel anden end den, at meditation er en mystificeret praksisform, der består i realitetsafværge. Meditation skal derfor ikke dyrkes, hverken praktisk eller teoretisk.

Men hvis meditation også er noget, der foregår i dagligdagen, fordi der ingen forskel er på meditation og det at erkende, føle og ha' selvbevidsthed - dine ord også! - ja, så er det også mystificerende og realitetsbenægtende overhovedet at bruge begrebet meditation fremfor den "ægte", "sande" betegnelse. Men hvad er så det, dette "tredje"?

Dette er vel for fanden så dagligdagen, der er genneskåret af mystifikation og realitetsfortrængning; en gennemskæring der hverken individuelt eller socialt ophæves gennem analog benægtelsen af fænomeners begrebslige eksistens. Erkendelsesmæssigt så meget! Emotionelt har dette sin pendant i det affektive, hvor aversion ej heller blot lader sig opheve i den virkelige verden gennem en simpel udenomsgående dens genstandsmæssige fundering i realiteterne. Og hvad angår det tredje - selvbevidstheden - så må denne nødvendigvis være blokkeret på det punkt, hvor det drejer sig om produktivt at kunne omgås - og dermed udvikle handleevne overfor - selve fænomenet i dagligdagen.

Du kommer derfor nøjagtig til at reproducere, hvad der er stridens genstand: den fastlåste subjektagtighed. Det er et virksomhedsproblem og spørgsmålet om, hvad der som genstand for samfundsmæssigt arbejde - dvs udviklende praksis - oplåser det låste på den ene side, og på den anden side samtidig sætter de personlige og kollektive betingelser, der overflødiggører, at det subjekt-aktive må låse sig selv stagnativt for at kunne reproducere sig selv indenfor formerne/rammerne/betingelserne.

Af ovenstående følger ganske enkelt/logisk, at den praktiske tilgang til det låste må være mere favnende i sit perspektiv end det låste selv. Ellers falder man bag Marx og tilbage i bevidsthedsfilosofien, der har sin rationelle kerne i, at det

"i realiteten (er) langt lettere gennem analyse at finde de religiøse tågedannelsers jordiske kerne, end omvendt at udvikle de himmelgjorte former af de respektive virkelige livsforhold. Men den sidste er den eneste materialistiske og derfor videnskabelige metode. Manglerne ved den abstrakte naturvidenskabelige materialisme, der ikke medtager den historiske proces, fremgår allerede af d

abstrakte og ideologiske forestillinger, der kommer frem hos dens repræsentanter, når de vover sig uden for deres special-område" (Marx, "Kapitalen", bog 1.3, s. 547).

I marxistisk forstand er ideologien derfor også kun een side ved den historiske proces - og mere præcist: een side i den historiske proces af stats- og klassesamfund - og at tro, at denne en gang for alle kan ophæves af enkeltgrupper eller enkeltpersoner indenfor de selvsamme stats- og klasse-mæssige betingelser, det er et eklatant blufnummer. Det er perspektivet, hvormed der arbejdes med de ideologiske former, der er afgørende for, om den fraståede kompetence, som de indeholder, kan tilbageerobres eller ej. Det er udvikling af ^{ideologiens overflødig-gørelse} praksis gennem / heri.

Begrebet om "marxistisk meditation" er et forsøg på for det første at føre klassekampen ind på et område, der ellers er monopoliseret af idealismen og den platte materialisme (:at der ikke eksisterer andet resp at det ikke eksisterer). For det andet er det et forsøg på at oparbejde en kompetence til at omgås fænomenet på en ikke fastlåst måde, hvad monopolisterne qua deres tilgang gør ved blot at erstatte een forskubbet form med en ditto anden.

For det tredje - og i specifik terapeutisk forstand - så støtter omgivelserne mystifikation^{og}/realitetsafværge/-benægtelse/-fortrængning i samme grad som det debatterede fænomen behandles på samme måde: ved komplettering eller abstrakt negation. Det sætter dog gang i fænomenets kerne, men alene som brud ift det allerede eksisterende - og ikke som brydninger fremad i fælles samfundsmæssig forstand ud af det fastlåste. Terapi bliver alene til - reduceret set som - påvirkning og manipulation. Og ikke som dobbeltheden af påvirkning og Kooperation om det uløste tredje, der styrer (:kontrollerer resp behersker) processen, og dennes simple reproduktion. Den samme uvirksomme sanselighed må bestå, når det, der alene kan opnås, er forandring og bevægelse indenfor selvsamme form - og det er sku ikke det marxismens særkende er en integral bestanddel af. Tvært imod!

Vedlagte "Spiri-Marx" har ikke magten som fixpunkt, men dens afskaffelse som proces: det kollektive utopia. Derfor marxistisk meditation. En kritik af, at sandheden hverken er marxistisk eller meditatív/spirituel - men real! Skriftet handler derfor om, hvor-dan man indenfor området af massage, kropbevidsthed, meditation og healing kan fastholde den reale verden i sit perspektiv. En virkelighed hvor det hverken er det sociale eller det individuelle, der skal laves om udefra, men hvor det er forholdet imellem, som det er opgaven at udvikle samfundsmæssigt indefra. Om det lykkes eller ej, er selvfølgelig til debat - empirisk og teoretisk.

Til spørgsmålet om genstanden for meditation mv giver oplægget svaret: atypiske personaliseringsprocesser, som er en funktion af, at den personlige virksomhed ikke umiddelbart lader sig udvikle til/gennem sam-

fundsmæssigt arbejde. Ganske marxistisk - idet funktionen går forud organet eller strukturen herfor.

Men en opstået funktion trækker også samtidig - hvis den almengører sig - et kvalitativt nyt organisk niveau resp struktur med sig. Og dette udviklingsforhold forbigået er slet og ret funktionalisme. Derfor kan en bestemmelse af meditation mv ikke begrænse sig til et greb om funktionen, men må tvært imod analyse og afdække de særegne modsigelser i strukturen, der kommer til syne, når funktionen står på egne ben/reproducerer sig selv. At disse modsigelser skulle kunne udledes af forhistorien, der muliggjorde funktionen, er at vegetere på "sparsommelighedsprincippet" i den funktional-historiske metode.

Derfor kan meditation mv heller ikke reduceres til et metodeproblem - for det er mennesker, der mediterer. Og lige meget hvor meget et sådant menneske vælger at tro herpå, så kan virkeligheden - individet i dets sociale situation/indbundethed - ikke reducere sig selv hertil.

Kammeratlig hilsen

FRA REGNBUEEN - alternativ psykologisk rådgivning.

Vi har igennem længere tid arbejdet på en samlet dokumentation af vores snart fire årige brugerarbejde.

Det er desværre langt fra færdigt til offentliggørelse; men allerede nu står det klart, at vi har kunnet yde en væsentlig støtte for særligt to marginaliserede studentergrupper: de socialt isolerede og de "løbende" studieskiftere. Det er grupper, der på den ene side er karakteriseret ved at have mange ubrugte ressourcer, der dog ikke kan findes afsat for; men som på den anden side også er stillet med massive problemer af social og psykisk art, der forhindrer en aktiv deltagelse i (universitets)livet.

Samlet gælder også for vores brugere, at de i vid udstrækning enten allerede har søgt støtte andre steder og har været igennem forskellige forløb ("behandlinger"), men uden positivt resultat, eller at de på forhånd har frasagt sig de "etablerede" behandlingsmuligheder ud fra forestillingen om, at disse ikke varetager deres særlige personlige og sociale interesser. Forholdet mellem disse to motivgrunde for at søge Regnbuen er skønsmæssigt 5 til 1. Hertil kommer en tredje kategori, som vi ikke helt har indkredset endnu - men som vi er glade for - og det er, at tidligere brugere henviser til os.

Alt andet lige synes de skærpede tilværelseskrav - og særligt den stadige udhuling af de sociale og kulturelle betingelser for studiearbejde - i fremtiden at ville øge antallet af marginaliserede studenter indenfor universitetet med en forhøjet studietid til følge og/eller et øget frafald. En følge heraf er også en øget skævhed i den sociale rekruttering til universitetet og i beståede afgangseksamener.

Og dette er hvad vi fra Regnbuen prøver at sejle op imod ved dels at tilbyde individuelle samtaler, støtte til gruppeprocesser/-arbejde af enhver art; og gennem arbejdet med bredere socialpolitiske initiativer, der skal muliggøre et arbejde med problemerne før de antager konfliktkarakter - for det er også her, at de sociale "netværk" på institutterne oa selv har mulighed for - via eget rum, interesser og ressourcer - at takle egne problemstillinger i konstruktiv retning.

Studenterhuset er et immanent sted for et sådant arbejde om langsigtet at løfte samlet, få hinanden med, og via tværfagligheden at styrke den samfundsmæssige og de enkelte videnskabsområders udvikling i positiv retning - allerede mens man er studerende.

Det er også et stort arbejde. Det tager tid, og vi har til stadighed for få ressourcer til de nødvendige opgaver. Men det nytter. Det vil og kan kun gi' flere duelige resultater fremover.

Bilag: - Folder

Regnbuen 5.5.1988

- seneste publikation (fra PsykologNyt nr.7/88)

MARIA / MARIAN / 1
Requie in 13.4.88

AFSPÆNDING.

Den første kontakt til en ny elev vil som regel være telefonisk. Her vil jeg skulle indhente mig mine første oplysninger om det menneske der har kontaktet mig, jeg skal kunne vurdere om vedkommende har søgt hjælp det rigtige sted, og er jeg i tvivl, må jeg bede eleven om først at søge læge, og derefter henvende sig igen. Det må høre med til min professionelle pædagog/behandlerrolle, at jeg kender til og respekterer mit fags faglige begrænsninger, og meget vigtigt, mine egne personlige.

Enhver tvivl må komme mine elever tilgode.

Når min elev så kommer til sin første time, vil jeg indhente forskellige oplysninger, men kun dem der er nødvendige for at vi kan opstarte et forsvarligt behandlingsforløb, resten kan jeg spørge til hen ad vejen, når der er basis for det.

Desuden er det meget vigtigt kun at spørge og indhente oplysninger om sine elever, hvis det er fordi man skal bruge dem i sit arbejde, eleverne skal klart kunne fornemme, at deres oplysninger og oplevelser om egne forhold, vil være mit udgangspunkt i behandlingerne. Jeg spørger altså ikke af personlig nysgerrighed, og eleven må heller ikke føle at hun er kommet i krydsforhør. Hvor meget jeg skal spørge i den første time må også være afhængig af hver enkelt elev, enhver har sine personlige grænser for blufærdighed/åbenhed når man står i en helt ny situation, jeg kan også komme ud for at det ikke bliver noget problem, fordi eleven selv åbner op omkring deres situation. Jeg må gøre mit bedste til at mine elever føler sig velkomne, og behandlerrollen må samtidig indebære at jeg viser at jeg har overskud til netop hende eller ham, altså at jeg er åben, lyttende og ikke manipulerende.

Når min elev kommer ind af døren, vil jeg byde velkommen og give hånd samtidig med at jeg præsenterer mig ved navn. Jeg vil derefter bede eleven om at sætte sig på en stol, hvis vedkommende altså har fået frakken af og eventuelt klædt om. Hvis eleven ikke har klædt om, vil jeg alt efter hvilke muligheder jeg har enten selv gå ud af lokalet, eller vise eleven hvor hun kan klæde om. Når vi har fået sat os og jeg har fået de oplysninger jeg skal bruge, vil jeg fortælle eleven lidt om behandlingerne, jeg vil fortælle, at jeg behandler hele kroppen, men selvfølgelig er opmærksom på de forhold eleven er kommet med, som problematiske. Jeg vil fortælle at den første time godt kan bære præg af en mere

undersøgende karakter end af behandling.

Jeg vil fortælle lidt om hvad jeg ser og mærker efter så de ikke føler sig mystificeret. Derudover vil jeg oplyse dem om at de godt kan blive meget trætte efter de første behandlinger og måske lidt vemodige, og at det derfor er bedst at lægge behandlingerne sådan at de har mulighed for at gå hjem og hvile sig bagefter, desuden vil jeg bede dem om at være opmærksomme på eventuelle forandringer i den kommende uge, inden næste behandling. Jeg er ikke ude på at tage oplevelserne fra eleverne eller give dem specielle forventninger til behandlingerne, men jeg synes der er forskelligt de bør vide, især hvis de ikke har stiftet bekendtskab med afspænding før.

Til den første time vil jeg fortælle at jeg har 100% tavshedspligt, så de kan være trygge ved, at det de fortæller ikke kommer videre. Som behandler skulle jeg gerne være i stand til at skabe en atmosfære af tillid og tryghed, således at mine elever vil være i stand til at være modtagende og forhåbentlig også kunne nyde uden altid at skulle yde. Jeg må finde et sprog manuelt som verbalt der er brugbart og forståeligt for begge parter, og mine elever skal føle sig respekterede og behandlet som et ligeværdigt menneske. Jeg ønsker forholdet til mine elever åbent så begge parter er klar over hvad der sker, jeg ønsker ikke at sidde med nogle skjulte kort på baghånden, og på den måde føre mine elever et tilsigtet sted hen, dette anser jeg for en form for manipulation der ikke er ønskelig. Behandlingerne skal bære præg af afspænding er hjælp til selvhjælp, og derfor kan være tilrettelagt på en måde så eleverne kan bruge afspændingen i sit daglige virke.

Når vi har fået snakket færdigt vil jeg bede eleven om at lægge sig på underlaget på gulvet, grundstillingen må jeg vælge udfra hvad der er relevant i situationen, men vil nok i første omgang vælge den rygliggende. Når eleven ligger ned vil jeg iagttage hvordan eleven har lagt sig og hvordan hun har placeret sig i rummet. Jeg vil kigge på axer og led og jeg vil mærke efter under lænd, knæ, nakke og håndled. Jeg vil snakke med eleven om hvordan hun ligger, og eventuelt komme med forslag til ændringer hvis jeg finder det relevant. Til støtte for eleven kan jeg hjælpe hende tilrette, både verbalt, men også tage puder, hynder og tæppe i brug. Jeg vil hjælpe tilrette dels på grund af omsorgseffekten, dels på baggrund af elevens klager og dels på baggrund af min anatomiske/fysiologiske viden om det optimale.

Mit mål er at hun skal ligge godt, og samtidig forsøge at give hende de bedste muligheder for at give tyngde og få stræk. Situationen kan minde om, når en mor pusler om sit barn, og kan derfor give anledning til regression, dette er jeg opmærksom på, og alt efter situationen må jeg sørge for at appellere til den voksne elev. Når jeg starter på behandlingen vil mine impulser og greb være undersøgende, senere i forløbet vil de have karakter af decideret behandling. Med mine hænder og fingre undersøger jeg muskulaturens spændingstilstand, og jeg mærker efter de forskellige ledes bevægelighed, jeg fornemmer med mine hænder elevens åndedræt, og jeg vil være konstant opmærksom på elevens ansigtsudtryk og reaktioner på mine impulser. Jeg spørger til hvad hun føler og mærker og sammenholder dette med egne iagttagelser. Jeg forsøger at danne mig et helhedsindtryk af min elev, og vi vil arbejde henimod det optimale for netop hende. Når jeg undersøger muskulaturen mærker jeg efter deres tyngde - elasticitet - om de er overspændte/underspændte og om der er myoser, og når jeg undersøger elevernes led er det for at få et indtryk af om de er faste og beskyttende eller løse og oversmidige. Når jeg undersøger åndedrættet kigger/mærker jeg efter rytme placering, dybde og jeg vil i mine impulser og greb bestræbe mig på at følge min elevs åndedræt. Er det ikke muligt kan jeg følge mit eget, og afvente min elevs reaktion, der er også mulighed for at blive i impulsen ved indånding og udånding, men det kan være en stor provokation og kræver megen tryghed og tillid i behandler/elev forholdet.

Åndedrætscentret modtager impulser fra højere hjernecentre af psykisk og følelsesmæssig karakter, så åndedrættet må siges at være et meget vigtigt forbindelsesled imellem krop og Psyke. Åndedrættet er meget følsomt, og jeg må i min behandling være yderst opmærksom på min elevs reaktioner, kender jeg min elev godt, vil alle forandringer i vejtrækningen kunne give mig et praj om hendes befindende. Respirationssvar så som suk og gab kan være tegn på at der er muskulatur som slipper, modsat kan eleven også holde vejret, og sker dette, må jeg stoppe min behandling af dette ømme sted. *eller fortsætte hvis jeg ønsker at provokere*
Det kan være en befriende oplevelse at få frigjort sit åndedræt, men det kan også bibringe til, at der bliver åbnet for hengemte følelser. Afspænding åbner op for at genopleve og det kan være smertefuldt, men det åbner også op for at genopdage, og det kan

være frydefuldt. Muligheder for greb og impulser er mange, men det hele afhænger af, hvordan min elev modtager og oplever mine impulser, hun skal kunne bruge det, og jeg vil respektere det tempo hun ønsker.

Også muskulaturen er meget påvirkelig overfor sindsstemninger og humør, det har noget at gøre med muskeltonus, reflextonus og nerveinnervation, så også her er der et nøje forbindelsesled imellem krop og sind. Betragter vi meget spændt muskulatur som et stærkt forsvar mod indre/ydre konflikter i et menneskes liv må vi være meget opmærksomme på, hvad der sker når vi går ind i muskulaturen for at løsne op for spændinger. Jeg er ikke som afspændingspædagog interesseret i at nedbryde hele min elevs forsvar, da jeg anser det som en sund reaktion imod eventuelle indgreb, at vi som mennesker kan forsvare os og sætte grænser for hvad vi vil være med til. Det modsatte kan så gøre sig gældende, når vi arbejder med muskulatur der er underspændt, her vil det være relevant at hjælpe eleven til at genopbygge et manglende forsvar. Dette er beskrevet meget generaliserende, og jeg ser og arbejder med det mere nuanceret. Jeg kan ikke bedømme mine elevs situation på muskulaturens spændingstilstand, jeg må hele tiden sammenholde mine iagttagelser med mine elevs eget udsagn om deres oplevelse af kropslige funktion og situation. Som mennesker er vi meget forskellige og vores reaktionsmønstre det samme, derfor tror jeg ikke man kan sige, at bestemte følelser og eventuelle blokeringer hører til bestemte muskelgrupper. Vi er alle individualister på dette område og derfor må enhver elev der kommer også behandles forskelligt, ingenting er givet på forhånd i et fag som dette.

Når jeg spørger til elevens oplevelse af behandling og impulser, er det fordi jeg ønsker, at eleven får en øget opmærksomhed om hendes egen krop. At mærke med alle sine sanser efter varme, kulde, smerte, glæde, fryd, skade og bevægelser, hjælpe dem til at forstå deres krop, kende deres krop, forstå dens grænser og føle sig hjemme i den på godt og ondt. At opleve og finde frem til egne begrænsninger og formåen. At lære at kunne udnytte de signaler kroppen giver, og respektere dem. Finde sit eget bevægelsesmønster i sit daglige virke, som slider mindst muligt på kroppens ressourcer og bruge den vitalitet og de muligheder, som kroppen giver os for bevægelse. Opnå en forståelse for sammenhængen mellem krop og sind. Jeg som behandler vil stå som

autoriteten og den, der har magten, fordi det er mig der har den viden, eleven kommer for at få. Derfor er det vigtigt, at mine spørgsmål bliver konkrete, så min elev kan forstå hvad jeg siger, intet forbliver usagt i behandlingen.

Jeg spørger til et eksempel: "Kan du mærke et stræk i armen?", og hun svarer "ja", og jeg går videre og spørger "hvor langt kan du mærke strækket?" og hun svarer "til skulderen", dersom det stemmer overens med mine iagttagelser vil jeg bekræfte hende i at dette også er hvad jeg kunne fornemme. Jeg tror det er vigtigt at bekræfte eleverne i deres oplevelser, det kan forhåbentlig hjælpe dem med at begynde at tro på deres egne oplevelser, og på den måde bliver deres egne autoriteter. At tro på sin kropsoplevelse og følge de behov kroppen har må givetvis føre til en bedre helhedsfunktion, samt til en øget kropsbevidsthed.

Ved kropsbevidsthed forstår jeg, at man kender til sine egne reaktioner, og ved hvorfor man reagerer som man gør i en given situation, og at man er sig selv bevidst overfor hvordan man fremtræder overfor sin omverden. At være sig bevidst om egne reaktioner, og arbejde med at acceptere dem, må føre til en større selverkendelse, og måske også større selvanerkendelse. Vores krop er en del af vores identitet, vi bruger vores krop til at handle, og det er igennem vores krop, at vi registrerer vores følelser, og igennem vores krop vi tilfredsstiller vores behov. Det er bl.a. også gennem vores krop at vi mærker og fornemmer stress og overbelastning, og det kan som bekendt medføre psykosomatiske lidelser, hvis de krav der bliver stillet til os overstiger vores ressourcer. Det er bl.a. denne balance vi som afspændingspædagoger kan gribe ind i og være med til at ændre. Afspænding handler lige så meget om de små ting i dagligdagen, og jeg ville være glad, hvis mine elever kom og fortalte, at de havde "valgt at sætte sig i en bestemt stol, istedet for at plante sig tilfældigt i en, eller at de lavede fodøvelser på vej hjem i bussen, eller tog en lille pude med på arbejde for at lette ryggen og sidder bedre, fordi de kunne mærke at det var godt for dem og gjorde deres dagligdag nemmere".

Jeg synes vores fag rummer megen glæde og liv samt vitalitet. Og det er noget af det jeg gerne vil arbejde med og en af grundene til at jeg gerne vil være afspændingspædagog.

Når jeg behandler, arbejder jeg med, at spændingstilstanden i

muskulaturen ændres, henimod en mere hensigtsmæssig tonus, og målet er også at fjerne unødigt forsvar, da det kan hæmme bevægelsesfriheden, og hvad der er unødigt er elevens eget valg, de vurderer selv betydningen af deres forsvar. Men det kan opleves som en lettelse at komme af med spændinger der ikke længere er nødvendige og funktionelle. Spændinger kan også være opstået af dårlige - ensformige arbejdsvilkår, og hvad der er hvad er jeg ikke interesseret i at gå dybere ind i, medmindre min elev selv åbner op. Jeg er ikke ude på at opsøge konflikter, som min elev ikke selv er opmærksom på, og ønsker at bearbejde. Hænder det at min elev i behandlingssituationen finder frem til - opdager - oplever at visse spændinger har sammenhæng med hendes psykosociale situation, og bliver denne opdagelse meget konfliktfyldt for eleven, vil jeg henvise til anden sideløbende behandling, eller måske holde pause eller holde op med behandlingerne. Jeg må tage stilling til hvad jeg selv magter at tage mig af - kende mine egne grænser for min formåen. Afspænding er først og fremmest et redskab til hjælp til selvhjælp for at bedre ens helhedsfunktion, det er dette jeg ønsker at viderebringe til mine elever.

Afspænding kan blive omsiggribende, det tror jeg vi må indse. Hvis eleverne ændrer vaner, får andre behov, begynder at tage mere hensyn til sig selv, griber det ind i dagligdagen, i ens livsførelse. At ændre sin måde at være på, måde at forholde sig på, måde at handle på, andre grænser, ja, det kan medføre at ens omgivelser vil opleve denne forandring som negativ. Det kan måske blive meget konfliktfyldt for eleven, og måske være krisefuldløsende. Jeg mener at vores behandlingsform, som jeg ellers opfatter som blid, kan gribe ind i folks personlighed. Kropsbevidsthed/personlig indsigt ændrer ikke i sig selv noget, men skaber mulighed for forandring, og kan være begyndelsen til personlig/social ændring.

I behandlingen er jeg opmærksom på at respektere det forsvar/den modstand jeg møder. Hvis det gør meget ondt et sted, eller eleven spænder imod mine impulser, kan det være tegn på modstand/for-svar. Jeg må i situationen i samråd med eleven og egne iagttagelser finde ud af hvordan jeg skal forholde mig. I praksis kunne jeg enten stoppe behandlingen på dette ømme sted, eller jeg kunne vælge at lade min hånd hvile, uden deciderede greb på det ømme sted. Lader jeg min hånd blive, giver jeg eleven en

chance for at mærke/føle, og dermed også konstatere om dette sted i følgende behandlinger reagerer imod impulserne eller om der er ændringer. Det er en meget fintfølelse balance. Jeg tror modstanden/forsvaret kommer til udtryk i situationer hvor krop og sind er i modstrid med hinanden. Modstanden er en del af personligheden - en kritisk sans der lever i os alle, en del af vores sunde fornuft. Den er med os i vores tanker - følelser og holdninger, og derfor bør den respekteres, men er eleven motiveret kan jeg lokke for den med mine impulser og greb. Tegn på modstand kan være mange:

- At holde vejret/ændrede ansigtsudtryk
- Pludselig opspænden i muskulaturen/spjæt
- Gråd/vrede
- Manglende tyngde
- Megen snak under behandlingen så det afleder opmærksomheden på det fysiske
- Latter.

Jeg ønsker at mine elever skal have opmærksomheden i timen rettet imod dem selv, derfor bør jeg selv optræde i løstsiddende tøj, som dem selv, og behandlingslokalet bør være enkelt indrettet og i rolige/afstemmede farver, så hverken rummet eller jeg virker opsigtsvækkende og distraherende. Jeg er klar over at selve behandlingssituationen i sig selv kan være meget provokerende og virke/føles meget intim. Det overhovedet at blive rørt ved og opfordret til at nyde er en situation, der for mange hænger nøje sammen med seksualitet, og mennesker der i sit daglige måske ikke er vant til kropskontakt til andre, kan måske blive forskrækkede og overraskede over vores måde at gribe behandlingen an på. Jeg kunne, hvis jeg skønner det, overvejende lave øvelser og så stolsiddende behandling. I stolsiddende er vi mere lige i højde og kræver mere medvirken af eleven selv. Derudover er jeg overbevist om, at mange elever vil blive overraskede over at behandlingen kan gribe ind psykisk. De kommer måske med en dårlig ryg, og opdager efter nogle gange, at de eventuelt er begyndt at drømme meget om natten, eller at de er mere følsomme og sensible end de plejer, jeg blev selv overrasket i sin tid.

Vores fag indeholder så mange muligheder og jeg mener, at vi kan være et godt alternativ til mennesker, der har vanskeligheder ved at udtrykke sig verbalt, og dermed kun kan få et begrænset

udbytte af verbal terapi. Men man må selvfølgelig sørge for, at ens faglige kvalifikationer er i orden, hvis man vil lave afspænding med et terapeutisk formål for øje. Er man ikke selv uddannet eller har kvalifikationer, skrider vores fag jo efter tværfagligt arbejde (min opfattelse).

Og et tæt samarbejde med f.eks. læger og psykologer vil være yderst relevant. Vort fag grænser så tæt op ad disse i nogle forbindelser, og har mange anvendelsesmuligheder.

Om mit arbejde overvejende er pædagogisk eller terapeutisk synes jeg er svært at afgrænse, men jeg vil udtrykke det således: Vi ved at krop og sind hænger uadskilleligt sammen, og vi ved, at følelser kan manifestere sig i psykosomatiske symptomer og reaktioner. Og med vores afspændingspædagogiske indfaldsvinkel og den måde vi formidler vores kropspædagogik ofte har en terapeutisk effekt. Jeg mener/tror at vi kan være med til at afhjælpe symptomerne, men også gennem kropoplevelse/kropsbevidsthed være med til at afdække hvorfor og hvornår de opstår.

Men skal jeg sætte en grænse overfor hvilke elever jeg vil tage imod, vil det være således: jeg vil ikke tage imod en ny elev, der overvejende har massive psykiske problemer og klager, mit udgangspunkt er og bliver kroppen - man må altid vurdere hvornår det er relevant at tage udgangspunkt i kroppen.

Jeg startede med at beskrive hvordan jeg vil tage imod en ny elev, så det er vel relevant at slutte af med hvordan jeg vil afslutte et forløb.

Når min elev har fået "orden på" sine klager, og jeg ikke kan gøre mere for netop dette, vil jeg gøre hende opmærksom på det, hun skal vide hvordan landet ligger. Vores første kontrakt er dermed ophørt, måske har hun fundet andre ting, hun gerne vil arbejde med, og ønsker så at fortsætte, men det betyder en ny kontrakt. Det er vigtigt hele tiden at have klare linjer, hun skal trods alt betale en meget høj pris for en afspændingstime. Ønsker hun at slutte med behandlingerne, kunne jeg forestille mig at give hende et par tips med på vejen, så hun kan vedligeholde hvad vi har arbejdet med i forløbet. Med tips mener jeg bl.a. øvelser, og vi kunne også snakke om hvad hun eventuelt skulle undgå af bevægelser eller andet.

En anden mulighed er jo også at intervallerne imellem behandlingerne blev længere, sådan at hun kun gik en gang hver 14.

dag eller en gang om måneden, alt efter hvad vi finder ud af. Jeg vil slutte af nu og håber på, at dette har givet et indtryk af hvordan jeg arbejder, hvordan jeg gerne vil arbejde, mine holdninger til faget, og hvordan jeg ønsker at anvende de afspændingspædagogiske begreber og muligheder.

Maria Fabrin.

OM AT SPØRGE TIL OPLEVELSEN.

En afspændingspædagog må ikke tage sin behandling for givet, det der kan være godt for nogen kan være skidt for andre. Enhver elev skal behandles forskelligt, såvel fysisk som psykisk. Derfor er afspændingspædagogen nødt til at spørge til elevens oplevelse af behandlingen. Hun skal bruge elevens oplevelser af behandlingen til at kunne gå videre med sit arbejde, så de sammen kan skabe grobund for et godt behandlingsforløb. Et behandlingsforløb kan kun blive godt, hvis behandler og elev samarbejder. Her er det så, at afspændingspædagogen, som i de fleste tilfælde vil blive en autoritet overfor eleven, har det største ansvar. Hun skal nemlig til at formidle sin viden videre til eleven, på en måde som eleven kan forstå og forhåbentlig også bruge i sit daglige virke. Ved at spørge til elevens oplevelser, og derefter gøre brug af de oplysninger eleven kommer med, er for mig det samme som at vise sin tilkendegivelse af respekt for eleven som et ligeværdigt menneske, og det er noget jeg personligt synes er så forfærdelig vigtigt. Samtidig med, at afspændingspædagogen er afhængig af de oplysninger eleven giver, bliver man også som elev stille og roligt bevidst om, hvad der sker med ens krop når man bliver (afkrævet et svar) og det er da temmelig vigtigt for om man selv kan arbejde videre med de impulser - indtryk - oplevelser man har fået i behandlingen. I starten var de for mig meget diffuse, nogen man ikke kunne sætte ord på de oplevelser jeg fik, og det var både frustrerende og dejligt på én gang. Men dejligt er det jo, når man efterhånden opdager den tætte sammenhæng imellem krop og psyke, og udfra det måske ville kunne begynde at ændre på de ting i sin hverdag der gør livet mere besværligt end det måske behøver at være. Det jeg så godt kan lide ved denne behandlingsform er, at der bliver vist respekt, forståelse og hensyn til elevens fysiske, psykiske og sociale situation, man bliver ikke stillet til ansvar overfor andre end sig selv og der bliver kun lokket, provokeret og flyttet grænser i ens eget tempo. Alt dette ville ikke kunne foregå, hvis afspændingspædagogen ikke stillede spørgsmål til oplevelsen, og bare tog sin behandling for givet.

Maria Fabrin

FORMÅLET MED ØVELSER.

Vores øvelser er udtryk for bevægelser, i vores øvelsesudvalg er nogle konstruerede/sammensatte, og andre er udtryk for mere naturlige bevægelsesmønstre. Vores øvelser er en hjælp til at vi kan bevæge, styrke, udspænd og koordinere mere specifikke muskelgrupper. Ved at lave specielle øvelser kan vi tilgodesee at de muskelgrupper der har brug for at blive aktiveret vil blive involveret. Vores øvelser har til formål at blive opmærksom på egen krop, at bedre kredsløbet, hjælpe venepumpefunktionen, arbejde med et frit regulerende åndedræt, der koordinerer med bevægelsen, at styrke svag muskulatur, at udspænde spændt muskulatur, at arbejde med tyngde og elasticitet i muskulaturen, med henblik på sammenhænge og koordination af bevægelser. Øvelserne har til formål, at man finder frem til lige netop sit eget bevægelsesmønster, så man kan lære at udnytte de ressourcer man har mest hensigtsmæssigt, uden at kroppen overbelastes.

Vores øvelser tilgodeser alle vores grundstillinger.

Rygliggende - maveliggende - sideliggende - hælssiddende - stolssiddende og stående. De bevægelsesmuligheder vores øvelser har skulle gerne kunne overføres og bruges i ens dagligdag, og dermed give ideer til bedre arbejdsstillinger og hvilestillinger.

Det skal helst være rart at arbejde med øvelser, og underviser jeg på et hold, må jeg prøve at tilrettelægge øvelsesprogrammet og instrueringen, således at hver enkelt elev får sine muligheder og behov tilgodeset. Den selvsamme øvelse kan jo laves med forskellige formål, med henblik på enten tyngde - udspænding og styrke.

Hovedformålet med at lave øvelser er, at hvadenten jeg underviser på et hold, eller det er afrunding af en enetime, at eleverne selv finder frem til hvad der er godt og rart for dem. Jeg vil ikke diktere dem øvelser, der måske ikke siger dem noget, men give dem ideer til at arbejde med egen krop, så de selv kan gå videre med at arbejde med den udvikling og forandring de ønsker. Dog er jeg klar over som underviser, at oplevelsen af en enkelt øvelse kan forandres i et forløb, og at man i starten af et behandlingsforløb kan opleve, at en øvelse er intetsigende og ubrugelig, men at selvsamme øvelse senere i forløbet kan opleves som god og givende. Den forandring er en af de ting, jeg gerne vil give mine elever muligheder for at opleve.

Derfor må jeg tilstræbe et dynamisk forløb, hvor eleverne får muligheder for at afprøve sig selv i øvelserne, og i vores forskellige udgangsstillinger. Tyngde og bevægelighed er måske muligt i den liggende stilling, men ikke i den stående, og man må så prøve at finde ud af årsager og virkning i de forskellige situationer.

Min måde at gribe øvelserne an på vil være afhængig af hver enkelt elev, men også afhængig af om jeg underviser på hold eller afrunder en enetime.

Til hjælp til mine elever kan jeg give verbale og manuelle impulser. Og hvor meget jeg vil gøre dette i praksis vil dels være styret af mine iagttagelser, og dels være styret af om min elev selv ønsker at arbejde med øvelserne uden indblanding, eller om de har lyst til, at jeg eventuelt lægger mine hænder på de steder, de har problemer med at få kontakt til.

Det kan være yderst provokerende at lave øvelser, især hvis man hele tiden støder på egne begrænsninger. Det ikke at have kontakt til et kropsligt område, fordi det måske føles helt dødt, kan være et vanskeligt problem at tackle. Det betyder jo et eller andet sted, at man ikke selv føler sig som herre over egen krop, og at ens handlemuligheder for at forandre situationen dermed bliver begrænsede. At arbejde med sin krop og derigennem kropsbevidsthed er for mange en langvarig proces. Man må indstille sig på, at afspænding er langsigtet, og man i en tid godt kan have begrænsede udfoldelsesmuligheder. Fremskridtene er måske ikke kommet så hurtigt som man havde forventet og utålmodigheden er stor. Selv tror jeg, at har man accepteret sine grænser og respekteret at det kan tage sin tid, så har man nået et langt stykke hen ad vejen.

At arbejde med øvelser i enetime vil som regel handle om at følge behandlingen op. Måske har en elev haft en aha oplevelse, og så er det jo om at gribe den imens den er der.

Derudover handler det i høj grad også om at få eleven forsvarligt ud af døren. Nogle vil have brug for at blive samlet lidt sammen, og til det kunne jeg foreslå f.eks. "haren", andre vil have brug for at vågne op, og der ville f.eks. "skiløberen" være relevant. Nogle af vores øvelser lægger op til liv og vitalitet, med "gang" i, og andre mere til fordybelse og koncentration, så øvelser må igen vælges ud fra at vi arbejder med hele mennesket og ikke kun muskulaturen. For mig gælder det om at mine elever kommer til at tro på sig selv. Og forhåbentlig give dem noget "glæde", "liv" og "vitalitet" med på vejen.

Kære Bestyrelse.

Vi har nu gang på gang oplevet konfrontation om lokaleplads onsdage med U-radio. Generelt er det vores indtryk, at de - eller enkelte i gruppen særligt - ikke respekterer fælles indgåede aftaler.

Aftale 1: At U-radio kunne være i huset onsdage kl.16-18 under præmissen, at de ikke greb forstyrrende ind i vores arbejde med brugere. Forud for dette går, at Regnbuen i forvejen er her onsdage; afhængig af brugere nogen fra 12, andre gange fra 15³⁰. U-radio holdt her efter møder i stuen ved trappen - OK - men fik hurtigt travlt med at henstille os og vores brugere om ikke at forstyrre dem. Det mest skærpede var endog en henstilling om ikke at komme efter 18 (sic!).

Det er for meget.

Aftale 2: U-radio fikk for det andet råderet over "glasburet" under forudsætning af, at det - som andre specifikt brugte lokaler - var et åbent lokale for andre arbejdsgrupper, her specifikt for Regnbuen, som i forvejen brugte det onsdage.

Her blev der hurtigt stillet spørgsmål ved, om vi ikke kunne udvise noget fleksibilitet.

Nej - for vi bruger de lokaler der er hver onsdag - og har i forvejen problemer med at finde lokaler. Der er simpelt hen ikke nok onsdag aften fra ved 18-tiden.

Aftale 1 og 2 er principielle aftaler. Og det er simpelt hen for meget, at disse skjult søges undergravet.

Vi må derfor bede bestyrelsen om at tage dette problem op - og U-radio om at styre deres medlemmer.

knotne hilsener

Regnbuen v/Kalle

KOPI TIL U-RADIO.

INDSTIK!

Kære Regnrød.

Siden overfor ("Indhold pt") er den første side i den mappe, der er til kopiering til nye arbejdsfælles. Et bundt papirer lige til at køre igennem en kopimaskine.

Der er taget, hvad der var i den generelle mappe - den hvor alt materiale imellem os også går ind i - bortset fra nu-beskrivelser. Men den generelle mappe er ufuldstændig. Især de tidlige dele af vores historie er lidt tyndt repræsenteret, hvad der kunne være rart at få rettet op på en dag. Måske er der noget herfra, der også skal i kopimappen.

Nu kan kopimappen dog ikke bare vokse og vokse. Derfor også spørgsmålet om, hvad der nu/senere skal skiftes ud i denne.

Som kopimappen er nu, er der meget for nye arbejdsfælles at sætte sig ind i, tage stilling til. Selv synes jeg ikke, at det er et urimeligt krav til nye, at de arbejder med Regnbuens teoretiske og praktiske historie, men det skal også være muligt at indfri på en måde, der ikke kvæler interesserede.

På den anden side må der vel også stilles krav til nye, om en vis interesse/overensstemmelse i forhold til det generelle i Regnbuens fagpolitiske profil - ellers kan vi ikke udvikle vores arbejde kollektivt.

Som det foregår indenfor andre alternative rådgivninger idag, kan man komme ind, hvis nogen siger god' for een, og senere skal man så 'konfirmeres' af den samlede gruppe. Altså en indgang/indtræden med en slags gensidig prøvetid. Dette er også, hvad mange kollektiver kører med - i hvert fald det sidste.

Men det er også - min mening - en kun defensiv måde at arbejde med problemer på. Hvad kan være en offensiv?

Selv vil jeg godt - når tid kommer - brygge lidt videre på "Kære Dig!", så dette også indeholder noget generelt om vores teoretiske og praktiske arbejdsprofil.

Kalle

- 0 -

Ovenstående er foranlediget af, at jeg finder mig selv i at lave nogle "interne mellemregninger" omkring, hvor åben jeg er eller ej, når nogen spørger til Regnbuen som et muligt fagpolitisk aktivitetssted. Måske kan jeg ikke forholde mig alment til problemet. Måske nogen af I andre også støder på dette.

INDHOLD P.T.

- Kære Dig! / 12.1.88
- Almindelige statutter for den internationale arbejderassociation/ 1871
- Tanker til og om en rådgivning / okt 84
- Terapi - et fælles problem om afmagt, at det eksisterer og om dets overvindelse som en del af kampen for socialismen / aug 85
- Affatalogisering / S.Willert
- Stikord til fremstilling af teoridel
- Regnbuen - alternativ rådgivning i Studenterhuset / forår 87
- Kollektive forformer / forår 88
- Regnbuer - og Regnbuen og studenterhuset
- Den funktionelle metode
- HoW? / John Lennon
- Studenterhusrådgivningen
- Om grupper, Hej Inge og Tanker til Selvtillidsgruppen / okt 87
- Lidt om Regnbuens generelle arbejde
- Lidt fra Regnbuen / AU marts 87
- Teori og praksis - beretning fra Fulda okt 87
- Alternativ rådgivning - et fænomen i dødskræmpe eller den fagpolitiske vej frem / feb 88
- Alternative rådgivninger i DK - alternativ til hvad? / N.P. Agger
- Strategier for miljøarbejde / P.Elsas
- Psykologisk Rådgivning / Tom&Beth
- Privat tænkning - mod en teori om sammenhængende terapeutisk praksis / O.Dreier
- Om et bedre liv / nov 87
- Spiri-Marx / dec 87
- Fælles sag under samme tag (Regnbuen / Folder
- Studenterstress / Studenterbladet feb 88

Kopimappen / Regnbuen

AT BLOMSTRE !

Studentarhuset er et sted for "studier" i bred forstand; - Det er et sted, der er bygget op kompromisfyldt udadtil; - men det er også et sted, der er blevet til noget socialt, noget kulturelt, og til det, der går på tværs af skel mellem os alle - samfundsmæssigt set.

Det er det ikke blevet til uden, at det har været et sted for aktiviteter; og aktiviteter, der har mening: den menneskelige kamp for retten til at leve, sanse og være virksom.

Fra de forhåndenværende betingelser til nye; fra bums til adelsmænd, fra hore og skøge til kvinde, og for mænd ned til alfonsen og kongen i sig. Fra isolerede individer til personer, kollektivt i vigør.

"Studier" er studier i at forandre verden. Det er naturvidenskab, hvor vi lærer naturens love - dem vi lever af - at kende; det er samfundsvidenskab som det vi lever igennem og reflekterer over, det vi har bevidsthed om: det sociale vi griber med vores hænder og måden vi flytter fødderne på, og det psykologiske, hvor vi hver er person for vores subjektive liv.

I dag er "studier", som det at forandre verden, nærmest lig med kamp og splittelse! Vi slås mod hinanden, vi afgrænser os fra de andre - fx ikke-studerende, eller sumperne blandt os, de særligt studiebetingsramte. Samtidig - eller som følge heraf - bliver vores videnskabelighed - det som det påstås af systemet, at vi globalt uddannes til - bare dårligere. Meget er reaktion, søgning af private nichèr, retsligt, moralsk, juridisk - for selv at overleve, bare lidt menneskeligt.

Forståeligt - når man er under tryk. Men så meget desto mere er det vigtigt også at svare igen med udvikling - ellers bliver det de stadige gentagelser, de små hop på stedet, hvor tingene uden om bare bliver dårligere.

Udvikling er at gribe sammen, favne. Det er at tage udfordringen op.

Dette hus lever af, hvad der produktivt kan gi's det; og hvad der er af fristeder, fælleshed og rum til det.

Det er stadig sig selv, intakt - men der er mange flere etagemeter, end de få vi "fester" i, og som vi endnu ikke har fået nøgle til.

Huset har også derfor brug for flere aktivitetsgrupper at udvikle sig igennem:

rådgivningsfløjen kan også være særlige social-juridiske grupper - oppe på tredje sal, når vi får den; interessegrupperne også særskilt politisk markerende fra kælder til loft, - når kælderen bliver vores; og værengrupperne mere subjekt i den offentlige debat, hvor ellers kun boulevardpressen og de private frustrationer lærer - også inden ved siden af i Købmagergade 50, som vi heller ikke har fået nøgle til, selv om det nu står tomt.

Få en idé med livet og kobbelt dig på husets standpunkt - så kan alt dette også være din fælles kraft.

Kalle

TIL AKTIVGRUPPERNE OG NYE ENKELTE

Vi må løfte lidt mere sammen - især også de grupper, der bare mest bruger stedet for kun deres egen aktivitet.

Huset skal indtages; det skal udvikles kulturelt og socialt - og der er mere plads udenom os, og vi skal ha' de fandens forhandlinger bragt ud af "ingemandsland".

Pt fattes vi sammen bud på husets strategiske linie fremover. Men vi må kunne lære af historien. Starte med begyndelsens abc. Og så håber vi også på dit bidrag.

Bestyrelsen i SH

/ marts 1988

Der er kommet skuffe til alle aktivgrupper. De står i baren. Brug dem til kommunikation med andre/grupper.

OM KONFLIKTER

Opdrag Regningen: 10. 2. 88

skaber sig.
grupper, er vi
som og
vi må
kæmpe med
at være end
vi vil gøre.

forenede
konflikter

Vi gælder forenede vægge her
plukket, der angår parikhlygen
af vores arbejde - specifikt
her i Regningen set som et
arbejdsbillede.

Ujæ
male

Os sig gøre det ved at rejse
væge mallestillingen med
udgivet i den måde, som
JPP har valgt at ~~alt~~ alt
i arbejdet på.

baggrund

Baggrunden er, at der tidligere
gik på dette område her
været konflikter, som alle
har haft alle i - eller
enten ved at strese op, eller
hvide spirene. Og skal det
lykkes fremover ~~at~~ at få
mallemer, der kan løses -
fremfor uafsluttede konflikter -
så faderen det ændres,
og alle bare er ligeså ude
på gamle premisser.

Vil pointere at det er moden,
som den - JPP - har været

at kunne tilføje på,
~~der står til~~ af dermed
den definition af allejældt
nu, der står til de best
- ikke at du er her.

Hist

Historien for denne måde
er at få oplysningen
nå ganske fælles måde, at
den starter igen i

prob.
felter

1 - du tager en kugle
med

2 - du vil ikke gå ind
i allejældt, men du
vil godt have optag.

ad 1) Det der er at matematikere
har, er, som regel, en
størrelse et sted, hvor
man kan komme med sine
niveauhistorier. altså at det
ikke er noget matematik.

Det mener jeg det er. Kan
man med en kugle, eller
går man ud med en kugle,
så vil der en kommod analyse
til at få et fuldt forløb, kugle
er så d'giver.

af dette ud fra, at
det at skifte rumme
altid er et svar
på opstillede problemer -
men det særlige kan være
flukt som positivt resultat

fartilfælde

Vi har et fartilfælde
betrukket med bl.a.
et tilfælde der valgte
helt gruppe emner
mange problemer i bl.a.
~~kan~~ kun arb. alone, og
det var svært at få ind
i det generelle arbejde
herinde, uden at det
blev stået i stykker.

del 2/

also
fartilfælde

også her fartilfælde
med kolber. Dens gang
var der brugt en alder
mangfoldigt til det - ud fra
legitimering af arbejdet -
men det blev fast-
holdt at man er
gruppens udvælgelse af
egenkompetence. og at
man tager udel. med ~~ind~~

var det rejst sig som
en volds ad voldske
nit allede lude på.

minde
nit

I en minde situation
mener jeg ikke, at
vi (gruppen) kan lunge
for at fange ^{ansigts} med
en abstrakt hovedsag
forhøjlet.

Det kræver også anerkendelse
at mødes - vi ikke
kan løse alene - er
uløst, og at alle vi
kan med udspil der alle
de personer, der kan han-
me på tale.

E,

De var to mødemøder
for alle JPP selv her.

hvide
gang

De kan med mødet
kun ad volds om. Det
fles fast.

videre
mål

Men i mæblerne vilde-
og^o om andre ting,
der kan du måske kunne
gøre lidt - der kan
altså være, at det
drejede sig om ~~en~~
times fulde.

Og dette om hist. popula-
tioner, eller alternative
rådgivning på brugerens
mæssige på en tid-
værelse, der hedder

3 - en time

er det tredje problem

cd3 | Falds kerne kan
vise, at det at arbejde
i overensstemmelse med
sin forstand - der
udviklingsorienteret -
typisk kommer fra
5 kræver som minimum
til 2 timer, og det med
en middelløbsløb på

1 1/2 time.

Før mig er dette to forskellige
pladformer: en teknisk
eller en personlig
~~en~~ demonstration af kon-
kurrence - hvad der foregår
alle andre steder - varer
regerer en time; ^{hvis}
det er ulige med
invejent famil - det
egentlige subjekt ^{invejent}
- ~~er~~ ~~at~~ ~~for~~ ~~hvor~~ ~~hvor~~
hvor to timer

Dere to pladformer ^{eller definitioner af udvalgt} har ikke
naget at vise hinanden
på anden måde, og end
at der faste - ^{teknisk}/per-
son - er funktionelt
underordnet den første om
problemstilling.

Dette er hovedet af jagtig
problem - om en samf. prog.
som det er politisk,
idet vi eksisterer i den
gruppe som alle iaktager.

hvar vi er systematisk
hvis ikke vi arbejder
almene med mellem-
stilletninger/udvikling.

Falder man under
det sidste, så bliver
der også op for, at
altså at være her
alene bruges til egen-
sikkerhed og et hængsel
til: altså ved at man
kan få nogle teoretisk-
kvalifikationer, altså at
man kan bruge sig
med et højt niveau af
teoretisk - selv om man
ikke gør det, hvilket
er et spørgsmål om selvsig-
gende for den fagpæ-
dagogiske litteratur, vi
er en del af - og
sådan ikke kan ved-
tages til et redskab

8.
eller som et simpelt
supplement til det
hægtelige samfund

Dine sidste ord er
spændende, og du
vælte JPP ikke et
nige vækst om dit
engagement i Reptilien
fagpolitisk udfordring
på anden måde end
at du havde en
hviske at komme
med, og du godt
ville diskutere sub-
jektive.

Så alle kan optages
sam et som på,
hvad jeg mener
væres udvælgelse
geher er, hvor
x0 er svært i cli-

white farouche of
optogget om att. väl-
givning, som der var
med enighed om.

Aftled-
ning

til aftening vil jeg
sige, at et allesteds
som alle her ikke
dejer sig om enighed,
men om udvikling
af problemstillinger på
egen grund. Og her
har jeg ikke, at man
på nogen måde har
håmmet uden om
at ville afgrænse
sig ift mulige
problemstillinger, der
skal stå i centrum.
~~Jeg~~ eller bliver
vi blot en plagiast

De har
retto præses,
så kan det
sige, at lovgivning
her ikke kan
være et nyt
mod ift systemet
-altså noget
der kan
parallelt med
ens dag-
ligdag i en
fælles op-
rørsvare
et udvalgte
en ferdig,
når de med
grænsejkle.
kan disse
kan omvendt
-flere
spanses
at drøbe på

af det korektive
demokrati, som det
bl.a. udvikles i folke-
tingen - og det med den
betragtning at vi støtter stats-
kapitalismen implicit.

Til gengæld vil jeg gerne
være, at vi skal have
en betydelig og meto-
disk tilgang til at
afgøre de essentielle

og relevante ad, hvor-
dan og hvilke mål,

der er fretkommelse
for, men der har

være her, og men
Regulering har allerede sammen
med.

Se det specielt sig ikke om, at ja, prøv
den her regulering, til til ens liv -
→ men at uanset, når man går ind
i den

Kære Regnrod.

Jeg har lovet at gi' Jane noget information om Regnbuen.

Et par ord udviklede sig. Og blev til et par sider, der også meget udtrykker mit billede på en tilstandsproces. Det blev til en invitation til os. Dermed er det også en gruppe, der udtaler sig.

Og du får det til diskussion af, om det er det væsentligt almene, der er blevet sat på begreb. Det er endnu ikke sendt endnu.

Vedlagt til "Kære Dig!" har jeg tænkt på følgende:

- "Tanker til og om en rådgivning"/okt 84.
- "Terapi - et fælles problem om afmagt, at det eksisterer og om dets overvindelse som en del af kampen for socialismen /au 85
- "Regnbuer"/86
- Folder /86
- Forum nr.1/86
- "Lidt om Regnbuens generelle arbejde"/nov 86
- "Spiri-Marx"/dec 86

Er der mere - tilgængeligt! - at vedlægge?

Tanken er også, at "Kære Dig!" kunne sendes til Lone og andre, som vi i gruppen har kontakt med.

Men vi stilles også snart overfor - om ikke lige nu - at få snakket igennem ved hver ny, hvordan vi som gruppe kan prioritere ressourcer og stille rum til rådighed for indgåelse i arbejdet.

Kalle

Kære Dig!

Hermed lidt fra Regnbuen - et sted der er åbent for alle, og hvor alle er velkommen til at gå med i den fælles udvikling af arbejdet.

Regnbuen er dog primært også et studenterprojekt, men med dets fagpolitiske profil af alternativ rådgivning er dette mere en rettesnor og et prioriteringsområde, end det er en definition af rum for nogle.

Hertil kommer også, at Regnbuen ligger i Studenterhuset, hvor kun studerende må komme; men dette er mere et problem om et politisk gunstigt tidspunkt at ændre husets vedtægter i dets videre udvikling - for husets interne strategi er også langsigtet forbund af studerende og akademikere, af bønder og arbejdere.

Af samme grunde er der også i dag et bomærke af "rådgivning for studerende af studerende".

For tiden er det "kun" kritiske psykologer, der er derinde. Vi har prøvet gennem årene at få studerende fra andre fag og andre faggrupper med i arbejdet, men det er ikke lykkedes. Vi har nu heller ikke været særlig aktive herom, selvom vi har været udadvendte med det fra tid til anden. Meget herom hænger dog sammen med, at det er krævende ordentligt at arbejde med denne nødvendige læreproces - og vi har sgu altid for få ressourcer.

Vi synes altid at fattes ressourcer; både når vi har få brugere - en enkel eller to - eller når vi har mange som nu, hvor der er mellem 3 og 15; og hertil kommer også aktuelt en støttegruppe og en selvhjælpsgruppe, hvor vi er med.

Vi har enkeltvis "visitation" - folk ringer eller møder op, har set os i Information, hørt om det fra andre, henvist fra læge eller Galebevægelsen oa - men har nu i en tid snakket om at tage imod gennem en åben støttegruppe - en problemafkklaringsgruppe - som det primære. Og dette dels for at opprioritere grupper, gøre nye erfaringer her, og dels for at klare det pres på os, som af og til er for stort. Vi har da heller ikke rigtig venteliste, og vi henviser heller ikke generelt - kun en enkelt gang har vi måttet gøre det af uoverskuelige grunde.

Formelt er det onsdage fra 18 til 23 vi er der; men mange forløb ligger andre dage og tidspunkter.

Vi arbejder to og to om en bruger, hvor de personer en bruger har lyst at tage med er velkommen. Vi arbejder også helst med een af hver køn - og med mindst een med samme klassebaggrund som brugeren, hvad vi aldrig nogen sinde endnu har kunnet praktisere systematisk. Alt ovenstående er vores indfaldsvinkel til en ny brugerkontakt - men det ændres og kan ændres efterhånden som en brugers problem og krav til problemløsning lader sig bringe frem i lyset.

2

Det gælder både for køns- og klassedimensionerne at vi altid har prioriteret en snak om dem, men vi har aldrig systematisk fået det; så vi kender kun de "gamle"/klassiske bestemmelser heraf, men ikke særligt de nuancer og specifikke personlige kampe, der konkret ligger, når de bæres og skal overflødiggøres. Ligeså har nogle initiativer til at lave en særskilt kvindefrådgivning ikke rigtig taget form. Den nærmere genstand herfor har været svært at indkredse - fra en kritisk psykologisk indfaldsvinkel!

Alt det her viser sig også forskellige modsætninger i gruppen, hvor det er uklart, hvori de er funderet. Der kan være forskellige personlige motiver til at gå med i arbejdet; det kan være forskellige områder, der prioriteres indenfor Regnbuen, eller brugerunderlaget for de enkelte kan være forskellig - hvor der idag er to klart adskilte brugerkategorier: "studieskiftere" overvejende fra tekniske/overbygningsfag og "psykiatriserede skæbner". Aldersmæssigt er brugerne fra 20-erne til op i 30-erne, og med en klar overvægt af kvinder.

Når vi prøver at udvikle arbejdet, når vi støder på problemer - fremfor at definere os ud af dem - så er vi løbet ind i det svære ved hele tiden at være på højde med sit eget arbejde - både teoretisk, fagligt og personligt, og ikke at glemme praksis'en.

Vedlagt er forskelligt materiale, men det bærer den skævhed i sig, at det kun er noget af Regnbuens arbejde, der her kommer på begreb. Men vi prøver at bide skeer med dette, så på et tidspunkt vil det også være overvundet.

Mange hilsener Regnbuen

884

Kære Rosi.

Lækkert du vil gå med i Regnbuensarbejde. Og her lidt situationsrapport. - for det er ikke et sted, der kører i faste rammer. Tvært imod for tiden, og det er også lidt frustrerende.

Som det er lige nu der inde, stresser vi alle rundt to og to med hver vores arbejdsopgaver: dels i forhold til de brugere der arbejdes med; og dels med selvvalgte og -skabte småopgaver ift Regnbuengruppen, vores arbejdsmiljø og studenterhuset, samt ud-ad-til i relation til offentliggørelse/almengørrelse af vores virksomhed.

Men vores fællesstruktur om onsdagen - fra 18-19 for den ene supervisionsgruppe og 18³⁰-19³⁰ for den anden, og fællesmøde for alle fra 21-ca 23 og bajertid - fungerer ikke rigtig. De sidste par uger er fællesmøderne blevet aflyst af de fremsætte pga mange afbud og egen-træt-hed. Noget af dette hænger også sammen med, at flere brugerforløb af rent internt-praktiske grunde for de berørte er kommet til at ligge forskudt ift hinanden: nogen brugerforløb om eftermiddagen (og så er man ofte træt ved 21-tiden); nogen forløb kun hver anden eller tredje uge ud fra, at de er ved at slutte/blive afsluttet; nogen brugerforløb fra kl 21 og frem.

Og jeg er også ved at ha' den tanke, at vi er for få - pt 10 - til en så løs og fleksibel struktur, som den nuværende - hvor det nok også handler om det svære i at opveje brugerbehov (:tidspunkter, varighed) mv) med egne krav og behov til Regnbue-gruppen på en måde, hvor vores arbejdsbetingelser også tilgodeses.

Som ny der inde vil der derfor ikke umiddelbart være en selvkerende fælles struktur at koble sig på. Pt skal den (gen)skabes, videreudvikles. Men dette er - oplever jeg - også meget et fællesbehov, seåv om flere for tiden er lidt gustne af opgaveskrivning og andet - så det skal gåk gå.

På onsdag kommer jeg selv ved 18-tiden - men har først brugerforløb oven i fællesmødet ved 21-tiden! Hvad der ellers foregår på onsdag ved jeg ikke - men jeg håber meget vi ses.

Knis Kalle

Supervision

a) Påpegende supervision

Påpege og spørge/konstaterende kommentere hvad der sker i terapien.

b) Associerende og perspektiverende supervision

Terapeutiske fænomener og processer relateres til et teoretisk rationale. Endvidere forsøges brugerens funktionsmåder forstået som udviklet på baggrund af konkrete udviklingsforhindringer.

c) Terapeutfokuserende supervision.

Der fokuseres på hvilken funktion terapien har for terapeuten. Terapeutens egen samfundsmæssige funktion, opfattelse og forholden sig til brugeren, egne forhold til de pågældende problemer (egen konfliktafværgelse, grænser, ønsker mv.)

d) Vejledende/afvisende supervision.

forslag til terapeutiske tiltag, forslag til hvilke livssammenhænge der skal afklares mv.

Fremlæggelsesform i supervision.

a) Vægt på hvad brugeren gør og siger i terapisituationen.

b) Vægt på præsentation af oplysninger om brugerens livssituation og aktuelle situation.

c) Vægt på hvad terapeuten selv gør.

d) Vægt på hvad der sker i terapeut-bruger-relationen.

Endvidere stillingtagen til

EGENBEHANDLING - SUPERVISION og TEORI - PRAKSIS.

Henning S

Regnbuen

I et interview med Q fortæller Danielle Mikkelson, psykologi, om Regnbuen, den alternative psykologiske rådgivning, der har til huse i Studenterhuset.

Q: Hvad er Regnbuen egentlig for noget?

DM: Regnbuen er en psykologisk rådgivning for studerende af studerende. Det er vigtigt for os, at det foregår i et studentermiljø, fordi det er i den sammenhæng at mange af problemerne opstår og de skal også løses der. Vi opfatter os selv som en studenterpolitisk og social aktivitet. Derfor har vi også til huse i Studenterhuset.

Q: Hvilke studerende arbejder i rådgivningen?

DM: Principielt er det psykologistuderende på alle niveauer i uddannelsen. Vi arbejder altid to og to sammen og vores intention er, at det skal være en af hvert køn, samt at der skal være mindst een af terapeuterne, der har samme klassebaggrund som brugeren. Det første har vi godt kunnet praktisere, men det sidste været lidt tilfældigt.

Q: Hvad tænker du på, når du siger samme klassebaggrund?

DM: Det er ikke helt afklaret, hvilket også er grunden til, at vi ikke har kunnet køre det stringent. Vi mener, det har betydning og mener også vi kan se det, men mangler stadig at få fastlagt nogle egentlige kriterier. Det ville kræve,

at vi skulle lave en klasseanalyse på os selv og brugerne.

REGNBUEENS HISTORIE

Q: Hvorlænge har Regnbuen eksisteret?

DM: Vi har nu på 5. år haft brugerforløb, men forud for det, lå et par års forberedende arbejde, der meget var knyttet til arbejdet med at få et Studenterhus.

Interview

Der var forskellige aktivitetsgrupper i begyndelsen af 80'erne, hvor rådgivningen var en af dem. Oprindeligt startede vi med at være to grupper, en psykologisk rådgivning og en social-juridisk rådgivning, der hed Solstrejf, som ikke eksisterer mere. Noget af det vi gerne vil frem til på længere sigt, er at kunne dække andre områder. Mere specifikt vil vi gerne have folk fra andre faggrupper tilknyttet, således at vi

fik et tværfagligt team.

MARXISTISK GRUNDLAG

Q: Betyder det, at Solstrejf ikke eksisterer længere, at I ikke tager Jer af sociale og juridiske problemer, men kun modtager henvendelser af ren psykologisk art?

DM: Nej, det kan man ikke sige. Vi arbejder på et kritisk psykologisk grundlag. Det implicerer bl.a., at man som udgangspunkt må medtage brugerens totale livssituation, uanset hvilket indgangsproblem hun kommer med. Det betyder selvfølgelig også, at hvis der er nogle mere entydigt sociale problemer, så er udgangspunktet selvfølgelig der, men det skal ses i en større sammenhæng.

Q: Når man arbejder på et kritisk psykologisk grundlag, arbejder man så med de forskellige retninger, Freud, Jung o. lign.?

DM: Vi har allesammen lært det under studiet, men den kritiske psykologi er en marxistisk forståelse med en psykologisk individforståelse implicit i marxismen. Det er så udgangspunktet, men i det, er ind- eller omarbejdet en række af de andre psykologiske retninger.

RÅDGIVNINGENS STRUKTUR

Q: Hvor mange henvendelser har I på årsbasis?

; Det er svært at svare præcist på, fordi der både er meget lange forløb over flere år og kortere forløb. De fleste er relativt lange, dvs. over et år. For øjeblikket er der 13 terapeuter og ca. 30 brugere, hvoraf de fleste er indivi-

Q: Foregår der en prioritering mellem brugerne efter behov?

DM: Som det er nu, har vi taget alle. De sidste fik valget mellem at vente lidt eller starte i gruppen med det samme. De valgte det sidste, og så kan man så diskutere, om det er godt nok, og om det også er det, de har mest brug for på det tidspunkt.

fra det traditionelle behandlersystem?

DM: For det første er det arbejde, vi laver, på brugernes præmisser og ud fra brugernes behov. Vi manipulerer ikke. Vi aftaler med brugeren, hvad det er, vi gør, og hvor vi skal hen. Der er aldrig noget skjult, ihvertfald ikke i den udstrækning vi selv formår ikke at lade tingene gå bag om vores egen ryg. Vi laver fælles målsætning, der selvfølgelig kan forandres undervejs; der kan opstå nye problemstillinger ud af det, der sker undervejs. Løsningen af et problem kan godt give anledning til opståelse af nye problemer. Vi adskiller os også ved at vi f.eks. ikke skriver journaler, men kun skriver noter, der så fungerer som vores egne arbejdspapirer. De er også åbne og tilgængelige for brugeren.

duelle forløb. Derudover er der to grupper; en støttegruppe og en selvhjælpsgruppe i huset. Den ene opstod i forhold til, at vi ikke længere kunne klare presset. I stedet for at lave ventelister eller afvise folk til ingenting, så valgte vi at lave en gruppe til problemafklaring og problemformulering, fordi mange kommer med nogle meget diffuse problemer.

Q: Nu er I jo også studerende, hvormeget tid bruger I om ugen på det her?

DM: Formelt bruger vi hver onsdag aften fra 18- ca. 23, men de fleste af os har også brugerforløb uden for det tidsrum.

ALTERNATIV - TRADITIONEL

Q: Hvordan adskiller I Jer

Q: Kan det ikke give problemer, hvis en af terapeuterne falder fra, f.eks. pga. sygdom?

DM: Det kan det godt, den risiko vil der altid være, men vi arbejder udfra samme grundlag og derudover vil den anden af terapeuterne være tilbage. Brugeren kan så blive spurgt, om hun ønsker, at én ny skal gå ind eller man kan sige, man selv har et behov for, at få en kollega til at delta. Hidtil har det ikke været noget problem.

HJÆLP TIL SELVHJÆLP

Q: Du nævnte en selvhjælpsgruppe, hvordan adskiller den sig fra støttegrupperne?

DM: Det er i princippet det samme som støttegruppen - udgangspunktet for at lave den har bare været forskellig. Det er hjælp til selvhjælp som iøvrigt al terapi er. På længere sigt skulle de gerne kunne fungere selv - måske som en basisgruppe.

Q: Som alternativ rådgivning kræver I da, at brugerne ikke samtidig er i det traditionelle behandlersystem?

DM: De fleste kommer til os fordi de har oplevet, at de ikke kunne få, hvad de havde brug for i det traditionelle system. Mange har været i behandling hos psykiatere eller hos psykolog, før de kommer til os. Vi siger ikke, at man ikke må søge hjælp andre steder, hvis man går hos os. Vi taler om, hvilken betydning det har; hvis det bliver et problem for brugeren må vi tage det op som et fælles problem.

Q: Hvis brugeren har et forbrug af f.eks. alkohol eller psykofarmaka - er det så en hindring for forløbet?

DM: Det har aldrig været et problem. Så længe det ikke

er et problem for brugeren er det det ikke for os.

PROBLEMER

Q: Kan du sige noget om, hvad det for en type henvendelser I får?

DM: Der er to hovedproblemstillinger som folk henvender sig med. Den ene er folk, som har problemer i forhold til deres studie og dropper ud, og det andet er isolationsproblemer. Tit hænger de sammen; isolation på studiet fører ofte til at folk dropper ud, og har man det skidt på sit studie fører det ofte til isolation.

Q: Kan man hæfte de traditionelle etiketter på bru-

gerne, f.eks. skizofreni eller psykose?

DM: Det kan man ikke sige. Vi benytter os ikke af det diagnostiske system på den måde. Mange af de brugere vi har, har nogle meget komplekse problemstillinger.

ØKONOMI - EN BY I RUSLAND

Q: Får I økonomisk tilskud nogen steder fra?

DM: Overhovedet ikke. Det kører udelukkende på frivillig basis. Det er et problem, fordi Regnbuen kun eksisterer så længe Studen-

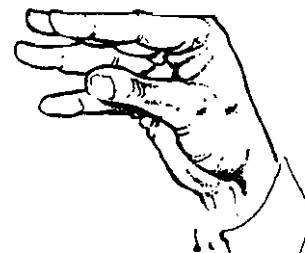
terhuset eksisterer, i hvertfald i den form, den har nu. Ryger Studenterhuset må vi finde andre veje.

Q: I skal til at lave en høring om alternative rådgivninger?

DM: Regnbuens fælles mål og perspektiv er rådgivningen og det er jo psykologi, men vi opfatter vores arbejde som en studenterspolitisk aktivitet og det betyder, at vi også laver en masse andre ting, bl. a. har vi været hovedkræfter bag at få Studenterhuset op at stå. Et af disse tiltag er, at vi laver en høring med de andre alternative rådgivninger i København ud fra et ønske om, at få samlet de kræfter, der ligger. Eksempelvis Kvinderådgivningen og Grevinde Danner m.fl. i forhold til, hvad vi har til fælles som bevægelse, hvad kan vi og hvor skal vi hen.

Q: Har I andre ideer eller initiativer på bedding?

DM: Vi vil gerne lave noget erfaringsopsamling, noget teori- og begrebsudvikling, men vi mangler kræfter og tid. Derudover vil vi også gerne formidle om Regnbuen, så nogle af os er begyndt

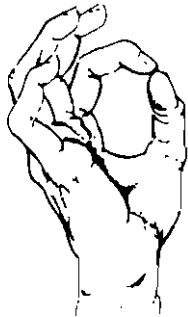

at skrive artikler, men det går langsomt.

EN AFTEN I REGNBUEEN

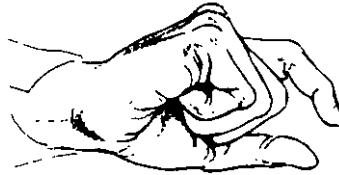
(Kan du fortælle, hvordan en aften i rådgivningen forløber?

DM: Vi mødes kl. 18 og går så i supervisionsgrupper, som er det forum, hvori problemer tages op. F.eks. hvis terapeuten synes, at hun er kørt fast sammen med brugeren eller hvis man er usikker på, hvordan et problem tackles. I det hele taget er det her, der for-

midles om, hvad der sker. På den måde kommer to terapeuter ikke til at stå alene i et forløb. Vi har ca. en times supervision pr. gang, hvilket er altfor lidt. Principielt kan brugeren komme og være med til supervisionen, men må ikke sige noget imens. Skulle der så være noget, tager vi det op, når vi bagefter går ind og snakker sammen. Det er et tilbud som kun har været benyttet en enkelt gang, men det giver en tryghed overfor brugeren at der er åbenhed. Brugere kommer så ca. 19.30. Ca. 21.15 mødes vi i den store gruppe, hvor der er meddelelser og hvor vi beskri-

ver, hvad der er sket siden sidst. Derudover er der så forberedte oplæg fra gang til gang. Een gang om måneden er der fælles super-

vision, hvor vi prøver at tage et problem op til diskussion. Derudover er der en gang om måneden udvidet supervision i de mindre grupper.

NYE KRÆFTER

Vi mangler folk, specielt fyre. Det kan være vanskeligt at danne de blandede makkerpar. Det behøver ikke nødvendigvis at være psykologistuderende, det kunne være alle, der syntes, de havde noget at bidrage med, i forhold til den forståelse, vi arbejder udfra. Derudover er det også et meget fint sted at være som faglig og social støttegruppe. Selvom det tager mange kræfter og meget energi er det et sted, hvor man også henter energi.

Q: Er der en sammenhæng mellem nedskæringer og isolationsproblematikken?

DM: Vi opfatter vores arbejde som studenterpolitik, fordi mange af de problemer, brugerne kommer med, i virkeligheden er fælles for os alle - det er bare forskelligt, hvordan vi tackler dem. Fremfor at gøre dem til individuelle problemer, ser vi dem som kol-

lektive problemstillinger, hvor den enkelte er faldet igennem.

LAPPELØSERE?

Q: Synes I ikke, det er et politisk problem, at I, ovenikøbet uden at få løn for det, optræder som systemets lappeløsere?

DM: Det har vi diskuteret meget. På den ene side er det et problem at være lappeløsere. Vi får f.eks. henvisninger fra lærere, studievejledere m.v., men det, der gør os anderledes er, at vi er en del af en større helhed, vi er en del af en bevægelse. Vi oplever, at det arbejde, vi laver, er bevægelsesarbejde. Det, vi så kan bidrage med, det er vores faglighed.

Q: Hvordan kan regnbuen være en politisk bevægelse, set i forhold til, at I faktisk hjælper folk til at tackle de bestående forhold på uddannelserne?

DM: Vi vil gerne ændre tingene. Derfor er det vigtigt for os, at vi er en del af studenterbevægelsen. Formålet med at have Regnbuen i Studenterhuset er bl. a. at give folk mulighed for at gå ind i nogle aktivitetsgrupper i huset. Det er et dialektisk forhold, regnbuen har til Studenterhuset - nogle af brugerne kan måske få løst nogle af isolationsproblemerne ved at indgå aktivt i husets arbejde. Regnbuen kunne ikke eksistere uafhængigt af det studentermiljø, den er opstået af.

ONSDAGSMØDER

1987-88

REGNBØEN

18⁰⁰

18¹⁵ - 19⁰⁰ : SUPERVISION ; GR 1, GR 2, GR 3

19⁰⁰

19¹⁵ - 21⁰⁰ : BRUGER-ARBEJDE
DIVERSE, TLF. VAGT, MODTAGELSE

21⁰⁰

21¹⁵ - 22⁴⁵ : RÅDGIVER-VIRKSOMHEDEN

- meddelelser (intent, extant)
- praktisk uicevant, næste referent
- status omkring rådgivningspar, program
sup. gr og næste & de næste gange
brugertal - evaluering af afsluttede forløb
- dagens tema

22⁴⁵ - 23⁰⁰ : AFRUNDING & KRITIK/SELVKRITIK

PSYKISK DETEKTIV

Alle kan lære at overføre energi til andre, siger healeren Lise Højer

Elsa Janssen

Lise Højer vil gerne være læge på specalet »healing«. Men sådan uddannelse findes ikke. Derfor læser hun medicin på Københavns Universitet og ved siden af samler hun al den viden, hun kan finde, om healing.

Det har hun gjort i fem år og samtidig med studierne arbejder hun som »healer«.

»Det, der interesserer mig, er den nøje sammenhæng mellem kroppen og psyken. Healing går bl.a. ud på, at man gennem berøring overfører energi til andre mennesker. Enten går man af sin egen energi eller også fungerer man som en slags kanal, der overfører energi »udefra« til den person, der har underskud. Det er en teknik, som alle kan lære. Man kan lære at føle og sanse energien og sende den videre til andre,« siger Lise Højer.

er sygt, så er der steder i kroppen, hvor energien står stille eller mangler. Og så skal der sættes strøm til energien. Det gør jeg ved at massere let eller berøre et af de syv energicentre, de såkaldte chakra'er.

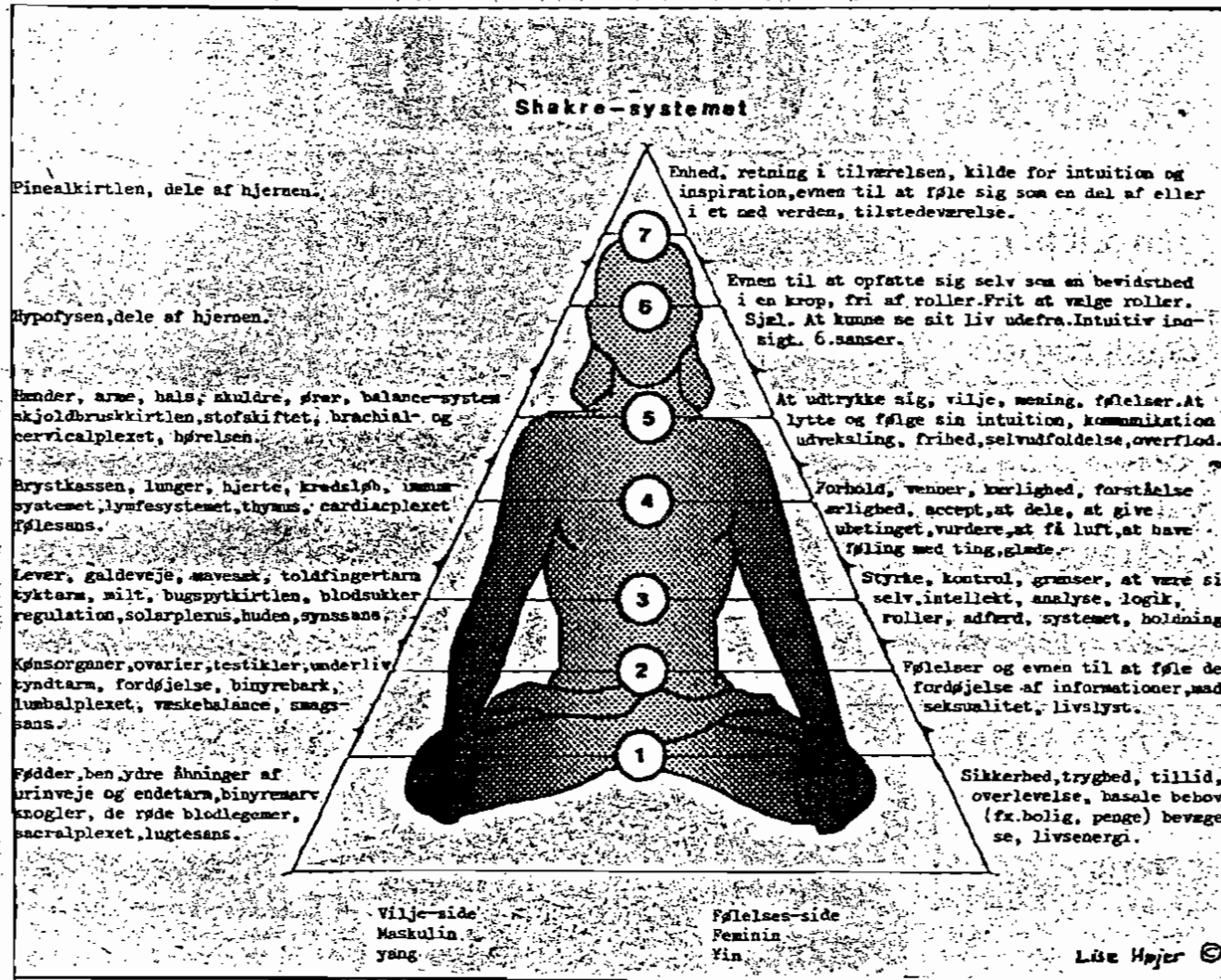
Samtalen spiller også en stor rolle. Jeg beder patienterne fortælle mig, hvad der er galt, hvordan de har det og hvordan de lever. Jeg prøver at finde deres »bløde punkter,« fortæller Lise Højer.

»Ved sygdomme som AIDS og kræft er immunforsvaret stærkt involveret. Disse patienter prøver jeg at hjælpe bl.a. via den teori, at et svækket immunforsvar har noget at gøre med venskabs-, par- og kærlighedsforhold, som ikke fungerer. Hvis man sætter ind dér, så vil man også få mere styrke og få det bedre.

DET MAN HOLDER AF

Det er også noget andet, som har indflydelse på immunsystemet: Man skal forsvare de ting, man holder af. Vi har

ENERGIEN MANGLER
»Jeg arbejder ud fra den indstilling, at når et menneske

Det er disse syv energipunkter, det drejer sig om, når healeren Lise Højer prøver at skaffe energi til sine patienter

allesammen noget, som vi specielt er glade for. Og hvis vi ikke holder fast ved det, kæmper for det - forsvaret det. Så svækkes vores immunforsvar,« siger Lise Højer.

Det var også disse emner, Lise Højer tog fat på, da den

AIDS-ramte Henrik Günther var hos hende.

MEDITATION

»Ved en sådan samtale prøver jeg at skabe en stemning som ved en meditation. Jeg slapper mere og mere af og koncen-

trerer mig stærkt om spørgsmålet; hvad er der galt med dette menneske. Jeg arbejder som en slags psykisk detektiv.

Før øvrigt er vi alle pr. natur en slags healere. Når du selv har overskud af energi - så føles det helt naturligt, at du

går hen til en, som er ked af det. Lægger hånden på vedkommende og går noget af dig selv. Men hvis man selv mangler energi, så afskrækkes man nærmest og flygter fra dem, som har det dårligt,« siger Lise Højer.

Om grupper.

Hermed lidt information om "Selvtillidsgruppen". Håber også det kan gi' lidt inspiration/indput til en senere generel snak om grupper i Regnbue-regi.

Til en sådan snak hører også historien om, hvordan grupper (terapi-grupper) samfundsmæssigt kom på banen. Og her kommer vi næppe uden om Maxwell Jones' platform om miljøterapi eller terapeutiske samfund, som blev fostret institutionelt-internt i 50-erne ud fra, at man pludselig stod med en større gruppe af klienter (der havde visse fælles/analoge problemstillinger, men det var vist sekundært), men ingen mulighed for en tilsvarende forøgelse af behandlingsmæssige ressourcer. Resultatet blev en dobbelthed af kollektivism og behandlingsmæssig effektivisering byggende på demokratisering, tolerance og realitetskonfrontation.

Der skal ikke her lyde onde ord om disse byggesten taget for sig. Men som en samlet strategi for gruppearbejde går de helt forbi den eller de sager, som det er på tale at arbejde med i fællesskab. Og mere endnu: de kan betyde endnu et tilpasningspres mod det enkelte gruppemedlem i perspektivet at leve med "kulturens ubehag" inden i sig.

Et alternativ hertil kan være, at vi søger at afklare de forskellige typer af logikker - og deres udviklingsmæssige sammenhæng - som er på tale ved forskellige former for (psykologisk) arbejde, der har psykisk koks som væsentlig dimension i sig: fra individuelt arbejde over gruppeterapi til selvhjælpsgrupper, basis- og aktivitetsgrupper. Kategorier til bestemmelse heraf findes faktisk allerede hos Holzkamp i "Grundlegung": interaktive forhold, interpersonelle relationer^{og}kooperative processer, når de stilles op efter deres almene proceskarakter. Jeg er dog ikke enig i, at disse kategorier er almene specificationsniveauer indenfor samfundsmæssig-menneskelig Kooperation generelt - ud fra kritikken af at Holzkamp mangler det væsentligste kategorielle niveau: det kollektivt-personlige - og kan man æde denne kritik, så får kategorier automatisk status af specificationsniveauer indenfor de samfundsmæssige rum, der spøttes ud af klassekampen med den enkelte som bærer af fælles uløste samfundsmæssige problemer. Altså kategorier, der spejler en marginaliseret praksis, i sin mulige vej ind på banen igen.

En afklaring af de forskellige typer af gruppe-logikker vil også muliggøre, at vi sagslig med vores brugere kan afklare, hvad der er vigtigt også fremover at bide skeer med. Som biefekt opnås her, at vi ikke ukritisk blot skubber brugere fra individuelt arbejde over i gruppemæssige sammenhænge med argumentet, at grupper bedre kan varetage bestemte subjektuelle dimensioner af fællesmenneskelig karakter, som eller kun vanskeligt lader

sig udvikle/bemestre ved individuelt arbejde.

Ovenstående argument kan der næppe stilles det store spørgsmålstejn ved. Men det er afgørende, at det rent faktisk har sin begrundelse i det eksisterende individuelle arbejde; ellers kan det blive en afværgeløsning, hvor man frem for at tage problemer - stilstand, mulige konflikter mm - op i det individuelle arbejde, blot sender dem videre. Og dermed i sit udgangspunkt reproducerer M.Jones' platform.

Kalle

Og lige et ord om problemet med 'for' mange brugere, venteliste eller ej. Og i sammenhæng hermed, at vi yder gratisarbejde - og dermed aflaster systemet. Jeg tror, at vi - hvis ikke vi snart - kommer i gang med udadvendt politisk arbejde ift de betingelser, der skaber brugere, at vi så løber ind i en legitimationskrise, også måske at vi kører død i eget arbejde. Dette taler for en omprioritering af vores kræfter - færre brugere - men hvis dette politiske arbejde kan komme med på supplerende måde hen ad vejen, er det vel at foretrække.

Mht de brugere, som vi ikke kan tage, men som dukker op, er der den mulighed, at vi laver og systematisk afvikler en åben støttegruppe. Hvordan ved jeg ikke, men hvis vi søger for, at der altid er nogen, der tager imod - og afviser/henviser - på solidarisk måde, kunne man se, hvad et sådant arbejde kunne udvikle sig til.

Hej Inge.

Jeg har kigget på mine noter fra "Selvtillidsgruppen". Og overvejet at skrive dem ud, så de også kunne givès tilbage til gruppen, samtidig med at du fik din information om dens virke. Tanken var så, at bruge udskriften til den opsummerende gang, som det er aftalt at gruppen snart skal ha'.

Det er det ikke blevet til. Jeg har ikke kunnet spænde over alle disse mål på een gang. Så det følgende er primært mine refleksioner til dig. Men forhåbentligt kan de også bruges som udgangspunkt til, hvordan vi tænker os de næste gange i gruppen og opsummeringen heraf.

Gruppen.

Gruppen har defineret sig selv som en "Selvtillidsgruppe". Og dette ligger også meget godt i forlængelse af de problemfelter, som de enkelte nævner at slås med: svært at tale i grupper, svært at sige fra og til, er ikke sikker på det rigtige, kan ikke takle folk/er anspændt, går ved siden af sig selv, svært ved at blive vred, svært ved at komme ud med sit eget/udtrykke sig, kryber sammen over for selvsikre folk.

Gruppen har mødt hinanden på et weekendkursus med en terapeut J.G. engang i foråret 87. Hvad kurset præcist indeholdt/havde til mål ved jeg ikke, men de arbejdede med opstillingen af konkrete handleskridt og udredning af belønning/straf at gi' sig selv i relation til, om de fik gjort det opstillede eller ej. De virkede alle glade for kurset, men ingen havde fået udført deres opstillede handleskridt - og havde altså måtte straffe sig selv, hvad historien dog ikke nævner noget om, om de også gjorde det! Der blev ikke gået nærmere ind i dette paradoks. Men der blev givet det tilbage om det, at hvis ikke de konkrete betingelser for handlinger er nærmere undersøgt og handlingens mål vurderet ud fra dens væsentlighed for den samlede personlige virksomheds udvikling, så er det svært at mobilisere/fastholde de nødvendige subjektive drivkræfter til at prøve nyt, afprøve grænser mv.

Efter weekendkursus har gruppen mødtes flere gange i Studenterhuset på eget initiativ. Men de oplevede gang på gang at køre fast, og har samtidig konstant været bange for at komme ud i situationer, hvor de ikke kunne bunde. Der snakkes konkret om grænser, om at træde over og være bange for ikke at kunne samle op - uden også i praksis systematisk at komme i nærheden af væsentlige grænser på en åben måde.

Det fastkørte gruppe-arbejde får dem først til at henvende sig til J.G. en gang til. Men han skal ha' en 4-500,- pr time, hvis han skal føre det videre - og det har de ikke mulighed for at betale. Herefter henvender de sig

til Regnbuen med ønsket om psykologisk bistand, som de vil betale for; en bistand til afvikling af hvert tredje gruppemøde. De ønsker særligt at lære nogle teknikker til afvikling af gruppemøder, idet det hele ellers foregår "inden i een selv".

De gruppeproblemer, som de ser, er problemer med ens "væren" ved runder (noget med ikke at komme ordentligt igennem/frem eller at nogen dominerer), og det er en kokset sammenblanding af tema og enkelt"optræden", når der er gruppesnak.

Det ender op med, at Regnbuen gerne vil gå med gruppen, hjælpe den med at blive selvkørende indenfor en ikke nærmere defineret tidsperiode.

Det giver nogle problemer i forhold til strukturen for Regnbuens arbejde, idet dem, der går ind i gruppearbejdet, ikke kan være med til fællesmødet fra 21-23. Dette klares ved at lave en overgangsordning: at i starten er vi med hele aftenen, senere kun fra 19-21 og måske også på visit ved gruppens opsamling/afslutning ved 22-tiden. Som det er nu - efter det 6.møde - er vi kun med fra 19-21, men det prioriteres også, at een af os kan blive her ud over, hvis der er noget særligt der skal arbejdes (videre) med.

Problemet omkring penge, som ikke tager/vil høre om, kan begrundes i Regnbuens fagpolitiske profil: at det er oplagt, at der ikke skal betales for noget, der retteligt er et fælles problem, man er stillet alene med.

Selvtillidsmøderne, opstart.

Det første møde aftales den 5. august 87 kl 19 med effektiv start 19¹⁵. De er seks i gruppen - O., N., H., E., M. og H. - og en syvende måske også, når han kommer tilbage fra ferie.

Ud fra at "Selvtillidsgruppen" har problemer med overhovedet at afvikle deres møder, udarbejdes en plan med tidspunkter for den første aften; en plan/skabelon for aftenen til forhandling med gruppen, hvad alle planer er inden de søges bragt til udførelse. At komme med en plan - et udspil til aftenens indhold og struktur - ud fra, hvad der er af problemer fra sidst og/eller generelt at takle, er siden blevet fastholdt fra vores side. Men der er sket det at vi så småt også prøver at få nogen fra gruppen til at være medansvarlig for de enkelte punkters afvikling. Her er de skide dejlige - de enkelte går ind, når de oplever at de kan eller kan bruge den udfordring, som det er.

Overvejelser over arbejdsprincipper.

Som ved individuelt arbejde - vejledning/rådgivning/terapi - på "brugerens præmisser" er der heller ikke ved gruppearbejde bæredygtige subjektorienterede teoretiske ansatser at arbejde ud fra. Til individuelt arbejde har vi i Regnbuen dog snart noget/meget, men grupper er nye i Regnbue-regi, hvorfor

teoretiske koncepter først må skabes, udvikles af den praksis, som man kun ved, hvorom den ikke skal bearbejdes af støttepersonerne og ikke reproduces af gruppen.

Det følgende er lidt småpip hertil.

Overfor individuelt arbejde adskiller gruppearbejde - med eksterne personer som vejledere, rådgivere og terapeuter, samlet kaldt støttepersoner - sig ved at skulle fungere videre end for den form, som der allerede praktiseres i. Hvor individuelt arbejde afsluttes ved at den terapeutiske form endeligt negeres ved/qua brugerens generobring af de "tabte" sociale og individuelle betingelser for kollektiv-personlig værensfylde, så overlever gruppearbejdet de involverede støttepersoner, hvor det som sådan ikke er formen, der aktuelt står overfor at blive negeret, altså ophævet i en ny og omfattende samfundsmæssighed, der aktivt rummer de involveredes personlige perspektiver; snarere er det at perspektivet i den enkeltes ressourcer varetages af gruppen på almindelig måde, hvilket omvendt kun er muligt ved at den enkelte har medbestemmelse i gruppens udviklingsretning. Ved gruppearbejde drejer det sig altså ^{ikke} fra støttepersonernes side - om at negere selve formen; men om at negere sin egen eksistens i formen ved at gribe og støtte udviklingen af de gruppelogikker, der sikrer at hver enkelt kommer og kan komme til orde på de områder, der er væsentlige for den enkelte på den ene side, og på den anden side at udfinde/udrede/afdække/udvikle det sagsindhold af samfundsmæssige betydningsstrukturer og betingelser, der er fælles interpersonelle relationsområder. ^{sagsforhold} Måske at gruppen bliver sin egen kompetence i udviklingen af egne interne handleskridt.

Tre gruppetyper - indenfor området af individuelt koks med det sociale - kan udskilles: terapigrupper, selvhjælpsgrupper, basisgrupper. Der er en udviklingsmæssig sammenhæng herimellem, der relaterer sig til, hvordan dimensionen sag//person bearbejdes af de enkelte og reproduceres af gruppen.

I terapigrupper er sagen de involverede personer selv i relation til rent interaktive forhold. Via terapeuten gør de enkelte brug af hinanden i egen sags tjeneste. Sagen kan blive på dette niveau - eller de involverede personer kan udvikle interpersonelle forhold, hvor de ser hinanden ud fra et fælles tredje, der binder dem sammen. Tages disse interpersonelle forhold på ordet - og er det muligt at udvikle dem, holde dem i live - så overgår gruppen til at være en selvhjælpsgruppe, hvor gruppen er den fælles sag, som den personlige virksomhed har som medie for egenudvikling. En sådan rent interpersonel gruppestruktur er imidlertid ligeså ustabil i sin form som rene interaktive grupper (terapigrupper), hvorfor den over tid enten må udvikle sig videre til en aktivitetsgruppe, hvor bestemte eksterne forhold søges

påvirket/udviklet gennem fælles arbejdsdelt praksis; eller til en basisgruppe, hvor bestemte interne forhold søges bearbejdet i fællesskab. I forlængelse heraf kan det siges, at aktivitetsgrupper og basisgrupper er hinandens personlige respektiv sagslige modpol; de er nok mere stabile i sine former - qua at det fælles tredje er konkret defineret - men de overlever kun i den grad, at grupperne hver for sig kan holde sag-person-forholdet for gruppen som for hver enkelt i bevægelse ved den stadige vekslen mellem konkret praksis omkring såvel interne som eksterne forhold. Ellers dør de af mangel på produktivt bidrag til egenoverlevelse/-udvikling.

Opsummerende kan det siges, at i terapigrupper er det gruppens eksistens, der er problemet at overvinde ved at styrke de enkeltes brug af hinanden; i selvhjælpsgrupper er det de enkeltes uklare sagslige interessefelter, der er udviklingsopgaven at befordre en afklaring af; medens basis-/aktivitetsgrupper - qua at de foruden ovenstående interaktive og interpersonelle forhold også specifikt har bestemte sager givet ud fra de enkelte personlige forhold til den totalsamfundsmæssige formidlingsproces - direkte er stillet overfor en kollektiv-personlig udviklingsopgave, og dette uden også allerede at ha' et betingelsesgrundlag herfor som gruppe, hvorfor disse grupper da også er ustabile som samfundsmæssige kollektiver - der i forlængelse heraf kan ses som den praktiske integration af basis- og aktivitetsgrupper indenfor en defineret arbejdsdelt lokalitet.

Ud fra ovenstående er "Selvtillidsgruppen" at opfatte som en selvhjælpsgruppe, men i og med Regnbuens indtræden i gruppen får den umiddelbart terapi-gruppekarakter. Vores udviklingsopgave er derfor: at udforske/udvikle de mulige fælles interessefelter for gruppen på den ene side, samt på den anden side støtte op om de enkeltes aktive brug af hinanden til egenafklaring af eksistensbehov at gå i skranken for uden for gruppen. Vi skal mao støtte "Selvtillidsgruppen" i at blive en selvhjælpsgruppe, igen! Men her skal vi være opmærksom på, at i samme grad dette sker, så forandres også samtidig "Selvtillidsgruppens" udviklingsopgave: realiseringen af en basis resp. aktivitetsgruppe, hvor det er udviklingen af bestemte sagslige perspektiver, der personligt træder frem. Jeg ved ikke om det er mig, der her kokser, men hvis det ikke er det (!), så stilles vi allede nu overfor at medreflektere, hvordan de enkeltes sagslige interesser kan tage sig ud, hvordan de kan følges udenfor eller over området af lønarbejde, familie og fritidssføre, ikke nødvendigvis i konkurrence hermed, men som noget mere.

Med ovenstående kommer det individual-terapeutiske niveau ind "i" vores genstand igen. Men det er på en anden måde, og det er en anden koncipering af dets placering i genstanden end, hvad der er typisk i traditionel

objektivistisk og/eller subjektivistisk gruppeterapi. Her snakkes der da også/^{kun}konsekvent om den enkelte og om gruppen som et system af (interaktive) relationer. Nul fælles/~~sager~~, ^{og/eller enkelt}andet end hinanden - hvor den anden/de andre da også konsekvent reduceres til en simpel betingelse, når den enkelte arbejder med sig selv - fx "Selvhjælptterapi" af Goodison og Ernst/Modtryk 1983 og "Gensidig terapi" af Klaus Gormsen/Lindeløves Forlag 1987. Disse bøger er dog noget af det bedre på markedet - hvad angår teknikker!

Af ovenstående udviklingsforhold lader det 'kritiske punkt' for vores "Selv-tillidsgruppe" sig også indkredse.

De fælles ydre begrænsninger - som har skabt gruppen ved at placere hver enkelt i den - findes i starten kun i form af en fællesnævner på niveauet af "oplevet kulturubehag"; senere når dette - i sin nuværende form - abstrakte personbundne virkelighedsforhold er åbnet, så vil de enkeltes interessefelter og mulige samfundsmæssige måder at løse/overvinde de subjektivt givne problemer på træde frem i sin relation til den givne placering indenfor den klassedelte samfundsmæssige produktion - og her er der ikke nødvendigvis noget fælles-menneskeligt perspektiv at samle op igennem. Der kan være klare interesseforskelle i, hvad der findes vigtigt at arbejde videre med, og hvilken retning det skal antage.

Forskellige brydningsflader af op-/nedvurderende karakter og/eller umælende ståen-af vil det derfor være vigtigt at indfange og gøre åbne så hurtigt som muligt. Der er smuttet et par stykker af disse!

Flere (basis-, aktivitets-, selvhjælps-)grupper kan være den nødvendige udgang herpå, lige såvel som det er vores opgave at sikre, at ingen tabes til fordel for ingenting.

Et andet tip omkring arbejdsprincipper er, at i forhold til individuelt arbejde, hvor der over tid ofte er focus på enten ydre betingelser eller indre forudsætninger ift udviklingen af et givet problem, der stiller sig i vejen - og hvor der først kommer skred i det terapeutiske arbejde, når den indre logik her imellem (og som også betinger dette "her imellem") afslører sig og kan gribes som almentuelige resp restriktive handletiltag - så vil gruppearbejde fordre en sikring af, at hver gang indeholder focus på såvel ydre betingelser for eksistensfylde som indre forudsætninger for den personlige livsfylde, idet de enkelte gruppedeltagere altid vil komme i forskellig "stemning" - i et alment spektrum af opmærksomheden ude, væk fra een selv til inde, dybt nede. Og derfor kan det også siges, at indledningen/påbegyndelsen af gruppemøder må være så bred og varieret, at alle gives mulighed for at komme "tilstede" i deres tempo. Dette er konkret søgt opnået ved at starte gruppemøderne med lidt bevægelses- og opmærksomhedsøvelser.

For det tredje må det være vigtigt, at gruppearbejdet for sin helhed for en aften sikrer et skift mellem fællesforholden sig af de enkelte og de enkeltes forholden sig til sig selv. Dette er søgt realiseret ved at ha' to "hovedaktiviteter" pr gang - een der går på, at hver enkelt kan komme frem med sit i smågruppe eller fælles, og een, der foregår fælles (fx temasnak).

De enkelte gange.

1.gang: - opvarmning (kropsrysteøvelse), energicirkel, komme tilstede psykisk & fysisk; - præsentation af hver enkelt og om hvorfor de netop er her; aftenens program; gruppesnak om hidtidigt forløb, og om forstillinger for det kommende; PAUSE; Aktiv lytning to&to, hvor man på skift i 5 min af gangen fortæller - uden afbrud - om noget der aktuelt er vigtigt for een at arbejde med; afslutning og Kritik/Selvkritik.

Der stilles opgaven at tegne livslinier, hvor vigtige begivenheder - af social og individuel art - markeres med een linie for livet generelt indtil i dag; og een anden (der evt godt kan være identisk med den første) for de begivenheder, der betinger eller har betydet, at den enkelte er her i gruppen pt. Alle har efterhånden fået tegnet deres livslinier nu, men de er endnu ikke blevet taget op.

2.gang: - opvarmning, energicirkel (opmærksomheden ud, mod de andre i gruppen, lukkede øjne, håndtryk og slip, opmærksomhed ind i kroppen og herfra rundt i gruppen, opmærksomhed tilbage og rundt i kroppen mod væsentlig kropssted og symbol/begreb/billede, tilbage med åbne øjne), verbal formulering af aktuelt velbefindende; - nogen der har noget - tanker og følelser - fra sidst, fra ugen, der er gået, som de godt vil dele/indvie resten af gruppen i; aftenens program; - livsliniesnak ud fra en enkelt positiv/negativ begivenhed to&to og struktureret som aktiv lytning, men med 5 mins feedback fra lytterne om, hvilke følelser/stemming, begivenheden sætter igang. Formålet er at få uddifferentieret ens følelsesmæssige forhold til en defineret enkelt-episode/begivenhed, og her igennem få gjort enkeltfølelser stærkere, så der kan handles forskelligt på de enkelte - fremfor at blive holdt i skak gennem uddifferentierede evt modstridende følelser; PAUSE; -opsamling i gruppen, hvor de enkelte viderefortæller, hvad deres makker har fortalt; - påbegyndelse af angstsnek (et ønsket emne), hvor hver enkelt fortæller om sit forhold til angst, måske om angstens udseende og situationsbestemmelse; - opsamling og K/SK.

Temaet parforhold-forelskelse-kærlighed går igen i flere indlæg - udover angsten. Næste gang snak om angst - normal/neurotisk - ud fra en artikel/kronik af P.Ørum.

3.gang: - opvarmning, energicirkel, komme til stede; - fra sidst, aftenens program; angstsnak i gruppen, hvor hver især fortæller om angst - og især genstandene kæreste/par/den anden dukker op; PAUSE; -snak om kronikken, som ikke var så velegnet endda som udgangspunkt; Opsamling, næste gang, K/SK.

4.gang: - opvarmning, energicirkel, komme til stede; - fra sidst, aftenens program; - Matine har bedt om tid-tid til at præsentere sit problem; PAUSE; -videresnak ud fra Matine; opsamling og K/SK. Drømme som tema ønskes senere.

5.gang: -opvarmning, energicirkel, komme til stede; -fra sidst, aftenens program; - tegneøvelser 2 stk; PAUSE; præsentation af ny (Dorte) og om det videre arbejde (uden os); - opsamling og afslutning.

6.gang: Denne gang afvikler 'de' selv mødet. Der kommer måske endnu en ny til gruppen, lige såvel som Anette fra Regnbuen går ud af gruppen. Planen er at få en snak om formålet og fremtiden for gruppen - og herudfra tages konkrete emner op; også plan om drømmesnak. Aftale om at vi kontakter nogen fra gruppen inden næste gang, så vi kan få nærmere at vide, hvilke ønsker vi skal forberede os på at arbejde med.

Objektivt givne indholdsmæssige akser.

De indholdsmæssige fællesområder og brydningsflader for/i gruppens arbejde synes endnu ikke at ha' etableret sig resp. blevet udarbejdet i sine detaljer. Jeg oplever det er svært præcist at sige, hvad det drejer sig om, og hvor dette 'hvad' er i sin udvikling. Jeg er dog ikke i tvivl om, at flere/mange i gruppen har etableret væsentlige relationer hinanden imellem, som der sættes lid til dels til afkast af ekstra dagligdagskræfter, dels til udvidet, oplevet og følt væren.

Det er en meget blandet gruppe: der er akademikere, håndværkere, studerende, nogen med mellemuddannelser; der er såvel mænd som kvinder; og aldre fra midten af 20-erne til først i 40-erne (tror jeg!). Altså akser af køn, alder og erhvervsstatus.

Køns-aksen under kapitalismen betyder indfaldsvinkler fra kollektivismen til individualisme; det er det typisk at ha' måttet udvikle sig gennem det forhold, at personligheden har stabiliseret sig gennem en stærk ydre overtagende (veninde-)gruppe på den ene side, og på den anden side at den enkelte person overvejende hele tiden har måttet tilkæmpe sig (kammeratskabs-)grupper at være en del af uden særlig overgribende støtte fra andre; en focus på andre (der skal være der, før der kan handles) eller på een selv (der altid må handle uden tro på andre er der) har udkrystaliseret sig.

Alder-aksen - og dennes spredning i gruppen - betyder, at nogen er i gang med at se sig selv skabe historie for første gang, men hvad skal den bruges

til, og hvor skal den hen? Andre har der imod den udviklingsopgave, at de kan se tilbage på, at de allerede har en historie, har skabteent, men hvad udtrykker den, og hvad skal/kan den bruges til fremover?

Erhvervsstatus-aksen - med spredningen fra ånden til håndens arbejde - vil presse problemet om egenkarriere respektiv udviklingen af arbejderkollektivet frem.

Tilsammen vil de tre akser stille hver enkelt overfor et uhyre pres om en egenafklaring på egne præmissar - stik imod hvad der umiddelbart kræves/ønskes af gruppen - idet det er modsnætningsforhold, der dominerer i dannelsen af fælles handlekoncepter. Dette betyder en forsigtighed overfor at komme frem med det, der virkelig er ens eget, een selv, idet det på forhånd ikke er klart, om og hvorvidt ens (langsigtede) interesser nu også varetages på solidarisk, fremadrettet måde. I forlængelse heraf kan man søge at undslippe modsnætningerne ved at fokusere på det kulturbestemte fælles - at vi er alle mennesker - men her vil der så konstant blive noget/meget af een selv tilbage, som ikke kan komme til udtryk: netop det der er særligt ved ens eksistens, og som kræver en særlig forholden sig for at kunne blive løst livspraktisk. Og dette fordi, at det særlige ved et menneskes liv ikke kommer fra en abstrakt substans af det generelle menneske, men fra de bestemte sociale betingelser indenfor den overordnede arbejdsdelte struktur, som hver enkelt har måtte udvikle/samfundsmæssiggøre sig igennem. Det er også her indenfor, at følelser/tanker/oplevelser/handletiltag har sine begrundelser, idet de er udviklet som individuelle svar på overvindelse/løsning af livspraktiske problemer og konflikter. Hvis der derfor abstraheres fra de sociale situationer/sammenhænge, der er hver enkelt til dels, så abstraheres der derfor også fra det, der er særligt for hver enkelt, og som kræver en særlig løsning, for konkret at blive løst af den enkelte selv. Og kan der ikke handles på det særlige på en særlig måde, så stilles man skakmat; konsekvensen bliver at man ikke selv kan finde ud af det.

Alt i alt kan dette betyde, at presset fra de dominerende modsigelser - hvis ikke modsnætningsforholdene takles åbent - let kan føre til, at hver enkelt må give sig selv skylden/ansvaret for, at livet er en svær størrelse at mestre. Objektivt givne begrænsninger, og forhold der til en begyndelse fordrer en forsigtighed i omgangen hermed, ender da op med at blive set/oplevet/følt som egenskaber i een selv: fx jeg er forsigtig, jeg er ikke god nok, jeg kan ikke finde ud af noget osv osv. Kollektivt-gruppemæssige problemer er da ikke blevet løst, men kun delegeret ned i de enkelte som alene deres eget private problem. Og så kan der så startes forfra med ens egen utilstrækkelighed en gang til, en gang til

Ovenstående er at se som det, der kan ske, hvis ikke gruppen som helhed kan

holde de livspraktiske dagligdagsproblemer/-modsatninger hinanden imellem i åben bevægelse. Sker dette ikke, så vil det ligeledes være svært at finde/fange de dagligdagsmodsatninger, der løses ved subjektivt at give sig selv skylden for, at de eksisterer = "aktiv tapning af egne kræfter". Selvfølgelig eksisterer der både ydre og indre begrænsninger, men hvor skulle de indre komme fra, hvis ikke fra begrænsninger i ens livspraksis!

Mht arten af de involverede modsætningsforhold er der det at sige, at de ikke er antagonistiske i deres natur, idet det er modsætningsforhold indenfor en arbejderklassekollektivitet - men en kortsigtet, måske nødvendig, løsning heraf kan dog let få antagonistisk karakter.

Subjektivt fremførte problemfelter.

Her er der særligt tre felter, der manifesterer sig: problemer med det nære, at ha' kontakt, at være kærester bla. ; problemer med at komme igennem arbejdsomt, at ha'/få rum til at udføre arbejdet på eget initiativ; og problemer med at blive synlig og tillade sig selv at være det i gruppemæssige (ikke-familiære og ikke-arbejdsomt) sammenhænge.

Tilsammen danner de tre felter et indtryk af, at gruppens medlemmer er presset mod det nære på den ene side, og på den anden side at det eksisterende nære er for snævert, altså et indre pres mod noget andet og mere. Samlet må det blive noget med at få rum til at skabe mere rum om sig - og at ta' det rum, der måtte være/blive/komme ved at udfylde det med, hvad man har af slumrende nyt eller gammelt tilsidesat.

Og dette kan "Selvtillidsgruppen" umiddelbart opfylde for hver enkelt i samme grad, som der arbejdes bevidst med løsningen af de modsætninger, der pressende præger de enkeltes dagligdage. Her vil det på den ene side dreje sig om at afklare, hvilke typer af pres fra andre, der skal stemmes op imod, skubbes tilbage, og hvilke nye handlerum der er for erobring/afprøvning og som er indenfor rækkevidde; og på den anden side - og som et middel og delmål hertil - at sikre at hver enkelt rent faktisk også kan komme til udtryk med hele sit, med sig selv som person i gruppen - for i samme grad at dette ikke sker, så forbliver det uklart (også for den enkelte selv) hvad det egentlig drejer sig om, hvorfor det heller ikke er muligt systematisk at arbejde videre med det; hertil er også at sige, at i samme grad som noget indeholdt, tilbageholdt kommer ud, så skifter det også kvalitet udad- som indadtil, idet det går fra at være vrang til blive ret-side, og til at være noget, der bevidst kan arbejdes videre med - i stedet for at "det" som noget underligt uklart noget vedvarende sætter sig ubevidst igennem bag om ryggen på een.

Mht tryghed som en væsentlig faktor for det at bevæge og flytte sig i verden, så er opnåelsen af denne i gruppen nok væsentligst bundet til, hvorvidt overstående arbejde falder tilfredsstillende ud: at man oplever at kunne bruge sig selv, og at det, der foregår i gruppen, støtter og styrker een også udenfor gruppen - for tryghed er ikke noget, der haves eller som kommer, men noget som et fælles (risikofyldt) arbejde kan kaste af sig, når der stås hinanden bi, hvilket også betyder at det kan være en tryghed at skilles, hvis der viser sig klare gensidigt-åbne forestillinger af forskellige interesser/målførstillinger med arbejdet.

Og til sidst ...

Så lidt eller så meget om gruppen i bevægelse. Håber det gi'r lidt overblik over, hvilken bevægelse det er, som du står overfor at skulle informere dig i.

Som min oplevelse, mit standpunkt af ufærdig karakter, er det langt fra sikkert, at det har genklang i gruppen; og at det også er herom, at gruppens egen subjekttagtighed centrerer sig. Hvis ikke det er det, vil der - alt andet lige - ske en skjult/tvungen styring, som ingen kan bruge til noget som helst. Og derfor synes jeg, at dette papir må stå sin prøve gennem kritik fra gruppen også. Det kan kun blive bedre.

Knus Kalle

Tanker til Selvtillidsgruppen 7.gang, d.21.10.87.

Udgangspunktet er ønsket om a) noget mere konkret og kantant via fælles-snakke, og b) en afklaring af min - og dermed også Inge's - roller fremover.

Ad a) Det er andre toner end tidligere, hvor øt var det stille, det bløde, der var fremme. Der er altså sket noget med gruppen. Godt. Men hvad er dette? Jeg tror det kan være to ting: den ene, at man føler sig mere tryk i gruppen, og at man derfor også er villig til at investere og prøve sig selv mere af; den anden, at man er utålmodig overfor, at der ikke sker nok, når man er her i gruppen, og ej heller nok til at man styrket kan klare den dagligdag, man kommer fra og skal tilbage til.

Ad b) Min - og Anettes - roller tidligere, som noget uforståeligt, eller mig, der er uforståelig - hvad jeg opfatter som identiske problemstillinger - så er der det at sige hertil, at de har bestået af to ting: den ene at sætte rammer/struktur, således at alle kan komme til orde; og den anden at være formidler af gruppeprocesser med det mål, at I ikke har brug for os mere.

At sætte rammer/struktur omhandler overhovedet det at gennemføre et møde; at starte det op, ha' et indhold, sørge for at de enkelte kommer frem, afslutte mm. Jeg oplever ikke de store problemer her, idet det drejer sig om at skabe nogle rutiner/traditioner, som er kendt af alle, og som derfor også kan ændres/udvikles af alle i fælleskab.

Det andet - at være formidler af gruppeprocesser - oplever jeg her overfor som lidt af en blandet affære, som det er foregået - både fra os og mellem jer. Det, der grundlæggende, står på spil her, er, at gruppen får en sådan karakter, at den kan varetage behandlingen af hver enkelts (aktuelle) problem på den enkeltes egne præmisser. Og her har det været noget af en balanceakt både at skulle varetage gruppens spørgen sig ind/støtte til den enkeltes egenafklaring og den enkeltes egeninteresse. Den spredning der er i spørgsmål fra en gruppe af mange, og det at samle det sammen hen ad vejen, er tit - til at starte med - større end brugbart for den enkelte, hvis den enkelte står med et presset problem - hvad jeg oplever har været tilfældet flere gange. Det er så endt op med, at jeg har taget mig min kompetence til at bruge tid til at spørge ind ift den enkelte. Men når dette sker, så får den enkelte ikke aktuelt varetaget sine interesser gennem gruppen - hvad der dog er målet på lang sigt. Der kommer en modsætning mellem kort- og langsigtede interesser frem her. Og her er der næppe nogen nemme løsninger - andet end hvad et langsigtet gruppearbejde kan kaste af sig.

Til problemet om formidling af gruppeprocesser hører også det rent indholdsmæssige: eet er hvad den enkelte kan ha' brug for at få snakket om; et an-

det hvad, der som noget fælles, kan samle gruppens energier. Og her har jeg i hvert fald måttet famle mig frem. Jeg har haft svært ved at finde nogle fællesnævner, bla. ud fra at jeres sociale situation er meget forskellig. Tit har jeg så set arise det i bitte små ting, og digte improvisatorisk - i håbet om, at her måske var en indholdsmæssig fællesnævner af konkret karakter.

- o -

Skal ovenstående samles op, så bliver det til noget med, at det som hver enkelt kan få af gruppen ligenu er at opleve sig selv og hinanden som hinanden er - dvs at gruppen kan være et frirum, hvor man ikke distancerer sig fra sig selv og/eller verden. Og for det andet, at gruppesnakke om udvalgte temaer kan gi' nogle nye indfaldsvinkler/synspunkter også på ens egen særlige livssituation.

Ovenstående vil også sige at gruppen/I ligenu står i midten af jeres udgangsproblem: at det flyde; man kommer ikke frem/videre, der er masker.

Men hvis det skal lykkes at komme her igennem - og at blive en selvhjælpsgruppe uden brug af ydre støttepersoner - så er vejen nok alene over en involvering i gruppen. Det er ikke nok bare at møde op en gang hver 14. dag for at læsse af respektiv få indput til sit dagligdagsliv. Kravet er faktisk at prioritere gruppen og hinanden - i håbet om at den på lang sigt kan blive den platform, hvorudfra at dagligdagsgennembrud kan foretages.

Brugen af os som støttepersoner - 2 ud af 3 timer - er et problem, idet vi ikke kan følge gruppen som en helhed fra gang til gang. Der er her to muligheder: enten bruger I os de to timer nogle gange endnu, hvor vi kan diskutere op med nogle øvelser, der forbereder den enkelte til fællessnakken, eller vi går med fuldt ud nogle hele aftener endnu, altså en opstramning - men dette kræver en anden ugedag (tirsdag).

Forslag til program:

19¹⁵: opvarmning, energicirkel, komme til stede

19³⁰: fra sidst: fra hver enkelt til gruppen, og fra gruppen til os

20⁰⁰: to og to snakke; strukturet som aktiv lytning med en halv time til hver, men hvor lytter bruger energi på 1) at definere problemet, som den anden snakker om, og 2) at afklare, hvordan den anden forholder sig til det, og her særligt, hvordan den anden smutter, fedter af, går uden om, flygter fra at gå rigtig ind i det, afstår fra at tage kamp/konflikter med andre

21¹⁵: hver fortæller kort om - men med hjælp fra - den anden ud fra problem og afværge-forholdet-sig.

21⁴⁵: fælles opsummering plus hjemmeopgaven, at hver enkelt til næste gang

prøver at blive i de problematiske situationer med åben pande og bryst - fremfor den vanlige flugt.

22⁰⁰: næste gang: forberedelse af temaer a la

 mig & kærligheden/forældre/sexualitet eller andet ud
fra hvad der er pressende for et par stykker

22¹⁵: K/SK.

Næste gang igen:

19¹⁵: opvarmning mv

19³⁰: fra sidst, hvordan er det gået? *spg til oplæg fra sidst*

19⁴⁵: fremstilling af de personlige oplæg

20¹⁵: gruppearbejde herom

21⁰⁰: fremlæggelse af gruppernes resultater: feedback til de enkelte, samt
videreformidling af egne måder at forholde sig/løse de berørte pro-
blemer

21⁴⁵: afrunding, næste gang

22⁰⁰: K/SK.

Til forståelsen af ^{noget} Ole Dreiers artikel: „Zur Funktionsbestimmung von Supervision in der therapeutischen Arbeit“ har jeg haft meget glæde af mine forelæsningsnoter fra en forelæsning i Anvendt 1, soc.-psyk. Måske I også kan have glæde af dem.

K.h. Helle.

Ole Dreier, d. 15.-10. 1987:

-Til hvert symptombillede tror mange psykologer svarer én bestemt slags problemer/betingelser (ex. ved at se alkoholisme som et standardproblem. En slags alkoholbehandling fører til meget forskellige resultater hos individuelle alkoholikere).

-Bag et problem, der ser ens ud, kan være forsk. betingelser, hvorfor forsk. metoder skal bruges til at overvinde problemerne. Hvorfor folk drak for 100 år siden har ikke samme årsager som idag (historisk foranderlighed).

-Mange psykologer forsøger at leve op til KRAVET OM FORUDSIGELIGHED, hvilket resulterer i KOMPETENCEPROBLEMER og usikkerhed som ekspert. (Kun "rigtige" eksperter kan forudsige).

-Professionelle tillægges ansvaret for, hvad der sker med deres klienter (incl. garanti om forbedring). Ved "fejlbehandling" stævnes behandleren for retten (og det samme sker, hvis der sker ingen ting eller forværring). „Det er min fejl/skyld, hvis der opstår forværringer“, „det er mit ansvar at sørge for at....“, „det burde jeg have indset“.....osv.....

-Psykologen har ofte svært ved at se sammenhæng ml. egen indsats og indtrufne begivenheder.

- Psykologiske teorier bliver en slags kokebøger, idet teorierne forudsættes at rumme færdige svar/løsninger. Psykologisk praksis opfattes som simpelt håndværk.

-FORUDSIGELSESTANKEGANGEN ER GAL!!!!. Vi skal have total kontrol over vores klienters betingelser for at kunne forudsige.

-Psykologarbejde gøres til rutine (en "lettelse"). Selv om det lader til at være så enkelt, går det bare ikke altid så godt:
I: „jeg er måske ikke god nok“
II: „er det måske teoriens skyld at det ikke virker“
III: „er det måske klientens skyld at det ikke virker“

-Teknikkerne er en slags normer for, hvad der er rigtigt. Afvig bliver ensbetydende med "forkert handlen"....Og det er kun den professionelle, der er handlende.

-I PSYKOANALYSE opfattes klientens påvirkning af terapeuten ('overføring') som en belastning for terapeuten som terapeuten skal gøre noget ved. Der er en modsætning i at 'overføringen' både ses som et udtryk for klientens sygdom og at den samtidig betragtes som en forudsætning for behandling.

NB: Se Ole Dreiers artikel om 'overføring' i Freuds teori i Udkast 1/87.

-Når terapeutens metoder holdes hemmeligt for klienten, kommer mange klienter til at betragtes som "uuartige skolebørn". Klientens evne til at gennemskue den praksis man uddes- deres.

INDSTIK !

Jeg har et lille indstik til gruppen om gruppen - og det klare motiv, at hver enkelt reflekterer sin position heri, og hvad man vil med gruppen som en helhed.

Tre punkter.

- Det første er at vi er en del af en social bevægelse. Ift andre rådgivninger - som vi ikke har det bedste forhold til, de etablerede i hvert fald og traditionelt organiserede grupper - er vi en brik; ift organiseringen af kritiske psykologer er vi en anden brik; ift; og kigger man sig omkring, så er huset her - selv om det igen ser lidt tomt ud, som til at starte igen - også meget et produkt af denne gruppe. Alt dette har kun kunnet nås ved at gribe (efter) fælles udviklingsforhold - og måden som disse er grebet på repræsenterer hver enkelts tilstand i gruppen nu.

En duelig historie at fortælle. Et produkt af en arbejdsgruppe - ikke af enkeltpersoner eller klikker.

- Det andet er, at jeg er træt af 30 års fødselsdage; træt fordi de åbenbart afvikles efter "hvem-er-inde og hvem-er-ude" legen. Skoletidens konkurrence om kammerater!

Jeg kender ikke reglerne her - og jeg har ikke lyst til at lære. De modarbejder sammenhold, den kooperative kraft.

- Tre! Jeg kender selv til det at feste noget, men jeg har svært ved at gøre det - og for praktiske mærkesager undlader jeg som regel helt, fordi jeg ikke kan overskue eller har lyst til at tage ansvaret for det, der kommer ud af det.

↓
Noget syndeligt behov for at diskutere ovenstående to punkter har
jeg ikke.
↓

Der må være en tredje vej.

Kalle

Kbh 10.9.87

Kære Information/"Rådgivning".

Vi har stadig lidt knas med vores rådgigningsannonce. Den ser således ud nu:

Og vi vil gerne have, at den får følgende udseende:

"StudenterHUSrådgivningen, Studenterhuset,
Købmagergade 50, 1.sal. Rådgivning for stu-
derende af studerende. Regnbuen: alternativ
psykologisk rådgivning. Ons.kl.19-21. Telf.-
tid: 01-136592 (ons.kl.19-21), 01-717777 og
01-813788.(andre dage, bedst aften)".

Mange hilsener

Studenterhuset & Regnbuen/

Kalle Birck-Madsen

Bragesgade 18^I Th

2200 Kbh N

01-813788

REGNBUER !

Mange regnbuer ser - og har set - dagens lys i de sidste tider af år. Regnbuebanken, Regnbue-folket, Regnbue-rådgivninger osv osv - hvor den eneste fællesnævner i disse komplet ukoordinerede initiativer nok er, at de er opstået lokalt indefra og nedefra praksissammenhænge, der er blevet følt for snævre og for lidet menneske- og naturværdige. Det er derfor også "udbrydergrupper", der er på tale; grupper der søger at udvikle nye kvaliteter for brug af samfundsmæssige ressourcer - kvaliteter til videreudvikling af selve den til grundliggende praksissammenhæng.

Derfor gælder det også, at det socialistiske perspektiv og forbindelsen til græsrodde og faglige organisationer er grundlæggende nødvendige omdrejningspunkter at udvikle i regnbue-sammenhænge.

Var regnbuer blevet født i 70-erne, så havde de været røde. Fra form til indhold med - måske. Men aldrig har historien vel fattet så meget som røde regnbuer - som nu og for tiden frem.

REGNBUEN OG STUDENTERHUSET.

"Regnbuen" er en alternativ rådgivning i Studenterhuset. Mange psykologistuderende vil ha' hørt om rådgivningen, da det er et studenterprojekt udsprunget af psykologistudiet; og den har sit grundlag her i den praksis-kritiske del af studenterbevægelsen.

Færre - eller måske de færreste - har opmærksomhed på Studenterhuset. Men det er der sku: Købmagergade 52^{st, I}, og snart også 52^{II} og noget mere ved siden af i nr 50. Og det venter kun på at blive indtaget.

Det er et fedt hus; der er rum til utrolig meget; og synd er det at kun rådgivningen og bestyrelsen i huset bruger det. Nu er betingelserne dog ikke de bedste; for der er et vist ministerium - Undervisningsministeriet - der sylter udfærdelsen af et enkelt lidt væsentligt stykke papir. Nemlig papiret til Finansudvalget, hvor det er en ren formel sag at få det godkent, da Universitetet har sagt ja, og har bevilget penge til drift og ombygning.

I parentes er også at tilføje, at det havde Universitetet også i 1984, 85, 86 og 87. Men uden Finansudvalgets blå stempel ingen klejner til udbetaling. Og dermed også et liv i huset ud fra de forhåndenværende søm principper.

Dette betyder igen, at det er svært at udvikle huset og at bruge de ting som huset trods alt allerede råder over: filmfremviser, dias, biografstole, fedt stereoanlæg, kopimaskine mm. Alt sammen noget, der er købt ind for nogle år siden, men som stadig er klodset op. Og dette er simpelt hen dybt godnat!

Tingene og huset er der for at blive brugt; såvel studenterbevægelsen generelt og alle de tusinde af smågrupper, der eksisterer rundt omkring på fagene, vil kunne bruge den aktive sociale og faglige ramme, som huset ^{er ugent med} tilbyder at etablere og erobre. I sit perspektiv rummer huset også eminente muligheder for udviklingen af en tværfaglighed indefra og nedefra, hvor der tages parti for problemet og dets udvikling gennem forskellige faglige snit herpå - fremfor hvad der mest af alt vokser frem i dag: eklekticisme og abstrakt-ydre sammenføjning af forskellige fagtekniske brokker.

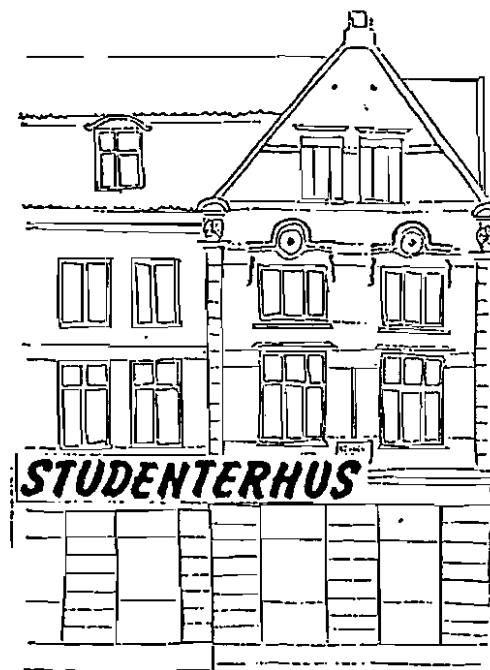
At der ingen penge er lige nu er et problem; men huset og dets "redskaber" kunne jo - parallelt med egenanvendelse - også bruges til at sætte huset mere på skinner. Og dette handler også om at få skabt et tryk mod det bureaukrati, der så længe har stået dræbende i vejen for så meget.

Derfor: har du en ide til og med huset, om hvad du kunne tænke dig at bruge det til, så kontakt os. Vi vil godt være med til at bringe den videre.

Regnbuen/
DANIELLE G -
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

Hvis du specielt har interesse i "Regnbuen" kan du læse vores indlæg i FORUM nr.1, der kan købes i Bogskabet.

FÆLLES SAG UNDER SAMME TAG
REGNBUEEN

Regnbuen - hvem er vi?

Vi er en gruppe psykologistuderende, der har fungeret som en del af Studenterhuset i 4 år. I løbet af de sidste 2 år har vi haft vejledning/rådgivning/terapiforløb, hvor vi er blevet brugt af studerende indenfor alle fag.

Vores gruppe består af ca. 10 - 15 kvinder og mænd, og vi bestræber os på, at der i ethvert forløb er såvel en kvindelig, som en mandlig rådgiver involveret.

Der bliver lavet individuelle aftaler om forløbets varighed med den enkelte bruger, derudover går vi gerne ind i opstart og etablering af basisgrupper, med udgangspunkt i de involveredes problemstillinger, interesser.

Vi følger de forskellige forløb, idet vi gensidigt superviserer hinanden.

Vi arbejder på et kritisk psykologisk grundlag, holder jævnligt oplæg til fællesmøder, både med henblik på at diskutere forskellige problemstillinger, og for derigennem at udvikle teorien bag, og den fremtidige praksis. Målet for os er, at udvikle og udvide vores kollektive/personlige handlemuligheder, såvel i Studenterhuset som udenfor. Rådgivningen er gratis og vi sikrer brugernes anonymitet. Der finder ingen registrering sted.

Vi hører til Studenterhuset, Købmagergade 50-52, og holder åbent hver onsdag fra kl. 19-21.
Tlf. 01 13 65 92

BRUG OS OG VÆR MED!

LIDT FRA "REGNBUEEN" - ALTERNATIV RÅDGIVNING I STUDENTERHUSET?

Principet eller ledetråden i rådgivningen er vejledning/rådgivning/terapi på brugerens præmisser; - hvilket er en selvindlysende sandhed, som det for nærværende - de ^{mangfoldige} ^{subjektive} ^{teoretiske} koncepter og de ^{nyværende} ^{praktiske} muligheder taget i betragtning - er meget svært at arbejde med. Men er der en anden vej? Vi finder den ikke.

Vi prøver at koble os på brugerens livssituation og finde veje ud af den. Dette er omvendt også det en bruger gør, når vi inddrages i brugerens liv. Og her gælder det, at der går en bestemt personlig-kollektiv historie forud. Dette som det første. Og for det andet at brugeren står rådvild (i bred forstand) overfor at vende sin livssituation indenfor rammerne, eller vende den med de hidtil anvendte/afprøvede handleskridt. Det har hidtil ikke været muligt for brugeren at gøre sin livssituation tålelig, livspraktisk duelig - overfor at det vedblivende - eller dårligere - skal være som det er.

Det er en konfliktsituation, der er på tale (:ved terapeutiske fænomener). Og den udviklingsproces, der skal befordres, er derfor en atypisk udviklingsproces; for nok er det muligt at udvikle sig gennem kriser, men udvikling har ikke alment konfliktkarakter/krisekarakter.

En konflikt kan ses som et (udviklings)produkt af et livspraktisk problem, som ikke er blevet løst/udviklet i de involveredes interesser og ud fra de berørtes behov. Problemer stiller sig og kræver en løsning - men de involverede er mere eller mindre skakmat her overfor, måske i blind infight eller har måttet afgrænse sig her overfor. Dette kan sættes på begreb med det at være overforstillet sit sociale livsgrundlag, hvor den medstilling andre og livsbetingelserne, der kræves for menneskelig udvikling, er gået tabt.

Følgelig er det også denne overforstilling en bruger tager med ind i den terapeutiske proces. Og denne overforstilling - denne praktiske rådvilhed - blænder. Og spontant forsøges de sociale betingelser ændret på den ene side, og på den anden side lige så spontant en selv som person. Dette tab af håndtag på de sociale betingelser og dermed også over egne psykiske processer fører let til den slutning, at der må gribes ændrende ind på først det ene niveau, dernæst det andet niveau. Dette er falsk. Den terapeutiske proces - såvel som både brugeren som terapeuten - griber altid ind i et bestemt strukturelt forhold af individuelle og sociale betingelser. Det er dette forhold, der for en bruger af terapi, som der er gået koks i, hvorfor det også er begge sider som en enhed, der må bringes struk-

turelt videre.

Den terapeutiske proces må derfor vise vej ud af det for begrænsede sociale og individuelle betingelsesgrundlag for livsopretholdelse. Og dette er en proces, der må befordre udvikling - og bevidst formidlet greb om - den struktur af personlig og kollektiv art, der som uudviklet reproducerer konfliktsituationen, den individuelle overforstillethed sit sociale livsgrundlag.

At få fat i denne uudviklede struktur kræver, at der socialt kan konciperes nogle (nye) muligheder for at bringe den videre på den ene side, og på den anden side at brugeren kan overgive sig til det, der måtte være der inde bag stressen, der nede i angsten, eller mao: hvad er det for håb og frygte, der uformidlet - måske dynamisk ubevidst - stiller sig i vejen, og som der panikkes over til stadighed.

Ledetråden for dette er problemudvikling, problemformulering og problemløsning, der som udgangspunkt har det simple problem: hvad drejer det her sig om. Her er bruger og rådgiver nok stillet overfor hinanden, men de er også stillet sammen om processen - den proces, hvor alene samarbejdet om at finde til bunds i problemet sammen med vejen ud perspektivisk kan gøre de involverede til subjekter for eget liv, hvilket også er den skridt-vise ophævelse af den terapeutiske proces selv.

Med ovenstående hiver vi os ud over at gøre terapi til teknik eller/og instrumentel personliggørelse, hvor effektmålingen også viser, at de langt fra virker synderlig godt - på trods af at næsten al terapi har dette som sin indfaldsvinkel. Men hvad der ligger bag dette land, er vi først så småt ved at finde ud af. Vi ved blot, at det kommer til at dreje sig om det bevidst formidlede arbejde med de sociologiske logikker, der producerer brugere, og de psykologiske logikker, hvor igennem ^{brugere} hæver. Og dette som det første. Som det andet drejer det sig om bestemmelse af de logikker, og mulige udviklingsskridt indenfor den terapeutiske proces, der er duelig for almengørelse.

Her har vi i grove træk fået bestemt de sociologiske og psykologiske logikker. Men mangler endnu et ordentlig greb om de terapeutiske logikker, der ikke simpelt reproducerer disses nedadgående sole.

Det kommer.

Regnbuen / Kalle

REGNBUEN

LIDT FRA REGNBUEN - ALTERNATIV RADGIVNING I STUDENTERHUSET.

Princippet eller ledetråden i rådgivningen er vejledning /rådgivning/terapi på brugerens præmisser; - hvilket bredt er at se som en selvindlysende sandhed. For nærværende - de mangelfulde subjektorienterede teoretiske koncepter og de begrænsede praktiske muligheder taget i betragtning - er denne dog meget svær at arbejde med. Men er der en anden vej? Vi finder den ikke.

Til gengæld har vi fundet, at denne "vej" har været meget brugbar og nyttelig - både for os selv og for de brugere, vi har haft kontakt med. De forløb eller situationer, der er gået skævt, kan vi også i alle tilfælde føre tilbage på vore egne begrænsninger i ikke indefra tilstrækkeligt at have kunnet medarbejde brugerens præmisser ud i og igennem den individuelt-sociale livssituation, der er blevet for begrænset og fremmedbestemt. Dette handler dog ikke kun om begrænsninger i os som rådgivende personer; men snarere om begrænsninger i egne livsbetingelser, om karakteren af de ressourcer vi selv har til dels for vores liv, og om perspektiverne i de arbejdsbetingelser, som vi sammen evner at udvikle og videreudvikle for en alternativ praksis som denne.

Selve rådgivningen er 4 år gammel, og der har været brugerkontakt i snart 2 år. Vi har således - som et "frivilligt" alternativprojekt - en lang historie bag os; men det er først her på det senere, at vi er ved at komme til klarhed over, hvad det er for "ben", vi mere eller mindre implicit har arbejdet os frem imod at ville stille os på. Det er ikke længere sådan, som det var i forberedelsen inden brugerkontakt, at vi kun ved og har erfaring med, hvad der ikke skal sættes i værk i et brugerforløb - selv et overfladisk kendskab til "traditionel" terapi udmaler dette tilstrækkeligt - men det er straks et større arbejde begrundet at fremvise, hvorledes der i positiv forstand kan/må/skal arbejdes. Og dette ikke mindst, når det siver ind, at der er fælles-samfundsmæssige betingelsesgrunde i, at en terapi/rådgivning opstår og nødes af stadig flere - og disse grunde og betingelser er også niveauer i den genstand, der er på tale at videreudvikle.

Vi har fra starten defineret os som alternativ. Og det store "clue" herved er, at det forpligter lige så meget som det åbner for ny praksistænkning. Det er da også en praksissammenhæng, der er udsprunget af Kritisk Psykologisk Forum på psykologistudiet/KUA.

Det er et studenterprojekt, der har etableret sig med en tredobbelt målsætning:

1) Studenterbevægelsen har brug for et studenterhus til samlings, til imødegåelse af isolation og usammenhængende livsbetingelser. Det har vi brug for - for terapeutiske problemer produceres også af det "hul", som et manglende studenterhus efterlader.

2) Vi har brug for at bruge vore kræfter sammen med andre for at fastholde og udvikle os fagligt og politisk i overensstemmelse med, hvad det er for en genstandsudvikling af personlig livsfylde - som vi studerer; og især i disse år, hvor studiet er ved at miste de mest elementære muligheder herfor - til fordel for plat erhvervsretning og konkurrencens overflade, krydret med lidelsesfilosofiens oparbejdning til hver enkelt som guru, som dominerende tendenser. Her handler det for os om fagkritik og om forbund, om at kunne bruge sig til noget relevant også for andre. Og dette har vi brug for praktisk at udvikle indenfor:

3) Rådgivnings-/terapi-området, som er i en miserabel, kaotisk tilstand. Psykologiens og psykologers produktive bidrag til overvindelse heraf står det sløjt til med; og erfaringerne fra 70'ernes produktive nytænkning og radikaliserede praksis er også ved at sy(g)ne hen her i ti-året efter. Og dette er en katastrofe, der ikke kan mærkes overhørig.

Kun 2-eren har vi kunnet etablere og realisere. 3-eren er vi igang med; men 1-eren trækker ud. Huset er der - Købmagergade 50, tlf. 01 13 65 92, onsdag 18:00-19:00, eller 01 71 77 77 og 01 81 37 88 andre dage (bedst sen eftermiddag og aften) - men det er i en sørgelig forfatning. Og penge til ombygning og daglig drift er der ikke nogen af - for en vis fyr i Undervisningsministeriet sylter det ved ikke at gi' det sin formelle tilslutning, og inden da ingen penge fra Universitet. Hertil er også at sige, at der mangler opbakning om Studenterhusprojektet. Det er kun os og bestyrelsen der bruger huset - og vi har som rådgivningsgruppe også svært at prioritere tilstrækkelig arbejdskraft til denne front, hvad vi også med rette er blevet politisk kritiseret for. På denne "front" vil vi gerne kunne mere fremover-

vi og huset vil gerne være flere.

I vores interne arbejde med brugerkontakt stillede vores begreb om det alternative store krav. Ikke mindst ud fra at vi ikke fandt problemet om rådgivning og terapi fyldestgørende indkredset, lige meget hvor vi vendte vores opmærksomhed hen og praktisk brugte den. Der var nok af teorier, men de syntes alle at flade ud i tom teknificering og/eller common-sense personalisering. Og dette blev for os til, at den typiske indfaldsvinkel til terapi var skæv og ufuldstændig. Og positivt formuleret: Vi har brug for en teori om terapi, som det særlige samfundsmæssige arbejde det er - ellers kan vi ikke udvikle det i almen retning. Og strofer til denne indfaldsvinkel fandt vi heller ikke rigtigt nogen steder, har ej fundet senere.

Det er vi så ved idag. Og superkort handler det om, at de tilgrundliggende niveauer i terapifænomenet typisk falder ud - bortabstraheres - i gængse terapi-bestemmelser. Hvor terapi-forskningen idag synes at ville gå tættere på, hvad der foregår i selve den terapeutiske kontakt, så er vi gået den modsatte vej: mod en kategoriel bestemmelse af terapi som praksisform, og af dennes logiske udviklingstrin alment som restriktivt. Og vi finder også, at dette overhovedet er en forudsætning for på langt sigt at kunne afklare/begrebsliggøre de mere specifikke momenter og dimensioner i de terapeutiske "nu-er".

Vi er også ved at lære, at det genuint er et udviklingsprojekt af uafsluttet karakter under kapitalismen, som vi skriver historie for. Og det tager sin tid at komme på højde med dette.

Hvad vi derfor i første omgang prøver på, er at koble os på brugerens livssituation og finde veje ud af den. Dette er omvendt også det en bruger gør, når vi inddrages i brugerens liv. Og her gælder det ubetinget, at der går en bestemt problematisk personlig-kollektiv historie forud. Dette som det første. Og for det andet at brugeren står rådvild (i bred forstand) overfor at vende sin livssituation indenfor rammerne, eller vende den med de hidtil anvendte/afprøvede handle-skridt og -tiltag. Det har hidtil ikke været muligt for brugeren at gøre sin livssituation tålelig, livspraktisk duelig - overfor, at det vedblivende (eller dårligere) skal være, som det er. Det er en konfliktsituation, der er på tale (ved terapeutiske fænomener). Og den udviklingsproces, der skal befordres, er derfor en atypisk fremmedbestemt udviklingsproces; for nok er det muligt at udvikle sig gennem

konflikter, men udvikling har ikke alment konfliktkarakter/krisekarakter.

En konflikt kan ses som et (udviklings)produkt af et livspraktisk problem, som ikke er blevet løst/udviklet i de involveredes menneskelige interesser og ud fra de berørtes behov. Problemer stiller sig og kræver en løsning - men de involverede er mere eller mindre skakmat heroverfor, mangler ressourcer, er måske i blind infight (: socialt fjendskab indenfor en kollektivgruppe) og/eller har måtte afgrænse sig helt heroverfor (: samfundsmæssig isolation). Disse forhold, der er trin i terapifænomenets restriktive udviklingslogik, kan sættes på alment begreb med det at være overforstillet sit sociale livsgrundlag, hvor den medstilling andre og livsbetingelserne, der kræves for menneskelig udvikling, er gået tabt.

Følgelig er det også denne overforstilling en bruger tager med ind i den terapeutiske proces. Og denne overforstilling - denne praktiske rådvildhed - blænder. Og spontant forsøges de sociale betingelser ændret på den ene side, på nogle tidspunkter, og på den anden side lige så spontant een selv som individ, på andre tidspunkter. Dette tab af håndtag på væsentlige samfundsmæssige betingelser og dermed også over egne psykiske processer fører let til den slutning, at der må gribes ind på først det ene niveau, dernæst på det andet niveau. Dette er falsk. Ethvert indgreb er altid et indgreb i et bestemt strukturelt forhold af personlige og kollektivegruppemæssige betingelser; og dette gælder også for den terapeutiske proces - både som denne bemæstres af såvel brugeren som af terapeuten.

Det kan derfor siges, at det for en bruger af terapi er selve forholdet mellem individuelle og sociale betingelser som der er gået koks i - og som derfor må overflødiggøres som determinant.

Den terapeutiske proces må derfor vise vej ud af det for begrænsede sociale og individuelle betingelsesgrundlag for livsopretholdelsen. Og dette er en proces, der må befordre udvikling - og bevidst formidlet greb om - den struktur af personlig og kollektiv art, der som udviklet reproducerer konfliktsituationen, den individuelle overforstillethed det sociale livsgrundlag.

At få fat i denne uudviklede struktur kræver, at der socialt kan anticiperes nogle (nye) handlingsmuligheder for at bringe den videre på den ene side, og på den anden side at brugeren kan overgive sig til det, der måtte være dér inde bag stressen, dér nede i angsten, eller mao.: hvad er det for håb og frygte, der uformid-

let - måske dynamisk ubevidst - stiller sig i vejen, og som der panikkes over til stadighed.

Ledetråden for dette er problemd udvikling, problemformulering og problemløsning, der som udgangspunkt har det simple virkelighedsforhold: hvad drejer det her sig om. Her er bruger og rådgiver nok stillet overfor hinandens asymmetrien - men de er også stillet og stilles sammen om processen - netop den, hvor alene samarbejdet om at finde til bunds i problemet sammen med vejen ud perspektivisk kan gøre de involverede berørte til personlige subjekter for eget kollektivt liv, hvilket også er den skridtvise ophævelse af den terapeutiske proces selv.

Med ovenstående hiver vi os ud over at gøre terapi til teknik og/eller instrumental personliggørelse, hvor effektmålinger også viser, at disse langt fra "virker" synderlig godt - på trods af at næsten al terapi har disse som deres indfaldsvinkel. Hertil er også at tilføje, at netop disse restriktivt udviklede samfundsmæssige logikker producerer brugere af terapi - hvorfor deres anvendelse i den terapeutiske proces er at ville løse brugerens problemer med de selvsamme værenslogikker, der har skabt dem. Pudsigt er også, at når der "trædes ned" i disse logikker/indfaldsvinkler, så fremmanes en rådgiver/terapeut, der anvender noget på den anden - altså en simpel reproduktion af brugerens overforstillethed fra terapeutens side.

Af ovenstående giver det også tydeligt, at det er problemd udviklings-fasen/-dimensionen, der er det centrale omdrejningspunkt bruger og rådgiver imellem. Det er da også denne der 'bort-abstraheres' i "traditionel" terapi - og dette til fordel for arbejdet med lukkede/skjulte mål, hvilket også gør problemformulerings-fasen til en saga i kooperativ forstand. Og i forlængelse heraf bliver teknikker - der hører hjemme i problemløsningsfasen - til knive for psykisk gensplejsning; og dette i stedet for til metoder til gennembrydning af et defineret problem, der stiller sig i vejen for videre problemudvikling, for generobringen af kollektiv-personlig værensfylde.

Og til slut.

Indenfor regnbuen står vi idag med et kæmpe formidlingsproblem omkring offentliggørelse/almengørelse af vores kategorielle bestemmelser og praktiske erfaringer. Det er som vi ikke kan skaffe tid og ressourcer hertil - og mange holdte oplæg får lov til at blive indenfor gruppen og samle støv på vores hylder. Det er dog ikke svært at se problemet herfor, nemlig at der ikke rigtig er nogle

anknytningspunkter i fagpolitisk henseende, som vi umiddelbart kan knytte an til, hvorfor producerede oplæg i gruppen også let bliver så interne, at en større omskrivning for at andre/udenforstående skal ha' nytte af dem, fordres; og dette bliver let det dobbeltarbejde, som vi slet ikke har ressource til. For at råde bod herpå, komme igang hermed vil vi sige at skrive vores platform ind i terapi-debatten i Dansk Psykolog Nyt via en føljeton, hvor vi starter fra bunden af med kritikken af terapien. I denne sammenhæng indgår også oplæg til Indput og Studenterbladet. Så du hører snart fra os igen. Men herudover er vi meget interesserede i feedback, kritik og delagtighed i udviklingen af vores arbejde.

REGNBUEEN / april 87

DEN BESVÆRLIGE FRIHED

- et stykke praksis at udvikle.

Der er forandringer på vej. Gorbatsjov's "Glasnost" er på vej frem, tømbrudet i Prag 68 (og istiden derefter) er oppe til ny vurdering - og harmen mod de sydafrikanske metoder i det israelskbesatte Palæstina vokser berettiget.

Samtidig rystes hele den vestlige verden af en gigantisk økonomisk krise, som de eksisterende markedsmekanismer ikke umiddelbart tilbyder udveje ud af. Men - og paradoksalt nok - er det denne "kapitaliseringens vej", gennem markedsøkonomien, der er under forberelse i Østblokken.

Der er også meget, der er stabilt. De imperialistiske krige i Aghanistan, (syd)afrika og Sydamerika, hvor fornedringen af menneskeliv stadig når ufattelige højder.

På hjemmefronten slider den borgerlige regering på sine knæ; gør tragiske udfald mod ulandsbistanden og Christiania, og hvad der ellers fortjener at vokse - og er samtidig ude af stand til reelt at gribe fat i den videre statskapitalistiske monopolisering af de samfundsmæssige betingelser. I dette lys er en bred "midterregering" en mulighed, men ingen menneskelig løsning, idet den ridder på de selvsamme uløste classesamarbejdsmodsatninger, der netop ikke tilbyder kollektiv udvikling - og dermed ej heller fælles greb om fælles problemer som produktivkraft og -perspektiv.

Det er en stor og tragisk fungerende verden at skulle rumme - sammen med ens eget liv; - og sammen med den praksis, der bærer een oppe fra dag til dag, eller som der drømmes om inden længe at skulle kunne bære det sociale solskind og de kollektive stjernenætter ind i verden.

Men en sådan verden af indhold, de nylige forandringer til trods, synes langt fra at være lige om hjørnet. Men produktionsansatserne til selve denne verden - for liv fritaget psykisk smerte, social forbedrelse og kropslig udmargelse - ligger dog her-og-nu. Det er endvidere ansatser, der selv har en historie med kvinde- og mandebevægelsen, miljø- og kollektivbevægelserne, og med de andre bevægelser fra arbejder og venstrefløjsside. Men en historie, der på lige så paradoksalt vis, - som den stadige satsning på markedsøkonomien, der kun kan erodere sit eget grundlag, er det en historie, der endnu aldrig har kunnet blive sig sit alternativ voksen.

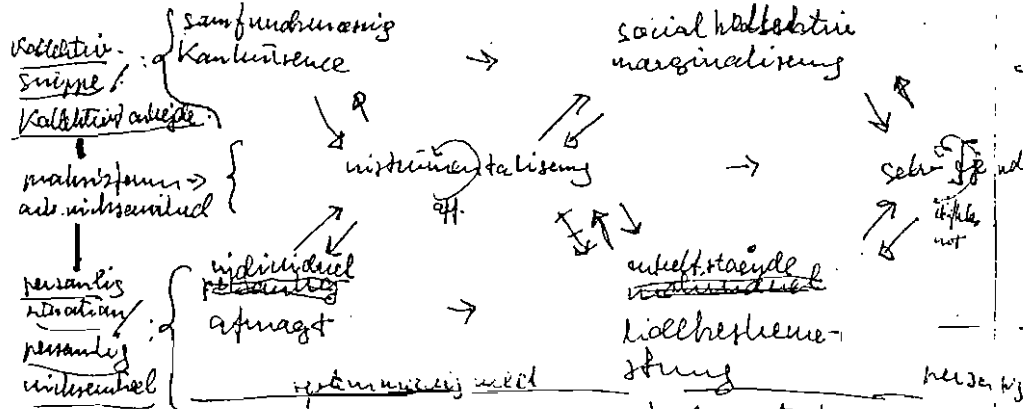
Et sidste pust og en uhyrlig kraftanstrengelse kan selvfølgelig tænkes som den endelige murbrækker, der bringer "alternativet" ind i samfundsmidten; bringer det dæring, hvor det kan virke som de "forenede producenters" kollektive historie. Det er imidlertid vanskeligt at forestille sig, hvor og

hvordan en sådan revolutionær flamme umiddelbart (og de aktuelle betingelser in mente) lader sig tænde kollektivt. Under alle omstændigheder er den ikke til at undvære - men fremfor fremskrivningen af håbet og viljen må der også læres af den og de historier, der så længe ikke har kunnet bryde igennem af sig selv.

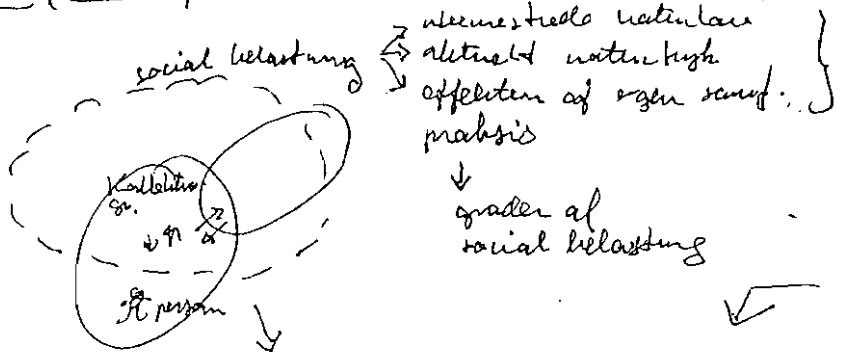
Centralt står her det forhold, at revolutionære situationer - hvor ubetydelige de så end har været ift den kraft udenom, der har kunnet knuse dem, og med oktoberrevolutionen i 1917 som undtagelsen - aldrig har været planlagt indenfor de eksisterende modstrukturer til det givne system. Tvært imod er revolutionære situationer som sociale oprør vokset frem via specifikke anledninger, hvor en kooperativ platform mere eller mindre allerede har eksisteret som en modvægt, en slags kollektivt bolværk mod yderligere systemmæssigt omverdenstryk. Oprøret bryder da ud, når blot nogen sætter sig i bevægelse ved åbent at tilsidesætte den magt, der repræsenterer - eller er repræsentant for - omverdenstrykket. Først nu kommer den videre planlæggelse af aktioner og oprør ind, lige såvel som de eksisterende strukturer nu kobler sig på det. Denne sammenkobling er imidlertid problematisk allerede i sit udgangspunkt, idet kun uddefinering og inddefinering er mulig i praktisk forstand: Enten bliver den bevægende folke-masse spændt for en struktur uden for sig selv - hvilket den i sagens natur netop søger at gøre op med - eller også forbliver den sig selv nok, og er dermed ude af stand til vokse samfundsmæssigt.

Oplæg Reguleren i "Paranoidiske"

①

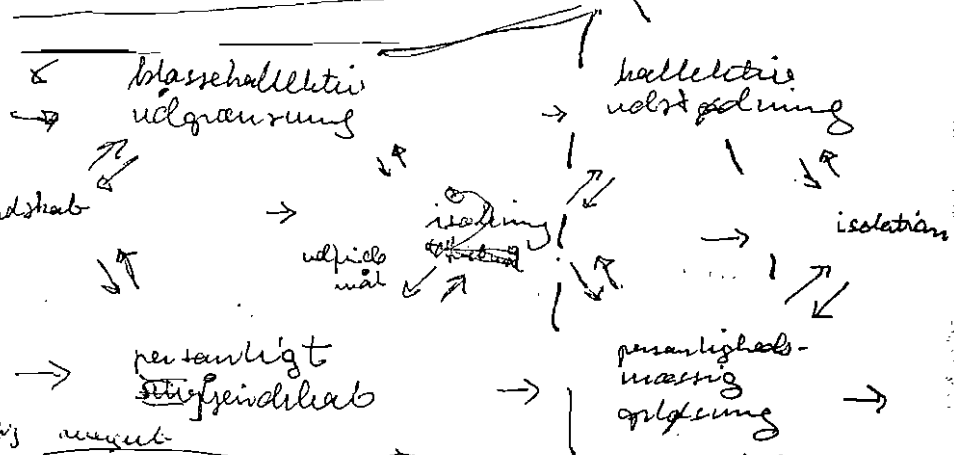
②

medlemmerne, - familien & løsgang af et hierarkisk problem omkring produktion af hjerter og hjerne og langsigtede færdigheder ansættelse - om den kollektivt personlige liv (: spontan maturation).

Når først det beridede familielidende gælder om det fælles bedste løber om af hjerne, så opstår der konflikter mellem hjerne og langsigtede christensinteresser. Periktion med ...

grundform - og samfundsmæssig diagnose

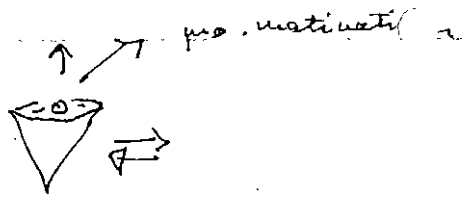
= samfundsmæssig betingethed af christensituationer; mangelfuld levestandard (stabilisering)

s. 207
Denne kan være den grund til en familie som overbelastning, hvor individet rammer af den mangelfulde bemærkning og tillidsfuld til følge, der er et systematisk problem.

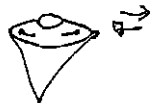
Det sociale miljø og det kollektive arbejde af den personlige underskud, hvor den mangelfulde bemærkning er en stillede mark.

stillesvækkelse for familien, hvis ikke andre kollektive christensinteresser underfor

Den skizofrene familie gøres ingen undslippedes - muligheder, over vedt hele vejen frem.

hvis de to de
 er muligt via
 den meditative
 motivation af
 løse/overvinde
 konflikten, så
 sættes man i
 en tilstand
 af overbelastning,
 der kan ses som
 en stressetilstand,
 hvor man kan
 personlige symptomer;
 dvs. julesyge
 uensynlighed og
 vedvarende MS.

Erstet for fang af motoren til udvikling af nyt
 samf. liv. Hvis organismen sig; mere eller
 mindre, og des betragt af det's egen
 tilstand, og der skal et andet
 udsagningsforhold til for at
 opbevare betingelserne.

I praksis, er bliff af anl. udsagnelse
 → terapeutisk forhold er → vedvarende + men
 → manisk udsagn.
 - +

③ de former for terapi:

Langtidsform: inmangling ~ mind på
 fælleskeden

den enkelte taler af hall. om
 hall. udsagn taler den enkelte
 på et ansat, hvor den er
 konstant og som er uenset
 fuldstændigt. Eksamen
 af udsagn fuldstændigt - alt
 pga. udsagn kommer pres

* der tab
 af perspektiv
 eller
 vedvarende

- Tab (altså)
- udsagn (uanset)

og afhængig af fælleskeden
 haldning: so: melankolsk,
 Hegematisk,
 sansnisk
 halerisk

(GLOFF)

klasseform: interpersonel omring
 langsiget udvikling af
 udsagn → udvikling af
 eksistensniveauet.

gode magt

relateret til udsagn - personligt udsagn.
 begrebet (varede 1946)

Halsform: interpersonel om ring
 eksistensniveauet

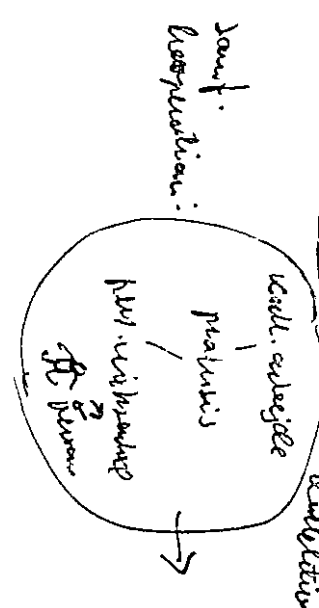
vide magt

1
 kommunikation
 eller om det

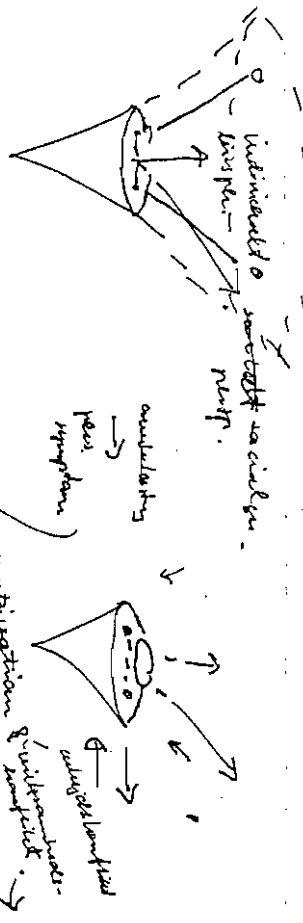
- systematisk udsagn
 (dårlig, sigge)

LEPOTRABOE VIL ELS SKITIE
OM ALMEDEGRELLESOMLIG
STERROIDHORMONER

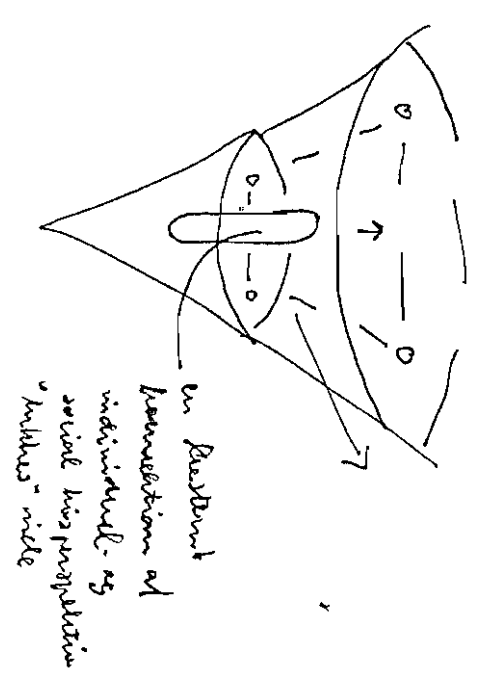
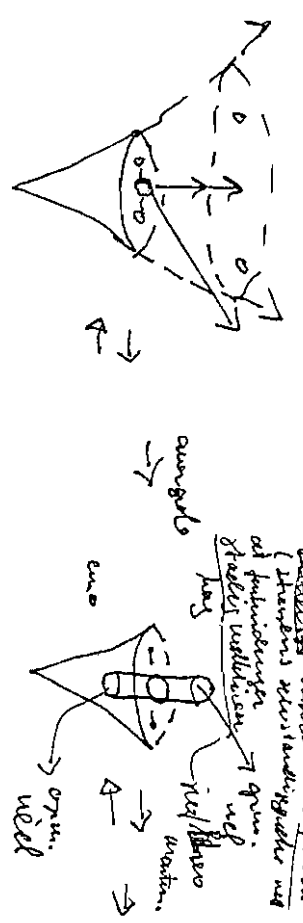
Utgangspunktet for en tannin- og tannin-reaktion er den aktive transport af glukose og aminosyrer, som derefter er nødvendige for syntese af tannin. I denne forbindelse er det vigtigt at bemærke, at tannin syntese er en energikrævende proces, og derfor er det nødvendigt at have tilstrækkelig energi til rådighed. Dette kan opnås ved at nedbryde stivelse til glukose og frigøre energi ved oxidation af glukose til pyruvat og derefter til acetyl-CoA, som indgår i den citronsyrecyklus, der producerer energi til tannin syntese.

Denne forbindelse er især vigtig for de sociale koleretiske og de sociale og produktive processer, der er nødvendige for at opnå energi til tannin syntese. Dette kan opnås ved at nedbryde stivelse til glukose og frigøre energi ved oxidation af glukose til pyruvat og derefter til acetyl-CoA, som indgår i den citronsyrecyklus, der producerer energi til tannin syntese.

Udgangspunktet:

Denne forbindelse er især vigtig for de sociale koleretiske og de sociale og produktive processer, der er nødvendige for at opnå energi til tannin syntese.

sig selv, men der er en anden
 der kan ikke en langsigtet frugtbar
 overlevning af den samfundsmæssige
 menneskelige livsrum.

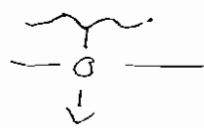
Mediel hvor igennem dette finder
 sted er den politiske udvælgelse
 af den arbejdsdelte samf. struktur

24.11.

diff mellem
 sammentransmissioner
 og psykostrukturer

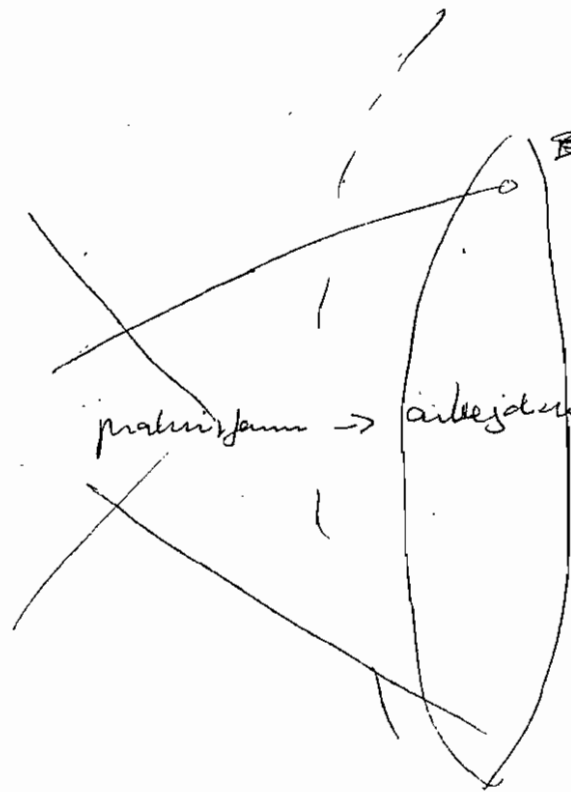
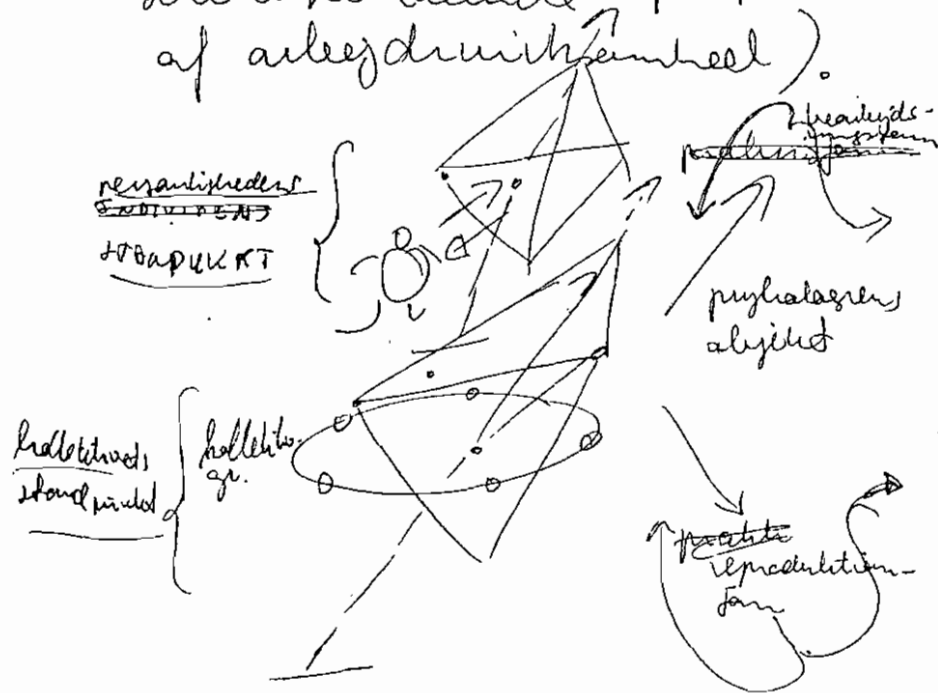
transmitterende inputs-kontrol resp.
 tab af inputs-kontrol.

besættelse af vidde verden (:i's selv)
 er et reproduktionsfænomen;
 besættelsen af den ydre verden
 (:det tekniske samfund) er derimod
 et produktionsproblem, der
 vedblivende reproduceres
 qua fastlæsning af den
prædeltive motivations
indholdsspektret. Den ydre verden
 reproduceres hermed sammensigt
 i kraft af, at betydningsstrukturen
 selv har subjektiv kraft i sig ud
 udvælgelse af handlinger ~~over~~ over
 livsprocesserne, men den kan
 samtidig ikke forbinde sig
 med andre psykiske elementer,
 idet netop forbindelsen herimod
 er fraværende i den ydre verden

Impulstak: tab af besættelse-
 energi, der i bearbejdningsforløbet
 ikke kan udvælgelses med en inter-

et forhold til verden;
 vi udvikler og må
 udvikle dette forhold (\rightarrow
~~arbejdsområde~~ arbejde);
 vi må derfor først og frem-
 mest præcisere vore princip-
 perne her, idet disse er
 de almene personlighedstæsnige
 betingelser for udviklingen
 af virksomheden i dets
 selvbestemmende perspektiv
 af arbejdsområde).

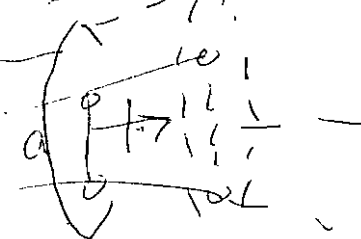
Heri de samme
 restriktioner under
 no' væsentlige be-
 tydningssammenhænge,
 så fremmedvæsen-
 nes personlighed-
 tilsammen for-
 holdet; praksis - alle
 væsentlige praksisfor-
 holdene udvikles
 gennem
 og indholdsperspektiv
 almene sig selv
 kendte symbol
 i: konkret praksis;
 der ikke er til at
 have udmærket.

samband herom, der ikke
 kan resultere i skulder-
 ret produceret arbejde
 lillebistant arbejde, en ny
 produktiv aktivitet på vej
 videre; måske er det
 en væsentlig og betydningsfuld
 aktivitet skulder-
 el spaltningproces, der
 vi melder sig for den
 bestemte delgruppe.

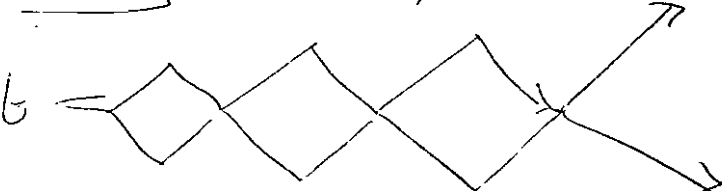
↓
 - og nu { del-
 gruppens udviklings-
 retning
 de enkelte
 medlemmers personlige
 interesser

Vi kunne her især få bestemte klasse-
 karakteristika, hvor vi kan være specifikke
 individuelle historie. Personligt er vi
 i en aktivitet som er helt
 i sig selv.

funktionelle udviklingsmodeller (a, b, c)
 udviklingsaktivitet
 aktivitet / del ~ kvalitet a 1 *
 b c

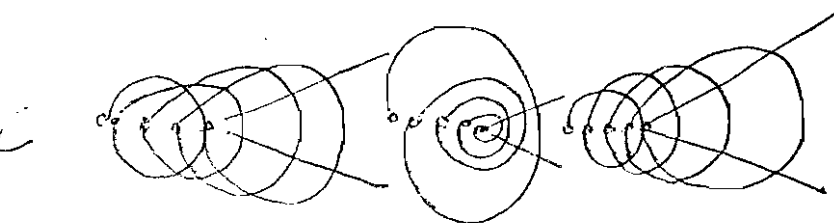

aktivitet-kvalitetssammenhæng
 kvalitet: kvantitet/kvalitet ~ kvalitet
 b

den udviklingsrettede aktivitet
 kvalitet

aktivitet: energi/masse ~ kvantitet
 c

E:
 Ved kvalitativt spring afslutning
 dominansvekslen - lige vidt
 systemet omstrukturering sig på ny
 og dækker det vidste af tidligere
 mangenter op som problemstilling
 for den nye vilje og vilje
 i den nye vilje.

Vi er ~~atlet~~ vel alle
ufølelselige på vores
måde

Jeg står i en konflikt. Dens
mest høje står og vigtig. Den
dramatiseres eller også er
den dramatis i den. Den
handler om ~~afspændelse~~
spørgen til, om interesse-
mativen er intakt. Og
den bliver spurgst fra
en skulpturel sammen-
hang: farvedeheresnippen
til (7.) kritisk psykologisk
Seminar. Det er dag i den mig
den hermed spørger, i det det er mig,
Den er også lille og uelsty-
delig. Den er af de ~~inter-~~
blasse interessekonflikter, som
de hele er gennemgik
af. Det tydelig ved vi

der kan
spurgst

er stater i det er konsta-
len
De indre - almindel - gi-
ver sig ikke ~~ideer~~. Det
kan være halblittens
personlige ~~interesser~~
perspektiver, som repræ-
teres med ~~de~~ statskapita-
lens brættede jord
bag sig. Viser ~~kon-~~
efterslader disse sig
udvidende "sante huller"
i de herorte ~~personer~~
~~de~~
~~Fartøjerne i havgang~~
~~Fartøjerne~~
Bag om ryggen Det er
alt andet end simple
betragtninger, der viser
af bevarer uregelm
nem det er fremmede
memento af tabt ar-
bejdsmidambred. Mærke

1. Et kritisk (overprøveling) form der
 er en samf. undersøgelse med sig selv
 (i: person, familie, miljøarbejde, barn,
 net + og stoff), i det den beror
 udvælgelse kulturel praksis med
 læsning og analyse er prim. / simple
 (sig)

SH:
 at gennem den langsigtede
 praktiske formidling.

et-der som udtryk og den omvendt.

paradokset
 hammet
 idet udvælgelse
 af kulturelle
 objekter er væsentl.
 berørt af
 dens vidensk.
 fælles problem-
 relation

et-der

KOLLEKTIVITET

- forudsætning på vidensk.
 vurdering af
 aktuelle som væsentl.
 udvælgelse af objekter
 i sociale kulturelle
 under af teoretisk
 som eksempelvis eksempel
 undersøges kritisk. Praksis, Forum
 kulturen denne færd som
 udgangspunkt for analyse.
 (→ pers: kulturelle formidling)

4

Kompl. og kulturelitet a to begreber,
 der umiddelbart hænger i sammen
 i betydning; men det er også begreber
 der som nævnte sammen i "en kulturel
 forbindelse med", når det gik ud af
 fulde for dem; de sidste former sig
 i: sammen af de første egenskaber; i den
 første i egenskaber. De sidste dele af
 idet ~~de sidste dele~~ i den sidste
 1. Kritik i Forum
 - praktisk i praksis
 → være
 2. Forum i (kulturhistorie-)
 - kritik i Forum
 - praktisk i praksis
 → være
 3. Kompl. i Forum
 - kritik i Forum
 - praktisk i praksis
 → være

Handleafklaringsmodellen.

Efter at have opnået ovennævnte (relative) motiv- og mål-afklaring, kan klienten forsøge at vurdere, hvilken styrke og art af modstand, han kan møde, hvis han forsøger at gennemføre de nødvendige ændringer i sin omverden.

Vil han eksempelvis møde modstand fra andre mennesker eller fra samfundsmæssige institutioner, eller vil han måske møde modstand hos sig selv? Og klient og terapeut kan i fællesskab forsøge at nå frem til en begribelse af, hvordan disse modstande fx. kan hænge sammen med ovennævnte modsætninger mellem på den ene side kortsigtede, private mål og på den anden side almene mål, M.a.o hvordan disse modstande er forankret i samfundsmæssige relationer - specielt i klassemodsatninger og magtrelationer.

I denne sammenhæng vil det også være relevant, at relatere en eventuel modstand fra klienten selv mod at effektuere handlingerne til tidligere (dårlige) erfaringer i lignende situationer og til en evt. angst for at risikere at miste sit eget eksistensgrundlag, hvis han forsøger at gribe ændrende ind i sine livsbetingelser, så de i højere grad kommer til at modsvare egne behov. Ligeledes vil det kunne være relevant at undersøge, om den evt. modstand fra klienten selv hænger sammen med en vurdering af, at han endnu ikke har tilegnet sig de kapaciteter, som er nødvendige for, at han kan gennemføre de pågældende handlinger, eller med en vurdering af ikke at have den tilstrækkelige opbakning fra "med-lidende" til at foretage forandringen.

Hvis klienten herefter vurderer, at de nu mere præcise mål er adækvate med de almene/langsigtede mål, at han vil kunne overvinde de forskellige modstande mod handlingerne og gennemføre de nødvendige forandringer uden at føle sin eksistens truet, kan han igangsætte handlingsforløbet i sin ekstraterapeutiske virksomhed (men en egentlig afprøvning af, om hans vurderinger af handlekonsekvenserne er holdbare, opnår klienten først under selve handleudførelsen, hvor en evt korrektion eller omvurdering af mål og handlekonsekvenser også vil kunne blive aktuel).

Hvis klienten derimod vurderer, at målene er opportunistiske og dermed er i modsætning til de langsigtede mål, kan han

enten opgive målene - han vil fx. miste motivationen til at gennemføre de oprindeligt planlagte handlinger, hvis han vurderer, at de på langt sigt alligevel ikke er i hans interesse, men fører til yderligere begrænsninger i hans bestemmelse over egne livsbetingelser (jvf. s.16) - eller indlede en dybere målanalyse.

Hvis klienten derimod anticiperer, at modstandene mod hans potentielle handlinger overstiger de anstrengelser, han kan sætte ind for at gennemføre de nødvendige forandringer, således at han ikke umiddelbart vil kunne nå sine mål, eller hvis han vurderer, at hans eksistenssikkerhed vil blive truet, hvis han forsøger at effektuerer handlingerne, men stadig finder forandringerne nødvendige, kan han forestille sig den konkrete handlesituation og sammen med terapeuten analysere forskellige taktikker.

I den følgende fremstilling vil jeg referere til tre forskellige typer af sådanne taktikker, som Torsten Ingeman Nielsen (1975 s.226 ff.) har gjort rede for.

Disse taktikker synes at kunne indgå logisk og adækvat i en afklaringsproces, som har til formål at støtte klienten i at udvikle en begribende erkendelse af sammenhængene mellem hans subjektive lidestilstand og hans objektive livsbetingelser og herigennem at tilegne sig nye handleberedskaber, der er adækvate i forhold til de ændringer, han må gennemføre for at ophæve sin lidestilstand. (T.I.N. har dog ikke selv relateret sine taktikker til en sådan klinisk psykologisk sammenhæng, og jeg har omfortolket T.I.N., således at min fremstilling fortsat følger den kritiske psykologiske konceptioner. Senere vil jeg så afgrænse mig fra T.I.N.):

- 1) Modstandsfokerende taktikker (ibid) er taktikker, som er karakteriseret ved, at klienten fastholder målet uændret og i Kooperation med terapeuten forsøger at analysere muligheden for at overvinde modstandene. Terapeut og klient kan fx. undersøge, om klienten vil kunne overvinde modstandene ved at forøge sine anstrengelser for at nå målet (af TIN kaldet: "frontal gennembrudstaktik" (ibid.)), eller ved at planlægge handlinger, der er rettet mod et andet mål end det oprindelige, men som vil kunne skabe de nødvendige forudsætninger for at kunne nå sidstnævnte (kaldet omgælcsestaktikker ibid).

En omgåelsestaktik vil fx kunne være at planlægge nye kooperationsformer, som måske vil gøre det muligt at gennemføre de nødvendige forandringer på længere sigt.

2) Motiv- og målfokuserende taktikker, dvs taktikker, hvor klienten i samarbejde med terapeuten undersøger mulighederne for at ændre sine mål, så de bliver gennemførlige.

Sådanne ændringer kan ske gennem:

a) en kompensationstaktik (TIN ibid.), hvor klienten giver afkald på de oprindelige mål, men opstiller nye, som stadig er i overensstemmelse med det langsigtede, almene mål og som ikke er en forringelse i forhold til de oprindelige mål,

b) en niveausænkningstaktik (ibid), hvor de oprindelige mål stadig holdes for øje, men hvor kravene til dem sænkes,

c) en omkalfatringstaktik (ibid), som består i en total nyvurdering af målet, og som eventuelt kan føre til en vurdering af, at et forsøg på at effektuere de oprindelige mål alligevel ikke vil resultere i den udvidelse af sin bestemmelse over sine egne livsbetingelser, som klienten finder nødvendig, men at der må udvikles nye mål.

3) Endelig kan klienten med hjælp fra terapeuten undersøge, om han kan vælge at opgive den pågældende handling - en opgivelsestaktik (ibid) - uden at det overordnede, almene mål mistes, og uden at klienten hermed samtidig afskærer sig fra at kunne gennemføre fremtidige, vigtige handlinger.

Klient og terapeut kan fx. analysere, i hvilken grad det er nødvendigt for klienten at effektuere de pågældende handlinger, hvor nødvendighedskarakteren hænger sammen med eventuelle fremtidige begrænsninger i klientens muligheder for at udvide sin egen bestemmelse over egne og kollektive livsbetingelser.

Selvom klienten skulle nå frem til en erkendelse af, at han må opgive målene, vil han antagelig have opnået en højere grad af erkendelse af sammenhænge mellem sin sub-

jektive lidenstilstand og de begrænsninger, der er i hans muligheder for at sikre sine egne behov og interesser gennem aktiv deltagelse i samfundsudformningen, og af at disse begrænsninger opretholdes og udvikles i en samfundspolitisk, -økonomisk og dermed også klasse-mæssig sammenhæng, således at han alligevel har tilegnet sig ny indsigt, nye kapaciteter og handleberedskaber og dermed en ny måde at forstå og angribe problematiske forhold i sin omverden på.!

En helt afgørende problematik i denne taktiske analyse - hvad enten klienten anvender modstandsfokuserende, motiv og målfokuserende eller opgivelsestaktikker - er imidlertid, at han holder sig det overordnede, almene, samfundsmæssige mål for øje, således at der opretholdes en klar, entydig adskillelse mellem taktik og opportunistik (jvf. Holzkamp & H.-Osterkamp 1977 s. 272). Med andre ord må klienten holde sig klart, om en ændring af midlet eller en udskydelse af tidspunktet for den potentielle handling gennemførelse kan begrundes med en risiko for at reducere muligheden for at styre udviklingen i retning af det almene mål, eller om der i denne taktik implicit ligger en ophævelse af det langsigtede mål gennem et arrangement med magthaveren.

Analysens formål er jo netop at optimere tidspunktet for og midlerne til at gennemføre de nødvendige ændringer, uden at selve målet mister.

Når jeg godt vil lave et oplæg om "public relation" hænger det sammen med, at jeg opfatter vor virksomhed i den retning som præget af tilfældigheder, og samtidig tror jeg, at vi kun kan fungere inden for en ret hårfin ballance mellem vor kapacitet og brugerbehovet.

Vi har lavet en ret massiv annonsekampagne, der selvom den når ud til ca. 50.000 mennesker kun har resulteret i 3 henvendelser. Hvis vi laver en ny annonsekampagne kan den imidlertid godt risikere at give fx 50 henvendelser, og jeg er ikke sikker på, at vi vil kunne finde ud af at håndtere det.

Pointen er altså, at denne PR-metode er en ret ukontrollabel størrelse, som jeg kunne have behov for at diskutere igennem, specielt i forhold til 2 andre metoder

Den ene metode er henvendelser til etablerede rådgivninger, som vi ved har ventelister.

Den anden er personlig henvendelse til mennesker der synes at koksse.

Begge disse metoder har efter min mening den fordel, at vi langt bedre kan styre forholdet mellem antallet af brugere og vor kapacitet.

For så vidt angår henvendelse til etablerede rådgivninger har vi hidtil været af den opfattelse, at sådanne kræver en redegørelse om hvad det er vi kan og vil tilbyde. Jeg mener, at vi nu, i modsætning til for 3 mdr. siden, skulle være i stand til at udfærdige en sådan redegørelse.

For så vidt angår personlig henvendelse, er det en ide vi ikke har snakket særlig meget om. Den står for mig som en god mulighed bl.a. fordi jeg p.t. har kendskab til 4 mennesker, der kunne have god brug for rådgivning. Metoden kan have den ulempe, at når det er os der tager initivet, så har "brugeren in spe" ikke den motivation, som de der selv henvender sig.

(Hvorvidt det er en fordel eller en ulempe at en eller flere af os har kendskab til brugerens bagland kan jeg faktisk i skrivende stund ikke vurdere entydigt.)

Det er mit råd at vi gør følgende:

1. Vælger en gruppe, der kommer med et udkast til en redegørelse, der kan orientere andre rådgivninger, som vi kunne tænke os at samarbejde med. } Kalle
} Lillian
} Peter
2. Tager en runde om hvilke fordele, ulemper og muligheder vi hver især ser ved personlig-kontakt metoden, og på basis af denne runde beslutter vi så om vi går videre med den ide. Måske
3. På baggrund af beslutningerne under 1. og 2. forholder vi os til annonceringsmetoden. En mulighed kunne være, at opfatte annoncering som en måde hvorpå vi bliver en del af "gadebilledet". Den skulle så ikke først og fremmest være en henvendelse til folk, der lige står og mangler rådgivning, og vi kunne derfor fx fjerne telefontid fra teksten. } v. fordel
} sælger

Det var så det. Da årsagen til oplægget er ret pragmatisk, er oplægget hverken blevet teoretisk eller filosofisk, men jeg håber alligevel på, at det kan medvirke til at vi finder frem til at handle mere målrettet.

Kh
Peter

Følger

DISKUSSIONSOPLÆG FRA GRUPPE 2: FORLØBENE.

1. Opsummering af de enkelte forløb
2. Hvad er det vi laver ? Terapeutiske forløb eller hvad ?
3. Teknikker - hvornår, hvilke, hvordan ?
4. Problemer ved at være i rådgiverrollen

---000---

1. Opsummering af de enkelte forløb.

For at der skal være nogen mening i at opsummere et forløb, må det blive til en bearbejdelse af de erfaringer, vi har gjort os gennem forløbet. Og der vil være en god mulighed for at almen gøre disse erfaringer, så også andre kan bruge dem og vi selv kan gennemskue de forløb, vi har været tæt på, hvis vi prøver at holde os til de kategorier, som vi sidste år har gennemdiskuteret ud fra Kalles oplæg. Altså kort og godt: Forholde vores praksis til vores teorig Diskussioner.

I forlængelse af dette må opsummeringen indeholde de spørgsmål, der vil rejse sig, når vi forholder os til de følgende 3 punkter, og det vil vel også være ret godt, hvis vi kan reflektere ikke bare over selve forløbet med brugeren, men også det forløb, supervisionen gennemløber.

Der ligger selvfølgelig en ekstra arbejdsbelastning i at lave grundige opsummeringer. Konkret vil vi da foreslå, at de par, der har afsluttet et rådgivningsforløb, holder sig "brugerfri" 2-3 gange efter, så den tid, der ellers har været brugt til rådgivning om onsdagen, bruges til udarbejdelse af opsummeringen, som så herefter skal fremlægges i skriftlig form og diskuteres af hele gruppen.

Men under alle omstændigheder vil der komme til at blive en ekstra arbejdsbelastning. Er vi villige til den? Hvor meget skal/kan vi kræve af os selv og hinanden i Regnbuen ?

2. Hvad er det vi laver....

Vores oplæg her har mest karakter af en blandet landhandel:

Om det bliver rådgivning eller terapi kommer an på flere ting. fx. brugerens problem, motivation. Rådgiverens tålmodighed (hvis mange handlemuligheder, der findes frem til ikke kan gribes af brugeren vil vi måske være tilbøjelige til at gå videre med psykoterapi (det her er grøft ridset op)).

Men: Hvad er egentlig rådgivning og hvad er terapi ?

- 2 -

Skæder der nogle reelle forænderinger i brugerens liv, eller gôr vi bare brugeren bedre til at udholde håbløse livsomstændigheder ?

Har vi et politisk perspektiv med i vores rådgivning ?

Et muligt udgangspunkt for en sådan diskussion, der selvfølgelig og forhåbentlig vil indeholde en mængde andre problemstillinger end ovennævnte, mener vi kunne være, at hver enkelt rådgivningspar sætte sig ned og lave en åbenhjertig beskrivelse af det/de rådgivningsforløb de har været med til under overskriften: "Hvad er det egentlig vi laver...?" sat i forhold til de problemer, brugerne er kommet med.

3. Teknikker/metoder.

Vi mener at mange teknikker kan være udmærkede, især hvis de opfylder følgende krav: De skal udspringe naturligt af forløbet og brugerens problem. Det er selvfølgelig et meget generelt og overordnet krav. Hvis det overhovedet er rimeligt, på hvilket grundlag kan vi så afgøre, om vi opfylder disse betingelser?

En anden problemstilling herunder er, at vores udgangsmetode er samtale med brugeren. Men. Også en samtale kan indeholde forskellige måder at gribe problemerne an på, fx. ledende spørgsmål, forstærkning, ting, der netop ikke, af den ene eller anden grund, bliver taget op og problematiseret. Forholder vi os til det / hvordan forholder vi os til det ?

4. Rådgiverrollen.

At få taget hul på diskussionen om os selv i rådgiverrollen kræver åbenhed. Vi skal turde "bekende" og kritisere. Her har vi fået øje på forskellige problemstillinger, men har ikke systematiseret dem videre:

a. Som rådgiver bruger man i sagens natur sig selv og de erfaringer, man har, men det kræver på den anden side, at vi såvidt muligt forholde os bevidst hertil, så vores egne og brugerens problemer ikke blandes sammen, uden at vi er klar over det.

b. M.h.t. at vi er 2 rådgivere sammen: Hvilken rolle spiller deres indbyrdes forhold til hinanden for forløbet. Herunder: Hvis nogle fx. sidder med angsten for ikke at være god nok som rådgiver. Hvor bliver denne angst så proppet hen ?

c. At de 2 rådgivere hver især bider mærke i forskellige ting, ønsker at gå ud af forskellige tangenter. Hvordan kan man forholde sig åbent til det i selve situationen.

Kerdy Nilsen
Kilian SMH, og Salmi

Oplæg ud fra "Afpatalogisering som pædagogisk strategi i rådgivningsarbejde" ud fra Søren Willert: "Tre essays om professionspædagogik for psykologer".

Søren Willerts udgangspunkt er her, at typiske henvendelser i en åben rådgivning ofte går på, at brugeren ud fra 3 typiske situationer henvender sig med ønsket om at blive behandlet. SW's grundlæggende holdning er at bringe brugeren væk fra "trangen" til at blive behandlet, såvidt det overhovedet er muligt, og i stedet selv selv handle - finde sine egne og nærmeste omgivelers ressourcer for problemløsning.

Stiliseret ser SW 3 typer af henvendelser, hvoroverfor man i mange tilfælde kan gribe til en afpatalogisering af brugerens problem: 1) Kriser, 2) Tilskrevne problemer, 3) minikriser.

Kriser.

Her er det vigtigt af afmystificere brugerens situation. Brugeren som har været ude for en voldsom begivenhed oplever ofte sin egen reaktion, hvor følelser, oplevemåder og tanker, der hidtil har været ukendte, nu fremstår som "vejen til vanviddet". Rådgiverens rolle i en sådan situation vil være dels at viderefremidle sin viden om, at "uforståelige" reaktioner ikke er ualmindelige i krisesituationer. Dels understrege vigtigheden i at gennemleve krisen, idet dette i sig selv indeholder et vigtigt udviklingspotentiale for brugeren og dennes nærmeste omgivelser. Dels at hjælpe til planlægning af et optimalt kriseforløb, som kan foregå for brugeren i dennes hverdagsomgivelser, samt stå til disposition i de situationer, hvor brugeren ikke kan klare sig uden professionel hjælp.

Afpatalogiseringen består i dette tilfælde således af for det 1. "normalisere" de uforståelige reaktioner, for det andet at se krisen som et led i en udviklingsproces.

Tilskrevne problemer.

- a) Brugeren dukker op i rådgivningen og beder om behandling fordi andre, nærtstående, personer har fundet det for påkrævet - har tilskrevet vedkommende et personligt problem, der anses for professionelt behandlingskrævende.

Her er det vigtigt i fælleskab med klienten at finde ud af, om det er rimeligt at lige netop klienten tilskrives problemer, eller om hendes daglige omgivelser også er involverede og evt. har en bestemt interesse i at tilskrive andre problemer (ex. jalousi). Hvad fortæller problemtilskrivningen i sig selv om den sociale situation, brugeren befinder sig i.

Det er også vigtigt at finde ud af, om brugeren virkelig har et problem, der kræver professionel behandling, for det at tilskrive en person et behandlingskrævende problem er det samme som at fradømme vedkommende kompetence til selv at handle i en vanskelig situation, at tillægge vedkommende en magtesløshed overfor sit eget liv. Samtidig stemples brugeren som en person, der har bevæget sig ud over det normalt tilladelige.

Afpatalogiseringen består her i at brugeren i fælleskab med terapeuten finder frem til, at der faktisk er ressourcer i brugeren selv og dennes nærmeste omgivelser til at løse problemerne, og først hvis det viser sig, at det ikke her er muligt at finde kræfter til problemløsning kan behandling for en tid være nødvendig.

- b) En anden mulighed er, at brugeren dukker op i rådgivningen efter at have fået tilskrevet et problem i form af en psykiatrisk diagnose. Her bemærker S.W. at det traditionelle behandlingssystem kan have en interesse i at holde "sygdomstilfældebestanden" vedlige.

Det en diagnose kan gøre ved brugeren kan i sig selv være henvekselsgrunden. Derfor er det i første omgang vigtigt at finde ud af om diagnosen virker som en stempeling af brugeren fremfor om det er en rammende beskrivelse af dennes sindstilstand.

Ofte medfører en diagnose i sig selv:

- 1) Brugeren accepterer en afmagtsstatus, idet diagnosen fremmedgør hende overfor vigtige dele af sit eget indre liv.
- 2) Giver brugeren en fornemmelse af kun at kunne få tilgang til disse sider af sig selv gennem andres ekspertise - at få eksperter til at udlægge sandheden om hende.
- 3) Giver brugeren fornemmelsen af at være styret af kræfter, som befinder sig udenfor brugerens forståelse- og bearbejdningskompetence.

5

herefter gælder det om at bibringe brugeren nye kodningsregler, d.v.s. en ny og bedre sandhed, end den psykiateren var istand til at levere v.h.j.a. diagnosen. Dette skal forstås på den måde, at man som rådgiver skal hjælpe klienten til at finde frem til sine egne egne kodningsregler, den selvforståelse for sin egen situation, som hendes terminologi kan give hende. Ofte er hun allerede under fortællingen af sin "historie" fremkommet med disse, men kan ikke selv høre, at de er der.

Afpatalogiseringen ligger i dette tilfælde i, at hun finder frem til en forståelse for sin situation gennem sit eget sæt af kodningsregler, for herigennem opnår hun at kunne forholde sig direkte til sin egen situation med sine egne ord.

Distancerings-teknikker som rådgivningsstrategi.

Hjælpeteknikker til afpatalogisering.

- 1) Rådgiveren kan genfortælle brugerens "historie" med de pointer, der for rådgiveren umiddelbart kan give en sammenhæng mellem historie og nuværende situation.
- 2) Evt. skabe endnu større distance ved at genfortælle "Historien" i 3. person: "Det handler om en pige, der....", eller "Forestil dig at du læser en roman, hvor hovedpersonen...".

I bedste fald vil distancen hjælpe brugeren til at forstå sin egen situation ud fra historiens udviklingslogik og lade den være dækkende for det forløb, som har kendetegnet hendes samspil med nogle bestemte omgivelser. Dette ændre ikke alene klientens måde at tackle sine problemer på, men "historien" bliver mere hendes egen i og med, at de sammenhænge, hun v.h.j.a. distanceringen får øje på, gør hendes nuværende situation mindre uigennemskuelig og mystisk. Hun kan få forståelse for, at det er hende selv, der har produceret "historien" lige netop på den måde indenfor de omverdenssatte grænser. Og det er også indenfor disse hende selv, der må finde ud af hvad og hvordan det skal laves om - med hjælp fra rådgiveren. Her er der altså en bevægelse der går fra at skulle behandles til selv at handle.

Mini-kriser.

Her kommer brugeren med en anmodning om behandling af mere præventiv karakter ud fra en fornemmelse af, at noget er ved at gå galt (igen), eller at brugeren i længere tid har befundet sig i en presset situation. Den diffuse frygt, som er den klage, brugeren i disse tilfælde kommer med, den diffuse urofornemmelse eller fornemmelse af at være på gyngende grund, er ofte opstået, fordi brugeren ikke kan forbinde sin nuværende indre fornemmelse, med den stresssituation, hun rent faktisk har befundet sig i i længere tid. Af-patalogiseringen drejer sig her om i nogen grad at afmystificere brugerens tilstand - at normalisere, legalisere brugerens følelser fordi de ofte er almindelige at have i den situation og også vil forsvinde, når situationen ændres - neutraliseres.

Her består afpatalogiseringen også i at få "oversat" brugerens diffuse urofølelser til en bevidsthed om, hvilke områder af sit liv, hun må se at gøre noget ved for at få sine egne interesser tilgodeset.

Her er der den mulighed, at "alt går godt" i første omgang, eller at afpatalogiseringen støder på nogle grænser, hvor der ikke er mulighed for at klienten selv kan bearbejde sine problemer, men må indgå i et forhold til rådgiveren, der kan kaldes behandling - en mere dybtgående bearbejdning af problemerne.

DISKUSSION.

DISKUSSION.

1) På brugerens præmisser ?

Er rådgivningen på brugerens præmisser, hvis hun kommer og ber om behandling, ^{men} v.h.j.a. afpatalogiseringsstrategien mere får en art pædagogisk støtte til at lære noget om sig selv, sine problemer, og hvordan man selv sammen med sine hverdagsomgivelser kan løse dem? Selvom ethvert samarbejde altid, hvis der er tale om to jævnbyrdige parter, først skal gennem en tilpasningsfase, hvor de implicerede sætter grænser overfor hinanden, og i dette tilfælde, at rådgiveren sætter grænser for, hvad han vil være med til, hvilket selvfølgelig skal gøres, så får brugeren rent faktisk noget andet, end det hun kommer for.

SW mener, dog, at det at ber om behandling ofte er at sætte vigtige dele af sin egen dømmekraft og kompetence ud af spillet, og behandleren bør derfor føle sig på meget sikker grund, før han giver brugeren medhold i, at denne er magtesløs. Det kræver selvfølgelig, mener SW, for at kunne legitimere, at brugeren får tilbudt noget andet, at den afpatalogisering, han slår til lyd for, sker ud fra

5

en grundig undersøgelse af brugerens faktiske situation og i fællesskab meddenne, således at brugeren ikke kommer til at føle, at hendes problemer bare er blevet affeiede. Nogle brugere vil alligevel føle sig snvdt, atdre bliver glade.

b) Behandlerrollen og personlig autonomi.

I nogle tilfælde vil afpatalogiseringen nå sine grænser, idet rådgivningsprocessen fører til områder, som kræver en dybere forarbejdning, som brugeren ikke selv kan magte, hverken alene eller v.h.j.a. de kontakter hun har til rådighed i sin tilværelsesammenhæng.

Her skal behandleren dog stadig fasthold at: det pågældende problem er produceret af samspillet over tid mellem brugeren som et bevidst handlende subjekt og omgivelserne, og at problemet kun kan neutraliseres ved en ændring af disse samspilsmønstre - ikke ved at gribe ind og skrue klienten rigtigt sammen.

Behandlerrollen består derefter i hjælp til at sætte brugeren i nogle situationer, der kan inspirere til indsigt i og ændring af samspilsmønstrene, oplevelse af sin problemstilling på en ny måde der er mindre fastlåsende. Så snart det er muligt skal man vende tilbage til det mere pædagogiske forhold til brugeren: Hvordan løses det udviklingsproblem brugeren nu står i.

I behandlingssituationen, hvor ideelt denne end forløber, er det uomtvisteligt, at brugeren på tidspunkter må overlade sig selv i behandlerens hænder og dermed opgive autonomi, således at der i behandlingssituationen opstår en magtmæssig asymetri. Psykologens kompetence i behandlingen vil nemlig i dette tilfælde være en viden om, hvilke frembragte situationer, der bedst kan tænkes at give brugeren mulighed for at finde "sit eget lægemiddel". Psykologen har ingen forhåndsviden om, hvilken metode der vil være den rigtige. Hun må betjene sig af intuition, improvisation og selvfølgelig tidligere erfaring, men brugeren kan blive bragt på glatis og "indgrebene" kan være forkerte og i værste fald gøre ondt værre. SW legitimerer dette forhold med, at hans udgangspunkt er væsensforskelligt i forhold til de traditionelle behandlere, idet han tager udgangspunkt i sin uvidenhed fremfor at vide, hvad der er bedst for brugeren. Og han understreger endvidere vigtigheden af at genpædagogisere forholdet snarest muligt, ved at fortælle brugeren, hvad han mener at finde ud af og gøre sine behandlermæssige ressourser tilgængelige for brugeren.

Hilken Johansen

Kære venner i Pæntuen !

Vi skal til at bevynde vores 1. år som rådgivning.

Jeg synes, at det er vigtigt, at vi genoptager de gamle diskussioner om relevante temaer.

Jeg synes, vi i det 1. år har arbejdet ret meget på en systematisk omkring, hvad vi ønsker at fremføre som vores alternativ til andre rådgivninger: fx. problemerne i de nye forhold mellem rådgiver og bruger, forsøg på at undgå manipulation ved ikke at tolke brugerens ord og gerninger, at arbejde ud fra en analyse af sammenhænge mellem brugerens konkrete livssituation, fx. isolation, og vedkommendes psykiske problemer, at få vores egen supervision til at fungere uden ekstern supervisor ect, ect. Jeg tror også, at vi alle i selve rådgivningssituationen bevidst prøver at opfylde disse kriterier. Vi har altså prøvet at blive bevidste omkring nogle mekanismer på 3 niveauer:

- 1) forholdet mellem rådgiver (terapeut) og bruger
- 2) forholdet mellem brugerens problemer og livssituation
- 3) forholdet mellem rådgiverfunktionen og grupper

Det vi er gået udenom i vores diskussioner - bl.a. fandt de fleste af os i bevidstheden manglende praktiske erfaringer i denne rådgivnings~~sammenhæng~~sammenhæng er livssituationer vi konkret ind i forhold til de problemer, vi selv er frem til på de 3 niveauer?

Jeg synes, at problemerne omkring, hvad der vishes er blevet nødvendige at diskutere nu. Og med følelse for at stille mig op. Jens Peters rådgivningspraksis i helt for dærligt lys, fornemmer jeg omkring denne forbindelse.

1) Problemet omkring rådgiverens autoritet som den uvidende, gør vi hvad vi kan for at være så søre, rare, venlige, forstående og som mulier. Alligevel sidder vi tilbage med ofte det er enormt svært at få vores bruger til at være som et aktivt handlende, ansvarligt menneske. og selv har noget at skulle have sagt angående, hvad der er godt for hende og hendes liv, og hvad der skal ske i selve rådgivningssituationen - og ikke bare sidde og lytte til alle vores kloge ord og fine pointer. Helt enkelt: Hvordan får vi vores bruger til at være aktiv og ansvarlig i rådgivningssituationen og i sit liv i det hele taget?

2) omkring sammenhænge mellem brugerens livssituation, psykiske problemer kan vi godt hjælpe hende, og også sagtens komme i tanke om en masse ting vi kan gøre for at forbedre livssituationen kollektiv, evt. anden uddannelse, orden i økonomi, domstole, flere uadvendte aktiviteter, og vi kan skaffe hende en kæreste eller for så det, for det vil sikkert hjælpe. Men selv om det lyder så enkelt ser det ud som om, hun alligevel vil være i kaos og indre usikkerhed. Så...vi mangler konkrete greb ind på, terapeutiske teknikker, slet og ret kan de se ud, og på hvilke måde skal vi forholde os til brug af teknikker?

Handwritten notes:
 erfaringer
 lytter
 og selv
 ges an
 og lytte
 mere
 i sit liv i
 vi kan
 flere
 vil
 bedt
 angst
 med at
 Hvordan
 os til

3) Endelig er der supervisionen, hvor vi selv giver og modtager velmente råd om at spørge om eller gøre dette eller hint næste gang, men hvordsn kunne selve supervisionen blive mindre springende og tilfældig og i højere grad en pædagogisk læreproces ?

Det hele drejer sig altså om, hvad vi rent faktisk skal gøre, ikke hvad vi kunne tænke os at gøre.

Foreløbigt er mit og Jens Peters forslag, at vi starter med at prøve at fortælle hinanden, hvad vi mener, vi hver især gør i rådgivningssituationen - putte nogle ord på, som det så smukt hedder - for sammen med brugeren at afdække det "fælles tredje", gribe ind og forandre.

Iøvrigt glæder jeg mig til at se jer alle sammen igen.

Kærlig hilsen

Solveig

— og sluttiligt :

en opfordring til alle
om at komme, og tage
del i supervisorsgrupperne
- hvor det har haltet
en del her på det
sidste.

Lillian

Supervisorsgrupperne mødes onsdag d. 27/8
kl. 18³⁰

P.S. Dem der har en nøgle opfordres til at
komme og lække op !!!!!

Dette er først og fremmest et stykke papir til Henning, som skal sige noget om hvordan jeg vil gribe en afklaring an, når vi skal snakke om Kristina. Jeg håber så på, at vi ender op med at have en eller flere, konkrete problemstillinger som vi kan gå videre med teoretisk.

Hovedårsagen til at Kristina er sluttet, opfatter du som værende det, at kontakten mellem Kristina og os er bleven tættere end hun syntes om. Dernæst at vi som rådgiver par kunne have taget højde for det, i og med Kristina allerede første gang antydede at hun havde problemer ved at have en tæt kontakt, men at dette ikke blev taget op i samtalen.

Her rejser der sig for mig at se en del problematikker:

Hvorfor har man som rådgiverpar ikke taget et sådant udsagn op, og de næste som formodentlig er kommet ?

- er det vores egen usikkerhed i en tæt og forpligtende kontakt ?
- en faglig usikkerhed for ikke at være gode nok i situationen ?

- at vi måske på forhånd i vores hoveder har en forståelse, som siger at det generelt er svært at have en tæt og forpligtende kontakt, og derfor acceptere kun at blive bekræftet i antagelsen ?

- hvad er vores opfattelse af hvad en "tæt kontakt" er ?
- overfører vi vores egne normer til Kristinas liv ?

Uanset hvad vi kan diskutere os frem til af forklaringer, så tror jeg at konsekvensen er bleven, at vi har taget udgangspunkt i nogle forestillinger omkring Kristinas problemer med en tæt kontakt.

Vi har egentlig ikke fået afvide eller fundet udaf, hvad en tæt kontakt indeholder eller betyder, eller hvor besværlighederne med at få kontakten etableret ligger for Kristina.

For mig at se, er det ikke det at have en tæt kontakt eller at være forpligtet i forhold til et andet menneske (eller os) Kristina har problemer med, men snarere formen eller indholdet i relationen. En magtesløshed overfor at skulle forstå sin egen utilfredshed og handle derudfra.

Udgangspunktet for det jeg skriver er, at Kristina fortæller at det at være tæt på et andet menneske er positivt, faktisk et mål isigselv, men på den anden side beskriver hun enhver tendentielt tæt kontakt som negativ/håbløs på forhånd. Jeg forstår det som et udtryk for at Kristina har nogle forestillinger om hvilke kvaliteter hun ønsker indeholdt i en relation, men "formår" ikke at realisere ønskerne i og med hun har gjort etableringen af relationen som et mål isigselv, og er ikke afklaret omkring sine egne behov og interesser i relationen.

Et eks. på nogle af disse problemstillinger, er Kristinas forhold til veninden Gitte, og Hennings og min forholdemåde omkring dette emne i samtalerne.

Det jeg mener der er foregået her, er at Kristina har givet udtryk for en utilfredshed over forholdet til Gitte, og hvor Henning og jeg ikke har kunnet støtte Kristina i at få greb om den utilfredshed, og istedet gjort hende opmærksom på at vi har "hørt" den form for utilfredshed før.

Konsekvensen bliver for mig at se, at Kristina er blevet bekræftet i at der er noget galt, men ikke fået nogen støtte til at bruge utilfredsheden konstruktivt så hun ikke "behøver" at gentage den form for forhold.

Grunden til at Henning og jeg her forholdt os som vi har gjort, mener jeg ligger i en faglig usikkerhed (hvordan får man et andet menneske til at turde/ville erkende?) samt det at overføre ens egne værdinormer. (hvis man ikke forstår hvad det handler om for det andet menneske, er det så "nemt" at gribe til egen barm)

Et andet punkt, som jeg gerne vil snakke om er supervisionen, og Hennings og min indbyrdes samarbejde. Jeg kunne forstille mig at vi (supervisionsgr.) brugte en hel aften til at snakke hele forløbet igennem og lavede et oplæg

Studenterhuset
Købmagergade 55
1169 Kbh. K
att: Bestyrelsen

Kære bestyrelse for Studenterhuset!

Jeg har et - synes jeg selv - meget stort spørgsmål om Studenterhusets aktiviteter.

Jeg ønsker at stille spørgsmålet som menigt medlem af Studenterrådet, selvom min største bevæggrund for at stille det er denne, at jeg i de sidste par år har fungeret som studie- og erhvervsvejleder på Studie- og Erhvervsvejledningen ved Hum. fak., KUA.

Denne aktivitet opfatter jeg (også) som et studenterpolitisk anliggende. Det er ganske vist ikke noget Studenterrådet som sådan har gjort sig store anstrengelser på at have en samlet politik på.

Jeg har konstateret, at Studenterhuset har oprettet en Rådgivning for studerende. Det drejer sig om en psykologisk rådgivning givet af psykologistuderende. Desuden findes der vist også en anden juridisk rådgivning, som jeg ikke ved så meget om.

Den første har annonceret i stort set alle Universitetsaviser igennem flere måneder. Endvidere har den fået omtale i Humanist nr. 5, 15. april i år. I denne omtale fremgår det, at rådgiverne er lidt skuffede over, at den ikke bliver frekventeret så meget og tilskriver dette, at Rådgivningen ikke er særlig kendt i studenteroffentligheden.

Det er muligt, men helt ukendt er den nu ikke. Personligt kender jeg mange, der helt har opdsaget dens eksistens, men som altså ikke har haft brug for den. Fra mit arbejde på Studie- og Erhvervsvejledningen ved jeg imidlertid også, at virkelig mange har brug for rådgivning. Der er faktisk mange studenter, der er helt på røven. Nogen endda så meget, at helt akut hjælp er nødvendig. I disse situationer er personlige og økonomiske problemer filtret ind i hinanden, så det ikke er muligt at kende forskel på dem. Men det er min klare opfattelse, at den økonomiske løsning - eller social løsning - går forud for løsningen af den personlige. Eller, at begge dele skal løses samlet. Det er forbandet svært, at stå overfor de mennesker, der måske befinder sig på randen til et selvmord. Jeg kan ikke selv gøre så fandens meget i de situationer. I heldigste fald kan jeg få dem til at falde

ned ved blandt andet at stille en konkret hjælp i udsigt. Den eneste institution, der kan hjælpe her er Studenterrådgivningen i Knabrostræde, hvor der både sidder socialrådgivere og psykologer. Jeg kan imidlertid ikke sikre mig, at vedkommende faktisk går til Studenterrådgivningen. Jeg kan få dem til at træffe en aftale telefonisk i mit påhør/sammen med mig, men jeg kan ikke følge dem derind.

Måske er der alligevel alt for langt til Studenterrådgivningen. Måske er det tredje gang personen er blevet sendt et nyt sted hen, osv.

Selvfølgelig er der også alle de sociale tilfælde, hvor den involverede ser ud til at have mere personligt overskud. I de tilfælde kan man være mere rolig, fordi de mennesker nok selv vil kunne søge den afgørende hjælp. Men nogen er altså helt på skiderne.

Ved et tilfælde opdagede jeg så forleden dag, at en person tog fejl af Studenterrådgivningen og Rådgivningen i Studenterhuset. Dette er katastrofalt. Rådgivningen i Studenterhuset kan ikke hjælpe disse belastede mennesker. Det foregiver den da heller ikke, at den kan. Men det er/kan være katastrofalt i visse tilfælde, at de studerende tager fejl af de efterhånden alt for mange institutioner, som næsten hedder det samme. Systemet bliver sværere at finde rundt i. Følgen bliver at flere og flere bare bliver sendt fra sted til sted, mens problemerne hober sig op. Bedre bliver det ikke af, at koordineringen mellem de rådgivende og vejledende institutioner bliver stadig ringere.

Det er tænkeligt, at behovet for vejledning og rådgivning bliver større og større. Men det er jo ikke sikkert, at situationen afhjælpes af flere institutioner?

Rent studenterpolitisk ville jeg da så afgjort foretrække, at man kastede ressourcerne ind på at få udbygget Studenterrådgivningen.

Jeg er derfor meget betænkelig ved, at der nu i vores allesammens studenterhus er opstået mere eller mindre selvbestaltede rådgivninger. Naturligvis er jeg på det rene med, at oprettelsen ikke er sket i nogen ondsindet hensigt. Men jeg forstår ganske enkelt ikke Rådgivningens egne argumenter for dets eksistens. De virker ihvertfald på mig, som om en vis drivkraft også er ønsket om at "behandle" rigtige "problemer". Det helt filantropiske kan jeg ikke få øje på.

Mit spørgsmål er derfor: Hvad har de konkrete overvejelser omkring oprettelsen af Rådgivningen været? Har I tænkt over det her skitserede problem? Hvordan er forholdet mellem aktiviteter og styring af Studenterhuset? Og hvilken rolle spiller Studenterrådet heri?

Jeg har ikke ønsket at kaste den her sag ud i en større offentlighed. Jeg har heller ikke endnu involveret Studenterrådet. Det er da også mit håb, at problemet, for så vidt, der er et, kan redes ud i fred.

Jeg håber, at I vil tage en snak om det her. Og jeg vil da også gerne have et svar.

Med kammeratlige hilsener

Stefan M. Outzen

Jeg bor

Bramsvej 3 B

2920 Charlottenlund

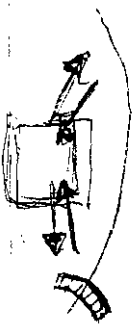
Tlf 01 63 85 06

Forslag til ny arbejdsstruktur for Regnbuen.

På sidste møde, hvor vi diskuterede "gruppestemning", viste det sig, at stort set ligegyldigt hvor den enkelte havde sin hovedinteresse (i et bestemt rådgivningsforløb; i bestemte teoretiske diskussioner eller i styrkelsen af forbindelsen til huset/studenterbevægelsen); så syntes vi hver for sig, at netop vores prioritering blev overset. Og det er jo pudsigt - og tyder måske på, at den måde vi organiserer vores arbejde på (ikke længere) er holdbar i. f. t. en åben snak om gruppens, den fælles prioritering. Derfor dette papir.

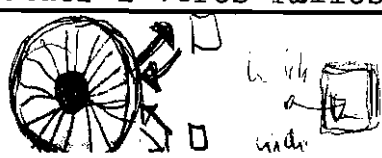
Jeg snakkede - sammen med flere - på sidste møde, for en omlægning af vores tidsplan i retning af opprioritering af dels de bestemte rådgivningsforløb og dels de generelle indholdsmæssige ting, som springer ud af disse. Og dette blev kritiseret for på den ene side at være et organisatorisk bud på et indholdsmæssigt problem, og på den anden side endda et skævt bud, da perspektivet omkring studenterbevægelsen tabtes af syne.

Umiddelbart synes kritikken rimelig nok - omend jeg faktisk mener, at vi også står med et reelt strukturproblem (: den nuværende tidsplans skarpe adskillelse mellem rådgivningspraksis og -teori, der kun (kan) bringes i sammenhæng via supervisionen). Alligevel er mine tvivl om skævheden i forslaget i nogen grad manet i jorden efter diskussionen af "Regnbuens" oplæg på det nys overståede Krips semi. Der var der en lang snak om vores motiver til overhovedet at gå ind i en rådgivningsgruppe i et studentehus, som endnu er under etablering: Først kunne jeg kun høre denne snak, som en mistænkeliggørelse af de politiske motiver (ud fra: "handler det i virkeligheden ikke blot om, at I har haft lyst til i disse krisetider at få et sted, hvor I kan kvalificere jer?"). Men senere gik det op for mig, at der godt kunne ligge en pointe i at snakke motiver i relation til de problemer, som "Regnbuen" står i: Vi står vel alle sammen med to sæt af motiver - dels omkring en "studenterkammeratvirksomhed" (det politiske) og dels omkring en "terapi-virksomhed" (det kvalifikationsmæssige) - ^{+ alle kommerciel} men vi har ikke rigtigt forholdt os, som gruppe, til forbindelsen mellem disse. Tvært imod. Et eller andet sted kan jeg godt se, at vi har skøjtet ureflektet mellem de to sider i vores fælles praksis.

Personlige/teoretiske

to forskellige typer af virksomhed

BB:

hvad kan terapi/rådgivning blive til??

Set i dette lys er det måske ikke så mærkeligt, at det er træghed, som har præget forsøgene på løsning af vores problemer: de er nemlig hver for sig blevet tematiseret alene ud fra det ene eller det andet "sæt" af motiver - og de medlemmer af gruppen, der på det tidspunkt, mest har fokuseret på det modsatte "sæt", har så ikke rigtigt kunne engagere sig i løsningsforslaget.

Der er selvfølgelig mange flere aspekter i denne problematik (bl.a. omkring "at vente på, at andre skal tage sig af de ting, som man selv i virkeligheden står midt i"). Men som et eksempel på ovennævnte logik kan nævnes den måde, som vi har diskuteret problemet om manglen på brugere: Her har vi primært forholdt os igennem "terapi-virksomheds"-aspektet qua de måder, som vi har snakket annoncering på (= en hvilken som helst anden principielt studenter-ekstern rådgivning, der blot har studerende som målgruppe); og netop ikke forbundet det med en "studenterkammerat-virksomhed" (i form af at opsøge fagenes studievejledere - evt. også, som en arbejdsopgave til studenterhusets stormødedeltagere).

Summa omkring en handlingsstrategi bliver for mig at se to-strengt

1. Stormødeaktivitet - konkret her-og-nu omkring nødvendigheden af at gøre huset "levende", hvilket pga det lave aktivitetsniveau i første omgang vil sige at få flere af de grupper, der er igang, til at lægge deres aktiviteter på de samme dage. Dette kan begrundes både langsigtet i forhold til huset som sådan og kortsigtet i forhold til i hvert fald vores gruppe.

2. Rådgivningsrettet struktur:

- a- brugerrådgivning parallelt med praktisk arbejde (faktisk skal vi blot have 2-3 brugere mere før spørgsmålet om det parallelle ikke er relevant længere).
- b- Supervision i smågrupper.
- c- Referat af supervisionsgruppernes opsummeringer af problemer/temaer, der skal gøres til genstand for fælles teoretisk bearbejdelse.
- d- Oplæg & diskussion om et udvalgt tema (fundet fra den prioriterede liste der laves under c).
- e- Kritik/selvkritik.

Kys og klask fra Jens-Peter

Dagsorden for Regnbuen 12/2-1986.

19 -20³⁰: Hhv. rådgivning og praktiske meddelelser, ref. fra bestyrrelsen o.lign.

20³⁰-21³⁰: Supervision

-22 : Pause

22 -23 : Diskussion af "Forslag til ny arbejdsstruktur" + K/SK.

a - udførte plan
b - SH

c - opsummeringer af, hvilket

får der skriftligt oplæg

REGNBUEENS AKTUELLE FUNKTIONSMÅDE:1.1 Regnbuens hverdag.

Vi holder møde hver onsdag fra 19 til 23. Fra 19 til 19³⁰ laves aftenens dagsorden og evt. en forsupervision af rådgivningsparret. 19³⁰ til 21⁰⁰ har rådgivningsparret samtale med deres bruger mens resten af regnbuefolkene holder møde om teoriafklaringsarbejdet. Det har som en uheldig konsekvens at rådgivningsparrene kun er med til at afrunde diskussionerne.

På nuværende tidspunkt har vi 3 brugere. Den manglende søgning er bla. med til at gøre samtalen/terapiens FORM ikke-alternativ. Terapiens INDHOLD søges at gribe brugerens præmisser. Dette leder os nemt over i en fra-hånden-til-munden-strategi. Hvad har brugeren konkret brug for hjælp til netop nu? Ofte har aftnerne formet sig så vi har haft smadder travlt med at nå, at færdiggøre teor snakken og nå en nogenlunde ordentlig supervision; hvilket igen har til konsekvens at pauser er et næsten abstrakt begreb!

En af hverdagens problemer består i at få videreformidlet teori afklaringerne til rådgivningsparrene, og sammen med dem tage beslutninger. Hyppigt kommer spørgsmålet om vi er nok til at være beslutningsdygtige?

1.2 Regnbuens tilknytning til studenterbevægelsen.

Vi er underlagt almindelige foreningsvedtægter og beslutningsregler vedrørende ydre rammer og bevilgninger. I skrivende stund er vores tilknytning til Studenterhuset perifer. En enkelt af os (Jørn-Bo) deltager på eget initiativ i Studenterhusets stormøder og giver os tilbagemeldinger, ligesom han kan referere Regnbuens diskussionsresultater. Men som sagt, er vores tilknytning til huset ikke helt god, vi har f.x. aldrig i fællesskab forholdt os til Studenterhusets dagsorden. Denne tynde tilknytning afspejles også i en konkret sag, hvor Regnbuen søgte Egmontfonden om penge til Regnbuen specifikt og ikke til Studenterhuset som sådan.

En del af Regnbuefolkene har ikke været stærkt involveret i Studenterhuskampene; dette er nokeet aspekt til forklaring af den manglende tilknytning. Et andet aspekt kunne være det forholdat, vi oprindeligt var nogle regnbuefolk som satsede på en rådgivning der indeholdt probemativering omkring både økonomiske forhold og psykiske forhold. Idet den slår forhold gensidigt virker ind og betinger hverandre. Men det ønskede man ikke i økonomigruppen, der ville arbejde udelukkende med økonomiske problemer.

1.3 Ansigt udadtil-

Vores ansigt udadtil må vel siges at være tegnet i svage rids, dels fordi vi har måtte gennem en proces med teoriafklaring før vi fik en fælles målsætning/programerklæring som kunne præsenteres for omverdenen. Tilknytningen til Studenterhuset giver nogle karakteristiske "penselstrøg" til portrættet således at nogle traditionelle behandlingssteder vil være tilbageholdende med at henvise brugere, af frygt for at vi "politiserer" dem. Den samme tanke har måske også nogle brugere. *+ test erfaringer...*

Vi er ca. 10 stud.psyk.er og 1 cand.psyk. og har fravalgt udefrakommende supervision. Dette gør os også betænkelige i det traditionelle terapimarkeds øjne. Samtidig er vi selv betænkelige ved at modtage supervision fra en cand.psyk. som arbejder på et traditionelt grundlag. Når vi vælger gruppesupervision kommer vi også til at stå overfor spørgsmål om hvad vi kan? vil? tør?

Vi har søgt at etablere kontakt til andre rådgivninger, studenter-rådgivninger og ungdomsklinikken men har haft svært ved at skabe et ansigt af kød og blod, at præsenteres for de rådgivninger. ~~Så forsøget faldt ikke så godt ud.~~

1.4 Arbejdet med brugere.

Arbejdet med brugerne har indtil videre foregået som samtaleterapi; bl.a. fordi vi kun har haft 2 brugere, nu 3. (Vi aftaler med brugerne et forløb på ihvertfald 6 gange. I disse 6 uger prøver vi så at lave en problemindkredsning og (måske senere) en problem-bearbejdelses-plan sammen med brugeren. Efter de første 6 gange tager bruger og rådgiver par sammen stilling til behov for endnu 6 gange.)

Efter rådgivningstimen går rådgiverparret tilbage til deres supervisionsgruppe og fortæller om de aktuelle problemstillinger. I denne gruppe arbejdes der på at lave erfaringsopsamling i forhold til et kritisk psykologisk perspektiv på terapiens forløb og mål.

Det er et problem at de ydre rammer lægger op til traditionel virksomhed. Ligesom det at tage udgangspunkt i brugerens præmisser kan indsnævre perspektivet. *Og altså her er det i dag et problem at brugerne selv kan indsnævre perspektivet.*

Vi ryger også ind i nogle uafklaretheder omkring vores indbyrdes forhold til det at være psykolog og brugere. I forhold til disse løse ender har vi også talt om at bruge os selv som brugere.

Regnbuens sociale klima.

Vi er en halv snes stykker, mere eller mindre, velfunderede krit. psykér og et par "godt folk". Vi arbejder på at kunne arbejde på et kritisk psykologisk grundlag. Tidligere var vi henimod en snes stykker og cirka havlt af hver. En overgang var det svært at få en dialog igang mellem grupperne. Når krit. psykérne rejste en problemstilling kom der ingen response, hvilket var frustrerende og handlingslammende. Samtidig sad der andre og holdt meninger og ideer tilbage af frygt for at blive betegnet som borgerlige, hvilket også var frustrerende og handlingslammende. Dette dårlige "indeklima" har vi nogenlunde fået styr på, og formår efterhånden at snakke "frit fra leveren". Efter mødet er vi et varierende antal regnbuefolk som slutter af med en lille ølse i KLAPTRÆET; selv Bølle kender vejen derhen!

Forløbet i studentarhus-kampen.

Studenterrådet lavede et forslag i 1977 om principiel tilslutning til ideen, og det blev vedtaget. Man lavede en skitse til et program for indholdet i et studentarhus, og frem til februar 1979 skete der ikke så forfærdelig meget konkret. D.v.s., universitetets bygningsplanlægning og Studenterrådet var ude at kigge på huse, man kunne købe, men fandt ikke noget passende. I februar 1979 fremsatte SR et konkret forslag om Bispetorv, men efter nogle måneders tovtrækkeri i Konsistorium blev forslaget nedstemt. Bispetorv skulle bruges til samf. fak., men man skulle intensivere bestræbelserne på at finde et hus, som universitetet kunne købe til formålet. Siden kom alle nedskærings- og budgetslagsmålene, og det tog gassen af den ballon. I sommeren 1979 fejrede universitetet sit 500-års jubilæum, og mange håbede på, at forhandlinger med Københavns kommune kunne give et grundlag (og en bygning) for et studentarhus. Det skete selvfølgelig ikke. Herefter hvilede sagen indtil april 1980, hvor Bispetorv blev besat som et led i "Kampagnen for bedre studie- og levevilkår". Huset fungerede som "kampagnecentrum", men en egentlig tidsubegrænset bestæelse var ikke planlagt. Huset var stort set tomt, men der forelå selvfølgelig indflytningsplaner mv.. Perspektiverne i et studentarhus på Bispetorv blev diskuteret, og der blev nedsat en arbejdsgruppe, hvor især nogle RUC'ere var kraftigt engageret. Umiddelbart efter besættelsen var der DSF-kongres og flere ugers Bygger-slagsmål, og begge dele medvirkede til, at interessen for studenterspolitik - herunder studentehuset - faldt meget kraftigt. Endnu engang dødvande.

På baggrund af statens fortsatte asociale nedskæringspolitik overfor de studerendes generelle leve- og studievilkår, udvikledes i årene 81/82 en udbredt kritisk holdning blandt de studerende på forskellige højere læreranstalter. Især RUC'erne og de arkitektstuderende samledes til stormøder, og formulerede opfordringer til alle andre læreranstalter om at gå ind i det studenterspolitiske offentlighedsarbejde rettet mod statens overgreb.

De indkaldte bl.a. til fællesstormøder på arkitektskolen, hvor forskellige aktionsformer blev diskuteret, og aktionsgrupper blev nedsat omkring "Spis billig aktion", besættelse af bi-standskontorer, banker og institutter m.v..

En række aktive folk fra forskellige fag, som havde deltaget i disse studenterpolitiske aktioner, fortsatte det stud.pol. samarbejde. De begyndte i foråret 1982 at arbejde videre med de gamle ideer om at skabe et studenterhus i København, og indkaldt til studenterhusgruppemøde. Gruppen organiserede en BZÉlse af Bispetorvet (i tidens ånd!), i form af en aktivitetsdag og behovsmanifestation. Et møde med Skinhøj på selve dagen var startskuddet til en fornyet behandling i det parlamentariske system, og Konsistorium nedsatte en arbejdsgruppe til at undersøge mulighederne. Aktivitetsdagen forløb virkelig godt, der mødte mange studerende op som tog del i diskussionen om de videre perspektiver med et studenterhus. Resultatet af disse diskussioner kan bl. læses i "det grå program", som studenterhusgruppen udlærdigede i februar 1983. Heri står følgende:

"Begrundelsen for et studenterhus i almindelighed tager udgangspunkt i de ændrede studiebetingelser, som universitetets studerende udsættes for i dag. Nedskæringer og utilstrækkelig studiestøtte resulterer i opsplitning og individualisering såvel mellem fag som mellem faggrupper - og resulterer i en stigende nødvendighed af at tage lønarbejde. Den geografiske placering af faggrupperne udgør en yderligere forstærkning i forbindelse med denne opsplitning.

Der er ingen tvivl om, at et Studenterhus indeholdende de følgende aspekter vil give mulighed for en væsentlig stærkelse af sammenholdet blandt de studerende og tilknytningen til universitetet. Et studenterhus vil derfor kunne medvirke til at mindske det stigende frafald fra institutionen.

Det tværfaglige studiemiljø vil give mulighed for et øget studiemiljø, idet den gensidige inspiration og aktivitet på tværs af faggrænserne vil kunne danne en sammenhæng, som både uddannelsesinstitution og den enkelte studerende vil kunne profitere af.

De arbejdsformer, der vil blive anvendt i Studenterhuset, vil kunne betynde en langt videre videnstilegnelse, og det er også i dette lys, at det kulturelle aspekt skal ses. Der lægges vægt på at skabe rammen omkring et kreativt miljø, hvor brugernes mulighed for formidling og kreativ/kulturel aktivitet er prioriteret højt.

Et velfungerende socialt miljø er en forudsætning for et godt hus, et spise/værtshus med dagligstue vil være det naturlige samlingssted for husets brugere. Det miljø, der kan opstå omkring denne facilitet vil kunne koordinere samtlige aktiviteter på tværs af deres specifikke øndhold. Af samme grund vil det også være det mest umiddelbare tilgængelige sted til indslusning af studerende i resten af husets funktioner!

Studenterhusgruppen/bevægelsen har således opstillet et relevant kritisk program for skabelsen af et studenter-alternativt praksisfelt. Man har tilkæmpet sig et hus, udarbejdet styringsplaner, oversigter over husets behov for nyanskaffelser, løntilskud og igennem en årelang proces fået præciseret de forskellige husaktiviteters indretning, organisation, anskaffelser og drift.

Rådgivningen i studenterhuset.

I det dengang nystartede kritisk psykologisk forum, hvis baggrund bl.a. var bortskæring af deltidskærerne og dermed forringede studieforhold, greb en række psykér muligheden for at udvide det teoretiske miljø på laboratoriet, og gik ind i stud.hus arbejdet med det særlige perspektiv at etablere en alternativ psykologisk rådgivning. Psykérerne var især engageret i BZ-aktionen d. 26 marts 1982 og vi opnåede dengang at få kravet om en rådgivning ind i studenterhus-projektet. Studenterhussagen gik herefter ind i den parlamentariske fase og de enkelte aktivistgrupper spredtes for alle vinde.

Omkring 1983/84 lykkedes det at få rådighed over ejendommen Købmagergade 52 til studenterhus. Der blev startet en soc.jur. øko.-rådgivning med det formål at give forbrugeroplysning til studerende.

Da det ikke viste sig muligt for en psykologisk rådgivning at knytte sig an til dette initiativ, blev der gjort forsøg på at oprette en selvstændig psykologisk rådgivning, bestående af

psykologistuderende. Denne fik senere navnet "Regnbuen".

Regnbuens forhold til studenterhusprojektet.

Skal man se Regnbuen, således som den har etableret sig, i forhold til den bevægelse som den knytter an til, kan man se på hvilke handlemuligheder Regnbuen har grebet, og hvilke som bevidst eller ubevidst ikke er taget op. For det første har Regnbuen kunnet profitere af de lokaler som stud.-bevægelsen har tilkæmpet sig. Herigennem har man grebet muligheden for at oparbejde en klient-kontakt og dermed muligheden for at forene en teoretisk diskussion med terapeutisk praksis.

I modsætning hertil må det desværre konstateres, at Regnbuen ikke i væsentlig grad bidrager til en oparbejdelse og udvikling af de handlemuligheder der ligger i huset som nødvendige opgaver, for realiseringen af et alternativt kritisk handlerum. Et handlerum uden hvis realisering det kritiske potentiale i en alternativ rådgivning tendentielt opløses.

Den andres inaktivitet er ligesom den yttige politik, hvor in-færdi is har startet op - bliver gjort til synlighed.

Delvis færdiggjort oplæg til Regnbuens indlæg på Kripsy-sem.

2.B

a. Indledning.

Man kan sige, at historien om Regnbuens teoriudvikling tager sin begyndelse med oplægget "Tanker til og om en Rådgivning" (trykt i sin helhed i Indput nr. 36 d. 24/11-84).

Dette oplæg, der er udsprunget af en række diskussioner her i Forum slår bl.a. til lyd for nødvendigheden af en sammenhæng mellem udviklingen af kritiske teorier og udviklingen af en kritisk praksis.

På den ene side kan man med nogen god vilje sige, at der i Regnbuen kommer en sådan sammenhæng til syne, men på den anden side har mange af os svært ved at opleve denne sammenhæng som resultatet af et målbevidst arbejde.

Det nævnte oplæg var i lange tider det eneste skriftlige vi havde at forholde os til, men vi har faktisk aldrig forholdt os til i fællesskab. Vi har således ikke været istand til at benytte os af de overveelser om strategier, der ligger i oplægget, og den strategi der er blevet vores må betegnes som en fra hånden til munden forholden sig.

Dvs at først når vi (eller et overvejende flertal af os) oplever nogle uomgængelige krav, kan vi beslutte os til at udarbejde en plan og til at handle. Disse beslutninger og det arbejde der følger af dem, medvirker så ganske langsomt til, at vi i Regnbuen er ved at få skabt en "fælles platform".

(overveelser om strategier er blevet vores må betegnes som en fra hånden til munden forholden sig)

b. Om hvorledes vi kom igang med en begyndende teoretisk afklaring og noget om hvad denne indebærer.

Det følgende drejer sig om nogle af de "uomgængelige krav" som vi har reageret på, og om hvordan vi har reageret.

Da vor storslåede annoncekampagne kun medførte at vi fik en eneste bruger, var vi efterhånden mange der mente, at det for gruppens overlevelses skyld var nødvendigt på anden måde at skaffe os flere brugere. Vi så det som en oplagt mulighed, at henvende os til andre rådgivninger med ventelister, men det viste sig hurtigt, at vi ikke kunne

nå til enighed om hvad vi i en henvendelse til sådanne rådgivninger skulle meddele om os selv.

Da vi alle ser Regnbuen som en alternativ gruppe, valgte vi at tage fat på at finde ud af hvordan vi egentlig er alternativ. Vi valgte at forsøge at finde ud af dette ved først at lave en bestemmelse af hvad terapi egentlig er. Dvs en bestemmelse af hvilke forhold og fænomener et terapiforløb indeholder, hvad enten man lægger vægt på dem eller ej. → hvordan? beskriv handlingsmønstret

I tilslutning til dette afklaringsarbejde besluttede vi samtidig at arbejde med os selv som brugere, så vi ikke behåvede at vente med en praksisforholden sig til brugerne dukkede op. Om denne særlige form for praksisudvikling skal vi senere vende tilbage, her vil vi først skitsere hvad vi er nået frem til m.h.t. nævnte teoretiske bestemmelse:

Det foregående er mit oplæg til hvad der rent faktisk skal siges i forbindelse med oplægget, det flg. er mere en disposition til hvad der yderligere skal siges.

Bestemmelse af terapibegrebet

- starte med at udvikle skemaet på tavlen medens man fortæller skridt for skridt hvad det indeholder. (her har jeg brug for at lave sådan en gennemgang.)
- udfra skemaet griber vi tilbage til udvalgte pointer (kritikker og diskussioner) der har ført frem til skemaets udformning. (her har jeg brug for at diskutere valg af pointer)
- ud fra skemaet påpege hvad der er det væsentlige (det alternative)
- udfra skemaet påpege væsentlige problemfelter.

c. Problemer med de konkrete rådgivnings- og supervisionsforløb

Det ville nu være fedt om disse kunne beskrives gennem de ovenfor anførte problemfelter. (Dvs dette afsnit fører frem til nogle diskussionsspørgsmål, der både er belyst teoretisk og med praksis.)

de ændrede magtforhold (municipal aflysnings kritisk sikring + offentlig sundheds forlydelse)

d. Regnbuens ansigt ud-ad-til.

Vi har nu iværksat et arbejde med henblik på at beskrive Regnbuens indhold overfor forskellige målgrupper. (Jeg har brug for at diskutere hvordan vi kan lægge det op så vi kan trække på Forums erfaringer)

Fortsættelse af hvad jeg (iht dispositionen) mener bør siges.

Vi skal med det samme slå fast, at den bestemmelse jeg her udreder ikke eksplicit er udarbejdet på et historisk grundlag - og dermed er sagt, at det er muligt at vi på nogle områder er kommet til at betragte systembestemte fænomener som alment gyldige. Jeg skal straks komme tilbage med et eksempel på hvordan vi måske er faldet i vandet

Men først vil jeg tage mit udgangspunkt i et individ, der eksisterer i en given samfundsmæssig sammenhæng. Det tegner jeg sådan:

Dette individ vil altid være stillet overfor den opgave at få sine mere eller mindre udviklede behov til at fungere i overensstemmelse med nogle, af sammenhængen stillede, krav.

Det sker igen og igen, at denne opgave mislykkes, og i disse tilfælde kunne man antage, at sammenhængen altså ikke har været i stand til at formulere sine krav så de synes at kunne harmonisere med givne individuelle behov.

Men det antager man normalt ikke - tvært i mod antager man, at det er det enkelte individ der ikke har magtet sin opgave, og dermed bliver det vanskeligt at opfatte den terapisøgende som bærer af symptomer på et el. flere af en given samfundsmæssig sammenhængs problemer.

Det synes rimeligt, at sådanne konflikter mellem individuelle behov og samfundsmæssige krav blev forsøgt løst i de givne samfundsmæssige sammenhænge, men når afstanden mellem behov og krav bliver for stor, viser det sig, at individet så at sige bliver skubbet ud af sammenhængen, som altså ikke vil medvirke til en løsning.

Dvs individet bliver henvist til at løse sit problem andre "steder". ~~Individdet bliver henvist til at løse sit problem andre steder.~~ Der findes andre sammenhænge som fx idræt, hvor man kan øve sig på at imødekomme krav, som er mere gennemskuelige og i sammenhænge som er mindre forpligtende.

Men lykkes det ikke i sådanne sammenhænge, bliver terapien som vi kender den, den ultimative mulighed.

Dvs at individdet må bevæge sig over i et terapirum, der ser sådan her ud:

Her er vi ved et eks. på hvor vor "ahistoriske" metode kan føre os bag lyset, fordi vi simpelthen opfatter terapirummet som en given ting, idet der i det herskende system ikke kendes noget andet. En historisk analyse af hvordan man har håndteret konflikter mellem individuelle behov og sammenhænges krav, kunne måske give antydninger af, at der har tegnet sig andre muligheder end en udvikling af terapirummet.

Som tingene er, går vi altså i vor model ud fra, at der er et terapirum - dvs en sammenhæng, der har det eksplicitte formål at støtte brugeren i at finde frem til en forholden sig til sine livs-omstændigheder.

Vi er dog på det rene med, at terapirummets udviklingshistorie er af betydning. Fx er det ikke ligegyldigt om det givne rum hører hjemme i offentligt, fagforenings, privat, alternativt el.a. regi.

I terapirummet møder brugeren så en terapeut, der til vor store overraskelse ser ud på præcis samme måde som brugeren.

Når dette møde altså er etableret, betragter vi det som en given ting, at det kommer til at dreje sig om BRUGERENS LIVSSITUATION OG HVORDAN DENNE GRIBES OG UDVILKLES.

Som vi kan se af skitsen, er der uhyre mange ting, der griber ind i og har betydning for det fælles problem. Og disse ting spiller ind, hvad enten man i den terapeutiske situation tager eksplicit højde for dem eller ej.

Forslag til disp. til "Regnbue"-oplæg på Krit.Psyk. seminar 6-9/2

"REGNBUE" EN RÅDGIVNING I SPE - et stykke paradoksal nutidshistorie.

o. Indledning: Kort præsentation af os & noget om formålet med oplægget.

For det første vil vi give en orientering om et stykke fagligt og politisk studenterpraksis, der langt hen ad vejen søger at fundere sig i en kritisk psykologisk/marxistisk tradition. For det andet vil vi gennem dette muliggøre en konstruktiv kritik, som kan bidrage til at bringe rådgivningen videre i forhold til de problemer, som vi aktuelt står i.

Den røde tråd gennem oplægget havde vi tænkt os skulle være, de modsigelser/paradokser, som vi gennem det sidste lange stykke tid har følt os indvævet i. Og ud fra referatbogen, diverse opsummeringer og vores egne noter, har vi fundet tre centrale:

- a) Vi er på den ene side erklæret alternative; men på den anden side bedriver vi kun - og har kun diskuteret indenfor rammerne af - individualterapi.
- b) Rådgivningen som sådan er opstået som en del af/i forlængelse af studenterbevægelsens kamp for bedre studie- og levevilkår; men på trods af dette er vores konkrete forbindelse/forbundethed til bevægelsen (aktuelt) mildt sagt "skrøbelig".
- c) På den ene side lever vi i en tid, hvor vi dagligt oplever egne og kammeraters besværligheder med at finde et "perspektivisk" greb om vores liv; men på den anden side står vi alligevel med en rådgivning næsten uden brugere.

1. Aktuel uktionsmåde - som en slags fænomenbeskrivelse, der sk tydeliggøre de tre paradokser.

- "Regnbuens" hverdag (organisation og arbejdsstruktur)
- "Regnbuen" & studenterbevægelsen/studentarhuset
- ansigtet udadtil
- arbejdet med brugerne
- indbyrdes (tænkt, som en stemningsbeskrivelse af det sociale klima.

2. Forhistorie - som et forsøg på at fange, hvad der har ført frem til paradokserne.

Vi havde tænkt os dette a snit i to dele:

- a. En "praktisk" del, der omfatter både studenterhusets og "Regnbuens" tilblivelseshistorie.
- b. "Regnbuens" historie, fortalt gennem vores arbejde med at skabe os en fælles platform, som også kunne være vores ansigt udadtil (det teoretiske afklaringsarbejde).

3. Fremtid?

- Hvordan arbejde videre med paradokserne? Det det drejer sig her, er at formulere nogle diskussionsspørgsmål (evt. med udgangspunkt i "Regnbue"-gruppens forskellige standpunkter.

-- o --

Vi forestiller os, at oplægget praktisk kan laves ved, at der ned sættes to grupper: en, der laver en skitse til 1. (aktuel funktion måde), og en anden, der laver en skitse til 2. (forhistorie). Indledningen, mener vi kun kræver en enkelt person. Og 3. del om " fremtid", kan vi lave i fællesskab efter at skitserne er færdige

Det var alt fra os for denne gang

Knus Jørgen-Bo, Jørn og Jens-Peter

Nogle stikord til nogle områder som kunne tages op i.f.m. teori-delen på Kritisk-psykologisk seminar.

1. Afgrænsning af vores opfattelse af hvad psykiske problemer er:
 - a. Hvad er psykiske problemer.
 - b. Hvad betinger deres opståen på det individuelt-biografiske og samfundsmæssige niveau. Hvordan forbinder vi de to niveauer.
 - c. Hvordan fremtræder psykiske problemer, - individet bliver bærer af samfundsmæssigt bestemte modsigelser, som f.ex. isolation, manglende kooperative integrationsmuligheder, bestemte klasseforhold, socio-økonomiske rammebetingelser
2. Afgrænsning af vores opfattelse af virksomhedsfeltet 'terapi' og/eller 'rådgivning':
 - a. Hvad er terapi egentlig for en virksomhed, - Alment kan den bestemmes som en virksomhed der har samme grundstruktur som enhver anden specifik menneskelig virksomhed, d.v.s. er karakteriseret af
 1. at være en formålsrettet virksomhed
 2. som udøves gennem Kooperation
 3. omkring en fælles sag med et bestemt mål som f.ex. at udvikle bestemte handlekompetencer
 - b. Men hvorved adskiller terapi sig så specifikt fra anden form for menneskelig virksomhed? Det kunne f.ex. være gennem:
 1. terapien 'genstand', som kunne bestemmes som subjektivitet eller 'problemfyldt subjektivitet', problemfyldt menneskelig praksis
3. Afsubjektivering, afindividualisering og afpatologisering som noget af det alternative ved rådgivningen i Regnbuen på mål-niveauet:
 - a. Mål: praktisk at vise og formidle hvorledes bestemte samfundsmæssige modsigelser, som f.ex. isolation ligger bagved den individuelt problemfyldte subjektivitet og livsrealitet, subjektiv lidelse, bearbejdningsformer af livsrealitet, manglende livsfylde, etc. der fremtræder som f.ex. konflikter i.f.t. sansligt-vitale og produktive behovstilfredstillelse, der resulterer i negative emotioner, som f.ex. angst, depression, manglende identitetsfølelse, aggression m.m. og manglende orientering d.v.s. en rent associativ kognitiv bearbejdningsform af den modsigelsesfyldte livsrealitet - Dette kunne kaldes afsubjektivering.
 - b. Terapeutisk-pædagogisk og/eller rådgivningsmæssigt at vise og formidle at 'psykiske problemer' fremtræder individuelt som det enkelte individs egne private problemer med sin intrapsyke tilstand men at de i virkeligheden er begrundet bestemte samfundsmæssige modsigelser indenfor en bestemt livspraksis som har udviklet sig historisk, d.v.s. indenfor bestemte sociale kooperative, kommunikative, interaktionelle rammer. Dette kunne kaldes afindividualisering.
 - c. At vise og formidle at bestemte individuelle psykiske særegenheder eller reaktionsdannelser, som f.ex. vedvarende negative emotioner, angst, forvirring, orienteringsløshed, aggressioner, depressioner kognitive bearbejdningsformer, associativ tænkning, orienterende erkendelse, stress, psykosomatiske reaktioner m.m. ikke er indi-

viduelt-patologiske former, men for det givne individ højst formålsrettede og udviklingslogiske forsøg på at komme overens med den konfliktfyldte livsrealitet, d.v.s. individets forsøg på at tilpasse sig f.eks. isolerende betingelser, at ophæve manglende kooperations- og kommunikationsmuligheder. Altså udtryk for individet måde at 'svare' på menneskelige, inadekvate livsrammer. Disse reaktionsdannelser er altså ikke 'patologiske', som sådan fremtræder de kun ud fra en be- adfærdsnorm: 'normal-unormal'. I deres subjektive betydning fr indi- videt er de ikke patologiske. Dette kunne kaldes afpatologisering.

4. Nogle stikord til nogle arbejdsprincipper for rådgivning i Regnbuen.
 1. En radikal partitaget for brugeren.
 2. Opbygning af et konkret tillidsforhold.
 3. Demokratisk rådgivning, dvs. fuldstændig åbenhed og mulighed for kritik af rådgivningen fra brugerens side, en fælles arbejdsproces med en målbevidst og solidarisk dialog, henimod en flad struktur i relationen bruger/rådgiver.
 4. Verifikation. Åben blottælling af kendsgerninger også f.ex. egne manglende erfaringer eller forvirring som rådgiver og falsk bevidst- hed. Gennem Kooperation og dialog søge at forstå de givne modsigelser og deres mystificering, fordrejning etc.
 5. Tilstræbe en absolut entydighed i egne handlinger, ord og forslag.
 6. Løsning af magtspørgsmålet mellem bruger og rådgiver gennem klargørel- se af fælles interesser og hele tiden at have spørgsmålet i focus for at undgå magtmissbrug. Formidle en viden om at brugeren er ligeså værdifuld som jeg selv og at vi i den aktuelle situation kan formidle en viden til hianden: rådgiver sin viden til gavn for brugerens for- ståelse af sin situation og brugeren sin specifikke viden om sin egen situation til gavn for rådgiverens større indsigt i psykologiske sam- menhænge og dermed i udviklingen af forholdet mellem teori og praksis.
 7. Arbejde henimod at finde egnede forbundspartnere for brugeren til støtte for brugeren også udenfor rådgivningssituationen
 8. Kontinuerlig evaluering af rådgivningsforløbet, hvor målestokken for om det 'virker' er om brugeren rent faktisk udvider sin personlige handleevne og selvbestemmelse gennem konkrete forandringer og omgængin- ger af sit konkrete liv.

Jørn

Tanker omkring Kalles opråb .

Kalle, for det første: det er et godt oplæg, fordi det er forståeligt og fordi det viser et engagement. Så vidt så godt. Nu til den indholdsmæssige side af sagen.

Som du rigtigt gør opmærksom på, er gruppen delt op. Du taler om strammere og slappere. Den kategorisering bryder jeg mig ikke om, den minder mig om den der med er - du - med - os - eller - imod - os - holdning. Strammerne er efter hvad jeg kan forstå, de som efter lang tids forskning er nået frem til den kritiske psykologi som alternativet. De teoretisk velfunderede. Så er der slapperne (de vattede humanister som du altså opfatter som forholdende sig uforpligtende til begrebet alternativ. Nej, jeg mener heller ikke, man kan lægge hvad som helst i det begreb, og jeg skriver dette, fordi jeg ikke er ligeglad. Jeg er gået med i dette projekt, fordi jeg også gerne vil arbejde alternativt. Hvad er alternativt? For mig betyder det først og fremmest at gå ind i et stykke arbejde, hvor jeg forsøger at undgå at reproducere de undertrykkelsesformer, som behandlingsapparatet er så rigt på (og som man iøvrigt også finder på både højre og venstre fløj af den berømte politiske linie) Thats the point. Lad os få en snak om undertrykkelsesformer.

Werner -
sult

Indrømmet, jeg ved ikke særlig meget om den kritiske psykologi, udover at den som marxistisk funderet ikke er privatfikseret. Jeg vil gerne vide mere og er derfor lydhør overfor litt. henvisninger, der vel at mærke er til at forstå. På den anden side kan jeg dårligt forestille mig, at der er skrevet "" en kritisk psykologi for begyndere/ folket"

nej - men der er en historie bag

Det er mere end rimeligt, at vi sætter os ind i hinandens ståsteder. Blot er problemet, at ikke alle her et fasttømret ståsted. Men behøver det at være et problem. BZ bevægelsen har nået ret meget uden at blive kvalt i definitioner, teorier og for høje luftlag.

Du skriver at det at ville hjælpe ud fra et kritisk psykologisk synspunkt er naivt, fordi det udelukker osv.... Det udelukker ikke en skid. Jeg vil gerne hjælpe og jeg ved sgu godt, at folk ikke får psykisk koks, fordi de er skruet forkert sammen eller har glemt at gå med lange underbukser, da det var koldt. Det er der jo ingen af os, der tror på. Så hvis det er forskellen mellem humanister og marxister i gruppen, er der en forskel udover den man kan finde i en teoretisk sfære. Mht det produkt der skal komme ud af rådgivningen: Revolutionen får nok vente en tid endnu. Målet er for mig, at vi er i stand til at hjælpe og gerne handlingerettet.

ja - hvordan man
vender koks

Hvis jeg kan få lov til at opleve en bruger forlade regnbuen med en vundet styrke, indsigt og gerne med et smil på læben og lyst til handling på et hvilket som helst plan. så kan jeg ikke græde mig i søvn over, at revolutionen måske er en by i rusland.

At skabe noget - bevæge sig sammen er en revolution i sig selv. (shyster over undergerne)

2/3

Du ser også en kønsproblematik. Jeg tror ikke jeg ser den lige så skarpt som dig. Ihvertfald : Hvis vi skal til at dele os op i forskellige teoretiske grupper og der udover i køns grupper, hvad er der så tilbage. Hvis vi alle 20 mennesker ikke kan skabe noget sammen, og jeg stiller ikke store krav, der bare i glimt er alternativt, hvordan

så tro på kampen for socialismen. Lad os begynde et sted.^{9/} Der er nogle, der må kravle lidt ned fra deres teoretiske univers og ^{vi} er nogle der til gengæld må studere kritisk psyk. lidt mere.

Liv og kamp fortjener også ikke at de pga teoretiske ørkenvandringer.

Foreslag : Lad hver enkelt skriftligt definere, hvad de opfatter som alternativt og hvilke mål de har.

Det er ikke skrevet efter lange overvejelser, men udspandt sig i s- toget mellem valby og Sorgenfri

Anders

KLASSEKAMP, STUDENTERPOLITIK OG TERAPI.

Efter nu på tredje uge både at være umotiveret og irriteret over arbejdslogikken i Regnbuen må jeg ha' luft. Ellers siver jeg bare og finder et andet - et aktivt - sted at lægge mine kræfter.

Indtil nu har jeg tilhørt midtergruppen i Regnbuen - overfor dels strammerne, der vil have defineret arbejdet som et Kritisk Psykologisk projekt, og dels slapperne, der vil arbejde sig op fra det umiddelbart konkrete, proces- og caseagtige - fordi jeg har haft brug for at finde en identitet gennem den praktiske proces med at indholdsudfylde begrebet om det alternative. Og dette midterstandpunkt vil jeg stadig forfægte, som den snor/ledetråd, hvorom teori og praksis kan/skal/må udvikle sig.

Og - vil jeg tilføje - både strammerne og slapperne må/vil kunne tilslutte sig dette midterstandpunkt, bekende sig hertil om man vil! Og så står vi med eet af de looo dogmer, som der tilsyneladende er enighed om - men som ikke kan fungere i praksis.

Inde i mit eget lille hovedet har ovenstående modsigelser kørt med en stadig større klarhed om, at alle mine tre ben hører hjemme i den Kritiske Psykologi. Og som sådan må jeg se mig som strammer: jeg har endnu ikke hørt nogle argumenter mod den Kritisk Psykologi og mod marxismen som sådan, der rejser spørgsmålet om en anden indfaldsvinkel til vores arbejde - og alligevel kaster mange sig ikke over en aktiv tilegnelse af den Kritiske Psykologi og marxismen. I forhold hertil kan jeg opleve slapperne som forholdende sig uforpligtende til at offentliggøre og almen gøre deres indfaldsvinkel til projekt Regnbuen. - som om man kan lægge hvad som helst i begrebet alternativ. Hvis ikke det drejer sig om en marxistisk platform med centrum i den Kritisk Psykologi, hvad fanden drejer det sig så om? Har brug for nogle meldinger, nogle bud - ellers bliver det en kamp mod vindmøller, fra alle sider vel at mærke!

Nu tror jeg meget at vores problemer og forskelligheder tilspidser sig, fordi vi "venter" på brugere. Men hvorfor udfylder vi fx ikke denne ventetid med studentarhuspolitisk - eller studenterpolitisk arbejde på psykologi. Forøvrigt får vi muligheden på torsdag.

Noget andet er så, at jeg oplever at vi som gruppe har svært ved at takle alle de forskelligheder, som vi indeholder. Og her kan jeg få øje på følgende forskelligheder:

- 1 - mellem de, der vægter det studenters/-politiske; og de der ikke gør det. Dette er også en modsigelse mellem de, der har organisatoriske og partipolitiske erfaringer at trække på, og derfor nok skal få møvet sig frem til at komme igennem med deres standpunkter i en større

gruppe - overfor de der har svært ved at komme igennem i større gruppe, måske også fordi de ikke er afklaret/har taget stilling til specifikt standpunkt.

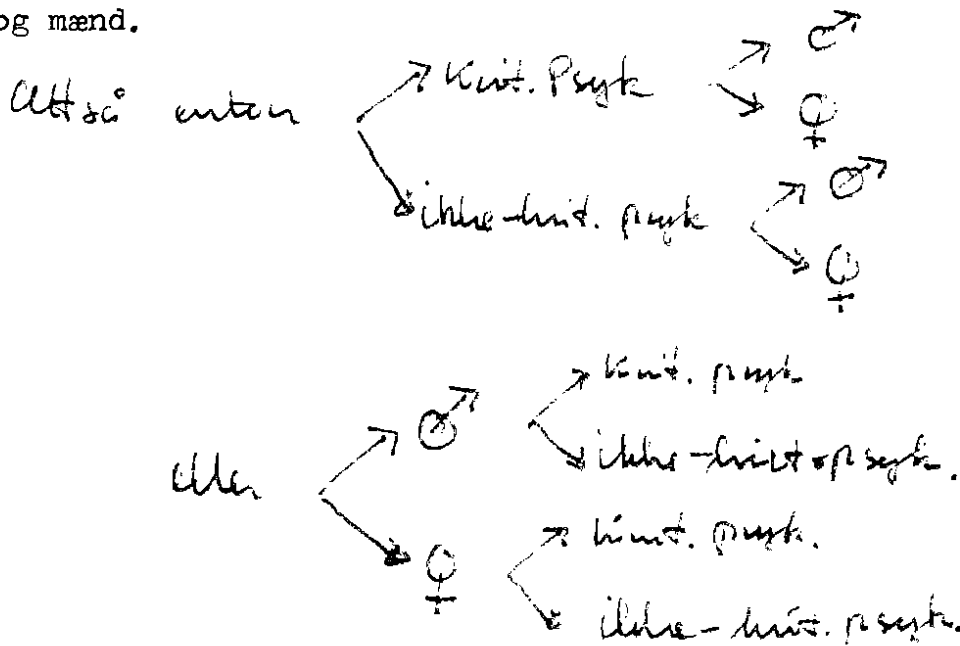
- 2 - mellem gamle studerende, der har en lang faglig tradition at trække på - overfor nye studerende. Dette er en modsigelse mellem de har et teoretisk kort at trække på overfor de, hvis teoretiske kort ender under opbygning. Det kan kaldes kompetence-forskel, og den må tages alvorligt ellers bliver det til en magtforskel.
- 3 - mellem fyrene, der fungerer med teoretiske argumenter - overfor pigerne, der forfægter synspunkter ud fra overskuelighed, egen/sikkerhed og konkrethed. Og som sådan er gruppen utrolig kønspolitisk traditionel. Det eneste, der adskiller dette fra 50-erne, er at begge køn er samlet i samme gruppe.
- 4 - mellem erklærede marxister og (ligeså ?) erklærede humanister.
- 5 - HVILKE FORSKELLE SER DU?

Ud fra disse forskelle - og hvis du er rasende over, hvordan jeg ser dem, så stil dine egne op - så udkrystaliserer der sig to centrale modsigelser, der har hver sit gruppeaspekt - eller som vægter det ene aspekt frem for det andet:

For det første modsigelsen mellem Kritisk Psykologi og ikke-kritisk psykologi. Og denne modsigelse er snævert knyttet til, hvad det er for et produkt, der skal komme ud af en alternativ rådgivning. Set fra standpunktet af den Kritiske Psykologi så er argumentet med at man er i gruppen for at hjælpe andre et naivt standpunkt - idet der totalt forbigås problemet om, hvorfor nogle har brug for hjælp, og hvorfor netop een selv kan yde hjælp. Meddette argument kommer man aldrig ud over en personlig cirkularitet, der totalt forbigår de samfundsmæssige forhold med disses uligheder og undertrykkende aspekter. Set fra et ikke-kritisk psykologisk standpunkt så er den Kritiske Psykologi sikkert undertrykkende i sin måde at forholde sig til andre på. Måske! Jeg vil snarere udtrykke det på den måde, at den er rensende mht falsk progressivitet - og at vejen fremad kan søges gjort så human som muligt, men at den aldrig kan blive det for alle. Og slet ikke for de, der bruger kapitalismen til egenoverlevelse. Det sidste går fx ud over mig - så hvem er mest human, når det kommer til stykket!

For det andet er der modsigelsen mellem fyre og piger, som kan siges at være snævert knyttet til, hvad det er for en proces, der skal bringe noget positivt på bordet. Fyrene kører derudad ^{pigerne} -/protesterer blot!

Som en organisatorisk måde på nuværende tidspunkt at forholde os til disse modsigelser på - i stedet for at enten de ikke-kritiske psykologer eller de kritiske psykologer forlader gruppen, og/eller at pigerne eller fyrene gør det - vil jeg foreslå, at vi begrænser fællesmøderne (der hvor vi alle arbejder sammen) til at være dør, hvor vi samler opgaver op, stiller problemer op, prioriterer og beslutter for Regnbuen som sådan. Og at alle indholdsmæssige diskussioner henlægges til grupper, der organisatorisk er delt op i enten kvinde- eller mandegrupper, der så kan have hver deres undergrupper omkring Kritisk Psykologi og ikke-kritisk psykologi, eller i en Kritisk Psykologi gruppe og i en ikke-kritisk psykologigruppe, der ligeledes har hver deres undergrupper for kvinder og mænd.

Det er ikke en speciel god løsning - men hvordan forhindres lige nu at en løbsk gruppelogik gør det arbejde at løse vores modsigelser for os, hvort vi hver især blot siver og lader det alternative sejle sin egen sø. Det er dets skæbne squ for god til at blive udsat for!

Her udover er der dog en positiv tråd ved den organisatorske opdeling - nemlig at de enkelte grupper så kan forholde sig til deres forskelligheder: viden/ikke-viden, kvinde/mand, humanist/marxist. Samt finde deres metoder til at løse dem: oplæg, psykodrama, massage, aktion osv osv.

K.H.Kalle

Som alt andet er ovenstående kun et forslag til en bestemmelse af, hvad det er der forgår med os. Og da løsningsforslaget ligger i forlængelse af denne bestemmelse, så må andre løsningsforslag se gruppens problem anderledes. Derfor: hvordan ser du gruppens problem?

legni

TIL
EGMONTFORDEN

KØBENHAVN 6.9.1985

ANSØGNING OM ET ENGANGSBELOEB TIL STØTTE AF NYOPRETTET RÅDGIVNING
I STUDENTERHUSET, KØBMAGERGADE 52.

Vi er en gruppe psykologistuderende og færdige psykologer - pt. en gruppe på 20 personer - der det sidste år tid har arbejdet med at etablere en gratis rådgivning for studerende med lettere psykiske og/eller social-økonomiske problemer. Vi åbnede rådgivningen i juni, og vi har siden ydet vejledning og rådgivning to aftener om ugen.

Sammen med andre studentergrupper har vi til huse i Købmagergade 52, som er en større bygning, der ejes af Københavns Universitet. Bygningen har stået tom i nogle år, og Universitetet har indvilliget i at stille den til rådighed som studenterhus, hvor formålet er at skabe et tværfagligt, studentersocialt og kulturelt tilbud for studerende.

Ligeledes er der på Universitetets interne budget afsat midler til studenterhuset. Men døsse er endnu ikke kommet til udbetaling enhverken til ombygning, drift eller indretning. På andet år nu venter Universitetet på tilsagn fra Direktoratet for de Videregående Uddannelser - for inden et sådant tilsagn mener Universitetet ikke, at de har lovmæssig hjemmel til at gå ind i en egentlig finansiering af studenterhuset.

Og blandt andet på grund af dette er det endnu meget få studentergrupper, der fungerer i huset; og det er mildest talt også ubrugeligt i sin nuværende form.

Vi har taget initiativet til at oprette en rådgivning for studerende dels ud fra, at der i dag er et stort og udækket behov for vejledning og rådgivning, hvor det synes at gå i retning af, at det især er de svageste socialgrupper, der kommer mere og mere i klemme; og dels ud fra en forskningsmæssig interesse i at videreudvikle nyere psykologiske/sociologiske teorier, der fremhæver vigtigheden af, at et sådant arbejde må foregå så tæt på de involverede som overhovedet muligt, for her igennem at kunne støtte den enkelte i at bruge sine mulige netværksressourcer med det mål både at styrke sig selv og netværkets samlede handlekraft.

Men vores arbejde besværliggøres meget, og der tappes mange kræfter, når vi ikke har nogen penge til vores rådighed - blaa. til anskaffelse af en telefon, til løbende småudgifter, annoncering, samt til en

~~ne mulige netværksressourcer med det mål både at styrke sig selv og netværkets samlede handlegkraft.~~

~~Men vores arbejde besværliggøres meget, og der tappes mange kræfter, når vi slet ikke har nogen penge til vores rådighed - bl.a. til løbende småudgifter, annoncering, samt til en nødtørftig indretning af de fire rådgivningslokaler, som vi anvender. Og vi vurderer at vi står med et akut behov for et engangsbeløb på ca kr.10.000,- for at kunne overleve, arbejde videre og udvikle rådgivningen i den retning, som vi finder vigtig og nødvendig.~~

Vi håber meget, at vores projekt findes støtteværdig. Og vi er selvfølgelig tilrådighed med yderligere oplysninger herom.

Med venlig hilsen

STUDENTERHUSRÅDGIVNINGEN/v.

Kalle Birck-Madsen
Kalle Birck-Madsen

Nordtoften 6, Reerslev

2640 Hedehusene Tlf: 02-16.22.90

Postadresse:

Studenterhusrådgivningen/

Studenterrådet

Krystalgade 16

1172 København K.

TERAPI - ET FELLES PROBLEM OM AFMAKT, AT DET EKSISTERER OG OM DETS
OVERVINDELSE SOM EN DEL AF KAMPEN FOR SOCIALSIMEN.

Overskriften henviser til to indlysende forhold: for det første at terapi er en virksomhed mellem flere, og at det foregår i en social sammenhæng indenfor en bestemt kontekst, i dag den kapitalistiske; og for det andet at terapi er en måde at arbejde med samfundsmæssigt og individuelt stillede problemer på, hvor måden disse problemer gribes på har betydning for den samlede og langsigtede problemløsningsproces for alle.

Disse to forhold er ikke specifikke for terapi - de gælder for al social virksomhed. Og man må derfor spørge, hvad der er særligt for den type virksomhed, der kaldes terapi. Vi stiller spørgsmålet om, hvad terapi er.

1. HVAD ER TERAPI EGENTLIG?

Her viser det sig, at der er næsten ligeså mange svar, som der er personer, der forholder sig hertil. Uendeligheden heri understøttes også af forestillingen om, at hver må/skal finde sin helt egen form - tp såvel som bruger - fordi terapi er en individuel virksomhed, hvor det afgørende er den helt private, individuelt-personlige kompetence hos tp overfor et ligelædes helt individuelt og unikt problem hos brugeren.

I praksis sker der imidlertid en indsnævring af svar. Og man kan tale om almengjorte terapisystemer og -former, hvor et terapisystem er den overordnede behandlingsmetode - fx individualterapi - og terapiformen er teknikken - fx samtale (system og form svarer til begreberne strategi og taktik, og de kan slå over i hinanden afhængig af niveauet, de der arbejdes på).

Ligeledes finder man i praksis terapi indsnævret til spørgsmålet om en givet terapiform og -form overfor et givet problem - altså reduktion af terapi til teknik. Dette viser sig ved at behandlingssteder kan specialisere sig i bestemte terapiformer/-former. Fx modsvares anstaltspsykiatriens diagnoseapparat, at man skal tage imod alle typer af brugere; Stolpegårdens gestalt- og gruppeterapi modsvares, at man her frit kan vælge, hvilke brugere man vil arbejde med - de skal "passe" til terapiformen/-formen.

Der findes i praksis også en anden tendens, der går den modsatte vej: at en given teknik blæses op til verdensanskuelse, fx gestaltterapien:

at leve i nuet, være sig selv, være uafhængig osv osv. I forskellige healing-systemer ligger der også denne tendens, men pga deres kun "indvendige" proceskarakter må disse føre til en skarpt adskilt fungeren: ren tilpasning og konformitet udadtil, på arbejdet osv, og så liv, udvikling og frigørelse hjemme, i fritiden, i weekenderne osv.

Terapi som det, der virker!

Snævert knyttet til problemet om den tætte relation mellem teknik og problem, er spørgsmålet om det virksomme i terapi. Og her viser sammenlignende effektundersøgelser mere eller mindre samstemmende, at terapi trods alt virker bedre end ingen terapi, samt at der ikke er væsensforskel på de forskellige terapiformer. Dette er direkte en ugyldiggørelse af forestillingerne om, at jo bedre en teknik og et problem tilpasses hinanden, jo bedre terapi.

den personlige kontakt

Det, der der imod virker - i følge effektundersøgelserne - er mere de fælles forhold, der gør en situation terapeutisk: at tp tror på sit arbejde, er åben, følsom, har interesse i brugeren - alt i alt altså den personlige kontakt.

Det "ubestemte" i, hvad terapi er!

Det, der i hvert fald kan hives ud af ovenstående, er, at den erbødighed, som mange nærer overfor terapiens teoretiske og praktiske stede - eksempelvis personificeret i gamle, garvede og erfarne terapeuter - må placeres på et meget lille sted. Ikke som en desavuering af disse personer, men snarere som et åbent problem om, at man især indenfor området af psykisk kokos stadig står helt på bar bund mht, hvordan der skal arbejdes og hvordan dette kan begrundes, hvis der bevidst skal gives et ordentligt bidrag til en langsigtet forbedring af livsbetingelserne og livsfylden heri.

Det "ubestemte" ved terapi som social virksomhed kan også afløses af den stadige udvikling af nye teknikker, der kan tages som et eksempel på, at det er uklart, hvor håndtaget på en terapipraksis egentlig sidder.

Så terapi fungerer i dag mere som trøst - i bedste fald! - end som ydende reel udviklingsstøtte.

Ekskurs til lægevidenskab

Problemstillingerne indenfor psykoterapi minder meget om dem indenfor det lægevidenskabelige område: - i århundrede har man bestræbt sig på at udvikle specifikke teknikker til specifikke "sygdomme" - kausal behandling - men der er nu tendens til at opgive denne til fordel for at arbejde med syndromer, men stadigvæk som noget iboende det enkelte in-

divid (jvf U.J.Jensen 83); - at lægevidenskabens bidrag til udvidet sundhedsproduktion er lig nul eller negativ (:åbent indrømmet i Betænkning nr. 809, hvor det dog formuleres så blødt, at der ingen indikationer er for at øgede bevillinger medfører større sundhedsproduktion), hvilket også fortæller, at sundhed mere er knyttet til generelle samf. forhold end til den videnskabelige behandling af sygdomme; - at psykiatrien kun råder over symptombehandling (:åbent indrømmet i Betænkning nr. 826), hvorfor der også kan konstateres en psykologisering af psykiatrien (satsning på visse former for psykoterapi) som en stok ved siden af psyko- og elektrokemien.

Ventiler til omformning af protest

Så ud fra dette kan man sige, at den store aktivitet og satsning på lægevidenskabens ^{og psykoterapien} nuværende form måske ikke er meget andet end det humane udtryk for et inhumant og undertrykkende samfundsmæssigt system. Eller mao: ventiler til omformning og tilpasning af protest til det bestående.

Positiv eller alternativ terapi?

Det må overhovedet være et åbent spørgsmål nu, om det er umagen værd at lægge kræfter indenfor vores område? Men svarer man ja - så må man også stille krav om at overvinde de begrænsninger, som området i teoretisk og praktisk forstand hæmmes af. Man må have noget nyt at tilbyde - ellers kan man lige så godt overlade det til alle de andre "kvaksalvere", og i stedet kaste sig ud i partipolitik og glemme sit fag helt og aldeles. Omvendt ligger så også, at problemerne omkring sygdom og psykisk koks eksisterer ved at ramme de særligt undertrykte, hvilket selvfølgelig må tages grandalvorligt - også i den praktiske overvindelse heraf.

Nu er det at overvinde begrænsninger ikke noget nyt. Og der kan udskilles fem faser indenfor det humane eller psykologiens område: 1 - udviklingen af psykoanalysen i slutningen af sidste århundrede, som et opgør med psykiatrien. Idag er psykoanalysen psykiatriens anden stok. Ved århundrede-skiftet var der ligeledes en kraftig spirituel og magisk strømning, der især rettede sig mod den etablerede lægevidenskab. Kluge koner og mænd fik en ny renaissance - ligesåvel som de har fået det idag med "naturmedicinen". 2 - udviklingen af socio- og gruppeterapi i 50-erne (Maxwell Jones), hvor man inddrog alle behandlingsgrupper og medpatienter i behandlingen (terapeutiske samfund). 3 - 60-erne og 70-ernes antipsykiatriske strømning på den ene side, og importen af østlige meditationsformer på den anden side, 4 - 70-ernes øgede klassekø og kvindekamps-aktiviteter, der betød at terapi blev

set som den politiske praksis, som det også er. Og 5 - idet 80-erne også har sit svar på "kulturens ubehag": på den ene side udbredelsen af krops- og bevidsthedsterapi, og på den anden side udbredelsen af selvhjælpsgrupper, Galebbevægelsen - og som en midterform: prøve at klare sine problemer via aftenskoler.

Og spørgsmålet er nu dels hvor alt dette fører hen, men dels også om der overhovedet ligger positive muligheder, der endnu ikke er blevet grebet? Teoretisk selvfølgelig ja - eksisterende teori om terapi er i en miserabel tilstand, og består mest i bortforklaringer af, at ethvert problem også er et socialt og dermed fælles problem - men også i praksis et ja? Selvfølgelig! Da det ikke kan være en ny terapiform, som vi søger, så drejer det sig derfor heller ikke så meget om at tænke nyt om den gamle form, men tænke om den gamle form på en ny måde.

2. PROBLEMET I TERAPI SET SOM EN SOCIAL VIRKSOMHED.

Dette kan indkredses på mange måder. Og som een af disse kan vi gribe fat i det forhold, at terapi på den ene side eksisterer, men på den anden side eksisterer uden nogen synderlig effekt for en udvidet langsigtet livsbemestring. To momenter blev her trykket frem:

reduktionen

For det første reduktionen af terapi til teknik. Problemet er her, at mennesket - i hvert det "syge" menneske - opfattes som værende skruet forkert sammen inden i, eller som indeholdende et fremmedlegeme. Konsekvens: at den terapeuede reduceres til en amøbe, og terapi bliver en form for psykisk gensplejsning - altså ren manipulation af ens psykiske tilstand.

det personlige

For det andet var det det moment, at det virksomme i terapi var den personlige kontakt. Dette kan man sige er indlysende, når det drejer sig om mennesker, så problemet om terapi som social virksomhed er slet ikke løst ved at framhæve dette. Kravet om at være personlig er lige så umuligt at leve op til, som kravet om at være spontan - tager man kravet på sig kan det kun virkeliggøres ad teknisk vej, hvorved man saver sin egen gren over! Et begreb herfor er personlig instrumentalisme - og dette er alt andet end livskraft og engagement i den fælles virkelighed.

Men eksistensen af disse to momenter siger noget om det centrale i terapi:

reduktionen modsvarer orienteringsløshed.

For det første at siden det overhovedet er muligt for terapeuter at reducere terapi til teknik, til manipulation af een som organisme,

så må man som bruger være orienteringsløs i en eller anden grad i forhold til, hvordan man er indbundet i det sociale liv, samt hvordan man takler dette.

For det andet at siden personlig kontakt - empati - virker eller er det egentligt virksomme, så må man som bruger stå isoleret i forhold til andre mht det, der er vigtigt for een. Dvs stå alene med sit livs skæbne, og dette i en situation, hvor man ikke kan dele tanker, følelser, handletilskyndelse, utopier, drømme, visioner osv osv, som optager een, med andre. Og dette nok særligt med de andre, som det drejer sig om.

Disse to momenter - orienteringsløsheden og isolationen - kan sammenfattes til: at man som bruger af terapi er overforstillet (eller overforstående) sit sociale livsgrundlag; man er henvist til det sociale, udleveret, står uden kontrolmuligheder og kræfter - og mao: man har tabt håndtaget på sit liv - og dermed også på sig selv - i den sociale sammenhæng, som man er indbundet i, hvor denne sammenhæng ikke kan eller ikke vil gribe fat i een på en måde og med et perspektiv, der modsvares hvor man står og de interesser man har i livsfylde.

Og det der bringer een i terapi er, at det bliver mere og mere lidelsesfyldt at måtte imødegå en stadig forringelse af ens livskvalitet uden at kunne hamle op med det i formenigvende situationen. Så det at komme til terapi er en aktiv handling - og skal forstås som sådan. Så enhver snak om modstand, det ikke at være beredt mm, er i bedste fald en overfladeforklaring, i værste fald en bortforklaring af sagens kerne fra terapeutens side.

Problemet er derfor først og fremmest ikke individet - men individets livssituation, og den måde som den hidtil er blevet forvaltet på af subjektet. Og dette er specielt problemet om forholdet mellem livssituationens krav og perspektiv og forvaltningsmåderne heraf.

Det kan derfor nu heller ikke undre at effekten af terapi (og lægevidenskaben) er så lille. Terapien er nemlig ikke kun oppeimod et fritstående individ med et såkaldt "intrapyskisk traume" - men oppe imod en bestemt lidelsesfuld livssammenhæng for den enkelte i et undertrykkende samfund.

Der er da også en klar sammenhæng mellem individuelle problemer på den ene side, og livssituation, gruppe og klassetilørsforhold på den anden side; psykoser mest udbredt i arbejderklassen og i marginalgrupper, neuroser imellemlag, hvilket har været kendt alt for længe til ikke at

være blevet taget alvorligt. Tvært imod kan det vises, at det ikke så meget er symptomer, der bestemmer valg af terapiform/-form, men individets klassetilørsforhold (jvf Eliason & Nygren 81 og 83), således at arbejderklassen behandles med piller og elektrochock, mellem-laget med samtaleterapi. Dette kan kun beskrives som groft svinere: at terapiformer eller terapitilbud som opium lægger sig i forlængelse af, at det der er et socialt problem gøres til den enkeltes individuelle problem - i forvejen er det blevet til det en gang!

Men her udover viser den snævre forbindelse mellem problemstilling, psyko-fysisk ubehag og klasse-, køns- sociallags-karakter, at terapi ikke drejer sig om et fritstående individ - men at det jo kan gøres til det!

social livs-sammenhænge.

Når terapi således drejer sig om individet i en social livssammenhæng - en livssammenhæng, der ligger udenfor den terapeutiske situation - så bliver det også nødvendigt med begreber for de sociale livssammenhænge, hvor det at reagere med psykisk koks bliver en funktionel mulighed. Psykisk koks, symptomer kan nemlig kun ses som specifikke bearbejdningsformer af bestemte samfundsmæssige modsigelser.

En afklaring heraf kræver en større historisk analyse - som jeg springer over. Og jeg vil postulere to grundlæggende konfliktsituationer. 1 - marginalisering indenfor egen socialgruppe. De andre vil noget andet end een selv; de andre giver aktivt deres eget lort videre - hvilket ofte støttes af det samfundsmæssige perspektiv, der ligger for gruppen. Det drejer sig især om individer i (højere) mellemlag, ^{og}uddannelsessøgende.

2 - udgrænsning af egen socialgruppe. Problemet er her, at der simpelt hen ikke er plads til een - livsrummet er for snævert for dem, der deler det. Der intet at flytte rundt med - ikke engang et valg mellem bajere og en biftur! Det ^{er}hjemmegående husmødre, enlige mødre ^{med børn}, kvinder over 40, arbejdsløse unge som midaldrende, pensionister mv.

Terapiens mål

Alt i alt kommer terapi derfor til at handle om en skridtvis generobring af det sociale liv, som man er udgrænset fra, men nu i en form og med en struktur, hvor det også indeholder ens eget livsperspektiv. Dvs et sted, der kan tage imod een, bruge een, og hvor man kan bruge andre til at erobre mere og mere af verden og een selv i denne. Så terapi adskiller sig ikke fra andre typer af samfundsmæssigt arbejde på dette punkt - blot er udgangspunktet specifikt, idet enkeltpersoner er

det personlige modsvares isolation.

Overforstillet sit sociale livsgrundlag.

problemet ikke individet!

Overordnet grundlag for manglende "effekt".

bløvet individuelle bærere af problemer, der retteligt er fælles problemer - hvis man da overhovedet kan tage dette ord i sin mund i et klasesamfund!

I den kritiske psykologi findes - før ovenstående begreberne restriktiv og almengjort handleevne, men de er udviklet uden overvejelser over specifik socialsituation, så selv om det er perspektivbegreber, så vil det være problematisk direkte at anvende dem i forbindelse med terapeutisk praksis - også fordi terapi så bliver gjort til et spørgsmål om anvendt psykologi. Terapi kan i Krit.Psyk beskrives som reetablering af "tabt" menneskelig udviklingssevne - og dette er også bedre end "intrapyskisk manipulation" - men jeg synes stadig, der mangler noget.

Spørgsmålet er nu, hvad ovenstående får af konsekvensen for opfattelsen terapi. Kan vi se den gamle form på en ny måde - eller er det blot en ny terapiteknik, der kommer tilsyne.

3. KATEGORISERING AF TERAPISYSTEMER OG -FORMER, SAMT IBOENDE KRITIK HERAF.

katagoriser-
ring

Når terapiens problem er bestemt som i det foregående - at man som bruger af terapi er udgrænset, overforstillet sit sociale livsgrundlag, altså mangel på håndtag - så vil der træde to problemaxer frem i terapi - både for brugeren og for terapeuten. Det er så at sige akser, som ens tanker spontant bevæger sig i og/eller hopper vilkårligt imellem:

det horison-
tale

For det første er der en horisontal akse: det er forholdet mellem een selv, og det sociale, som man står i. Det sociale er et problem for een. Psykiatrien har rendyrket denne akse med begrebsparret normal/normal.

det vertikale

For det andet er en vertikal akse: det er forholdet til sig selv, man er et problem for sig selv, og man lider under at eksistere. Dybdepsykologien (Freud med gutter og efterplabere) har rendyrket denne akse ud fra begrebsparret bevidst/ubevidst (det rationelle/irrationelle), og i de senere år dette rent indvendige biografiarbejde blevet suppleret med transcendens-meditationen, idet man ikke vil nøjes med et kronisk greb om egen jeg-styrke, men tvært imod vil opheve den igen til fordel for kosmisk styrke.

Terapiens problem er derfor det dobbelte problem: det sociale som problem og een selv som problem for sig selv, hvorfor det at reducere te-

konkret
kritik

rapi til den ene eller den anden akse enten vil betyde abstrakt frigørelse (:rendyrkning af den vertikale akse, hvor man først og fremmest ændrer sit forhold til sig selv, for så bagefter at prøve om denne nye "personlighedsprofil" passer til det sociale), eller blind tilpasning (:rendyrkelse af den horisontale akse, hvor man først og fremmest ændrer sit forhold til det sociale, for så bagefter at prøve om denne nye "virkelighedsopfattelse" er det normale, og dermed lykkebringende).

Ovenstående reduktion kan siges at være mulig gud at der netop er koks i den indre sammenhæng mellem akserne. Og som sådan er akserne derfor også de to væsentlige tankeformer, som man spontant tænker i, når man tænker om terapi. Dette gør dem dog kun forståelige, ikke brugbare; de er og forbliver i rendyrket form nødvendig falsk bevidsthed. Her overfor må en subjekt-orienteret terapi netop tage skæringspunktet mellem den vertikalt-biografiske og den horisontalt-sociale akse som sit udgangspunkt. Det er dette skæringspunkt, der kan komme koks i, hvorfor det også er begge sider som en enhed, der må bringes videre; integreres på ny måde - om man vil. Og dette kræver andet end en psykologisk teori - evt suppleret med sociologiske overvejelser over årsager til sygdomme - det kræver en teori om terapi set som en social/samfundsmæssig virksomhed.

Konsekvensen af at reducere terapi til den ene eller den anden akse viser sig også i forskellige dogmer om terapi:

-terapi ses som en terapeuts anvendelse af en teori (:psykologisk eller psykopatologisk) på en bruger. Terapeuten tolker og styrer processen ud fra hypoteser om, hvordan brugeren er skruet sammen indvendigt, eller ud fra hvad der menes at være brugerens egentlige problem. Målet er selvfølgelig at skrue brugeren sammen på en anden måde, at få brugeren til at overtage ens udpegning af, hvad der er det centrale - at terapeuten besidder en kompetence på forhånd i forhold til brugeren - enten teoretisk viden eller fri for traumer - hvorfor brugerens udsagn om sin verden kan dequalificeres på forhånd: terapeuten kender sandheden bag!

-at terapirummet er et "herre-dømme frit" rum - eller et rent kontrolrum.

-at sandheden ligger inden i individet - hvorfor denne må graves frem, eller hvis det er noget "arveligt" så dulmes i stedet for.

Det kommer også til at betyde, at en tolkning af livets koks udøkf-

tes med en (ift det sociale eller biografiske) vilkårlig anden; at terapien reelt styres af lukkede eller skjulte mål (nogle terapiformer virker til eksempel ikke, hvis brugeren kender argumenterne for at stille mål op!); at det væsentlige arbejde for en bruger kommer til at ligge efter terapiens endelige ophør; karthasis-ekstase eller frygt herfor.... At forvalte sit terapeutiske arbejde via rekurs til een af akserne har imidlertid også nogle konsekvenser for terapeuten: at ens egeninteresse ikke kan holdes adskilt fra - eller åbent medreflekteres - terapien, og sympati/antipati (gode/dårlige patienter!) bliver centrale bemestringer for terapeuten. Dette betyder også at terapeuten giver sig selv alle kort i hånden til at tilskrive brugeren sine egne motiver, begrænsninger mv, hvorved terapeuten ureflekteret udnytter brugerens orienteringsløshed og behov for "privat" kontakt; til gengæld må terapeuten så vide, at ethvert resultat/produkt af terapien tilskrives hans/hendes formåen - og akserne almægt/afmægt bliver den styrende form for terapeutens subjektivitet.

Rekurs til een af akserne betyder at terapeuten forbliver indenfor terapiens form, reproducerer så at sige problemet i en forskuppet form, og terapeuten kommer til at stille sig overfor brugeren: brugeren har problemer med det sociale, eller brugeren har problemer med sig selv - brugerens liv bliver til et privatliv for terapeuten.

Denne måde at forvalte et arbejde på * at se sig som stående overfor sin arbejdsgegenstand - må føre til konfliktskyhed i ustrukturerede situationer eller i nye situationer - eller i situationer, hvor magtforholdene ikke er klare. Konsekvens: kronisk sårbarhed, der kun kan bearbejdes terapeutisk/supervisionsagtigt. Erhvervssygdommen for terapeuter - der lader sig indfange af terapiens umiddelbare form - kan derfor beskrives som manglende evne/motivation til at fungere i og udvikle samfundsmæssige strukturer, der ikke er hierarkisk opbygget - hvorfor de tvært imod altid må organiseres i noget/nogen over og andres /andet under.

Ovennævnte kan opsummeres på følgende måde: at når man tænker om terapi kun i den ene eller anden akse, så tænker man også sig selv som stående overfor den anden - den andens koks bliver den andens private koks - og terapi, hvor der reelt er asymmetri mellem terapeut og bruger, bliver derfor styret gennem en herre-knægt-løstik: mig som over, dig/andre som under - og det er i hvert fald et mirakel, hvis der på lang sigt kan produceres sundhed, frihed og lighed her igennem.

Det tabte: kooperationen

Om "gode" grunde til at tabe det væsentlige.

Det, der tabes i ovenstående, eller det som man ikke forholder sig til, er, at man - som terapeut og som bruger - ud over at stå overfor hinanden og stå forskelligt (:asymmetrien) faktisk også er stillet sammen i situationen, og dermed også sammen om processen.

Det er næppe tilfældigt, at kooperationsaspektet tabes i det meste terapi. Det har dels en lang historie, de eksisterende rammer for terapi lægger ikke op til det; men det tabes - eller forbigås - nok primært fordi det er et farligt, krævende, omfangsrigt mm. Det kræver at man tør kæmpe med andre, stole på andre og det kræver at der kan gås imod konformitet og kompromisser. Det - kooperationsaspektet - er et reelt konfliktfyldt aspekt, idet en bevidst takling af det afslører om man står alene i verden eller ej; så næsten hellere leve på løggen at man gør det, eller på håbet om at man ikke gør det.

Det har imidlertid også nogle mere sociologiske grunde:

- 1 - at vi lever i en privatform med konkurrencen som det evigt konkurrerende til fælleskabet og solidariteten.
- 2 - det er generelt overklassen og mellemlaget, der producerer teori.
- 3 - socialarbejderens/terapeutens samfundsmæssige position er reproduktionsområdet - dér hvor det først sner bagefter.
- 4 - socialarbejdere/terapeuter tilhører mellemlaget - og har ofte også denne som klassebaggrund.

Disse grunde spejler sig i det meste teori og praksis, der produceres, hvor man kan sige at der ligger en skjult kode til grund, nemlig den binære kode, hvor der tænkes i verden gennem abstrakte poler: ånd/materie, person/sag, indre/ydre, over/under, herre/knægt osv osv. Og desværre findes denne kode også i megen marxistisk videnskab - selv om det egentlig kun er marxismen, der kan stille dette problem!

Når man tænker i den binære tankeform, så forbliver man i privatformen. Og det centrale indhold, der peger fremad - den mulige fælles kraft - forsvinder som dug.

konkret

Og hvad betyder så alt dette/for en terapi, der så at sige må tage brugerens standpunkt - individet i livssituationen - modsat sin egen afmagts standpunkt som sit udgangspunkt.

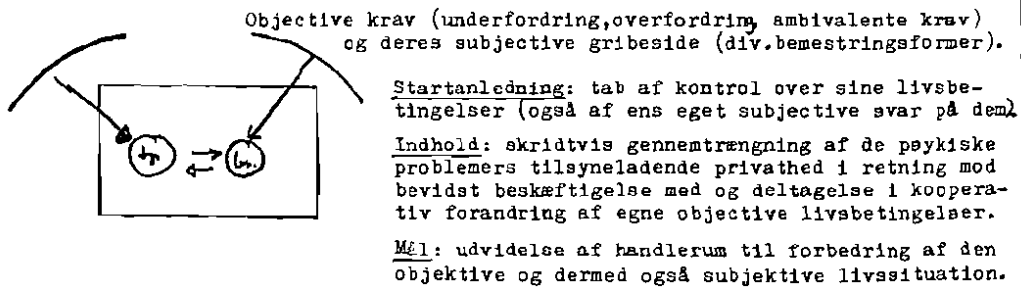
herre-knægt-
tankeformen
som skjult
tankeform

4. SUBJEKTORIENTERET TERAPI - ELLER OM INDHOLDET I DET ALTERNATIVE.

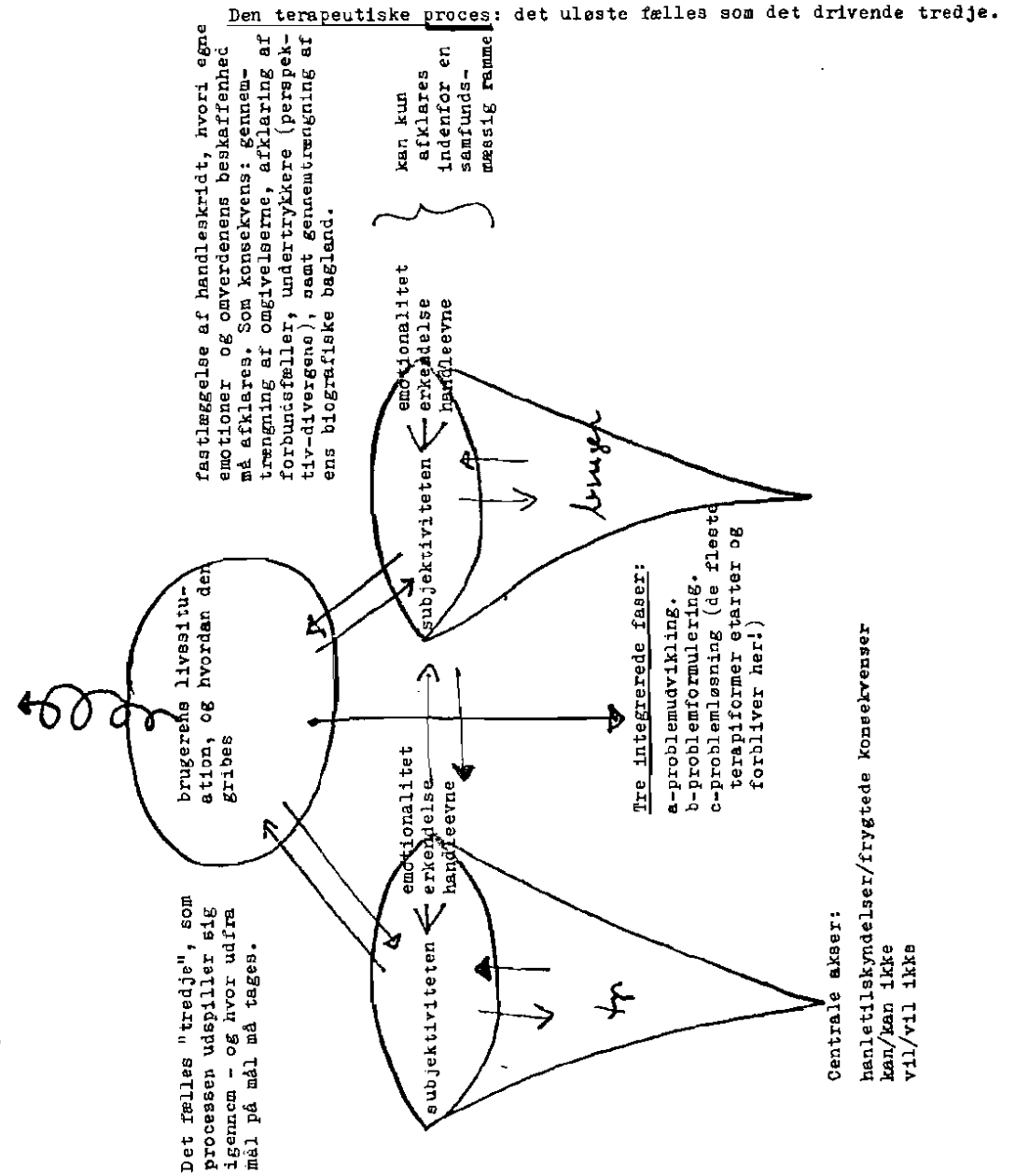
Det, der er det virksomme i terapi, kan nu bestemmes som den strukturelt givne forening af divergerende kræfter (:ressourcer, færdigheder, motivationsberedskab mm): brugeren af terapi får stillet terapeutens kræfter til sin rådighed som også sine - og omvendt. Men denne "forening" kan som nævnt forvaltes af terapeuten på to ekstremt forkortede måder: at terapeuten kun forholder sig til det sociale som problem for brugeren, eller kun til individet som problem for sig selv.

Herved forgås i begge tilfælde, at det er et samfundsmæssigt produceret problem, som man er stillet med, hvorfor det også primært må dreje sig om at producere nye handlemuligheder i terapien overfor det problem, som en bruger er stillet afmægtig overfor at trænge igennem og finde håndtaget på; og dette i modsætning til det traditionelle perspektiv om at "finde" sandheden/årsagen i individet og i det foregående.

Skematisk således:

Når det centrale er, at terapeut og bruger - ud over at være overforstillet hinanden - er stillet sammen i situationen og sammen omkring processen, så kan den terapeutiske proces skematisk afbildes således:

↑
værdi-
dom-
lign-
else

Modellerne på foregående sider er primært opstillet vha Krit.Psyk.-begreber - men hermed kommer der også en svaghed frem, idet den Krit. Psyk. endnu kun råder over psykologiske katagorier - der godt nok indeholder det samfundsmæssige for individet is sig - men endnu ikke over katagorier (eller har kun få af disse), der spejler kooperativ praksis på grundlag af psykologiske og sociologiske katagorier. Disse må udvikles.

(Derfor er der også terminologisk og indholdsmæssig inkonsistens mellem modellerne og de foregående siders overvejelser over terapi som social virksomhed, idet det kooperative aspekt smuldrer ud af begreberne i en eller anden grad).

Det centrale punkt i et sådant begrebsudviklingsarbejde ligger i dannelsen af katagorier, der kan reflektere den indre dynamik i det "fælles tredje", idet det er her igennem at alt foregår - om man så vil det eller ej - og så kan man ligeså godt forholde sig bevidst hertil.

Begreber til det "fælles tredje" vil være en indholdsmæssig specificering af de tre problem-faser - problem udvikling, -formulering og -løsning - hvor det i modsætning til traditionel terapi ikke kommer til at dreje sig om almenførelse af specifikke (tekniske) tilgange til individet løsrevet set, men primært om begreber for strukturel almenførelse, dvs begreber for typiske måder at vende en ulidelig livssituation på. Og dette kan på nuværende tidspunkt kun ^{være} teori-praksis-problem: tentativ begrebsudvikling, opsummering af praksis herigennem, korrektion af begreber, opsummering af praksis på ny osv osv.

Et krævende arbejde - men vel egentlig også spændende og udfordrende. Og så har det praktisk værdi for at flere kan være sammen på en anvendelig måde - eller hvad?

Kampen for socialismen kan derfor siges at være iboende terapi - den skal ikke tilføres udefra eller fra oven; tvært imod skal den udvikles indefra ved at gribe de kim, der peger fremad, og dette i modsætning til blot at nøjes med at arbejde med de repressive kapitalisme-specifikke kim, der også er i enhver form.

Specielle problemfelter:

Kompetence-aspekter hos tp: erfaring med Kooperation; distance til egne terapi-erfaringer i den forstand, at de kan begrundes i deres sammenhæng med eget livsgrundlag;

Målaspekter: handleskridt tages ud fra det, som man i fælleskab ikke fælles forståelse af, hvordan hænger sammen; nye må sættes ud fra gamle mål - dette fordrer total åbenhed fra tp's side om det der er virksomt i situationen; fællesopsummering af processen; enhver afslutning må indbefatte handlevejledende forestillinger - eller enighed om, at det måske ikke er muligt nu;

Anvendelse af teknikker: først når der er en problembestemmelse - og dermed en bestemmelse af, hvad der søges opnået.

Diskussionspunkter:

- konsekvensen af ovenstående terapiopfattelse er, at tilgangen til brugere altid er den samme, og at der først senere differentieres i bestemte problemtyper. Er dette realistisk at arbejde med?
- målaspektet i terapiopfattelsen er lidet udviklet. Har du ideer til, hvordan det kan udvikles videre i konkret forstand?
- kritikken af trad. terapi er ret bastant. Er den også rimelig? og muliggøres en konstruktiv erfaringsudhævning herfra?
- En meget stor "nisse" for den nuværende stand af terapeutisk og teoretisk viden placéres omkring dimensionen "mellemlag". Konsekvens: mellemlag hytter mellemlag! Forudsat dette er rigtigt, hvordan så gøre konkret op med egen klasseposition og egen baggrund?
- at finde sine ben i et nyt arbejde er altid usikkerhedsskabende. Hvordan minimerer vi denne usikkerhed? Og hvad er egentlig mest usikkerhedsskabende: at lære at arbejde med iboende begrænsninger, og senere søge at overvinde disse - eller at starte fra neden af, på en frisk, men dermed også kun med begreber på et forholdsvis højt abstraktionsniveau (et abstraktionsniveau, der dog i logisk forstand indeholder også de lavere)?
- når teknikker gives så lille en plads til fordel for arbejdet med konsekvenserne af ændrede brugerhandlinger (afdækning af indholdet i handlerum, og af egne biografisk bundne "egenskaber"), bliver der så overhovedet plads tilbage til anvendelsen af teknikker? og hvor er denne plads?

LITTERATUR:

U.J.Jensen:"Sygdomsbegreber i praksis"/Munksgaard 83; H.Eliason & P.Nygren:"Psykiatrisk verksamhet I"/Prisma 81 og "Närstudier i psykoterapi"/Prisma 83; E.Hougaard:"Psykoteraapi som non-specifik behandling"/Psykologisk Skriftserie no.6,vol.8/83; N.P.Agger mfl:"Terapi som politisk praksis"/Reitzel 77; N.P.Agger:"Politisk terapi og alternative rådgivninger"/Modtryk 80; R.Seidel:"Denken - psykologische Analyse Entstehung und Lösung von Problemen"/Campus 1976; O.Dreier:"Den Kritiske Psykologi"/Rhodos 79; Autorenkollektiv:"Psychiatrie und politik"/Das Argument nr.78/1973; W.F.Haug mfl:"Die Camera obscura der Ideologie"/Argument Sonderband nr.70/1984 (Campus Verlag); I.Andersen mfl:"Søren -en terapi på kritisk psykologisk grundlag"/Udkast nr.3-4/1982.

TERAPI - ET FÆLLES PROBLEM OM AFMAGT, AT DET EKSISTERER, OG OM
DETS OVERVINDELSE SOM EN DEL AF KAMPEN FOR SOCIALISMEN.

-terapi som social virksomhed.

1 - HVAD ER TERAPI EGENTLIG?

a-reduktionen af terapi til behandlingsmetoder og teknikker overfor specifikke individ-bundne problemer. Teknikker blæst op til verdensanskuelser.

OS - valg af teknik og dermed implicit også af brugerkategori?

b-terapi som det, der virker - eller nærmere ikke rigtig virker. Betydningen af den personlige kontakt.

c-det ubestemte i, hvad terapi er. Den problematiske ærbødighed overfor erfarne terapeuter. Inflationen i udviklingen af terapiteknikker som konsekvens af mangel på greb om, hvad terapi er stillet overfor at løse.

d-ekskurs til psykoterapiens makker: lægevidenskaben. Deres nuværende fælles problem: intet bidrag til langsigtet sundhedsproduktion. Venter til omformning og tilpasning af protest til det bestående.

e-positiv eller alternativ terapi.

2 - PROBLEMET I TERAPI SET SOM EN SOCIAL VIRKSOMHED.

a-reduktionen af terapi til teknik som modsvarende ren påvirknings- og manipulationstankegang - og dets rationelle kerne: brugeren af terapi som orienteringsløs.

b-det virksomme i den personlige kontakt - og dets rationelle kerne: brugeren af terapi som isoleret med det der er vigtigt (evt overfor de, som det er vigtigt i forhold til).

c-terapiens problem: at man er overforstillet sit sociale livsgrundlag; henvist til det sociale - tab af håndtag. Terapi som en aktiv handling. Modstandsbegrebet som i bedste fald en overfladeforklaring, i værste fald som bortforklaring af det reale sags- og handlingsforløb.

d-terapiens problem på ny: individets livssituation, og den måde som den hidtil er blevet grebet og forvaltet på af subjektet. Den centrale enhed: forholdet mellem livssituationens krav/perspektiv og forvaltningsmåder.

e-om grundlaget for manglende effekt af psykoterapi: at det er en bestemt lidelsesfuld livssituation for den enkelte i et undertrykkende samfund, som man - alle - er oppe imod.

f-eksisterende behandlingsformers omformning af terapiens problem - og dermed implicit støtte af kapitalens lejesvende. Psykoser/neurose

g-sociale livssituationer: To grundtyper: 1 - marginalisering indenfor egen socialgruppe; 2 - udgrænsning fra egen socialgruppe.

h-terapiens mål: skridtvis generobring af det sociale livsgrundlag, som man er udgrænset fra, men nu i en form og struktur, hvor det indeholder ens eget perspektiv. Om restriktiv/almengjort handleevne. Terapi som reetablering af "tabt" menneskelig udviklings- og kampevne.

3 - KATAGORISERING AF EKSISTERENDE TERAPISYSTEMER/-FORMER; OG IBOENDE KRITIK HERAF.

a-kategorisering. 1-en horisontal akse: forholdet mellem een selv og det sociale som problem - psykiatrien som rendyrkning af dette halve aspekt. 2-en vertikal akse: forholdet til sig selv som problem, man lider under at eksistere - dybdepsykologien (Freud med gutter og efterplablere) og transcendensmeditationen som rendyrkning af den anden halve akse.

Konsekvens: abstrakt frigørelse eller blind tilpasning.

b-konkret kritik. Reduktion af terapi til arbejdet med een af akserne og dette er netop muligt med brugers "frivillige" deltagelse, da det for en bruger netop er koks i den indre sammenhæng mellem akserne - om 100 år (forhåbentlig før) kan man kalde denne reduktion ved dens rigtige/ officielle navn: psykisk vold.

-terapi som en terapeuts anvendelse af en teori på en bruger; -fra tolkning til tolkning; -det vigtige må foregå efter terapiens endelige afslutning; -ureflekteret udnyttelse af brugerens orienteringsløshed og behov for kontakt; -manglende adskillelse af egeninteresse fra bruger interesse, og hermed porte på vid gab for tilskrivning af egen afmagt, konfliktangst som egenskaber ved brugeren, hvor ved brugeren gøres mere skrøbelig end vedkommende er; -at ethvert terapieresultat/produkt bliver set som et spørgsmål om terapeuts formåen, heraf kronisk sårbarhed hos terapeuten. Og som en slags erhvervssygdom: konfliktskyhed i ustrukturerede situationer eller i nye situationer - eller i situationer, hvor magtforholdene ikke er klare; indføling som skjult magtinstrumen; Kooperation et umuligt område; -at der reelt arbejdes med lukkede mål; -tendens til at arbejde på karthasisfænomener.

c-herre-knægt-tankeformen som skjult tankestruktur.

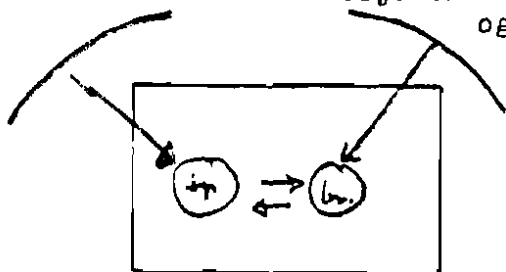
d-det tabte: Kooperationen. Nok også overforstillet i terapi, men også sammenom situationen, og sammen om processen.

e-Om "gode" grunde til at tabe det væsentlige. Kooperation som det reelt konfliktfyldte, når livet leves i en privatform - idet takling af dette afslører om man står alene i verden eller ej. Så næsten hellere leve på løgnen om, at man gør det, eller på håbet om, at man ikke gør det.

Mellemlaget som teoriproducenter; socialarbejdere som reproduktionsarbejdere; socialarbejders mellemlagsposition - og også ofte mellemlagsbaggrund; den binære kode som tab af kooperationsaspektet på filosofiens område - indholdsudgrænsning af det eneste fremadrettede

4 - SUBJEKTORIENTERET TERAPI - ELLER OM INDHOLDET I DET ALTERNATIVE.

Objective krav (underfordring, overfordring, ambivalente krav) og deres subjective gribeside (div. bemestringsformer).

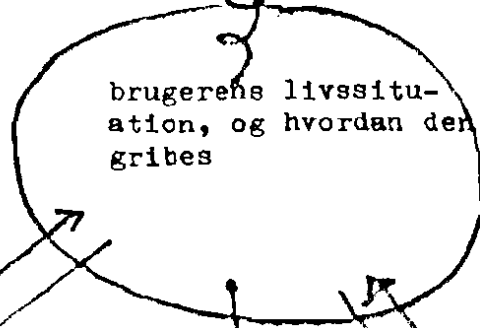

Startanledning: tab af kontrol over sine livsbetingelser (også af ens eget subjective svar på dem).

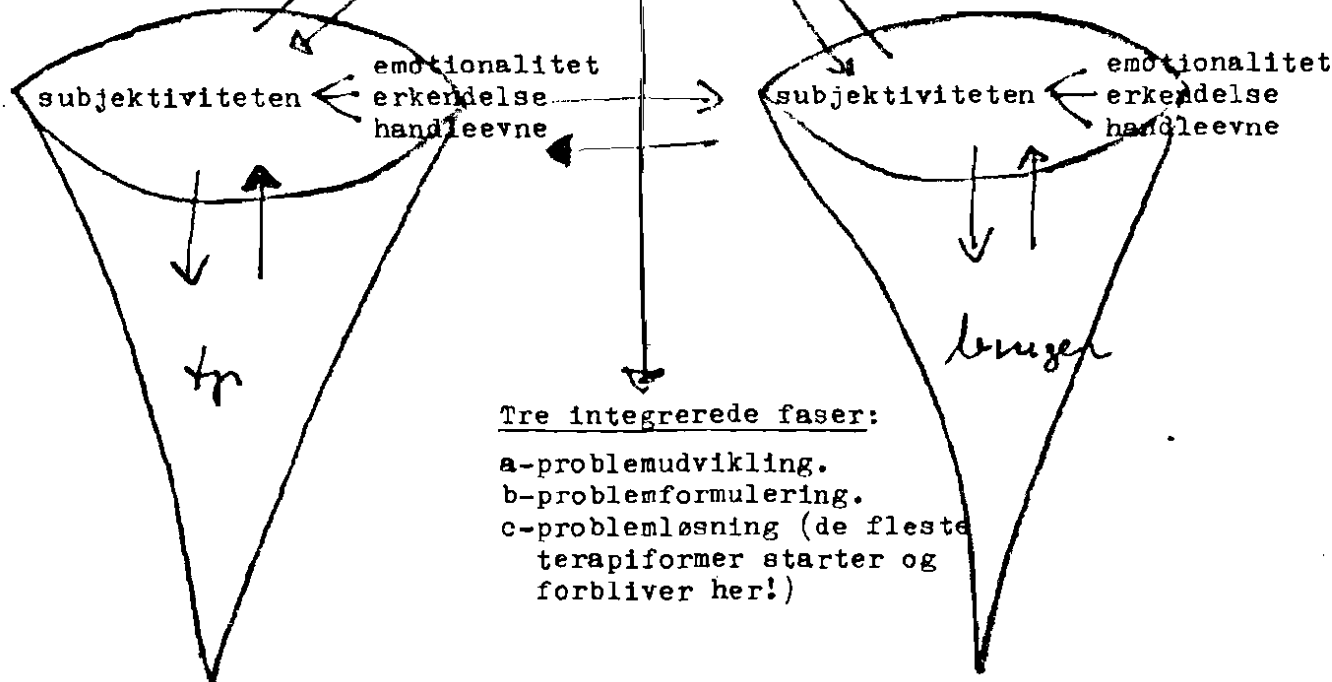
Indhold: skridtvis gennemtrængning af de psykiske problemers tilsyneladende privathed i retning mod bevidst beskæftigelse med og deltagelse i kooperativ forandring af egne objective livsbetingelser.

Mål: udvidelse af handlerum til forbedring af den objective og dermed også subjective livssituation.

Det fælles "tredje", som processen udspiller sig igennem - og hvor ud fra mål på mål må tages.

fastlæggelse af handleskridt, hvori egne emotioner og omverdenens beskaffenhed må afklares. Som konsekvens: gennemtrængning af omgivelserne, afklaring af forbundsfæller, undertrykkere (perspektiv-divergens), samt gennemtrængning af ens biografiske bagland.

kan kun afklares indenfor en samfundsmæssig ramme

Tre integrerede faser:

- a-problemudvikling.
- b-problemformulering.
- c-problemløsning (de fleste terapiformer starter og forbliver her!)

Centrale akser:

- hanletilskyndelser/frygtede konsekvenser
- kan/kan ikke
- vil/vil ikke

es, hi-
ne-
men-
m

Den terapeutiske proces: det uløste fælles som det drivende tredje.

Specielle problemfelter:

Kompetence-aspekter hos tp: erfaring med kooperation; distance til egne terapi-erfaringer i den forstand, at de kan begrundes i deres sammenhæng med eget livsgrundlag;

Målaspekter: handleskridt tages ud fra det, som man i fælleskab ikke fælles forståelse af, hvordan hænger sammen; nye må sættes ud fra gamle mål - dette fordrer total åbenhed fra tp's side om det der er virksomt i situationen; fællesopsummering af processen; enhver afslutning må indbefatte handlevejledningen forestillinger - eller enighed om, at det måske ikke er muligt nu;

Anvendelse af teknikker: først når der er en problembestemmelse - og dermed en bestemmelse af, hvad der søges opnået.

Diskussionspunkter:

- ≡ { - konsekvensen af ovenstående terapiopfattelse er, at tilgangen til brugere altid er den samme, og at der først senere differentieres i bestemte problemtyper. Er dette realistisk at arbejde med?
- målaspektet i terapiopfattelsen er lidet udviklet. Har du ideer til, hvordan det kan udvikles videre i konkret forstand?
- ! - kritikken af trad. terapi er ret bastant. Er den også rimelig? og muliggøres en konstruktiv erfaringsudhævning herfra?
- En meget stor "nisse" for den nuværende stand af terapeutisk og teoretisk viden placeres omkring dimensionen "mellemlag". Konsekvens: mellemlag hytter mellemlag! Forudsat dette er rigtigt, hvordan så gøre konkret op med egen klasseposition og egen baggrund?
- 2 - at finde sine ben i et nyt arbejde er altid usikkerhedsskabende. Hvordan minimerer vi denne usikkerhed? Og hvad er egentlig mest usikkerhedsskabende: at lære at arbejde med iboende begrænsninger, og senere søge at overvinde disse - eller at starte fra nederen af, på en frisk, men dermed også kun med begreber på et forholdsvis højest abstraktionsniveau (et abstraktionsniveau, der dog i logisk forstand indeholder også de lavere)?
- 2 - når teknikker gives så lille en plads til fordel for arbejdet med konsekvenserne af ændrede brugerhandlinger (afdækning af indholdet i handlerum, og af egne biografisk bundne "egenskaber"), bliver der så overhovedet plads tilbage til anvendelsen af teknikker? og hvor er denne plads?

LITTERATUR:

U.J.Jensen: "Sygdomsbegreber i praksis"/Munksgaard 83; R.Eliason & P.Nygren: "Psykiatrisk verksamhet I"/Prisma 81 og "Närstudier i psykoterapi"/Prisma 83; E.Hougaard: "Psykoterapi som non-specifik behandling"/Psykologisk Skriftserie no.6, vol.8/83; N.P.Agger mfl: "Terapi som politisk praksis"/Reitzel 77; N.P.Agger: "Politisk terapi og alternative rådgivninger"/Modtryk 80; R.Seidel: "Denken - psychologische Analyse Entstehung und Lösung von Problemen"/Campus 1976; O.Dreier: "Den Kritiske Psykologi"/Rhodos 79; Autorenkollektiv: "Psychiatrie und politik"/Das Argument nr.78/1973; W.F.Haug mfl: "Die Camera obscura der Ideologie"/Argument Sonderband nr.70/1984 (Campus Verlag); I.Andersen mfl: "Søren - en terapi på kritisk psykologisk grundlag"/Udkast nr.3-4/1982.